

ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΚΟΥΤΣΟΚΟΥΜΝΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Έρχεται ο Μπλάτερ για τη συμφωνία ΚΟΠ με τους Τ/κ

Ο πρόεδρος της ΚΟΠ προβλέπει ότι η συμφωνία με τους Τ/κ θα κλείσει προς το τέλος της θητείας του προέδρου της FIFA και αναλύει την επικινδυνότητα ναυαγίου με υπαιτιότητα της ε/κ πλευράς. Λέει ακόμα ότι οι σκληροί πυρήνες φιλάθλων, αποφασίζουν για τις διοικήσεις σωματείων, τις ανακοινώσεις, τις μετεγγραφές και ότι κατάφεραν να έχουν και λόγο στο τι συμβαίνει μέσα στην ΚΟΠ! **Σελ. 6**

ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ Η ΔΕΦΑ

Ενδιάμεση λύση μετ' εμποδίων

Ορατός είναι ο κίνδυνος να ναυαγήσει και η νέα προσπάθεια για προμήθεια της Κύπρου με φυσικό αέριο για σκοπούς ηλεκτροδότησης μέχρι να είναι σε θέση να αξιοποιήσει το δικό της. Τεχνοκράτες προειδοποιούν ότι και η παρούσα δημόσια διαδικασία διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να έχει την αρνητική κατάληξη της πρώτης. Οι τεχνοκράτες εκφράζουν επιφυλάξεις και για τον χρονικό ορίζοντα αξιοποίησης του κυπριακού αερίου. **Σελ. 7**

ΣΤΑΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Δίμηνο τελεσίγραφο για το κτήριο ΤΑΥ

Προθεσμία δύο μηνών έδωσε ο Γενικός Ελεγκτής στους ιδιοκτήτες του κτηρίου στο οποίο στεγάζεται το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στην Παλλουριώτισσα. Εάν δεν προσκομίσουν Διοπιστοποιητικό Έγκρισης το δημόσιο θα καταγγείλει τη διάρκεια 50 ετών συμφωνία για ενοίκιαση και συντήρηση του κτηρίου, που μόνο για το 2012 ανήλθε περίπου σε ένα εκατομμύριο ευρώ. **Σελ. 12**

Σε αναπνευστήρα το Κυπριακό

Τεχνητή συντήρηση διαδικασίας μέχρι τις «προεδρικές» τον Απρίλιο του 2015

Σε πολύμηνη «χειμερία νάρκη» εισέρχεται το κυπριακό μέχρι να ολοκληρωθούν οι εκλογικές αναμετρήσεις στην Τουρκία και τα Κατεχόμενα, που αρχίζουν τον Αύγουστο και ολοκληρώνονται τον ερχόμενο Απρίλιο. Ο Ν. Αναστασιάδης είναι σχεδόν πεπεισμένος ότι δεν μπορεί να συνεννοηθεί με τον Ντ. Έρογλου, δεν θα κηρύξει αδιέξοδο αλλά θα προ-

Ψυχρό κλίμα μεταξύ Αναστασιάδη - Έρογλου

σπαθήσει τους επόμενους μήνες να διατηρήσει εν ζωή τη διαδικασία με τεχνητούς σταθμούς, όπως η υποβολή τ/κ προτάσεων στο εδαφικό, αναβάθμιση του ρόλου της Ε.Ε. και ενδεχο-

μένως είσοδο των εμπειρογνομόνων στο Βαρώσι για μελέτη βιωσιμότητας. Μικρά κέρδη, όπως παρεκκλίσεις από το κεκτημένο και συζήτηση του εδαφικού στο τέλος, θέλει να πετύχει και ο κ. Έρογλου, ενόψει μιας εκστρατείας για επανεκλογή του. Λόγους να μη βιάζονται έχουν επίσης η Τουρκία και τα Η.Ε. αλλά και οι ΗΠΑ. **Σελ. 4**

Ντρίπλες στους ρυθμούς της σάμπα!

Στις βραζιλιάνικες φασβέλες, τα παιδιά βυζαίνουν θαρρείς το ποδόσφαιρο με το γάλα των μανάδων τους και ζουν με ένα όνειρο. Να γίνουν «εξαγώνιμο προϊόν» φορώντας μια πραγματική ποδοσφαιρική φανέλα με όσο το δυνατό μεγαλύτερες απολαβές. Στην πατρίδα του Πελέ θα είναι για ένα μήνα στραμμένα τα μάτια του πλανήτη, καθώς η μπάλα του Μουντιάλ 2014 βρίσκεται ήδη στη σέντρα. Σήμερα μαζί με την «Κ» το «Κ Sports» αφιερώνεται στο Μουντιάλ.

549 στη λίστα εξόδου από cya

Στη λίστα 72 ανώτερα στελέχη

Κλείδωσε και την Τρίτη τίθεται ενώπιον του ΔΣ η λίστα όσων επέδειξαν ενδιαφέρον να αποχωρήσουν από τη cya οικιοθελώς. Στη λίστα βρίσκονται 549 ονόματα από τα οποία τα 72 διευθυντικών και ανώτερων στελεχών του ημικρατικού οργανισμού. Περί τα τέλη του 2014 η cya θα απολέσει τον χαρακτήρα του ημικρατικού οργανισμού και θα μετατραπεί σε κρατική εταιρεία με μετοχές. **Σελ. 11**

Το «Akis Gate» και τα μετρητά

Βιβλίο από τον Ζήγρα

Η ιδέα για το βιβλίο «AKIS GATE» γεννήθηκε στις ελληνικές φυλάκες. Ο Νίκος Ζήγρας, εξάδελφος του Τσοχατζόπουλου, άρχισε να το γράφει στο κελί Νο 7. Μία από τις σκηνές εκτυλισσεται στο γραφείο ενός τραπεζίτη στη Γενεύη. Εκεί έχει πάει ο αφηγητής μία μαύρη βαλίτσα με 400.000 μετρητά που λίγη ώρα νωρίτερα του είχε δώσει ο γιος Κύπριου υπουργού στο λόμπι ενός πεντάστερου ξενοδοχείου. **Σελ. 20**

Καυτό καλοκαίρι για Σαμαρά

Ανασχηματισμός, προαπαιτούμενα και διαπραγμάτευση με πιστωτές

Από στενωπό καλείται να περάσει ο πρωθυπουργός της Ελλάδας, Αν. Σαμαράς, μέχρι η χώρα να φθάσει, το φθινόπωρο, στην τελική διαπραγμάτευση με τους εταίρους για την απομείωση του ελληνικού χρέους, γεγονός που θα σηματοδοτήσει την προσπάθεια της Αθήνας για οριστική έξοδο από τα Μνημόνια. Πρώτο βήμα ο ανασχηματισμός της κυβέρνησης, που θα πρέπει να σημα-

τοδοτεί ότι το μήνυμα της ευρωκάλπης έχει «ληφθεί», αλλά και να ενισχύει την κυβερνητική συνοχή, καθώς στο ΠΑΣΟΚ εκδηλώνονται ήδη φυγόκεντρες τάσεις. Στη συνέχεια, η κυβέρνηση θα πρέπει να φέρει προς ψήφισμα μία σειρά από όσα απαιτεί η Τρόικα. Τέλος, μεγάλο στοίχημα για την Αθήνα είναι να πείσει τους εταίρους ότι οι μεταρρυθμίσεις θα συνεχιστούν. **Σελ. 18, 19**

Διχασμένη παραμένει η Ευρωπαϊκή Ένωση

Κλειδί αποδεικνύεται η στάση που θα τηρήσει μέχρι τέλους η Άνγκελα Μέρκελ.

Ορατή είναι μία πιθανή θεσμική σύγκρουση στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε περίπτωση που δεν υπάρξει συμβιβαστική λύση για την προεδρία της Κομισιόν. Ο πρώην πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου και πρώην επικεφαλής του Eurogroup Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ παραμένει το φαβορί αλλά οι πολέμοι του διορισμού του είναι πολύ περισσότεροι από όσους φαίνονται. **Σελ. 5**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Μόνο με έργα

Η συνάντηση των ηγετών του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ, Αβέρωφ Νεοφύτου και Άντρου Κυπριανού, με στόχο τον διάλογο μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων και την ανάληψη πρωτοβουλιών ώστε να ανακτήσει η πολιτική στον τόπο τη χαμένη της αξιοπιστία, αποτελεί μια καλή αρχή. Για να γίνει όμως η αρχή, το ήμισυ του παντός, δεν φτάνουν οι διακηρύξεις εκ μέρους των δύο μεγαλύτερων κομμάτων για επίλυση του Κυπριακού αλλά και των μεγάλων προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η πλειοψηφία των πολιτών. Ο πολίτης τα ακούει αυτά εδώ και πολύ καιρό και ουδείς τον πείθει ότι θα αποκτήσουν τα λόγια περιεχόμενο. Το πρώτο που αναμένει να δει ο πολίτης είναι σύμπραξη των κομμάτων, κυρίως των δύο μεγάλων, επί των κρίσιμων ζητημάτων που αφορούν τη ζωή του. Η χαμένη αξιοπιστία της πολιτικής και των πολιτικών ανακτάται μόνο με έργα. Αμ' έπος αμ' έργον!

ΤΕΥΧΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

Γαστρονόμος

Η κουζίνα της Νάξου

Σελ. 24

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ Κ SPORTS

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΥΠΕΛΛΟ 2014

Μερικά 24ωρα πριν από την έναρξη του Μουντιάλ, το «Κ Sports» μεταμορφώνεται σε ένα πλήρες αφιέρωμα στο μεγάλο ποδοσφαιρικό ραντεβού του καλοκαιριού.

bet365.com

- ✓ Τα στοιχεία των 32 ομάδων
- ✓ Οι Όμιλοι και το πρόγραμμα
- ✓ Τα ανερχόμενα αστέρια που κάνουν ντεμπούτο
- ✓ Η μάχη για τον πρώτο σκόρερ της διοργάνωσης
- ✓ Ανάλυση της Εθνικής Ελλάδας
- ✓ Η τηλεοπτική κάλυψη από το ΡΙΚ
- ✓ Οι προτάσεις μας για το στοίχημα
- ✓ Οι αριθμοί του Μουντιάλ που... ζαλίζουν
- ✓ Οι συγκλονιστικότερες στιγμές στην ιστορία των Παγκοσμίων Κυπέλλων
- ✓ Παρουσίαση των δύο τροπαίων του Μουντιάλ
- ✓ Η πορεία της Κύπρου στα προκριματικά από το 1962

Στα Καταθετικά μας Σχέδια υπάρχει μια αξία πολύ πιο σημαντική.

Η Εμπιστοσύνη.

Γι' αυτό τα επιλέγεις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Μήνυμα από τη «χαμένη γενιά»

Από το 56% της απώλειας στις ευρωεκλογές, τεράστιο ποσοστό ανήκει στους νέους, όπως και το ακατογράφητο ποσοστό όσων δεν είναι καν στους εκλογικούς καταλόγους. Είναι γι' αυτό δικαιολογημένες, οι αποφάσεις κομμάτων που έβαλαν στόχο, ενόψει του 2016, να προσεγγίσουν τη νέα γενιά. Το πρόβλημα τους είναι ότι δεν μπορούν γιατί δεν βολέει ν' ακούει. Η Μαρίνα Οικονομίδου είναι μία νέα συνάδελφος, με ακαδημαϊκή μόρφωση και προδιαγραφές να γίνει μία αξιόλογη επαγγελματίας. Είναι μία γυναίκα της νέας, της «χαμένης γενιάς», όπως χαρακτηρίστηκε από πολλούς «επαύοντες». Η στήλη σήμερα της παραχωρεί τα πρωτεία. Ακούστε λοιπόν ω άρχοντες, τι λέει: «Μπορούμε να μιλάμε για «χαμένη γενιά»; Σε πρόσφατες δηλώσεις του ο Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Νιλς Μουϊζνιεκς έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου για τη δημιουργία μιας «χαμένης γενιάς» απογοητευμένων νέων στην Ευρώπη, λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση του αριθμού των άνεργων νέων, όσο και την αύξηση των ατόμων που μένουν εκτός απασχόλησης, κατάρτισης ή εκπαίδευσης. Πράγματι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, στην Κύπρο για τον μήνα Απρίλιο, το ποσοστό των ανέργων κάτω των 25, φτάνει το 42,3%. Σε πραγματικούς αριθμούς 18.000 νέοι είναι άνεργοι. Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας δεν περιορίζονται αποκλειστικά στην Κύπρο. Αυτή τη στιγμή οι νέοι μεταξύ 22-30 είτε δεν δουλεύουν είτε δουλεύουν σε μία μεσοβέζικη κατάσταση επαγγελματικής κατάρτισης που είναι από κακοπληρωμένη ως απλήρωτη. Αυτή, η ομάδα ατόμων, έχει οριστεί, ως η «χαμένη» γενιά. Η γενιά η οποία έχει χάσει το τρένο. Η γενιά που έχασε την προοπτική να γνωρίσει μια στοιχειώδη εργασιακή εμπειρία, η γενιά που η κρίση και το μνημόνιο καταδίκασαν στην ανεργία. Πάνω από όλα, η «χαμένη γενιά» έχει να αντιμετωπίσει ένα άδικο σύστημα.

Το άδικο σύστημα μεταφράζεται σε κάποιες χώρες, ως οικονομική κρίση λόγω των αποτυχημένων κυβερνητικών επιλογών, ενώ σε άλλες η ελλειψή βασικών ελευθεριών σε ένα μη δημοκρατικό πολίτευμα. Μπορεί λοιπόν μία ολόκληρη γενιά νέων, να μείνει στην ιστορία ως η «χαμένη γενιά»; Όχι. Γιατί σε παγκόσμιο επίπεδο, η «χαμένη γενιά» πρωτοστάτησε στα σημαντικότερα κινήματα αλλαγής. Στην «Αραβική Άνοιξη», στο Πάρκο Γκεζί, στην «Κατάληψη της Wall Street». Στα κυπριακά δεδομένα, η «χαμένη γενιά» πρωτοστάτησε στο κίνημα των «Αναγκισμένων». Σε μία περίοδο γενικότερου ωκαδεφρισμού και ανέχειας στην πολιτική σήψη και ανικανότητα, η νέα γενιά απαιτήσε την τιμωρία των ενόχων. Την απονομή της δικαιοσύνης. Την απομάκρυνση των επικινδύνα ανίκανων. Απομυθοποίησε πολιτικούς πατέρες και εθνικούς σωτήρες. Τιμώρησε το πολιτικό κατεστημένο με την ψήφο του ή την αποχή του. Απογαλακτίστηκε από τους διαχρονικούς κομματικούς δεσμούς. Έβαλε στην άκρη τις ιδεοληψίες και τον φανατισμό. Αμφισβήτησε την απόλυτη αλήθεια της Εκκλησίας. Πάλεψε για το δικαίωμα στη διαφορετικότητα και συμπαράσταθηκε στην καταπολέμηση των διακρίσεων. Μπορεί να έχει χαρακτηριστεί ως η «χαμένη γενιά». Ωστόσο, οι νέοι του σήμερα είναι πρωτοστάτες σε μία ιστορική ευκαιρία. Να γκρεμίσουν τα θεμέλια μιας κοινωνίας μολυσμένης με κοντόφθαλμες πολιτικές και πελατειακές σχέσεις. Να βάλουν τα θεμέλια για τη δημιουργία μιας αξιοκρατικής κοινωνίας. Μιας κοινωνίας που θα βασίζεται στο κοινωνικό συμφέρον, στη διαφάνεια, στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ίσως να έχουν χαθεί επαγγελματικά, ίσως όμως να διεκδικήσαν και να κατοχυρώσαν εν τέλει για την επερχόμενη γενιά κάτι πολύ σημαντικότερο. Την κοινωνική δικαιοσύνη και την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο.

paraschos@kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ / Γράφει ο ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

Ο Νικ στον Σκορπιό...

«Α, καλοκαίρι: Όχι σκουπίδια όχι πλαστικά σε θάλασσες και ακτές. Έπρεπε να πάω για να περάσω και οικολογικά μηνύματα».

μπ σας πω. Βγήκε στο twitter λοιπόν ο Πρόεδρος και είπε ότι «δεν είμαι στον Σκορπιό, είμαι εδώ». Ποιος τον έψαξε; Κανείς. Γιατί βγήκε να μας δώσει αναφορά; Διότι έπεσαν κάτι φιλές φήμες ότι ίσως και να πήγαινε στο πάρτι της Ριμψ/Αντουανέτας/ τζούνιορ. Τελικά δεν πήγε, όσο και να το ήθελε. Αν το ήθελε;

Ο Νικ είναι γνωστός... partygoer, αρκεί να έχει κανένα φίλο να τα λέει, μόνος δεν την παλεύει με τίποτα, και κάτι να ξεδιψάσει το πλάσμα. Βροντάνε τα τηλέφωνα για παρέα από το Προεδρικό, χρόνου επιτρέποντος. Ήθελε να πάει στο πάρτι. Γιατί δεν πήγε και γιατί αισθάνθηκε την ανάγκη να βγει και να πει ότι δεν θα πάει; Έχει κάτι με τον Ριμπολόβλεφ, τον daddy, ελέω της προηγουμένης παρουσίας του τελευταίου στην Κύπρο ή μήπως ήταν ζοχαδιασμένος που θα έπρεπε να ταξιδέψει Economy λόγω και του τελευταίου μηπεδέματος αναφορικά με το ποιος και πότε δικαιούται Business εισιτήριο; Τελευταία ερωτώμενος, εφόσον το ραπόρτο το έδωσε μέσω social media. Γνώριμο είναι, το tweet που διαβάζουμε. Ο tempora o mores και alea jacta est

πριακό λαό; Όλο αυτό το ραπόρτο κάπου αποσκοπούσε. Ο Ριμπολόβλεφ ήταν από τους μεγαλύτερους παίχτες στην Τρ. Κύπρου και μία συνάντηση μαζί του, δεν θα ετύχαινε δαιμονοποίησης από κανέναν. Όποιος καεί με το κυλό, φυσάει και το γιαούρτι. Ο Ρώσος έστειλε πρόσκληση στον Κύπριο και ο Κύπριος είπε όχι. Ο Ρώσος ήθελε να δει τον Κύπριο και ο Κύπριος είπε όχι. Δικαίωμα του Αναστασιάδη να πηγαίνει ή να μην πηγαίνει όπου τον καλούν, όσο επιφανειακός και να είναι ο λόγος της πρόσκλησης.

Αλλά από τη μία μου φαίνεται περιεργό να συναντάται με τον Εμίρη του Κατάρ για επενδύσεις (δεν είναι λιγότερο πλούσιος ο Ριμψ), να μιλάει στην Ντόχα για επενδύσεις αλλά κι όπου αλλού σταθεί και βρεθεί κι από την άλλη να λέει, thanks, but no, thanks. Ομολογουμένως, τα γενέθλια της κόρης (Αντουανέτας) Ριμπολόβλεφ στο καινούργιο της νησί που τρίζει από καθαριότητα, όντως καινούργιο, δεν είναι -εξωτερικά- το ιδανικό περιβάλλον για να συζητήσεις περί των κυπριακών οικονομικών. Μεταξύ οίνου και τύρου όμως ή τύρου και σταφυλιού, τέλος πάντων ανάμεσα στους μεζέδες, θα

αντάλασσαν οι δύο τους κουβέντες που θα είχαν τη δική τους σημασία. Εκτός κι αν μετά την επίσκεψη Τζο στην Κύπρο, κρατάμε αποστάσεις από οτιδήποτε εμπειρέξει νικ και ντα στο λεξιλόγιό του. Εκτός κι αν άλλαξε κάτι στην εν γένει αντιμετώπιση ανθρώπων που εκ των πραγμάτων θέλουμε να τα έχουμε καλά μαζί τους. Και ο Ριμψ τα έχει καλά και με τον Πούτιν, λέω εγώ τώρα. Συν του ότι ο Νικ θα ήταν από τους ελάχιστους πολιτικούς προσκεκλημένους. Θα γινόταν θέμα η παρουσία Αναστασιάδη στον Σκορπιό από τον Τύπο, μου είπε ένας insider. Ποιφ. Όλα είναι θέμα στην Κύπρο, αυτό δεν θα ήταν; Φοβού το πολιτικό lifestyle; Μην ακούω τώρα... Να που γίνεται θέμα η άρνηση της πρόσκλησης και ό,τι αυτό φέρνει μαζί. Διότι φέρει ένα κάποιο κλίμα αν συνηθιστεί κανείς ότι όπως σταχώς προστέθηκε στη μέση twitter ανακοίνωση, ότι το επόμενο ταξίδι στις Βρυξέλλες (με Business Class) είναι στις 25 του τρέχοντος. Με άλλα λόγια, αργούν οι Βρυξέλλες και ο ΠτΔ είχε όλο τον χρόνο στη διάθεσή του για να πάει. Αλλά δεν πήγε...

tsikalasm@sppmedia.com

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΑΦΟΡΟΣ

Με άριστα το 10

Ποιος άνοιξε το ερμάρι μου;

- 1 Στην Κεφαλαιογορά. Μετά από χρόνια θυμήθηκε να βάλει πρόστιμα στους τραπεζίτες. Μετά το μπαράκι...
2 Στον Βγενό. Βγήκε λοιπόν ο κυρ Αντρέας και είπε πως δεν πληρώνει τα πρόστιμα. Όχι, Ηλιάδης και Αριστοδήμου δεν τοποθετήθηκαν ακόμη.
3 Στην economy. Όταν ένα κράτος, μία κοινωνία, συζητούν δημόσια την Business Class των αξιωματούχων τους, σημαίνει πάμε καλά.
4 Στον Χριστόφια. Ο καλύτερος πάντως ήταν ο γιος της Αννούς. Η χώρα ήταν υπό πτώχευση και του νοικιάζαμε lear jet...
5 Στους Βουλευτές. Τους έκοψαν τους καρμίνους το Business Class και αντιδρούν, αντί να βγουν να πουν ευχαριστώ για τη λαϊκή πάσα που τους έδωσε η κυβέρνηση. Αν είχαν μυαλό όμως δεν θα φτάναμε εδώ που φτάσαμε.

Twitter @Anastasiadescy

Harry, πάρε τα λεφτά από τα funds, τώρα που μας τα δίνουν, μην σε πιάνσει το τσιγκουνιό.

σκανδάλων που βρήκε ο νέος ελεγκτής στα ερμαρία σας, θα δώσετε εξηγήσεις;

9 Στον γ.γ. Έξιμνο το ΑΚΕΛ πάντως, μιας και δεν μπορεί να εμφανιστεί κανείς κομματικός στις τηλεοράσεις (τους παίρνουν με τις πέτρες) αποφάσισε να βγάξει την Ειρήνη παντού. Στην Υγεία, στην Παιδεία, στη Θεομάν, στην Ελέγχου. Άντε βρε, με το καλό και γ.γ. η Ειρήνη. Ο εκσυγχρονισμός του ντεκολτέ.

10 Στον Κωνσταντίνο τον Μέγα. Τώρα που τελειώσαμε με την κρίση και την κάθαρση, όλο τον κόσμο τον απασχολεί ποια είναι (αν' όλης) η αγαπημένη του Κωνσταντίνου του Μέγα του Προεδρικού. Ακόμη και ο Healthy έχασε τον λογαριασμό. Η στήλη βρήκε το νέο ινδαλμά της, the bold and the beautiful.

Advertisement for American Express Cashback. Text: Σχέδιο Cashback American Express. Επιστροφή μετρητών στον λογαριασμό σας από το πρώτο ευρώ που ξοδεύετε στην Κύπρο. 800 00 800 www.bankofcyprus.com.cy

Οι εποχές έχουν αλλάξει. Καιρός να γυρίσετε σελίδα...

AMB CYPRUS & GULF

Δάνεια
Καταθέσεις
Καθημερινή Τραπεζική
Winbank
Wealth Management
International Banking
Ασφάλειες

T. 800 11 800 (24 ΩΡΕΣ) | www.piraeusbank.com.cy
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ

Σε χειμερία νάρκη μέχρι τον Απρίλιο το Κυπριακό

Σημειωτόν μέχρι την ολοκλήρωση των εκλογών σε Τουρκία και Κατεχόμενα

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Σε διπλωματικό «αναπνευστήρα» τοποθετείται τους επόμενους αρκετούς μήνες, μέχρι την άνοιξη του 2015, το Κυπριακό. Η παντελής έλλειψη συνεννόησης μεταξύ των ηγεσιών των δύο κοινοτήτων, οι προεδρικές εκλογές τον Αύγουστο στην Τουρκία, οι βουλευτικές που θα ακολουθήσουν, αλλά και η αναμέτρηση για την εκλογή νέου Τ/κ ηγέτη στα Κατεχόμενα καθιστούν περίπου αναγκαία την αναβολή των ουσιαστικών προ-σπαθειών συνολικής λύσης τουλάχιστον μέχρι τον επόμενο Απρίλιο. Από τη στιγμή μάλιστα που και οι Ηνωμένες Πολιτείες, όπως φάνηκε κατά την επίσκεψη Μπλάντεν, δεν συνδέουν πλέον άμεσα τη μεταφορά του κυπριακού και ισραηλινού φυσικού αε-

Στόχος της ε/κ πλευράς και του διεθνούς παράγοντα είναι να διατηρήσουν δυναμική που θα επιτρέψει ισχυρή επανεκκίνηση, όταν θα έχει ξεκαθαρίσει και το θέμα της ηγεσίας στην τ/κ κοινότητα.

ρίου στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας, αλλά μέσω Αιγύπτου, είναι μηδαμινή και η διεθνής πίεση προς τις πλευρές να προχωρήσουν με το κυπριακό εδώ και τώρα. Στόχος της ε/κ πλευράς και του διεθνούς παράγοντα είναι να μην καταρρεύσουν οι συνομιλίες, αλλά με τεχνικές αναπνοές να διατηρηθούν μια επιπλέον δυναμική που θα επιτρέψει ισχυρή επανεκκίνηση, όταν θα έχει ξεκαθαρίσει και το θέμα της ηγεσίας στην τ/κ κοινότητα. Αυτή η αναγκαία ανάσα μπορεί να προκύψει με τοποθέτηση της τ/κ πλευράς σε πτυχές όπως το εδαφικό, με διορισμό νέου ειδικού συμβούλου του γ.γ., ή με περαιτέρω εμπλοκή της Ε.Ε. στις συνομιλίες.

Συνέχιση των συνομιλιών επιθυμεί και η τ/κ ηγεσία, η οποία επιδιώκει συνάντηση των ηγετών με τον Μπαν Κι Μουν καθαρά

για επικοινωνιακούς λόγους. Έχει επίσης αποδωθεί σε αγώνα δρόμου προκειμένου να αποφυγή υποχρεώσεις που της δημιουργεί το ευρωπαϊκό κεκτημένο, ώστε να μπορούν οι υποψήφιοι για την «προεδρία» στον κατεχόμενο βορρά, όποιοι κι αν είναι, να «πουλήσουν» κέρδη έναντι των Ε/κ κατά την προεκλογική περίοδο. Η τεχνητή συντήρηση της διαδικασίας εξυπηρετεί και την Άγκυρα, η οποία θα μπορεί εύκολα να λείπει από τη σύντομο, χωρίς να χρειάζεται να προβεί σε έμπρακτες κινήσεις που ενδεχομένως θα δημιουργήσουν προβλήματα στον κ. Ερντογάν στις επικείμενες εκλογικές αναμετρήσεις για την προεδρία και τη θθνοσυνέλευση στην Τουρκία.

Έτσι, η ουσιαστική αναβολή της σκληρής διαπραγματεύσεως βολεύει και τα Ηνωμένα Έθνη. Τους δίνει χρόνο να κάνουν τη μετάβαση από την εποχή Ντάουνερ και να αποφασίσουν με σχετική άνεση αν θα διορίσουν επίσημα στη θέση του την αναπληρώτρια ειδική σύμβουλο, Λίζα Μπάτενχαϊμ ή αν θα φέρουν νέο επικεφαλής της ομάδας στο παλιό αεροδρόμιο της Λευκωσίας.

Αποφυγή αδιεξόδου

Η τελευταία συνάντηση των ηγετών την περασμένη Δευτέρα έπεισε τον Νίκο Αναστασιάδη και τους συνεργάτες του ότι δεν μπορούν να συνεννοηθούν με τη σημερινή τ/κ ηγεσία. Ο Ντερβίς Έρογλου αλλά ακόμα περισσότεροι και ο διαπραγματευτής Κουντρέτ Οζερσάι, είναι εντελώς αρνητικοί σε κάθε προσπάθεια να βρεθεί συναντιληψη ακόμα και σε διαδικαστικά θέματα, όπως είναι η κατάθεση προτάσεων σε όλες τις πτυχές του Κυπριακού μέχρι τον Ιούνιο. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, πάντως, δεν θα είναι αυτός που θα κηρύξει αδιέξοδο, αφού μια τέτοια εξέλιξη θα βοηθήσει τα μέγιστα τον κ. Έρογλου στην προεκλογική εκστρατεία για την «προεδρία» τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Στόχος του κ. Αναστασιάδη είναι να συντηρηθεί πάση θυσία η τρέχουσα διαδικασία μέχρι και την ολοκλήρωση της εκλογικών αναμετρήσεων σε Τουρκία και Κατεχόμενα. Υπολογίζει ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί αν υπάρξουν κάποιοι σταθμοί

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δεν θα κηρύξει αδιέξοδο, αφού μια τέτοια εξέλιξη θα βοηθήσει τα μέγιστα τον κ. Έρογλου στην προεκλογική εκστρατεία για την «προεδρία». Καταφύγιο του Έρογλου αν πιεστεί να τοποθετηθεί στο εδαφικό θα είναι το αίτημα για επαναφορά στο τραπέζι των συζητήσεων Χριστόφια - Ταλάτ και επανεξέταση της εκ περιτροπής προεδρίας.

που θα δίνουν έστω και επίπλαστη ώθηση στις συνομιλίες. Για παράδειγμα, ένας στόχος είναι να καταθέσει η τ/κ πλευρά μέχρι τον Ιούνιο προτάσεις για το εδαφικό.

Συνεργάτες του Προέδρου σημειώνουν ότι στο ανακοινωθέν της περασμένης Δευτέρας τονίζεται ότι θα πρέπει να κατατεθούν προτάσεις σε όλες τις βασικές πτυχές κατά τη δεύτερη φάση των συνομιλιών. Ένας δεύτερος στόχος, είναι να επιτευχθεί η αναβάθμιση του ρόλου της Ε.Ε. στη διαπραγματεύση. Στο Προεδρικό θεωρούν ότι η επιδίωξη αυτή είναι εφικτή, μιας και τα Ηνωμένα Έθνη αλλά και η Ε.Ε. στηρίζουν σθεναρά το ε/κ αίτημα. Προς αυτή την κατεύθυνση έχει βοηθήσει και η επιμονή της τ/κ πλευράς σε θέσεις που δεν συνάδουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, όπως η απαίτηση να επιτρέπονται πολιτικές παρεμβάσεις στην κεντρική τράπεζα και να επιβληθούν μόνιμες παρεκκλίσεις στο περιουσιακό.

Το μόνιμωμ μπορεί να διατηρηθεί και στην περίπτωση που ο γ.γ. του ΟΗΕ διορίσει νέο ειδικό σύμβουλο σε αντικατάσταση του Αλεξάντερ Ντάουνερ. Η εξοικείωση του νέου πολιτικού προϊστάμενου με το πρόβλημα και τους βασικούς παίκτες στις δύο κοινότητες θα πάρει χρόνο χωρίς να δημιουργεί εικόνα αδιεξόδου. Σημειώνεται, πάντως, ότι η τ/κ πλευρά δεν έχει κανένα πρόβλημα με το ενδεχόμενο να συνεχίσει ως επικεφαλής της ομάδας του ΟΗΕ στην Κύπρο η σημερινή αναπληρωτής ειδικός σύμβουλος Λίζα Μπάτενχαϊμ.

Εδαφικό και Αμμόχωστος μένουν για το τέλος

Οι εκλογές του ερχόμενου Απριλίου είναι ήδη πολύ ψηλά στην ατζέντα όλων των βασικών παικτών στα Κατεχόμενα. Ο Ντερβίς Έρογλου, ο Κουντρέτ Οζερσάι, ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ και ο «υπουργός» Εξωτερικών, Οζντίλ Ναμί, έχουν πάρει θέσεις στην πολιτική σκακιέρα και ευελπιστούν ότι οι συνθήκες θα τους επιτρέψουν να είναι υποψήφιοι για την «προεδρία». Σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα, ο κ. Ναμί δεν θα μπει στην κούρσα, αν είναι υποψήφιος ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Αυτό δεν ισχύει και για τον Κουντρέτ Οζερσάι, ο οποίος ενδέχεται να κατέβει ακόμα και απέναντι στον κ. Έρογλου. Επομένως, στα Κατεχόμενα θα ήταν πολύ βολικό ένα αδιέξοδο στις συνομιλίες με ευθύνη της ε/κ πλευράς, ώστε να μπορούν οι υποψήφιοι να παίξουν με άνεση και ασφάλεια το χαρτί του Κυπριακού. Αναγνωρίζουν, όμως, ότι μια τέτοια εξέλιξη είναι απίθανη, αν όχι αδύνατη. Γνωρίζουν επίσης ότι η Τουρκία δεν θα κάνει ουσιαστικές κινήσεις στο πολιτικό πρόβλημα όσο εκκρεμούν εκλογικές διαδικασίες για την προεδρία και την θθνοσυνέλευση. Με αυτά τα δεδομένα στόχους της τ/κ πλευράς είναι να αποτύχουν να καταθέσουν προτάσεις στο εδαφικό και την ασφάλεια. Η τ/κ ηγεσία θεωρεί ότι αν κατατεθεί τώρα χάρτης στο εδαφικό (που θα είναι παρόμοιος με αυτόν του σχεδίου Ανάν) και υπάρξει κάποια αναγκαία τουρκική οπισθοχώρηση στις εγγυήσεις τότε το πολιτικό κόστος, εν όψει και των «προεδρικών» θα είναι μεγάλο. Επιφυλακτικός είναι ο κ. Έρογλου και στην αποδοχή

Κουντρέτ Οζερσάι

Μεχμέτ Αλί Ταλάτ

Οζντίλ Ναμί

ενός αναβαθμισμένου ρόλου της Ε.Ε. στις συνομιλίες. Αντιμετωπίζει τις Βρυξέλλες και το κεκτημένο με καχυποψία, διότι θεωρεί ότι δεν εξυπηρετούν βασικές του επιδιώξεις. Θέλει επίσης να αποφυγή εισοδο εμπειρογνομώνων στο Βαρώσι σε αυτή τη χρονική στιγμή. Γι' αυτό και πρόβαλε η τ/κ πλευρά απαίτηση να αποκλειστούν Ε/κ εμπειρογνώμονες από την ομάδα, γνωρίζοντας ότι δεν θα υπήρχε συμφωνία πριν και κατά την επίσκεψη Μπλάντεν. Η «Κ» αντιλαμβάνεται πως η τ/κ πλευρά δεν θα είχε πρόβλημα να μπου οι εμπειρογνώμονες στην κλειστή πόλη για μελέτη βιωσιμότητας, όταν θα έχει διαφανεί πως οι πλευρές είναι σε ακτίνα συμφωνίας και επικείμενα δημοψηφίσματα. Γι'νεται επίσης αντιληπτό ότι η τ/κ ηγεσία αρνείται να κινηθεί από τώρα στο Βαρώσι διότι φοβάται τις αντιδράσεις των ιδιοκτητών όταν αποκαλυφθεί η πραγματική κατάσταση των περιουσιών τους. Άλλες πηγές, όμως, χαρακτήριζαν δικαιολογία αυτό το τ/κ επείκτημα. Σε περίπτωση

που η ε/κ πλευρά, αλλά και ο διεθνής παράγοντας πιέσουν ασφυκτικά τον κ. Έρογλου να καταθέσει προτάσεις σε εδαφικό και ασφάλεια, το καταφύγιο της τ/κ ηγεσίας θα είναι οι συζητήσεις στη διακυβέρνηση της περιόδου 2008-2010 (επί Χριστόφια - Ταλάτ) που καταγράφονται και στο άτυπο έγγραφο Ντάουνερ. Θα ζητήσουν να εξεταστούν ξανά τα έγγραφα της περιόδου Με τον τρόπο αυτό θεωρούν ότι θα φέρουν ξανά στο τραπέζι την εκ περιτροπής προεδρία και θα φέρουν σε δύσκολη θέση τον κ. Αναστασιάδη, ο οποίος έχει ταχθεί κατά της επαναφοράς του εγγράφου Ντάουνερ. Στον επικοινωνιακό σχεδιασμό της τουρκικής πλευράς είναι και το αίτημα για συνάντηση των ηγετών με τον γ.γ. του ΟΗΕ. Οι κινήσεις προς αυτή την κατεύθυνση είναι επίμονες, αλλά προς το παρόν δεν βρίσκουν ανταπόκριση στην έδρα του διεθνούς οργανισμού, αξιωματικού του οποίου τονίζουν πως δεν θα «εκθέσουν τον γ.γ. απλώς και μόνο για ένα φωτογραφικό στιγμιότυπο».

Ψυχρότητα στις σχέσεις μεταξύ Αναστασιάδη και Έρογλου

Του ανταποκριτή μας στην

Κωνσταντινούπολη ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Η συνάντηση των δύο ηγετών, η οποία πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα έφερε στο προσκήνιο ένα νέο δεδομένο, την προβληματική σχέση μεταξύ Νίκου Αναστασιάδη και Ντερβίς Έρογλου και τα στοιχεία έντασης και δυσπιστίας που τη χαρακτηρίζουν. Ο Ντερβίς Έρογλου προσεγγίζει με καχυποψία και προβληματισμό όλες τις κινήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, Νίκου Αναστασιάδη και των συνεργατών του, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις στις οποίες προέβη αμέσως μετά την τριών και πλέον ωρών συνάντησή τους. Συγκεκριμένα ο Τουρκοκύπριος ηγέτης άφησε να εννοηθεί ότι στο πεδίο των ομόσπονδων διακυβερνήσεων η ε/κ πλευρά επικειρεί να επισκεπαστεί τις συζητήσεις της προηγούμενης περιόδου και ότι φέρνει νέες προτάσεις, οι

οποίες σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να γίνουν δεκτές από την τουρκοκυπριακή πλευρά.

Τι κρύβεται, λοιπόν, πίσω από τον προβληματισμό και τον εκνευρισμό του «προεδρικού» του Ντερβίς Έρογλου; Ποιο είναι το παρασκήνιο των συνομιλιών για το Κυπριακό στην άλλη πλευρά της πράσινης γραμμής; Οι πληροφορίες της «Κ» από τους κύκλους της ηγεσίας του Ντερβίς Έρογλου αναφέρουν ότι η τουρκοκυπριακή ηγεσία εκφράζει έντονο προβληματισμό για πέντε πεδία, τα οποία αφορούν τις διάφορες πτυχές του Κυπριακού. Την προηγούμενη Δευτέρα, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης κατέθεσε προτάσεις για αυτά τα πεδία. Οι συγκεκριμένες προτάσεις έδωσαν διαστάσεις στον προβληματισμό των συνεργατών του κ. Έρογλου. «Τη στιγμή που εμείς είχαμε ελπίδες για την έναρξη της διαδικασίας πάρε-δώσε, με τους ελιγμούς του,

Καχυποψία και δυσπιστία δυσχεραίνει την προσπάθεια συνεννόησης στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

ο Αναστασιάδης προκάλεσε μίνικριση στις συνομιλίες», αναφέρει χαρακτηριστικά τ/κ πηγή στην «Κ». Στο πεδίο του εδαφικού, η τουρκοκυπριακή ηγεσία πιστεύει ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά έχει επιστρέψει στις συνομιλίες με στόχους που ο Έρογλου πει το τελικό «ναι» σε κάποιες από τις διεκδικήσεις του Αναστασιάδη, μεγάλες μερίδες της τ/κ κοινότητας θα υψώσουν τη φωνή τους κατά των παραχω-

ρήσεων στο εδαφικό», τονίζει η πηγή της «Κ». Στο πεδίο των εγγυήσεων και της ασφάλειας της ομόσπονδης δημοκρατίας, η πάγια στρατηγική της τ/κ πλευράς κάνει για ακόμη μία φορά αισθητή την παρουσία της στις συνομιλίες. Η τ/κ πλευρά δεν αποδέχεται την άρση των τουρκικών εγγυήσεων και εξακολουθεί να ισχυρίζεται ότι οι εγγυήσεις είναι ένα ζήτημα, το οποίο αφορά τις εγγυητριες δυνάμεις και όχι αποκλειστικά τις δυο κοινότητες της Κύπρου. Την ίδια στιγμή, η τουρκοκυπριακή πλευρά δεν αποδέχεται την ανάμιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις συνομιλίες. Για ποιο λόγο, η τ/κ πλευρά θα πρέπει να αντιμετωπίσει τους ελιγμούς μιας ένωσης, στην οποία συμμετάσχει η ε/κ πλευρά; Αυτό είναι το βασικό ερώτημα των συνεργατών του κ. Έρογλου στο συγκεκριμένο πεδίο.

Η τουρκοκυπριακή πλευρά εκ-

φράζει έντονο προβληματισμό και για δύο άλλα πεδία των συνομιλιών. Σε ό,τι αφορά το μέλλον της κλειστής πόλης της Αμμοχώστου, η τουρκοκυπριακή πλευρά εξακολουθεί να κρατάει κλειστά τα χαρτιά της. Από τη δική της σκοπιά, το Βαρώσι είναι ένα ζήτημα το οποίο συσχετίζεται με τη συνολική διαδικασία πάρε-δώσε, την οποία, όπως υποστηρίζει η πλευρά Έρογλου, υποκάρει αυτή την περίοδο η ελληνοκυπριακή πλευρά. Τέλος, στο πεδίο της διακυβέρνησης του ομόσπονδου κράτους οι θέσεις της ε/κ πλευράς και οι αντιθέσεις του κ. Έρογλου και των συνεργατών του ρίχνουν φως στο μεγάλο χάσμα, το οποίο χωρίζει την παρούσα στιγμή τις δυο ηγεσίες. Σε αντίθεση με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, ο κ. Έρογλου επιμένει για την αποδοχή της αρχής της εκ περιτροπής προεδρίας. Στον απόηχο της συνάντησής του με τον Πρόεδρο Ανα-

στασιάδη, ο κ. Έρογλου ξεκαθάρισε σε υψηλούς τόνους ότι δεν πρόκειται να αποδεχθεί κανένα σχέδιο λύσης δίχως την κατοχύρωση της εκ περιτροπής προεδρίας. Από την δική του σκοπιά, η συγκεκριμένη αρχή θα βοηθήσει τους Τουρκοκύπριους να αποδεχθούν τη νέα διακυβέρνηση του νησιού. Ταυτόχρονα, όμως, ο κ. Έρογλου απορρίπτει την πρόνοια για τη διασταυρούμενη ψήφο και τη στάθμιση, πρόνοιες που αποτελούν προϋπόθεση της εισήγησης Δ. Χριστόφια. Η τ/κ πλευρά δεν επιθυμεί τη συμμετοχή της ε/κ κοινότητας στην εκλογή του Τ/κ προέδρου και αντιπροέδρου του ομόσπονδου κράτους, γιατί κατά την άποψή της, η συμμετοχή των Ελληνοκυπρίων στη διαδικασία εκλογής θα ανέμιζε τις ελπίδες της τ/κ Δεξιάς για την εξασφάλιση του ανώτατου αξιώματος του ομόσπονδου κράτους.

Κίνδυνος ακυβερνησίας στην Ε.Ε.

Απειλή από το «σύνδρομο» του Βελγίου, οι πολέμοι Γιούνκερ και η σύγκρουση

Ο πρώην πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου και πρώην επικεφαλής του Eurogroup Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ θα μπορούσε να έχει ήδη εξασφαλίσει τον διορισμό του στο τιμόνι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: ο κ. Γιούνκερ ήταν ο υποψήφιος του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, του συνασπισμού ευρωπαϊκών συντηρητικών κομμάτων που κέρδισε τις ευρωεκλογές. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε με ομοφωνία τον διορισμό του, ενώ η Γερμανίδα καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ, που αρχικά είχε εκφραστεί με χλιαρό τρόπο για την υποψηφιότητά του, προχώρησε σε δηλώσεις υποστήριξης. Οι ορκισμένοι αντίπαλοι της επιλογής Γιούνκερ, δηλαδή η Βρετανία, η Σουηδία και η Ουγγαρία διαθέτουν μόλις 51 ψήφους στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, πολύ λιγότερες από τις 93 (επί συνόλου 352) που απαιτούνται για να μπλοκάρουν την απόφαση. Τίποτα, λοιπόν, δεν εμποδίζει τους Ευρωπαίους ηγέτες, στην επόμενη Σύνοδο, στα τέλη Ιουνίου, να βάλουν τέλος στην ονοματολογία, δίνοντας το χρίσμα στον Γιούνκερ. Στην πράξη, η υπόθεση προδιαγράφεται λίγο διαφορετικά. Οι πολέμοι του διορισμού του Γιούνκερ είναι πολύ περισσότεροι από αυτούς που φαίνονται διά γυμνού οφθαλμού, ενώ η πρόθεση των πολιτικών αρχηγών να εξαντλήσουν όλο τον διαθέσιμο χρόνο δεν αποκλείεται να οδηγήσει

στη μετάθεσή του ακόμη και μετά το καλοκαίρι. Σε περίπτωση, μάλιστα, που οι αρχηγοί προτείνουν κάποιον άλλον, πλιν του κ. Γιούνκερ, το Ευρωκοινοβούλιο έχει απειλήσει ότι θα απορρίψει την πρόταση, ανοίγοντας μια χρονοβόρα παρτίδα πνγκ πονγκ μεταξύ των θεσμικών οργάνων. «Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να καταλήξει σαν ένα μεγάλο Βέλγιο, το οποίο, τον Δεκέμβριο του 2011 έμεινε χωρίς κυβέρνηση για 541 μέρες, καθώς το ένα κόμμα μετά το άλλο αδυνατούσε να σχηματίσει κυβέρνηση», σημείωσε ο βρετανικός «Εκονομιστ». «Στην Ε.Ε. όπως και στο Βέλγιο, οι επιλογές των πολιτών επηρεάζουν μόνο αορίστως το τελικό αποτέλεσμα. Ίσως ορθώς η εξεύρεση διεξόδου στο ευρωπαϊκό χάος ανατέθηκε στον Χέρμαν βαν Ρομπέι, που είναι πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και πρώην πρωθυπουργός του Βελγίου. Πρέπει να περιμένουμε αναπάντεχα ονόματα. Όπως έχει παραδεχθεί και ο ίδιος ο κ. Ρομπέι, και ο δικός του διορισμός, το 2009 "ήταν έκπληξη για όλους"».

Το σενάριο αυτό, της επιλογής ενός αουτσάιντερ στα τελευταία στάδια των διαπραγματεύσεων, προϋποθέτει ότι πρώτα θα έχουν «καεί» όλα τα ονόματα που βρίσκονται τώρα στο τραπέζι. Ιδίως η υποψηφιότητα Γιούνκερ αποδεικνύεται κομβική, όχι μόνο για

Η υποψηφιότητα του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ αποδεικνύεται κομβική για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εντείνεται το παρασκώνιο ενόψει της απόφασης των ηγετών τέλη Ιουνίου ή και αργότερα.

λόγους που αφορούν την προσωπικότητα και τις φεντεραλιστικές απόψεις του Γιούνκερ αλλά και γιατί η αποδοχή από τους αρχηγούς κρατών της έστω και έμμεσης εκλογής προέδρου της Κομισιόν από τους Ευρωπαίους πολίτες προϋποθέτει ένα πολιτικό άλμα. «Με την ενίσχυση του Ευρωκοινοβουλίου, οι υποστηρικτές ενός ευρωπαϊκού ομοσπονδιακού κράτους

ελπίζουν να δημιουργήσουν έναν ευρωπαϊκό δήμο» γράφει ο αρθρογράφος των «Φαίνανσιαλ Τάιμς» Γκίντιον Ράχμαν, σε άρθρο-ποταμό κατά του Γιούνκερ. «Πριν δημιουργηθεί το ευρώ, έλεγαν ότι, παρόλο που οι ευρωπαϊκές οικονομίες είναι πολύ διαφορετικές, το κοινό νόμισμα θα έφερνε τη σύγκλιση. Τώρα υποστηρίζουν ότι παρόλο που δεν υπάρχει κοινή ευρωπαϊκή πολιτική ταυτότητα, η μεταφορά εξουσιών στο Ευρωκοινοβούλιο θα επιταχύνει την πολιτική σύγκλιση. Στην πραγματικότητα, μπορεί να προκαλέσει πολιτική καταστροφή ανάλογη της οικονομικής καταστροφής που προκάλεσε το ευρώ» υποστήριξε ο Γκ. Ράχμαν.

Επικίνδυνο παιχνίδι από τον Κάμερον

Του SIMON JENKINS

Περισσότερο ενδιαφέρον φαίνεται να απέκτησε το πολιτικό σκηνικό στην Ευρωπαϊκή Ένωση την εβδομάδα που πέρασε. Ο πρώην πρωθυπουργός της Βρετανίας Τόνι Μπλερ, την περασμένη Δευτέρα, απέκλεισε με το ενδεχόμενο να είναι υποψήφιος για την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου αλλά έδωσε εμμέσως συμβουλές στον νυν πρωθυπουργό Ντέιβιντ Κάμερον σχετικά με το πώς πρέπει να χειριστεί το ζήτημα του δημοψηφίσματος. Ο Ντέιβιντ Κάμερον, άλλωστε, επαναδιατύπωσε την απειλή του δημοψηφίσματος για την παραμονή της χώρας στην Ε.Ε. σε περίπτωση που η Γερμανίδα καγκελάρια στηρίξει την υποψηφιότητα του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ για την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είναι, λοιπόν, κατανοητό για ποιο λόγο ο πρώην πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου κατηγορήσει τον Κάμερον για εκβιασμό. Είναι σαφές ότι το πιο επικίνδυνο παιχνίδι το παίζει ο Βρετανός πρωθυπουργός. Όμως πρέπει να λάβει κανείς υπόψη ότι πρωταρχικό καθήκον κάθε πολιτικού ηγέτη είναι η επιβίωσή του και ο Ντέιβιντ Κάμερον έχει παγιδευτεί μεταξύ των ευρωσκεπτικιστών του κόμματός του, το οποίο βλέπει το Κόμμα της Ανεξαρτησίας να το ακολουθεί κατά πόδας από τη μία, και της Ε.Ε. από την άλλη, η οποία δείχνει απρόθυμη να αλλάξει κατεύθυνση. Η Ευρώπη είναι αλήθεια ότι και στο παρελθόν αντιμετώπισε τις περι δημοψηφίσματος μπλόφες των Βρετανών, βασιζόμενη στο αξίωμα ότι αρκεί κοινοβουλευτική ψήφοφορία προκειμένου να προχωρήσει σε μια νέα συνθήκη. Ο Ντέιβιντ Κάμερον, προφανώς χωρίς ιδιαίτερη περισκεψη, αθέτησε τη δέσμευσή του για δημοψήφισμα κατά την παρούσα κοινοβουλευτική περίοδο, βάζοντας το κόμμα του στο στόχαστρο

του Κόμματος της Ανεξαρτησίας του Νάιτζελ Φάρατζ.

Όμως τώρα μοιάζουν τα πράγματα να έχουν αλλάξει και όλα τα βρετανικά κόμματα τάσσονται υπέρ του δημοψηφίσματος από το οποίο θα κριθεί η συμμετοχή της Βρετανίας στην Ε.Ε. ή τουλάχιστον η επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας με την Ε.Ε. Αυτό, άλλωστε, ήταν το μήνυμα των ευρωεκλογών. Βέβαια ο Βρετανός πρωθυπουργός υποσχέθηκε να προχωρήσει στη διενέργεια του δημοψηφίσματος το 2017, αλλά η αλήθεια είναι ότι αν ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ τελικά αναλάβει την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το δημοψήφισμα θα διενεργηθεί πολύ νωρίτερα. Η Γερμανίδα καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ ασφαλώς δεν επιθυμεί να μείνει στην Ιστορία ως η ηγέτιδα που προήδρευε του μερικού κατακεραματισμού της Ε.Ε., ενώ οι περισσότεροι Ευρωπαίοι ηγέτες δεν θέλουν να δουν τις ισορροπίες στην Ευρώπη να διαταράσσονται εξαιτίας της εξέδου της Βρετανίας.

Ο Ντέιβιντ Κάμερον, βέβαια, είναι γνωστός για την αναποφασιστικότητα του. Ταυτόχρονα, όμως, θέτει σε κίνδυνο την ηγεσία του εμφανιζόμενος ως θερμός θιασώτης του ευρωσκεπτικισμού. Προφανώς δεν πρόκειται να μπει σε πορεία σύγκρουσης με το κόμμα του για την Ε.Ε. Αναμφίβολα, βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέο παιχνίδι ισχύος στην Ευρώπη. Η Μέρκελ έχει και εκείνη ευρωσκεπτικιστές στο κόμμα της. Ο Βρετανός πρωθυπουργός απαιτεί από τη Γερμανίδα καγκελάρια να προωθήσει ολοκληρωτικές μεταρρυθμίσεις στην Ε.Ε. προκειμένου η βρετανική κοινή γνώμη να μην επιζητήσει την έξοδο από την Ε.Ε.

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο η απόφαση της Μέρκελ για τον Γιούνκερ έχει βαρύνουσα σημασία και δεν κρίνει μόνον την τύχη ενός Λουξεμβούργιου πολιτικού.

THE GUARDIAN

Volvo S60. Δύναμη Volvo

Τι αναζητάτε στην τεχνολογία ενός αυτοκινήτου, κορυφαίες επιδόσεις ή χαμηλή κατανάλωση; Σχεδιασμένο με μοναδικό σκανδιναβικό design και την κορυφαία ασφάλεια που περιμένετε από ένα Volvo, το S60 συνδυάζει και τα δύο. Ο κινητήρας Diesel 1.6 D2 αποδίδει 115hp και 270Nm ροπή, με αξεπέραστα χαμηλή κατανάλωση, μόλις 4,3l/100km και ο κινητήρας βενζίνης 1.6 T4 αποδίδει 180hp, κορυφαία επίδοση στην κατηγορία, με κατανάλωση μόνο 5,8l/100km. Για να μπορείτε να απολαμβάνετε την οδήγηση χωρίς κανένα συμβιβασμό.

Volvo S60. Κοιτάζει το μέλλον με δύναμη.

DRIVE-E

1.6 Diesel Auto
€23.900
στο δρόμο

VOLVOCARS.COM.CY

VolvoCarsCyprus

Volvo S60 1.6 Diesel: Εκπομπή CO2 g/km: 103, κατανάλωση καυσίμου l/100km, μίκτος κύκλος: 4,3. Η τιμή συμπεριλαμβάνει εγγραφή και άδεια κυκλοφορίας.
CTC AUTOMOTIVE LTD. Λευκωσία: 22740550 - Λεμεσός: 25388222 - Λάρνακα: 24828518 - Πάφος: 26818313

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΚΟΥΤΣΟΚΟΥΜΝΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Ερχεται ο Μπλάτερ για τη συμφωνία ΚΟΠ-Τ/κ

Ναυάγιο στη συμφωνία με τους Τ/κ με υπαιτιότητα της ε/κ πλευράς ενδεχομένως να σημαίνει αναγνώριση σε στυλ Κοσόβου

Συνέντευξη στους
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ και
ΗΡΩΔΟΤΟ ΜΙΑΤΙΑΔΟΥΣ

Κάθοδο του προέδρου της FIFA, Γιόζεφ Μπλάτερ, στην Κύπρο προκειμένου να δώσει ώθηση στην υλοποίηση της συμφωνίας, που έχει υπογραφεί για ένταξη της τ/κ ομοσπονδίας ποδοσφαίρου στην ΚΟΠ, αποκαλύπτει ο Κωστάκης Κουτσοκούμνης. Σε συνέντευξή του στην «Κ» ο πρόεδρος της ΚΟΠ εκφράζει ανησυχίες για αλυσιδωτές επιπτώσεις από ενδεχόμενο ναυάγιο της συμφωνίας με ευθύνη της δικής μας πλευράς. Απαντά στις φωνές, που τον επέκριναν για την παρουσία του στα Κατεχόμενα και με ποιο τρόπο θα γίνει η ένταξη των Τ/κ στην ΚΟΠ. Αποκαλύπτει τους όρους που έθεσαν για τη χρήση γηπέδων ε/κ ιδιοκτησίας στα Κατεχόμενα, καθώς επίσης και τι θα ζητήσει από το Ανώτατο Δικαστήριο.

—Το καυτό ζήτημα για το οποίο επικρίνεστε είναι η συμφωνία με τους Τ/κ.

—Η συγκεκριμένη συμφωνία χαιρέτιστηκε από όλα τα κόμματα και πολιτικούς αρχηγούς -μηνός εξαιρουμένου- μόλις ενημερώθηκαν, αμέσως μετά την επιστροφή μας από τη Ζυρίχη με τη συμφωνία ανά χειράς. Παράλληλα, τη συμφωνία χαιρέτησαν και οι πλείστες πρεσβείες στην Κύπρο. Μάλιστα, η γαλλική διοργάνωσε στην κατοικία του πρόεδρου εκδήλωση για να χαιρέτήσει τη συμφωνία και να θέσει στη διάθεσή μας τις καλές της υπηρεσίες για οτιδήποτε χρειαζόμαστε στο μέλλον. Η συμφωνία χαιρέτιστηκε και από άλλους, ως το κατεξοχήν μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Ακόμα και σήμερα, μετά και τις αρνητικές τοποθετήσεις κάποιων συλλόγων και συνδέσμων φιλάθλων, αρκετές από τις πρεσβείες που αρχικά επικρότησαν τη συμφωνία επανήλθαν εκδηλώνοντας τη συμπαράστασή τους.

—Και τις σας είπαν;

—Ότι η διαδικασία θα πρέπει να συνεχιστεί και ότι θα πρέπει να ολοκληρωθεί όπως προβλέπεται μέσα στο έγγραφο.

—Ποια είναι η ουσία της συμφωνίας;

—Είναι μία προσωρινή συμφωνία μέχρι την επίλυση του Κυπριακού. Επίλυση του πολιτικού προβλήματος ενδεχομένως να αλλοιώνει βασικά στοιχεία των σχέσεων με τους Τ/κ και επιπλέον είναι μία ουσιαστική συμφωνία ένταξης της τ/κ ομοσπονδίας ποδοσφαίρου στις τάξεις της ΚΟΠ. Επιστρέφουμε στο status, που είχαμε το 1954, πριν αποχωρήσουν οι Τ/κ από τις τάξεις της ΚΟΠ. Με μία διαφορά, ότι το 1954 είχαμε σωματεία ως μέλη μας. Εφόσον αυτά τα σωματεία και άλλα που δημιουργήθηκαν έχουν δημι-

“ Προβλέπω να κλείσει η συμφωνία με τους Τ/κ προς το τέλος της θητείας του Μπλάτερ, ο οποίος πιθανόν να έλθει στην Κύπρο τέλη Σεπτεμβρίου.

οιουργήσει ουσιαστικά ομοσπονδία, η ένταξη γίνεται από την ομοσπονδία τους για ολόκληρο το τ/κ ποδόσφαιρο.

—Απλαδιά όπως τις ομοσπονδίες που είναι ενταγμένες στην ΚΟΠ;

—Όπως τις αγροτικές ομοσπονδίες.

—Μια τ/κ ομάδα π.χ. από τη Λευκά μπορεί να εγγραφεί στην ΚΟΠ, μπορεί να το κάνει στο μέλλον ή πρέπει να είναι στην τ/κ ομοσπονδία;

—Θα πρέπει να σεβαστούμε το αντίθετο μέρος, όπως και τη συνοχή του. Οπότε, δεν θα πρέπει εμείς με οποιοδήποτε τρόπο να κάνουμε ενέργειες που θα διαταράξουν τη συνοχή του άλλου μέρους, όπως είναι η συνοχή που απαιτείται κάτω από την τ/κ ομοσπονδία ποδοσφαίρου. Η Λευκά τους είχε απειλήσει, για να έλθει να ενταχθεί απευθείας στην ΚΟΠ. Αλλά το έκανε για να ασκήσει πίεση.

—Αύριο που θα εφαρμοσθεί η συμφωνία, η τ/κ ομοσπονδία θα ενταχθεί στην ΚΟΠ με το λογότυπό της;

—Μέσω στο καταστατικό της ομοσπονδίας υπάρχει ξεκάθαρο

Αυσταχώς οι σκληροί πυρήνες σωματείων, αποφασίζουν για τις διοικήσεις, τις ανακοινώσεις, τις μετεγγραφές και κατάφεραν να έχουν και λόγο στο τι συμβαίνει μέσα στην ΚΟΠ και στα όργανά της, εκτιμά ο πρόεδρος της ΚΟΠ.

άρθρο, ότι το κάθε σωματείο που εντάσσεται στην ΚΟΠ οφείλει να υποβάλει και το λογότυπο του προς κρίση. Οπότε είναι κάτι που θα δούμε όταν πάρουμε τα επίσημα έγγραφα ένταξης.

—Τι σημαίνει πρακτικά ένα ενδεχόμενο ναυάγιο της συμφωνίας που έχει επιτευχθεί;

—Αν ναυαγήσει με δική μας υπαιτιότητα, υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι σε ό,τι αφορά το status της τ/κ ομοσπονδίας και του τ/κ ποδοσφαίρου γενικότερα. Εκείνο το οποίο ζητούσαν από το 1963 μέχρι σήμερα με την πρόφαση ότι τα παιδιά τους δεν παίζουν ποδόσφαι-

ρο, το ποδόσφαιρό τους «πεθαίνει», επειδή το έχουμε, ως Ε/κ «εγκλωβιστεί», θα βγουν ξανά στην επιφάνεια και λόγω του κλίματος που υπάρχει αυτή τη στιγμή ανά το παγκόσμιο για τέτοιες περιπτώσεις, βλέπε Κοσόβο, ενδεχομένως να πετύχουν μια συμφωνία σε στυλ Κοσόβου.

—Που ενώ δεν υπάρχει αναγνωρισμένη κρατική οντότητα...

—Ορθώς, ενώ δεν υπάρχει αναγνωρισμένη κρατική οντότητα, έχουν δικαίωμα να διατηρούν εθνική ομάδα, όχι μία κατηγορία αλλά σε όλες τις ηλικίες, να διεξάγουν παιχνίδια με άλλες εθνικές ομάδες,

έχουν πρωτάθλημα με σωματεία και έχουν δικαίωμα τα σωματεία τους να διεξάγουν φιλικούς αγώνες με οποιοδήποτε άλλο σωματείο στον κόσμο. Εκείνο που είχαμε καταφέρει πριν από μερικά χρόνια, επί Ταλάτ, που θα ερχόταν γνωστή ομάδα από την Αγγλία για φιλικό αγώνα με την Τσετίν Καγιά και με τις ενέργειές μας αποτρέψαμε την κάθοδο των Αγγλων, σε μία τέτοια περίπτωση θα αρχίσει πλέον να γίνεται πραγματικότητα. Εάν η συμφωνία ναυαγήσει με υπαιτιότητα των Τ/κ, το status παραμένει το σημερινό. Ωστόσο, θα πρέπει να πούμε ότι εδώ και χρόνια, ποδο-

σφαιριστές παλαιάμοι, ανεξαιρέτως σωματείων -που οι ΣΥΦΙ τους έχουν εκδώσει ανακοινώσεις ενάντια στη συμφωνία- οι παλαιάμοι ως οργανωμένα σύνολα παίζουν φιλικά παιχνίδια σε κατεχόμενα γήπεδα, με παλαιάμους των Τ/κ.

—Η συμφωνία προνοεί συμμετοχή τ/κ ομάδων στο πρωτάθλημα της ΚΟΠ;

—Όχι, δεν προνοεί κάτι τέτοιο. Στο απώτερο μέλλον και εφόσον μπορούν να διασφαλιστούν οι απαραίτητες συνθήκες, μπορούν να γίνουν τριφυλικά ή κύπελλα με συμμετοχή και τ/κ ομάδων. Η δική μου εμπειρία από τα τ/κ σωματεία είναι ότι προς την ομοσπονδία τους το θέτουν ως απαραίτητο όρο. Θέλουν να παίξουν με δικές μας ομάδες, όχι κατ' ανάγκη σε επίπεδο πρωταθλήματος, αλλά τουλάχιστον σε φιλικό επίπεδο.

—Την τελική απόφαση από πλευράς ΚΟΠ για ένταξη της τ/κ ομοσπονδίας ποιος θα την πάρει;

—Τα σωματεία μας, τα οποία με συντριπτική πλειοψηφία έχουν εγκρίνει τη συμφωνία η οποία έγινε με τους Τ/κ. Ακολουθώντας, θα πρέπει να εγκρίνουν σε Γενική Συνέλευση την ένταξη της τ/κ ομοσπονδίας.

—Τι ρόλο παίζει στην όλη προσπάθεια ο διεθνής παράγοντας;

—Γενικά ο διεθνής παράγοντας, όπως πρεσβείες και εδώ στην Κύπρο, διεμήνυσε ότι το όλο θέμα θα πρέπει να κλείσει όπως έχει συμφωνηθεί. Άρα, δεν θα είναι μόνο ποδοσφαιρικό το ζήτημα έτσι αν δεν κλείσει, σε κάποια λογικά περιθώρια η συμφωνία, θα γίνει και πολιτικό ζήτημα.

—Η FIFA τι ρόλο έχει στο όλο ζήτημα, προβλέπετε ένταξη της τ/κ ομοσπονδίας στην ΚΟΠ πριν από την ολοκλήρωση της θητείας του προέδρου της FIFA, Γιόζεφ Μπλάτερ;

—Προβλέπω να κλείσει προς το τέλος της θητείας του Μπλάτερ (Μάιο του 2015), ο οποίος πιθανολογώ ότι θα έλθει στην Κύπρο τουλάχιστον μέχρι το τέλος του ερχόμενου Σεπτεμβρίου και η κάθεσθός του ίσως να συνοδεύεται από επαφές με την ΚΟΠ, με εκπροσώπους του τ/κ ποδοσφαίρου και αλλά και με πολιτικούς.

Πρέπει να δείξουμε στους Τ/κ ότι μπορούν να μας εμπιστευούνται

—Παρά ταύτα και με αφορμή την παρουσία σας σε εκδήλωση της τ/κ ομοσπονδίας, παρατηρείται εδώ ένα κύμα αντιδράσεων.

—Δεν είναι τα κόμματα που αντιδρούν, εκτός από τη Συμμαχία Πολιτών, η οποία έβγαλε μια ανακοίνωση που εμπεριέχει λάθη - αναφέρεται σε κρατική οντότητα της ΚΟΠ -δεν είμαστε κρατική οντότητα δεν είχε στην εκδήλωση σύμβολα του ψευδοκράτους με τη δική μας έννοια των συμβόλων, με σημαίες κ.λπ. Υπήρχε το σήμα της τ/κ ομοσπονδίας ποδοσφαίρου, που κατά το ήμισυ απλώς είναι το μισοφέγγαρο της σημαίας του ψευδοκράτους. Αυτό ήταν το σύμβολο, που θα μπορούσε να κληφθεί και ως λογότυπο. Κατά τ' άλλα, είναι δύσκολο να ερμηνεύσω την αντίδραση του κόσμου και να την ερμηνεύω, όχι ως διαφωνία με τη συμφωνία, αλλά ως διαφωνία με την επισκεψή μου στα Κατεχόμενα και στην εκδήλωση της τ/κ ομοσπονδίας.

—Εάν δεν υπήρχαν τα τελευταία συμβάντα με τη Δικαστική θα ήταν ίδια η αντίδραση;

—Δύσκολο να το απαντήσει κάποιος. Οπωσδήποτε τα συμβάντα δεν βοήθησαν για να «διαβάζουν» τη συνάντηση με τον σωστό τρόπο. Την ανέγνωσαν με τον παρεξηγμένο τρόπο, όπως έκαναν και με την απόφαση της Δικαστικής, τον παρεξηγμένο τρόπο με τον οποίο είδαν την Ομοσπονδία.

—Αν γνωρίζατε τις αντιδράσεις για τα μετάβασή σας στα Κατεχόμενα, θα πηγαίνατε;

—Για τους σκοπούς της συμφω-

νίας, είχαμε γνωρίσει στο πλαίσιο 4-5 συναντήσεων και μετά ακολούθησε η υπογραφή. Έπρεπε να χιτιστεί κάποια εμπιστοσύνη μεταξύ μας, ώστε να προχωρήσουμε σε ένα τόσο μεγάλο βήμα, όπως η εφαρμογή εκείνης της συμφωνίας. Και το πρώτο βήμα θα έπρεπε να γίνει από τους Τ/κ. Έπρεπε λοιπόν και οι Τ/κ με διάφορους τρόπους να εμπιστευτούν την ΚΟΠ, για να προχωρήσουν στην ένταξη και ουσιαστικά στην παραχώρηση προς την ΚΟΠ, δικαιωμάτων

“ Αν θα είναι αγώνας στο ΓΣ Πράξανδρος, δεν θα πάω. Είναι ένας από τους όρους που θέσαμε ότι δεν θα χρησιμοποιηθούν γήπεδα τα οποία είναι ε/κ ιδιοκτησίας,

που έχουν ένεκα της διαίρεσης. Εμείς έπρεπε να δώσουμε δείγματα ότι μπορούν να μας εμπιστευτούν. Στο πλαίσιο αυτό έγιναν κάποια γεγονότα ενίσχυσης της εμπιστοσύνης προς την ΚΟΠ. Ένα γεγονός ήταν επαφές που είχαμε χωρίς ατζέντα. Ένα δεύτερο η συνάντηση στο σπίτι του Γάλλου πρόεδρου και ακολούθησε η πρόσκληση από την ΚΟΠ, προς τον πρόεδρο και αντιπρόεδρο της τ/κ ομοσπονδίας να μας συνοδεύουν στο παιχνίδι της Εθνικής στην Ιαπωνία. Επειδή προσχώρησε στην

ΚΟΠ σημαίνει ότι αναγνωρίζω και μία Εθνική ομάδα, η παρουσία τους στο φιλικό παιχνίδι θα ήταν σημαντικό για τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζουν τη συμφωνία την οποία έχουμε κάνει. Τελικά στην Ιαπωνία ήλθαν οι δύο αντιπρόεδροι. Ήταν μαζί μας, δήλωναν ότι είναι η Εθνική της Κύπρου. Μάλιστα, χαιρολογώντας, έλεγαν ότι υπάρχουν ένας-δύο Τ/κ παίκτες, με κυπριακό διαβατήριο, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν αυτή την εθνική. Ήλθαμε πίσω και πήραμε την πρόσκληση να πάμε στη δική τους τελετή. Δεν μπορούσαμε να πούμε όχι. Και έκαναν πολλές προσπάθειες για να μας προφυλάξουν, αφαιρώντας σημαίες και σύμβολα. Εμείς έπρεπε να πάμε και να τους δείξουμε ότι μπορούμε να τους εμπιστευτούμε στο επόμενο βήμα που θα πρέπει να κάνουν. Επαφές θα συνεχίσουμε να έχουμε, όμως το επόμενο βήμα που θα πρέπει να κάνουν είναι η αίτηση ένταξής τους στην ΚΟΠ.

—Αν σας προσκαλέσουν σε ένα σημαντικό αγώνα στα Κατεχόμενα θα ανταποκριθείτε θετικά;

—Δεν μπορώ να το απαντήσω. Εξαρτάται. Αν θα είναι αγώνας στο ΓΣ Πράξανδρος δεν θα πάω. Είναι ένας από τους όρους που έθεσα και θέσαμε ως ΚΟΠ, ότι δεν θα χρησιμοποιηθούν γήπεδα τα οποία είναι ε/κ ιδιοκτησία για τον αγώνα που διεξάχεται. Οι Τ/κ ήλθαν και μου είπαν ότι αν δεν αρθεί η απαίτηση αυτή τότε δεν θα έχουν χώρους να παίξουν. Η απάντησή μου ήταν ότι δεν θα είμαι εγώ που θα άρω αυτή την απαίτηση αλλά οι Ε/κ ιδιοκτήτες.

Η βία, οι διοικήσεις σωματείων και η αθλητική δικαιοσύνη

—Με αφορμή τις αντιδράσεις που καταγράφονται για τις προσπάθειες ενοποίησης του κυπριακού ποδοσφαίρου, αλλά και με άλλα περιστατικά θεωρείτε ότι στον χώρο του ποδοσφαίρου έχουν διεισδυση ακραία στοιχεία;

—Χωρίς αμφιβολία. Διότι έτσι καταφέρνουν να εντάσσονται στις τάξεις τους ανίδεους νεαρούς, οι οποίοι παρασύρονται από τη σημαία και το όνομα του σωματείου, που υποστηρίζουν, δημιουργούνται ομάδες και μέσα από αυτές περνούν καλύτερα τα μηνυμά τους.

—Έχετε πληροφορίες ή στοιχεία;

—Πληροφόρηση που να αποδεικνύεται, όχι. Αλλά, μιλάμε με κόσμο, μιλάμε και με την αστυνομία, μιλάμε και με τους συνδέσμους φιλάθλων και γνωρίζουμε κάποια πράγματα.

—Αφορά μεγάλες ομάδες ή το σύνολο;

—Η προσπάθεια όπως την αντιλαμβάνομαι είναι άλωση των οπαδών κάποιων ηλικίας, σε όλα τα σωματεία.

—Πώς αντιμετωπίζεται η βία στα γήπεδα;

—Από τη στιγμή που διασφαλίζεται η ανωνυμία μέσα στο γήπεδο διασφαλίζεται και η αντιμετώπιση της βίας. Η εξάλειψη της ανωνυμίας, αποτρέπει και την οδύ που ακολούθησαν όλες οι ευρωπαϊκές ομοσπονδίες για εξάλειψη της βίας. Το νομοθετικό πλαίσιο είναι καλό, μπορεί να

χρειάζεται μικροδιορθώσεις, η βάση του όμως είναι καλή. Το πρόβλημα του νόμου είναι ότι δεν εφαρμόστηκε όσο έπρεπε, δηλαδή με συλλήψεις και καταδίκες, γιατί ακριβώς ήταν δύσκολο για την αστυνομία να αναγνωρίσει τους δράστες. Αν καταφέρουμε με ηλεκτρονικά μέσα που πλέον υπάρχουν, στα τρία κυριότερα γήπεδα της Κύπρου, ΓΣΠ, Τσίρειο και Αντώνης Παπαδόπουλος, να αναγνωρίζουμε τον κάθε φιλάθλο

“ Είμαστε διατεθειμένοι να συζητήσουμε με το Ανώτατο Δικαστήριο και την Πολιτεία την πιθανότητα να μας παραχωρήσουν δικαστές,

από τα βίντεο, τότε ναι, δεν θα έχουμε βία στους αγωνιστικούς χώρους.

—Βία όμως δεν είναι μόνο συμ-πλοκές.

—Υπάρχει μεταβολή της βίας. «Διέφυγε» μέσα από τα γήπεδα, με συμπλοκές φιλάθλων όπως παλαιότερα, βγήκε από τα γήπεδα και εντός των αγωνιστικών χώρων μπήκαν τα διάφορα αντικείμενα. Η απλή τσάκρα, έγινε κροτίδα και η κροτίδα, μικρή βόμβα.

—Τα σωματεία δεν γνωρίζουν

τον σκληρό πυρήνα των οπαδών τους;

—Είμαστε σε μια εποχή που αυτός ο σκληρός πυρήνας αποφασίζει ποια θα είναι η διοίκηση του σωματείου, αυτός ο σκληρός πυρήνας αποφασίζει τι ανακοινώσεις θα εκδίδει το σωματείο και ακόμα εάν θα γίνει ή όχι κάποια μεταγραφή. Φθάρσαμε στο σημείο αντί οι διοικήσεις να διοικούν τους οπαδούς και να τους καθοδηγούν, οι οπαδοί να διοικούν και να καθοδηγούν τη διοίκηση στις αντιδράσεις τους.

—Ουσιαστικά οι διοικήσεις είναι υπό καθεστώς ομηρίας;

—Δυστυχώς καταλήγουμε με την πρόσφατη παραίτηση Εφετείου, πέντε εγκρίτων δικηγόρων, να έχουν και λόγο τι συμβαίνει μέσα στην ΚΟΠ και στα όργανά της. Για κάποιους οπαδούς έπρεπε να βγει η τάδε απόφαση, αφού δεν βγήκε σημαίνει κάποια πράγματα, και κατ' επέκταση ενεργώ με συγκεκριμένους τρόπους που οδηγώ σε παραπτώσεις.

—Τίθεται θέμα αλλαγής του πλαισίου που διέπει την αθλητική δικαιοσύνη;

—Είμαστε διατεθειμένοι να συζητήσουμε με το Ανώτατο Δικαστήριο, αλλά και την Πολιτεία την πιθανότητα ή τη δυνατότητα να μας παραχωρήσουν, ως ανεξάρτητο όργανο και ως ανεξάρτητη αρχή, δικαστές, οι οποίοι θα εκδικάζουν με βάση τη δική μας αθλητική νομοθεσία και βεβαίως θα τους έχουμε όλα την εμπιστοσύνη που απαιτείται.

Μετ' εμποδίων η ενδιάμεση λύση για το ΦΑ

Παιχνίδια στο παρασκήνιο με φόντο την άρση του μονοπωλίου της ΑΗΚ - Οι «φιλικές» τρικλοποδιές και το πλάνο της ΔΕΦΑ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Σε υπαρκτικό στοίχημα για τη Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) τείνει να εξελιχθεί η προσπάθεια προμήθειας της εσωτερικής αγοράς με φυσικό αέριο για σκοπούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε πρώτη φάση. Η προσπάθεια που ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2012 συνεχίζεται με αβέβαιη κατάληξη. Το ναυάγιο της πρώτης δημόσιας προκήρυξης προσφορών αποτυπώθηκε ανάγλυφα στο πενιχρό ενδιαφέρον που επέδειξαν εταιρείες στη δεύτερη προκήρυξη, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της τεχνικής και εμπορικής αξιολόγησης των φακέλων, που έχουν κατατεθεί. Από τις 17 προτάσεις που αρχικά είχαν υποβληθεί για προμήθεια της Κύπρου με ΦΑ στην τωρινή διαδικασία υποβλήθηκαν μόνο τέσσερις.

Ωστόσο, παρά τη διακρουγμένη κυβερνητική πολιτική για εισαγωγή φυσικού αερίου μέχρι την εμπορική εκμετάλλευση των κοιτασμάτων της Κυπριακής ΑΟΖ, εκφράζονται από αρμόδιες πηγές σοβαρές ανησυχίες ότι και η παρούσα δημόσια διαδικασία θα έχει την τύχη της πρώτης, παρά την προσπάθεια που καταβάλλεται από πλευράς ΔΕΦΑ να ολοκληρωθεί την αξιολόγηση των φακέλων, αλλά και να σμικρύνει το χάσμα που φαίνεται να υπάρχει μεταξύ του υπό αναζήτηση προμηθευτή και αγοραστή που σε πρώτη φάση θα είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού.

Τα αγκάθια

Στη δεύτερη προσπάθεια προμήθειας της Κύπρου με φυσικό αέριο ανταποκρίθηκαν υποβάλλοντας πρόταση οι εξής τέσσερις ενδιαφερόμενοι: 1. Η Ολλανδική VITOL. 2. Η κοινοπραξία Cyprus Gaz (με συμμετοχή κυπριακών εταιρειών και της κρατικής SOKAR του Αζερμπαϊ-

Αλυσιδωτές επιπτώσεις θα προκαλέσει τυχόν ναυάγιο στην προσπάθεια για προμήθεια της Κύπρου με φυσικό αέριο για σκοπούς ηλεκτροδότησης μέχρι η χώρα να μπορέσει να αξιοποιήσει το δικό της.

τζάν). 3. Ο ελλαδικός όμιλος Μυτιληναίος (μέσω των εταιρειών ΜΕΤΚΑ και MOTOR OIL του ομίλου Βαρδινογιάννη) και 4. Οι ισραηλινές Delek και Avner που έχουν δικαιώματα στο οικόπεδο στο οικόπεδο 12 της κυπριακής ΑΟΖ.

Παρά το γεγονός ότι η διαδικασία αξιολόγησης δεν έχει μπει στα βαθιά (δηλαδή στον φάκελο των οικονομικών προσφορών), εντούτοις εκφράζονται και πάλι έντονες ανησυχίες από τεχνοκρατικές πλευράς ότι και η παρούσα δημόσια διαδικασία διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να μη φθάσει ποτέ στο ζητούμενο της κυβερνητικής πολιτικής, που είναι η μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος μέσω της παραγωγής με φθινό καύσιμο, όπως το φυσικό αέριο.

Μάλιστα, κάποιες εταιρείες που μετέχουν στην όλη διαδικασία δείχνουν σημάδια «κόπωσης», αφού εκτιμούν ότι τα δεδομένα που οδή-

γησαν στο ναυάγιο της πρώτης δημόσιας προσφοράς της ενδιάμεσης λύσης δεν έχουν διαφοροποιηθεί δραματικά που να δικαιολογούν αισιοδοξία. Αν και επιφανειακά προβάλλονται ανεπίσημα ως αρνητικοί παράγοντες ο χρονικός ορίζοντας της ενδιάμεσης λύσης, αλλά και η τιμή του φυσικού αερίου στο βάθος φαίνεται να υπάρχουν και άλλα αγκάθια, που, όπως υποστηρίζεται, στόχο έχουν να «σκοτώσουν» το όλο εγχείρημα.

Σε μια τέτοια εξέλιξη, πέρα από το ζητούμενο, που είναι η προμήθεια με φυσικό αέριο σοβαρό πρόβλημα θα αντιμετώπιζε και η ίδια η ΔΕΦΑ, η οποία στην προκειμένη περίπτωση θα παρέμενε άνευ αντικειμένου μέχρι την έναρξη εμπορικής εκμετάλλευσης των κυπριακών κοιτασμάτων φυσικού αερίου, χρόνος, ο οποίος από την πλευρά των τεχνοκρατών, μετατοπίζεται από το 2020 που ήταν αρχικές εκτιμήσεις στο 2026, αν

δεν υπάρξουν επιπρόσθετοι αστάθμητοι παράγοντες.

Διαμάχη στο παρασκήνιο

Όπως υποστηρίζεται από τεχνοκρατικές πλευράς, ένας παράγοντας που θα κρίνει καθοριστικά την όλη προσπάθεια είναι η στάση που θα τηρήσει ο μοναδικός σε πρώτη φάση πελάτης, στον οποίο η ΔΕΦΑ θα πωλήσει το φυσικό αέριο που είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού. Παρά το γεγονός ότι η ΑΗΚ ελέγχεται από το κράτος, εντούτοις δεν έχουν κοπάσει οι φωνές μέσα από τον ημικρατικό οργανισμό, που δεν βλέπουν με καλό μάτι την όλη διαδικασία από εμπορικής πλευράς αλλά και των αλλαγών που θα συντελεσθούν στην αγορά ενέργειας, με την ΑΗΚ να χάνει το μονοπώλιο που σήμερα διαθέτει. Είναι γνωστό τόσο στη ΔΕΦΑ όσο και στην ΑΗΚ, ότι την εισαγωγή φυσικού αερίου αναμένουν και ιδιωτικές εταιρείες, προκειμένου να ξε-

κινήσουν δραστηριότητα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Πηγές, οι οποίες είναι σε θέση να γνωρίζουν το παιχνίδι που παίζεται στο παρασκήνιο, αποδίδουν σκοπιμότητα από πλευράς του αγοραστή στη στάση που τηρήσε στην πρώτη διαδικασία, κάτι που εκτιμάται ότι θα επαναληφθεί όταν η όλη διαδικασία θα φθάσει στο ζητούμενο με τις παράλληλες διαδικασίες μεταξύ των εταιρειών που πέρασαν την τεχνική και εμπορική αξιολόγηση του φακέλου τους, τη ΔΕΦΑ ως ενδιάμεσου και της Αρχής Ηλεκτρισμού από την άλλη. Ένα καίριο ερώτημα το οποίο φαίνεται να απασχολεί ήδη την ΔΕΦΑ ως ενδιάμεσο κρίκο μεταξύ πωλητή και αγοραστή είναι η στάση που θα τηρήσει ο τελευταίος, στάση που θα καθορίσει, αν η όλη διαδικασία θα φθάσει στη φάση υπογραφής των συμβολαίων.

Σηίνα Delek – Avner

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος από ισραηλινές πλευράς να προμηθεύσει την εσωτερική αγορά της Κύπρου με φυσικό αέριο στο μεσοδιάστημα μέχρι την εξόρυξη από το κοιτάσμα «Αφροδίτη» εκτιμάται ότι μπορεί να διαφοροποιήσει θετικά την όλη προσπάθεια που καταβάλλεται. Πρώτον, γιατί συνάδει με τους στρατηγικούς σχεδιασμούς και επιδιώξεις της Λευκωσίας στα ευρύτερα ενεργειακά ζητήματα της περιοχής και δεύτερον, γιατί οι υποδομές μεταφοράς φυσικού αερίου από τα ισραηλινά κοιτάσματα στο Βασιλικό εξυπηρετούν και το ευρύτερο κεφάλαιο αξιοποίηση σε πρώτη φάση των κοιτασμάτων του οικοπέδου 12, όταν θα ξεκινήσει η εξόρυξη. Πέρα από την τιμή πώλησης που έχει καταθέσει η καθεμία από τις εταιρείες, είναι σίγουρο ότι στην τελική επιλογή θα προσημετρήσουν και άλλοι παράγοντες.

Το 2026 η ροή Φυσικού Αερίου

Οι μειωμένες ποσότητες του κοιτάσματος «Αφροδίτη» σε σχέση πάντα με τις αρχικές προβλέψεις μεταθέτουν χρονικά κατά έξι χρόνια τον οδικό χάρτη εμπορικής εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων. Από το 2020, υπεραισιόδοξη εκτίμηση λένε αρμόδιοι, ο πίκης τοποθετείται από πλευράς των τεχνοκρατών στο 2026, εάν όλα κυλήσουν ομαλά. Παρά τα όσα εκφράζονται κυρίως από πολιτικές πλευράς, η Λευκωσία σε επίπεδο σχεδιασμών επιμένει σθεναρά στη στρατηγική επιλογή του τερματικού υγροποίησης, επιλογή στη βάση της οποίας προχωρούν οι μελέτες. Στην παρούσα φάση, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», οι τεχνοκράτες επιδίδονται στην Ανάπτυξη Σχεδιασμού μια σειράς σημαντικών συμβολαίων, τα οποία θα πρέπει να κλείσουν, προκειμένου να υποστηρίξουν ένα πολύ σημαντικό κομμάτι των χερσαίων υποδομών, που είναι οι επενδυτές και τα κεφάλαια των 10 δισ. ευρώ. Ιδιαίτερη βαρύτητα ρίχνεται στα οικόπεδα όπου βρίσκονται για έρευνες η γαλλική Total και η παλιό-κορεάτικη κοινοπραξία ENI - Kogas. Το ενδιαφέρον εστιάζεται τόσο στα αποτελέσματα των γεωτρήσεων που θα ξεκινήσουν μετά το καλοκαίρι, όσο και σε ένα άλλο σημαντικό θέμα αυτό της διαχείρισης του τερματικού υγροποίησης. Οι Γάλλοι και Ιταλοί εκτιμούν ότι είναι μία καλή επιλογή, αφού διαθέτουν την απαραίτητη τεχνολογία, εάν και εφόσον το χερσαίο τερματικό θα υλοποιηθεί.

HONDA
The Power of Dreams

Νέο Honda CR-V

1.6 ES Diesel

Δικό σας με

€23.900

Εκπομπές Ρύπων (Co2) 199g/km. Κατανάλωση 4.5l/100km.

Με τη Honda το ανέφικτο γίνεται εφικτό!

Η βραβευμένη σαν η πιο αξιόπιστη κατασκευαστική εταιρία αυτοκινήτων για 8 συνεχόμενα χρόνια*, παρουσιάζει το νέο HONDA CR-V 1.6 ES DIESEL.

Με ολοκληρωμένο εξοπλισμό και μηχανή ειδικά σχεδιασμένη για τις ανάγκες της ευρωπαϊκής αγοράς, με χαμηλές εκπομπές ρύπων και εξαιρετική οικονομία καυσίμων, το νέο Honda CR-V 1.6 ES Diesel αλλάζει τα δεδομένα της αγοράς.

Τώρα και σε ειδική έκδοση ES+ με multimedia οθόνη, τηλεόραση και χάρτη πλοήγησης της Κύπρου, καθώς και επιπλέον εξοπλισμό.

*Στοιχεία σύμφωνα με έρευνα του Warranty Direct σε 50.000 αυτοκίνητα

7

χρόνια εγγύηση

Demstar Automotive Ltd:
Λευκωσία: 22661064 / Λεμεσός, Sams Motors: 25714010
Λάρνακα: 24657517 / Παραλίμνι, Petros Hadjipetrou & Sons: 23829538
Πάφος: 26932464

www.honda.com.cy

facebook.com/HondaCyprusDemstar

Τα κυπριακά αυτογκόλ στο μουντιάλ της διαφθοράς

Αρχίζει το ματς

Να γεμίζουν τα ψυγεία με μπίρες, να φτιάχνονται οι παρέες και να φροντίζουν οι κύριοι, για τον ένα μήνα που θα διαρκέσει το Μουντιάλ της Βραζιλίας, όπως οι κυρίες που δύσκολα χωράνε στις αντροπαρέες, έχουν βολικές διευκολύνσεις για να διαφυλαχθεί η οικογενειακή γαλήνη. Αυτό ως νοθεύση του Ιανού, ο οποίος έφραγε με το κουτάλι πολλά Μουντιάλ. Όσο όμως κι αν θέλουμε να βγάλουμε από την «πέτσα» μας τα «μεγάλα ζητήματα» που ταλανίζουν την καθημερινότητά μας, (Κυπριακό, οικονομία, διαφθορά, ρουσφέτι κ.λπ.) αυτά επανέρχονται πεισματικά και δεν μας αφήνουν ν' αγιάσουμε!

Ευρωπαϊκές «περγαμνές»!

Πάμε λοιπόν να «παίζουμε» Champions League! Την περασμένη Τρίτη, η οργάνωση Διεθνής Διαφάνεια-Κύπρος (ΔΔΚ) προσκλήθηκε από την Κοινοβουλευτική Θεσμών και Αξιών σε συνεδρίαση με θέμα «Ο περί Πολιτικών Κομμάτων και Πολιτικών Κινήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013 και 2014». Η ηγεσία της ΔΔΚ πήρε μαζί της και στη συνέχεια έδωσε και στη δημοσιότητα την έκθεση της Ε.Ε. αναφορικά με τη διαφθορά. Σε αυτή η Κύπρος έχει δύο απαράμιλλες ευρωπαϊκές «περγαμνές»! Συγκεκριμένα σημειώνεται: «Στο ευρωπαϊκό βελούδο που δημοσιολογήθηκε τον Φεβρουάριο 2014 αναφέρεται ότι 83% των Κύπριων επιχειρηματιών ερωτηθέντων (το πιο υψηλό ποσοστό στην Ευρώπη) πιστεύουν ότι ο μόνος τρόπος να πετύχει η επιχείρησή τους είναι μέσω των πολιτικών διασυνδέσεων και 90% (επίσης το υψηλότερο στην Ευρώπη) πιστεύουν ότι υπάρχει υπερβολικά στενή σχέση μεταξύ επιχειρήσεων και πολιτικών που προάγουν τη διαφθορά. Σκορ 0-2!

Διεθνής «αναγνώριση»

Όμως δεν παίζουμε μόνο στο Champions League της διαφθοράς, παίζουμε και στο Παγκόσμιο Κύπελλο. Σύμφωνα λοιπόν με την έκθεση: «Το Παγκόσμιο Βαρόμετρο της Διαφθοράς 2013 σε σχέση με την έκταση της διαφθοράς στην Κύπρο αναφέρει ότι οι Κύπριοι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι οι πιο διεφθαρμένες κατηγορίες είναι τα πολιτικά κόμματα (91%) η Βουλή (76%) και η αστυνομία (76%)». Τούτέστιν ο Κύπριος πολίτης νοιώθει ότι δεν μπορεί να εμπιστευθεί τους πολιτικούς. Η ανατροπή της εικόνας αυτής μπορεί σταδιακά να επέλθει κατά βάση μέσω της διαφάνειας στη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων. Της πλήρους διαφάνει-

Εγώ δεν βλέπω κανένα πρόβλημα στην Κύπρο! Οραία θάλασσα, ωραίος καιρός, so enjoy Kataklysmos!

ας, αν και με τόση διαφθορά κομμάτι δύσκολο το βρίσκω... Σκορ 0-3!

Πατήσαμε Λευκό Οίκο

Και πάμε στο Μαρακανά της διεθνούς πολιτικής για το γνωστό μας παιχνίδι, του Κυπριακού. Μπορεί λοιπόν οι Πρόεδροι της Κυπριακής Δημοκρατίας, να δυσκολεύονται να περάσουν την πόρτα του Λευκού Οίκου αλλά το ίδιο δεν συμβαίνει και με τους ομογενείς μας. Ομάδα ηγετικών παραγόντων της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας, ξαναπέρασαν το βράδυ της Παρασκευής την πόρτα του Λευκού Οίκου για άλλη μία φορά hardball. Στόχος να συζητήσουν με τον σύμβουλο του αντιπροέδρου, Τζέικ Σάλιβαν, την επίσκεψη Μπάντεν στην Κύπρο και πώς θα δοθεί συνέχεια στα θέματα που συζητήθηκαν με την κυπριακή κυβέρνηση. Την πρωτοβουλία είχε το γραφείο του αμερικανικού αντιπροέδρου, το οποίο επίσης επιθυμεί να κεραλαιοποιήσει στις σχέσεις του Μπάντεν με την Ομογένεια, ιδίως μετά που τήρησε τις υποσχέσεις που έδωσε κι ήταν ιδιαίτερα προσεκτικός στα ζητήματα που του ήγειραν. Τι έλεγε εκεί θα σας πούμε με τη συνδρομή του αδελφού Ιανού, ελπίζουμε την επόμενη βδομάδα.

Επαναληπτικός αγώνας

Η συνάντηση της Παρασκευής ήταν επαναληπτική εκείνης που η ίδια ομάδα που είχε πριν από λίγες μέρες με τον αντιπρόεδρο των ΗΠΑ. Ο Τζέικ Σάλιβαν αναμενόταν να ενημερώσει τους ομογενείς για τις συνομιλίες που είχε στην Κύπρο ο αντιπρόεδρος

με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, τους θρησκευτικούς ηγέτες και τους εκπαιδευτικούς της κοινωνίας των πολιτών, αλλά και τη συνάντησή με τον Ντεβίδς Έργουλου και το δείπνο με τους δύο ηγέτες. Παράλληλα, αναμένεται να ακούσει και τις απόψεις τους για τα επόμενα βήματα. Πληροφορίες ανέφεραν ότι οι ομογενείς επρόκειτο να ζητήσουν την άσκηση πιέσεων προς την Άγκυρα, να κάνει πράξεις τα ωραία λόγια για υποστήριξη της λύσης και ιδίως στο θέμα της Αμμοχώστου, όπου ο κ. Μπάντεν απέτυχε να κάμψει την διαλλαξία του Έργουλου, ο οποίος είχε εξασφαλίσει και την υποστήριξη Νταβούτ-γλου. Τέλος, συζήτηση θα γινόταν και επί θεμάτων που άπτονται των αμυντικών σχέσεων ΗΠΑ-Κύπρου και του εμπόργκου όπλων προς την Κύπρο. Εδώ μαθαίνω ότι ενδέχεται να υπάρξουν εξελίξεις...

Παίζουν καθυστέρηση

Στα Κατεχόμενα πάντως ο κόουτς μάλλον πάει να τραβήξει -ξανά- το ματς στην καθυστέρηση. Τα μηνύματα από τα «βόρεια προάστια» δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά, αφού ο Ντεβίδς Έργουλου κι ο διαπραγματευτής του Κουντρέτ Οζερσάι προσπαθούν κουτοπόνηρα να ροκανίσουν τον χρόνο, μη δίνοντας στη διαδικασία τη δυνατότητα να

παραθούν συγκλίσεις για να έλθουν μετά -όταν ηλιασάνουν τα χρονοδιαγράμματα που αυτοί έχουν αυθαίρετως θέσει- να ζητούν πολυμερή διάσκεψη, επιδιαιτησίες κ.ά. Τώρα πέραν του περιβόητου οδικού χάρτη που ζητούν, προτείνουν συνάντησή του γ.γ. του ΟΗΕ με τους δύο ηγέτες, για να «δρομολογηθεί» η διαδικασία. Όλα αυτά αντιλαμβάνεστε βάζουν στον πάγο τη διαδικασία, αφού τον ερχόμενο Σεπτέμβριο αρχίζει η προεκλογική εκστρατεία στα Κατεχόμενα για τις «προεδρικές εκλογές» την άνοιξη του 2015. Πώς το λένε; Ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι; Α, γεια σου!

Τριμερής με Premier League

Κάπου εδώ σπεύδουν οι Βρετανοί και για να μη διακοπεί -ξανά- ο αγώνας, προσπαθούν «αφελώς» να διευκολύνουν τα πράγματα, ζητώντας η συνάντησή «κορυφής» να γίνει τον... Σεπτέμβριο, όταν στη Νέα Υόρκη θα βρίσκεται για τη Γ.Σ. του ΟΗΕ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κι ο Έργουλου θα πάει εκεί για την Ισλαμική και για να λέει ότι πάει κι αυτός στα Ηνωμένα Έθνη. Εκεί λοιπόν που δεν δεχόμαστε να δει ο Μπαν τον Έργουλου όσο βρίσκεται στη Νέα Υόρκη. Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι πονηροί Εγγλέζοι θέλουν και τριμερή συνάντηση. Για την ώρα η Γραμματεία των Η.Ε. απορρίπτει την ιδέα, θέλοντας να προστατεύσει τον γ.γ. και εισπνέεται στις πλευρές να επιμενούν στο Κοινό Ανακοινώθεν. Όμως, να μου το θυμηθείτε, όταν στα τέλη Ιουλίου δεν θα έχει σημειωθεί καμία πρόοδος, η ιδέα θα εισπνέεται στη τράπεζα. Και δεν θα είναι παρά ακόμη ένας τουρκικός εκβιασμός.

Περίοδος μεταγραφών

Εκείνο που πιθανότερα θα γίνει σ' αυτή την περίπτωση, θα είναι ο διορισμός από τον Μπαν ειδικού συμβούλου προς αναπλήρωση του Αλεξάντερ Ντάνουερ. Όχι γιατί η Μπάτενκαμ δεν κάνει καλά τη δουλειά της. Απλώς για να δημιουργηθεί νέα κινητικότητα. Ποιος και τι είναι πρόωρο να πει κανείς, αφού συνήθως κάποια υποχρέωση εξοφλά προς κράτος-μέλος του ΟΗΕ ο γ.γ., με τέτοιους διορισμούς (κάτι σαν νόμιμο ρουσφέτι ένα πράγμα). Κάπου ακούστηκε ότι μπορεί να οριστεί γραφειοκράτης του ΟΗΕ, όπως λόγω κάρη η διευθύντρια Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, Ελίζαμπεθ Σπέκουρ. Μάλλον όμως πρόκειται για ευσεβείς πόθους, αλλά σημειώστε τα, γιατί ακούστηκε.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο **ΔΗΜΗΤΡΗΣ Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Τι κρατάμε από τις Ευρωεκλογές

Οι μετεκλογικές αναλύσεις έχουν πάντα τη σημασία τους. Περισσότερο σε επίπεδο σημειολογίας, επικοινωνίας και εκλογικής κοουλτοέρας. Το σημαντικότερο ίσως κληροδότημα αυτών των εκλογών είναι η αλλαγή της ορολογίας στον πολιτικό χάρτη. Οι όροι Αριστοκρατία, Δεξιά και Κέντρο, είναι προς κατάργηση. Από τα παραδοσιακά κόμματα, κανένα δεν επιδίωξε να κρατήσει τις ταμπέλες που το ακολουθούσαν για δεκαετίες. Από τα πρωτοεμφανιζόμενα, ήταν επόμενο πως δεν ήθελαν να μπουν σε συγκρίσεις και να διεκδικήσουν τίτλους που ίσχυα δεν περιποιούν τιμή στα αφτιά των ψηφοφόρων.

Τα κόμματα απέφυγαν και τα κλισιό σλόγκαν. Επικεντρώθηκαν στην ουσία Ο ΔΗΣΥ τόνιζε τις αλλαγές που έχει ανάγκη ο τόπος και στη δουλειά που πρέπει να γίνει, το ΑΚΕΛ στην αντιμετώπιση του προσέγγισι, και στις λέξεις Αντίσταση, Αξιοπρέπεια και Προοπτική. Συζήτηση για το ποια Ευρώπη θέλουμε δεν έγινε. Επικεντρώθηκε και αυτή η προσεκλογική στα τετριμμένα και τα καθημερινά. Με δεδομένο πως ο ωφέλιμος χρόνος για να ακούσουν οι ψηφοφόροι ήταν σαφώς περιορισμένος, η επαύλη των κεντρικών μηνυμάτων από κόμματα και υποψηφίους, ήταν ξεκάρφωτα τακτικά.

Οι νέοι σχηματισμοί, προσπάθησαν να μαζέψουν ψήφο διαμάρτυρας. Ξεκάρφωτα και χωρίς υπεκφυγές. Τόσο η Συμμαχία Πολιτών, όσο και το Μήνυμα Ελλάδας. Το απέτυχαν ή όχι είναι σχετικό. Ευρωπαϊκά δεν εξέλεξαν, αλλά πήραν ποσοστά που δεν μπορούν να υποτιμηθούν. Το ΕΛΑΜ επίσης,

αν και δεν ήταν η πρώτη του παρουσία πήρε ποσοστά που αν είχαμε βουλευτικές εκλογές θα εξέλεγε δύο βουλευτές.

Οι πλέον χαμένοι είναι ίσχυα το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ. Το μεν ΔΗΚΟ, χωρίς να δικαιούται να υπερασπιστεί τον μέχρι πρότινος ιστορικό του ρόλο, αυτό του ρυθμιστή, απέπληξε με τις αυτοκτονικές του τάσεις τη θέση του στο κέντρο. Με αδύναμο ψηφοδέλτιο, με την εκστρατεία του σπινμένη στο δημοψήφισμα και με τη μόνιμη εσωστρέφειά του πήρε ιστορικά χαμηλό ποσοστό. Στην ΕΔΕΚ, από την άλλη, θα πρέπει να ευλογούν τον Περδικαί και τους Οικολόγους που χάριν σε αυτούς διατηρήθηκαν τέταρτο κόμμα και δεν έχασαν την έδρα στην Ευρωβουλή.

Σημαντικό επίσης στοιχείο αυτών των εκλογών ήταν η ευρεία χρήση των social media και του διαδικτύου. Υποψήφιοι το παράκαναν, αφού φόρτωσαν όλο το google ads με τη φάτσα τους και ίσχυα τους στοιχισε (βλέπε Αντιγόνη Παπαδοπούλου). Από την άλλη είδαμε

Τα κόμματα ψηλάφισαν τον εκλογικό χάρτη, δοκίμασαν επιχειρήματα και προφίλ υποψηφίων, πειραματίστηκαν με νέα γλώσσα και ορολογία.

μια κακή μεταφορά γραπτόν κειμένων και τηλεοπτικών επιχειρημάτων να κυριαρχούν και στο facebook. Η δυναμική βέβαια των εργαλείων προφανώς και δεν εξαντλείται σε αυτά. Βέβαια, έχουμε πολλά να μάθουμε στο μέλλον, για την ορθότερη χρήση τους.

Χωρίς αλλαγή στη σύνθεση της ομάδας των ευρωβουλευτών, αποφεύχθηκε ένας μικρός πολιτικός σεισμός. Η διατήρηση των δύο ευρωβουλευτών στο ΑΚΕΛ, έδωσε ανάσες στην ηγεσία μέχρι το 2016 για βελτίωση της εικόνας του. Η μη αλλαγή στην κατάσταση του τρίτου και τέταρτο κόμματος λειτουργήσει με παρόμοιο τρόπο για ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ. Η στάση του ΔΗΣΥ, παρά το πολύ καλό ποσοστιαίο αποτέλεσμα, δείχνει τον δρόμο για ένα πολιτικό πολιτισμό που μέχρι σήμερα μας ήταν άγνωστος. Μακριά από πανηγυρισμούς και τυμπανοκρουσίες, δέχτηκε το μεγαλύτερο ποσοστό στην ιστορία του με προβληματισμό για την επόμενη μέρα.

Οι Ευρωεκλογές λοιπόν λειτουργήσαν ως πρόκριμα για τον επόμενο μεγάλο εκλογικό σταθμό, τις βουλευτικές του 2016. Τα κόμματα ψηλάφισαν τον εκλογικό χάρτη, δοκίμασαν επιχειρήματα και προφίλ υποψηφίων, πειραματίστηκαν με νέα γλώσσα και ορολογία. Το ζητούμενο είναι σε ποιο βαθμό θα προβληματιστούν και με το δομικό πρόβλημα της μη αποδοχής του τρόπου λειτουργίας τους από τους πολίτες και πώς θα καταπολεμήσουν τη κακή ρημ που σήμερα τους κατατρέπει.

www.dmdemetriou.wordpress.com

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ**

Ένας Βέγγος για τις Τράπεζες

«Πρέπει να τρέξεις όπως τον Θανάση Βέγγο, πρέπει να έχεις καρτοσάκι για να μεταφέρεις τα έγγραφα και τα χαρτιά, που απαιτούν τη τραπεζική, για να πετύχεις αναδιάρθρωση του δανείου σου», έλεγε μειδώντας σοβαρός επιχειρηματίας, διακωμωδώντας τον πόνο του. «Πρέπει να συγκεντρώσεις στοιχεία από έγγραφα, πρέπει να τρέξεις σε ένα σωρό γραφεία, ώστε να ικανοποιηθούν τα αιτήματα των νέων αρχόντων των τραπεζών. Και όλα αυτά χωρίς καμία εγγύηση να επιτυχία στον αγώνα σου». Ο σοβαρός επιχειρηματίας ξαφνικά σοβάρησε και άρχισε να μιλά με οργή και όχι μόνο: «Οι δουλειαί μου, ευτυχώς πάνε πάρα πολύ καλά σήμερα, παρά τα τεράστια εμπόδια που αντιμετωπίζουμε στις συναλλαγές με το εξωτερικό. Εξασφάλισα μεγάλες παραγγελίες και τους επόμενους μήνες θα επιστρέψω στην κερδοφορία η εταιρεία μου. Ζήτησα να πληρώσω μόνο τους τόκους, μέχρι το τέλος του χρόνου και ακολούθως να πληρώσω ακόμη και μεγαλύτερη δόση, ώστε να ξεκρέσω τα δάνεια. Και όλα αυτά, ενώ έχω υποθήκη για τα δάνεια, περισσότερα πολλαπλασίας αξίας».

Ο καλός επιχειρηματίας, ο οποίος έπεσε και θύμα του κούρεματος, συνέχισε να λέει με πίκρα: «Η τρέλα δεν πάει στα βουνά, αλλά κατοικοεδρεύει στις τράπεζες της Κύπρου. Λες και βάλθηκαν οι ακριβοπληρωμένοι αρμοδιο-αναρμοδίοι να τις καταστρέψουν μια ώρα νωρίτερα. Καλά θέλουν να φύγουμε και μεις στο εξωτερικό, θέλουν να ανοίξουμε λογαριασμούς στο Λονδίνο και τη Φρανκφούρτη, για να κάνουμε τη δουλειά μας. Εμείς

γεννηθήκαμε στην Κύπρο και αγαπούμε το νησί μας. Τα παιδιά μας, άραγε τι θα κάνουν;». Οι νεοί τραπέζιτες, μετά την αποχώρηση των παλιών υπαλλήλων, φαίνεται ότι, είτε δεν ξέρουν καλά τη δουλειά είτε φοβούνται και τη σκιά τους. Το μόνο που ξέρουν είναι να ζητούν έγγραφα και πιστοποιητικά, ακόμη και για τα αυτονόητα. Η πλάκα είναι ότι το τιμήμα για όλα τα χαρτιά και όλα τη γραφειοκρατία, καλείται να την πληρώσει το «θύμα», που επειγεται για αναδιάρθρωση του δανείου του. Σε πρώτο στάδιο έξοδα διαχείρισης και ακολουθούν αυξήσεις στα επιτόκια.

«Ο φόβος φέρνει κόλαση» και από το ένα άκρο της παραχώρησης δανείων, χωρίς ικανοποιητικές εξασφαλίσεις, έφθασε η Κεντρική Τράπεζα και οι τράπεζες στο άλλο άκρο, αποκλείοντας ουσιαστικά και την παραχώρηση νέων δανείων και την αναδιάρθρωση των παλιών. Κατά τα άλλα όλοι κόπτονται,

«Ο φόβος φέρνει κόλαση» και από το ένα άκρο της παραχώρησης δανείων, χωρίς ικανοποιητικές εξασφαλίσεις, η Κεντρική Τράπεζα και οι τράπεζες έφθασαν στο άλλο άκρο.

εί, ότι τα προβληματικά δάνεια έφθασαν σε δυσθεώρητα ύψη. Πέρασε ενάμιση χρόνος από την καταστροφή και δεν έγινε τίποτα μέχρι σήμερα. Και μέχρι να λειτουργήσει ο θεσμός του διαμεσολαβητή, θα χρειαστούν λένε, τουλάχιστον ακόμη έξι μήνες. Με άλλα λόγια, έχουμε ακόμη μια ιστορία του «Χότζα που θέλησε να μάθει τον γάιδαρο του να μην τρώει». Και μόνο όταν ψόφωσε το τετράποδο, κατάλαβε την εξυπνο-βλακεία του.

Υπάρχει και η άλλη πλευρά του νομίσματος με τους «κουτοπόνηρους», οι οποίοι δεν πληρώνουν τα δάνεια τους, γιατί τάχα θα διαγραφούν. Οι τόκοι και οι κρεώσεις εκτοξεύονται στα ύψη, αλλά αυτοί περιμένουν το «θαύμα». Σε αυτή την ομάδα βρίσκονται συνήθως αυτοεργοδοτούμενοι, μικροεπιχειρηματίες, τεχνικοί, οι οποίοι κατά κανόνα φοροδιαφεύγουν. Έχουν στην άκρη κάποια χρήματα, αλλά προτιμούν να τα φυλάνε «κάτω από το κρεβάτι» παρά να τα καταθέσουν στην τράπεζα, φοβούμενοι ένα νέο «κούρεμα».

Τελευταίοι και έσχατοι είναι οι «μικροί», οι οποίοι πραγματικά δεν μπορούν να πληρώσουν τα δάνειά τους, λόγω ανεργίας. Συνήθως είναι μερικών δεκάδων χιλιάδων ευρώ και αφορούν κατά κανόνα στεγαστικά δάνεια. Αυτούς τους καταφρονεμένους είναι που ενοχλούν καθημερινώς οι «πονηροί» τραπεζιτες, με απειλές και «καραφωμάτα» στους συγγενείς, ώστε να πληρώσουν τη δόση τους. Ο Θεός να βάλει το χέρι του, γιατί οι ταγοί μας μόνο να απλώνουν χέρι στις τσέπες ξέρουν.

Βολικά αδιέξοδα

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Όποιος δεν θέλει να ζυμώσει, δέκα χρόνια κοσινίζει λένε στα μέρη της μάνας μου κοντά τους Καλαμάτα. Το ρητό ταιριάζει γάντι στην παρωδία που μάθαμε να αποκαλούμε διαδικασία λύσης του Κυπριακού. Και στο κοκκίνισμα έχουν επιδοθεί με μεγάλη ζέση όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές. Η ομάδα του Νίκου Αναστασιάδη δεν πιστεύει ότι μπορεί να συνεννοηθεί με τον Ντέβις Έρογλου και τον διαπραγματευτή του. Όσοι ασχολούνται με τις συνομιλίες έχουν να λένε ότι η κημεία του Κουντρέτ Οζεράσι με τον Ανδρέα Μαυρογιάννη είναι περίπου ανύπαρκτη. Βρίσκονται να συζητήσουν αλλά είναι πολλοί οι φορές που ανταλλάσσουν μπικνέτες και ειρωνικά σχόλια. Για το επίπεδο συνεννόησης μεταξύ του Πρόεδρου και του Τ/κ ηγέτη καλύτερα να μην αναφερθώ γιατί θα υποκρενωθώ να καταφύγω στα γαλλικά για να αποδώσω τη σκέψη τους. Με αυτά κατά νου, η ε/κ πλευρά προτιμά να στρώσει τον χρόνο και τη διαπραγμάτευση μέχρι τον Απρίλιο του 2015. Με την ελπίδα ότι θα αποχωρήσει ο κ. Έρογλου και θα εκλεγεί άλλος ηγέτης πιο ανοιχτόμυαλος στο κυπριακό (π.χ. ο Οζντίλ Ναμί).

Επιπλέον, ο κ. Αναστασιάδης δεν δέχεται να πιεστεί από τους Αμερικανούς να λύσει όπως-όπως το Κυπριακό για να μεταφερθεί φυσικό αέριο στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας. Η κρίση στην Ουκρανία και ο νέος ψυχρός πόλεμος ΗΠΑ - Ρωσίας έφερε αλλαγή στη πολιτική της Ουάσινγκτον στην ανατολική Μεσόγειο. Θέλουν να στείλουν το ισραηλινό αέριο στην Ε.Ε. το συντομότερο και η πιο συμφέρουσα λύση δεν είναι ο τουρκικός αγωγός αλλά το κερσοίο τερματικό υδροποίησης στην Αίγυπτο.

«Οι Τ/κ και οι Τούρκοι λένε πως δεν θέλουν να ανοίξουν την Αμμόχωστο πριν από τη λύση γιατί φοβούνται πως θα τους ταραξουν στις δικαστικές αγωγές οι Ε/κ ιδιοκτήτες, όταν δουν το καϊντημα των περιουσιών τους».

Η Κύπρος είναι βασικός άξονας αυτού του πλάνου, αφού μπορεί να συνεννοηθεί και με τις δύο χώρες. Η λύση του Κυπριακού επομένως δεν είναι μια προϋπόθεση για τους Αμερικανούς. Και παρασκηνιακά λένε πως αν η Τουρκία δεν κινηθεί τώρα στο Κυπριακό θα μείνει εκτός νημφών στο αέριο και κατά συνέπεια στις οικονομικές και γεωπολιτικές εξελίξεις που έρχονται.

Οι Τ/κ, παρά το ότι έχουν ξεσηκώσει τον τόπο για πάρε-δωσε και δημοψηφίσματα εδώ και τώρα, δεν θέλουν επίσης να προχωρήσουν τα πράγματα. Τον Σεπτέμβριο, στα Κατεχόμενα ξεκινά εκστρατεία για τις «προεδρικές». Και όλοι, μα όλοι, οι υποψήφιοι (όποιοι κι είναι) θα παίξουν με το χαρτί του Κυπριακού και τη διαβεβαίωση ότι ο καθένας τους, αν εκλεγεί, θα κερδίσει τα περισσότερα από τους Ε/κ. Επιπλέον, σε αρκετές πτυχές, η τ/κ ηγεσία είναι εγκλωβισμένη σε προτάσεις που δεν περπατούν στην Ε.Ε. Για παράδειγμα, λένε πως όταν οι εκπρόσωποι των δύο κρατιδίων στη κεντρική τράπεζα διαφωνούν, τη λύση θα πρέπει να τη δίνει η κυβέρνηση. Το είπε ο κ. Οζεράσι στις Βρυξέλλες πρόσφατα και κούρεψε με την ψιλή τα μαλλιά των συνομιλητών του, για τους οποίους οποιαδήποτε πολιτική παρέμβαση σε κεντρική τράπεζα αποτελεί έγκλημα καθοσίωσης. Δεν θέλουν επίσης να ανοίξουν την Αμμόχωστο πριν από τη λύση γιατί φοβούνται πως θα τους ταραξουν στις δικαστικές αγωγές οι Ε/κ ιδιοκτήτες, όταν δουν το καϊντημα των περιουσιών τους. Οι Τ/κ δεν θέλουν στην ουσία να κινηθούν μόνοι τους. Προτιμούν να τους στρώσει η Τουρκία όπως είχε γίνει και με το σχέδιο Ανάν. Αλλά και ο ισχυρός πόλος του Κυπριακού, η Άγκυρα, δεν είναι πολύ ζεστή για λύση. Το Αύγουστο, στην Τουρκία έχουν προεδρικές εκλογές και ο Ερντογάν, λόγω και των πολλών δυναμικών διαμετακομιών εναντίον του, δεν θα πάει για το ανώτατο αξίωμα κάνοντας υποχωρήσεις στο Κυπριακό. Μετά τις προεδρικές ακολουθούν βουλευτικές εκλογές. Και σε συνδυασμό με την προεκλογική περίοδο στα Κατεχόμενα το Κυπριακό είναι πολύ κάτω στη λίστα προτεραιοτήτων. Οι Αμερικάνοι και ο ΟΗΕ θεωρούν πως έχουν καλό κανάλι επικοινωνίας με τον ΥΠΠΕΣ, Αχμέτ Νταβούτογλου. Δεν πείζουν όμως και περισσότερη τουρκική εμπλοκή, περιμένοντας ίσως καλύτερες μέρες και καλύτερα πρόσωπα στο διαπραγματευτικό τραπέζι.

Όλοι, επομένως, κοιτάζουν να στρώσουν όπως-όπως τα πράγματα μέχρι του χρόνου τέτοιο καιρό, χωρίς να καταρρέουν οι συνομιλίες. Με αυτή την έννοια, οι αδιέξοδοι, οι δυσκολίες για τις οποίες μιλούσαν όλοι, δεν τους φοβίζουν, ούτε τους ανησυχούν. Αντίθετα τους βολεύουν και πολύ μάλιστα.

adilinis@gmail.com

Η ιατρική κάνναβη, η κλωστική και η βιομηχανική

Του ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΠΑΤΣΑΛΗ

Καμία σχέση με την κλωστική ή τη βιομηχανική κάνναβη δεν έχει η ιατρική κάνναβη ή τα παράγωγά της, που χρησιμοποιούνται σε ασθενείς με βάση ιατρική συνταγή και αποκλειστικά και μόνο για ιατρικούς σκοπούς. Οι κύριες χρήσεις της ιατρικής κάνναβης περιλαμβάνουν την ανακούφιση από τα συμπτώματα νευροεγκεφαλιακών και άλλων νόσων, τον έμετο που προκαλείται από χημιοθεραπεία, τον χρόνιο νευροπαθητικό ή άλλους φύσεως πόνο κ.ά. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν χορηγείται με σκοπό την αποθεραπεία οποιασδήποτε νόσου. Η πληροφόρηση αυτή πραγματεύεται αποκλειστικά την ιατρική κάνναβη και σε καμία περίπτωση την κλωστική ή βιομηχανική κάνναβη ή την κάνναβη που χρησιμοποιείται για ψυχαγωγικούς (recreational) σκοπούς.

Στην Κύπρο δεν υπάρχουν φαρμακευτικά προϊόντα αδειοδοτημένα από το Συμβούλιο Φαρμάκων που

να περιέχουν ιατρική κάνναβη ή παράγωγά της. Σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες υπάρχει αδειοδοτημένο φαρμακευτικό προϊόν που περιέχει παράγωγα κάνναβης (tetrahydrocannabinol/cannabidiol) και χορηγείται μέσω αερολύματος (spray) υπογλώσσια με εγκεκριμένες ιατρικές ενδείξεις. Επίσης, υπάρχουν σκευάσματα που χορηγούνται παρεντερικά. Για να καταστεί δυνατή η παραχώρηση άδειας παραγωγής ιατρικής κάνναβης, θα πρέπει να δημιουργηθούν οι απαραίτητες δομές για την επιτήρηση και εποπτεία τέτοιων μονάδων για θέματα ασφάλειας, αποτροπής της παράνομης χρήσης, ελέγχου ποιότητας κ.ά. Επί του παρόντος, στην Κύπρο δεν υπάρχουν οι απαραίτητες δομές και η σχετική εμπειρογνωμοσύνη για την αποτελεσματική εποπτεία μονάδων παραγωγής ιατρικής κάνναβης.

Διευκρινίζεται ότι τίποτα από τα πιο πάνω δεν αιτιολογεί την ατομική καλλιέργεια κοινής κάνναβης για

προσωπική ιατρική χρήση, δραστηριότητα η οποία είναι παράνομη.

Θα πρέπει να σημειωθεί ιδιαίτερα ότι το νομικό πλαίσιο που θα πρέπει να διέπει την ιατρική κάνναβη είναι σύνθετο και εκτός από τις εθνικές νομοθεσίες, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι διεθνείς Συμβάσεις που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει. Υπογραμμίζεται δε, ότι η πιο φιλελεύθερη πολιτική η οποία εφαρμόζεται σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες δεν είναι δεσμευτική εφόσον δεν πρόκειται για κοινοτικό κεκτημένο, αλλά για εθνικές πρακτικές που δεν έχουν κατ' ανάγκη εφαρμογή στην Κύπρο.

Σε κάθε περίπτωση, η ιατρική κάνναβη θα πρέπει να θεωρείται (εκτός από ελεγχόμενο φάρμακο κατά την έννοια του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου), φαρμακευτικό προϊόν κατά την έννοια του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Ελεγχος Προμήθειας και Τιμών) Νόμου και

επομένως κάθε φαρμακευτικό προϊόν που περιέχει κάνναβη ή παράγωγά της και για το οποίο κατατίθεται κάθε σχετικό αίτημα, πρέπει να εξετάζεται από το Συμβούλιο Φαρμάκων, το οποίο είναι η αρμόδια Αρχή για τέτοιες φύσεως θέματα.

Σημειώνεται ότι κατά το πρόσφατο παρελθόν έχουν γίνει διάφορες παρεμβάσεις προς το Υπουργείο Υγείας αναφορικά με την ιατρική κάνναβη και το θέμα συζητήθηκε και στη Βουλή των Αντιπροσώπων, χωρίς ωστόσο να γίνει κατορθωτό να καθοριστεί συγκεκριμένη πολιτική. Λόγω της ευαισθησίας κοινωνικά και πολιτικά φύσος του θέματος, η οποία πολιτικά πιθανόν συζητηθεί στο μέλλον, θα πρέπει να γίνει με βάση τα κοινωνικά και επιστημονικά δεδομένα που αφορούν ειδικότερα την Κύπρο και μετά από συνετή και ενδεδειγμένη μελέτη.

Ο κ. Φίλιππος Πατσαλής είναι υπουργός Υγείας.

Τα αδιέξοδα της Ε.Ε. και ο South Stream

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΙΛΗ

Το διακύβευμα για την Κομισιόν και οι επιδιώξεις της Μόσχας.

δισ. κ.μ. Με τον Nabucco να έχει παγώσει για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα, η θέση της Gazprom ισχυροποιείται αισθητά, αποδυναμώνοντας ταυτόχρονα τον διαμετακομιστικό ρόλο της Ουκρανίας, στην οποία, μάλιστα, επενδύουμε πολιτικά. Αν στο μέλλον ο South Stream λειτουργήσει σε πλήρη χωρητικότητα (63 δισ. κ.μ.) τότε θα υποκατασταθεί έτι περαιτέρω το Κιέβο, αφαιρώντας ένα σοβαρό αγκάθι από τα πλευρά του Κρεμλίνου, μετατρέποντάς το σε θηλιά στον λαιμό της Ευρώπης.

Ακόμα και στην περίπτωση που περατωθούν στο μίνιμουμ του απαιτούμενου χρόνου οι κυριότερες εναλλακτικές λύσεις τις οποίες προωθεί η Επιτροπή, δηλαδή ο TAP, οι τερματικοί σταθμοί LNG στην Ελλάδα,

να εξασφαλίσει επαρκείς και πραγματικές εναλλακτικές πηγές αερίου. Με τα αποθέματα της Βόρειας Θάλασσας να βαίνουν μειούμενα, η Βόρεια Αφρική να βρίσκεται σε αναβρασμό, την Ανατολική Μεσόγειο να προσανατολίζεται πρωτίστως προς γειτονικά κράτη, με επακόλουθο να διαθέσει περιορισμένες ποσότητες για την ευρωπαϊκή αγορά, το Ιράκ να συναντά δυσκολίες στον τρόπο εξαγωγής με τα αναμενόμενα έσοδα να αποτελούν εστία αντιπαράθεσης, το πλέον ικανό -απέναντι στη Ρωσία- Ιράν να βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή, χωρίς να μπορούμε να προδικάσουμε αν θα εξέλθει από την απομόνωση, και τις Κίνα και Ινδία να κραδοκούν για να εξασφαλίσουν πρόβουλο σε υφιστάμενες και νέες πηγές τροφοδοσίας (π.χ. Μοζαμβίκη), οι επιλογές μας συρρικνώνονται δραματικά. Ως προς το αμερικανικό οπιστολιθικό, τόσο η τελική τιμή διαθέσιμων, όσο και η απροθυμία των ΗΠΑ να απολέσουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του χαμηλού κόστους αερίου στο εσωτερικό, δεν προοιωνίζονται κάτι συνταρακτικό που θα αλλάξει την εξίσωση προς όφελός μας.

Αυτή είναι και η μεγαλύτερη πρόκληση για τη Γηραιά Ηπειρο: από τη μία χρειαζόμαστε περισσότερο αέριο για να καλύψουμε τις ανάγκες μας, που σημειωτέον αυξάνονται σε εισαγωγές, και από την άλλη απορρίπτουμε την εκπεφρασμένη πρόθεση του ρωσικού παράγοντα να κατακλύσει με δικό του αέριο την Ευρώπη, διότι ορθά επιθυμούμε να ισορροπήσουμε σε περισσότερο επωφέλη (και διαπραγματευσίμη) για εμάς βάση.

Εν τη απουσία, ωστόσο, σοβαρών και χρονικά ανταγωνιστικών επιλογών ενδέχεται να καταστούν σημείο αναπτέρπειο αυτό που διακαώς επιδιώκουμε να αποφύγουμε.

Ο δρ Κωνσταντίνος Φίλης είναι διευθυντής Ερευνών του ελληνικού Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων.

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Τι είχες Γιάννη μου, τι είχα πάντα

Πολλοί βουλευτές (ή μήπως να γράψω βουλευτές για να ακριβολογήσω;) ενδοκλήθηκαν από τον πρόεδρο του προνομίου της επιχειρηματικής θέσης στα υπηρεσιακά τους ταξίδια. Το δε ΑΚΕΛ εξέδωσε μάλιστα και ανακοίνωση στην οποία καταγγόρησε την παρούσα κυβέρνηση ότι έχει επιλεκτική ευαισθησία στην λιτότητα, αναφέροντας πως «το Υπουργικό έσπευσε να εξαιρέσει από το συγκεκριμένο πρόνομιό, ελαφρά τη καρδία, όλους τους άλλους κρατικούς αξιωματούχους εκτός από τους εαυτούς τους».

Θα σκεφτείτε πως από όλα αυτά που είδαν το φως της επικαιρότητας τις τελευταίες μέρες, το συγκεκριμένο θέμα είναι ίσως το τελευταίο που κρήζει της προσοχής μου, αν λάβουμε υπόψη τον σκάνδαλο που βγήκε στη φόρα και αφορά στον τομέα

της κρατικής ιατρικής περίθαλψης. Ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα ο οποίος προφανώς δεν κατάφερε να ξεφύγει από τα πλοκάμια της λαμογιάς και της διαπλοκής του κρατικού συστήματος. Είναι, ωστόσο, φορές που τα φαινομενικά λιγότερο σημαντικά θέματα είναι που καταδεικνύουν τη στάθμη του πολιτικού μας ήθους. Και ως ένδειξη αυτής της στάθμης επιλέγω να σχολιάσω το θέμα της κατάργησης του προνομίου της επιχειρηματικής θέσης και κυρίως την ενόχληση που αισθάνθηκαν μερικοί βο(υ)λευτές, έστω κι αν αυτή την ενόχληση φρόντισαν να την κρατήσουν σε χαμηλούς τόνους για να κρατήσουν τα προσχήματα.

Αναπόφευκτα κάνω ένα φλας μπακ στον τελευταίο χρόνο για να θυμηθώ το θέμα του προνομίου με τις λιμουζίνες και την καθυστέρηση στην ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου την ίδια ώρα που μία μεγάλη

μερίδα πολιτών αναγκαζόταν να στέκεται ουρά στα κοινωνικά παντοπωλεία ή στο τμήμα ανέργων για να αντιμετωπίσει τη σοβαρή ανατροπή στα οικονομικά της δεδομένα.

Και ενώ οι πολιτικοί μας είχαν εισπράξει ένα τεραστίων διαστάσεων κρέξιμο από όλα τα ΜΜΕ για το θέμα με τις λιμουζίνες, έρχονται ξανά, μερικώς μάλιστα μετά, να συζητούν κατά πόσο είναι δίκαιο να παραμείνουν οι συγκεκριμένοι 17 αξιωματούχοι προνομιούχοι της επιχειρηματικής θέσης ή αν θα έπρεπε να καταρτιστεί αλλιώς η λίστα των δικαιούχων. Δηλαδή για να το θέσω πιο λιανά «τι είχες Γιάννη μου, τι είχα πάντα». Τι κι αν στο ενδιάμεσο προσπάησε το 56 και κάτι τοις εκατό των ψηφοφόρων να τους στείλει ένα μήνυμα απέχοντας από τις ευρωεκλογές; Τι κι αν το ένα σκάνδαλο διαδέχεται το άλλο φέρνοντας στην επιφάνεια τη σαπίλα του κρα-

τικού μηχανισμού; Τι κι αν ο κοσμάκης αγκομακά εδώ και έναν χρόνο προσπαθώντας να τα βγάλει πέρα με την κουρεμένη του πραγματικότητα; Αυτοί το βιολί τους.

Αν όμως διέθεταν την ελάχιστη γνώση που τους σημαίνει «πολιτικό ήθος» τότε θα έπρεπε από την πρώτη στιγμή της οικονομικής μας κατρακύλας να έπαιρναν ο καθένας τους ξεχωριστά την πρωτοβουλία να απευχθεί από όλα τα προνόμια του ως ένδειξη (αν μη τι άλλο) επίγνωσης της ευθύνης που φέρει απέναντι στον καθένα πολίτη αυτής της χώρας. Θα έπρεπε δηλαδή να παραχωρήσουν οικειοθελώς και τις αναπαυτικές τους θέσεις στα αεροπλάνα και τις πολυτελείς τους λιμουζίνες και τα έξτρα επιδόματά τους προκειμένου να αποδείξουν έμπρακτα και όχι με το «θα, θα, θα» ότι έχουν συναίσθηση της σημαντικής εργασιότητας. Αλλά τι λέω; Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε! Αν υπήρχε αυτό

το πολιτικό ήθος τότε προφανώς η χώρα δεν θα κατατούσε σε αυτή τη θλιβερή κατάσταση. Και έτσι για να θυμηθούμε ξανά τι σημαίνει πολιτικό ήθος λέω να αντιγράψω μια είδηση από τον διεθνή Τύπο: «Ο Jose Mujica, ο Πρόεδρος της Ουρουγουάης, δεν είναι ένας συνθησπόμενος πολιτικός. Παλιός αριστέρος αντάρτης, έχει καταφέρει να μην αλλοιωθεί από την εξουσία. Φοράει σανδάλια, οδηγεί ένα σκαρφαίο, μένει σε «δυάρι» διαμέρισμα και δωρίζει σε φιλανθρωπίες το μεγαλύτερο μέρος του μισθού του. Η τελευταία κίνηση που Mujica είναι να ανοίξει το εροσικό του σπίτι για 100 ορφανά του εμφυλίου της Συρίας». Μήπως άραγε πρέπει να στείλω αυτή την είδηση στο προσωπικό e-mail όλων των βο(υ)λευτών μας; Με την ευχή μήπως και ... ο νοών νοεΐτω;

elenixenou1@gmail.com

Άλλη μία θλιβερή πρωτιά

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΜΠΙΤΗ

«**Ε**ισπνύομαι να μειώσουμε την υπερκατανάλωση και να αγοράζουμε μόνο ό,τι έχουμε άμεση ανάγκη». Αυτά ήταν τα λόγια μιας μαθήτριάς του Δημοτικού Σχολείου Αγλαντζιάς, σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε την περασμένη Πέμπτη, 5 Ιουνίου, με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος. Και την αμέσως επόμενη στιγμή, στο ίδιο ρεπορτάζ, ακούστηκε πως η Κύπρος κατέχει μιαν ακόμη θλιβερή πρωτιά ανάμεσα στα ευρωπαϊκά κράτη: είμαστε πρώτοι σε οικιακά απόβλητα.

Δεν έχω υπόψη μου τους πρόσφατους αριθμούς. Αλλά, όπως προκύπτει από παλαιότερους αριθμούς που έχω φυλαγμένους στο αρχείο μου, η πρωτιά μας σ' αυτόν τον τομέα δεν είναι τωρινή. Παραθέτω τους σχετικούς αριθμούς, που μας παρουσιάζουν διαχρονικά τόπο υπερκατανάλωσης: το 1997 κάθε Κύπριος πετούσε 468 κιλά σκουπίδια. Σύμφωνα, μάλιστα, με τους υπολογισμούς της εποχής, η Κύπρος κατατασσόταν δεύτερη παγκοσμίως στην απόρριψη σκουπιδιών. Μάλιστα, δε, οι τουριστικές περιοχές είχαν το δικό τους ρεκόρ, που ανερχόταν στα 670 κιλά σκουπίδια ανά κάτοικο. Το 2002 οι Κύπριοι διατήρησαν και πάλι την πρωτιά στην απόρριψη σκουπιδιών, καθιστώντας την Κύπρο έναν απέραντο σκουπιδότοπο. Συγκεκριμένα, η κατά κεφαλήν παραγωγή αποβλήτων έφτασε τα 704 κιλά ετησίως, τη στιγμή που ο μέσος όρος στις ευρωπαϊκές χώρες ήταν 550 κιλά. Συνεχίζοντας την καταναλωτική μας φρενιτιβία φτάσαμε το 2008 να παράγουμε ο κάθε Κύπριος 770 κιλά οικιακών αποβλήτων, ενώ ο μέσος όρος στην Ευρώπη τον 27 ήταν τα 524 κιλά. Και το 2010 δεν τα πήγαμε καθόλου άσχημα. Ενώ στον μέσο Ευρωπαίο αναλογούσαν 502 κιλά σκουπίδια, σε μας αναλογούσαν 760 κιλά. Οι αριθμοί, βέβαια, είναι η μια πτυχή του θέματος. Η άλλη πτυχή έχει να κάνει με τη διαχείριση των αποβλήτων, που και σ' αυτόν τον τομέα έχουμε κάποιες επιδόσεις. Η γενική αντίληψη που αποκομίζει κανείς, ταξιδεύοντας όπουδήποτε στην Κύπρο, είναι ότι η πατρίδα μας είναι όντως ένας απέραντος σκουπιδότοπος, όχι μόνο για οικιακά απόβλητα, αλλά και για παντός άλλου είδους. Προχθές, ως πούμε, ταξιδεύοντας προς τον Αγρό, σε ένα σημείο μετά το Παλαιχώρι δύο πολύθρονες ήταν πεταγμένες στην άκρη του δρόμου, les και περιμεναν κάποιους να καθίσουν, για να πάρουν τον καφέ τους. Πλησιάζοντας, δε, προς τον Αγρό είναι τόσα τα ακινητοποιημένα αυτοκίνητα ένθεν και ένθεν του κύριου δρόμου και τόση η οπτική ρύπανση, που το μόνο που μπορείς να σκεφτείς είναι πως είναι κρίμα ένας τόσο όμορφος τόπος να καταστρέφεται από την απουσία πολιτικής και προγραμμάτος. Οι κίνδυνοι από την απρονοσησία και την αναισθησία μας είναι προφανείς. Μόλις προχθές, από πυρκαγιά που ξεκίνησε από σκουπιδότοπο, κάπκαν σπάνια και αιωνόβια δέντρα στο χωριό Συλικού. Και είμαστε ακόμα στην αρχή του καλοκαιριού, με θερμοκρασίες ασυνήθιστα χαμηλές για την εποχή. Είναι πλέον φανερό πως απαιτείται να αλλάξουμε νοοτροπία. Ο ρόλος της παιδείας είναι εδώ από τους πιο σημαντικούς, αλλά δεν είναι αρκετός. Φαίνεται πως για τους μεγαλύτερους δεν αρκούν η ενημέρωση, τα ευκόλογα και οι προτροπές. Είναι πάρα πολλοί αυτοί που δεν παίρνουν από λόγια, με αποτέλεσμα ό,τι κτίζει το σχολείο να το καλά η ίδια η κοινωνία. Γι' αυτό απαιτείται και η κοινωνία να τεθεί κάτω από την παιδεία που ασκεί η άτεγκτη εφαρμογή των νόμων, οι οποίοι πρέπει να γίνουν αυστηροίτατοι. Και για να δώσω ένα παράδειγμα του πώς οι αυστηροί νόμοι και η άτεγκτη εφαρμογή τους δημιουργούν παιδεία, μεταφέρω από που άκουσα προχθές σε ραδιοφωνική εκπομπή: στη Σουηδία η παραβίαση του κόκκινου σηματοδότη ισουδυναμεί με πρόθεση για ανθρώπινη και ο οδηγός μπορεί να υποστεί πολύ βαριά ποινή. Στην Κύπρο μια ανάλογη πράξη ισουδυναμεί με πρόστιμο ογδόντα πέντε ευρώ. Η νοοτροπία μας να ενεργούμε παράνομα χωρίς να υφιστάμεθα κυρώσεις έχει καταστρέψει τον τόπο μας. Καιρός να αλλάξουμε, για να σωθούμε. Σ' αυτά που πρέπει να αλλάξουμε, προκειμένου να σωθούμε και περιβαλλοντικά, περιλαμβάνονται οι καταναλωτικές μας συνήθειες, έτσι όπως το εισήχθησε η μαθήτριά του δημοτικού σχολείου.

Οι ευρωεκλογές ως συγκριτικά πιο χαλαρές εκλογές ανέδειξαν βασικά στοιχεία που διαπερνούν το πολιτικό μας σύστημα. Η αποχή σε μεγάλο βαθμό ήταν μία πράξη αποδοκιμασίας, μία «αρνητική» ψήφος για εκείνα που οι μισοί Κύπριοι ψηφοφόροι είδαν ως μη αποδεκτά. Δεν είναι βέβαιο ότι αυτό το μέγεθος της αποχής θα εμφανιζόταν σε προεδρικές ή βουλευτικές εκλογές, αλλά σε κάθε περίπτωση ουδείς μπορεί να αγνοήσει το πολιτικό νόημα της αποχής στις 25 Μαΐου. Κάθε ορθολογικός παρατηρητής της εξέλιξης της πολιτικής ζωής της νήσου αντιλαμβάνεται τα αδιέξοδα στα οποία οδηγήθηκε το κομματικό μας σύστημα εδώ και χρόνια. Τυποποιημένα προγράμματα, εκλογικές υποσχέσεις που έδιναν λύσεις εύκολες και απλές, ελπίδες που ματαιώνονταν κάθε πενταετία, αναγνώριση του ρουσφετιού ως μιας «συνήθους» πρακτικής που όλοι αισθάνονται την «πεποίθησή» ότι τους αναλογεί ένα ποσοστό, κόμματα που θεωρούσαν ότι «ανώτερο στάδιο» του πολιτικού αγώνα ήταν η κατάληψη του κράτους. Η οικονομική ανάπτυξη αντί να αποκτήσει σχέδια και ρυθμούς, απέκτησε μία ισχυρή διαπλοκή συμφερόντων που αποδυνάμωνε την ανάπτυξη και συνέβαλε αρκετά στη σημερινή κατάσταση στο τραπεζικό σύστημα. Η οικονομία αντί να αποκτήσει αυτονομία από το κράτος, αναπίεθηκε πάντα σε μία αδιαφανή σχέση ανάμεσα στο κράτος, το τραπεζικό σύστημα και την κομματική ισχύ, όπως δείχνουν τα χαρακτηριστικά δάνεια τραπεζών προς διάφορες κατευθύνσεις και χρώματα, δάνεια και διαγραφές δανείων που ορίζουν την έννοια της διαπλοκής.

Η πορεία προς τη χρεοκοπία δεν ήταν μία προδιαγεγραμμένη πορεία. Προέκυψε από μια πολιτική που υιοθετήθηκε, όχι γιατί η κυπριακή κοινωνία «γεννήθηκε» για να χρεοκοπήσει. Το κράτος αντί να διαμορφώνει πολιτικές για την ανάπτυξη, να μεταφέρει πόρους στις περιφέρειες και να υλοποιεί μεταρρυθμίσεις, λειτουργήσει με τον παλαιόκομματικό τρόπο. Έτσι το κράτος απέκτησε τεράστια ελλείμματα, έγινε δυσκίνητο και γραφειοκρατικό και μέσα από την επέκταση μιας διανεμητικής πολιτικής μετατράπηκε σε μηχανισμό που προώθησε την ανισότητα, τις διακρίσεις και την κοινωνία των «δύο τρίτων». Ο υπέρμετρος δανεισμός, οι ανρθολογικές λύσεις, οι πελατειακές υποχρεώσεις, οι πολιτικές σκοπιμότητες, αντικατέστησαν τον σχεδιασμό, τον εκσυγχρονισμό και τα αναγκαία μέτρα για να αντιμετωπιστούν οι πιέσεις του δανεισμού περιβάλλοντος. Καθώς το πελατειακό κράτος προχωρούσε με βήμα ταχύ στον εκτροχιασμό, καμμία επιστητική αρχή δεν ήταν σε θέση να «εποπτεύσει» γιατί οι διορισμοί προέκυπταν από το πελατειακό δίκτυο, οι δεσμεύσεις αποδείχθηκαν πιο ισχυρές από την πρόβλεψη στα στοιχειώδη.

Είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικό το ότι οι οργανισμοί που ελέγχονται από το δημόσιο είτε χρεοκόπησαν, είτε εμφανίστηκαν με τεράστια ελλείμματα. Αυτό συμβαίνει γιατί στις δεκαετίες που πέρασαν κυριάρχησε ο ανρθολογισμός, ο οποίος γέμισε τους οργανισμούς με ελλείμματα και αυθαίρετες πρακτικές. Από ένα σημείο και μετά, κανένας δεν τολμούσε να λάβει μέτρα από τον φόβο του πολιτικού κόστους και την αντίδραση των συντεχνιών. Κανένας δεν έθεσε κα-

νόνες για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, σχεδιασμό για ουσιώδη μείωση των ελλειμμάτων, για αναπτυξιακές πολιτικές που θα έδιναν σύγχρονες λύσεις σε παλιά προβλήματα, για οργανισμούς με κέρδη στην ανοικτό ανταγωνισμό και όχι με κέρδη και ασυδοσία πίσω από το κρατικό μονοπώλιο όπως βεβαιώνει το σκάνδαλο με πρωταγωνιστή τη CYTA στη Δρομολογία.

Το κράτος αντί να εποπτεύει μια αναπτυξιακή πολιτική και να θέτει ρυθμιστικούς κανόνες, έγινε το ίδιο εμπόδιο για τις μεταρρυθμίσεις και μέρος του προβλήματος, που οδήγησε πρώτα την κοινωνία και μετά την οικονομία στη χρεοκοπία. Η τρέως γενική ελέγκτρια της Δημοκρατίας Χ. Γεωργιάδη στην κατάθεση της στην Ερευνητική Επιτροπή για την οικονομία στις 24 Απριλίου 2013 μίλησε για «καθυστερημένα έσοδα του κράτους ύψους 1,6 δισεκατομμυρίων ευρώ από τα οποία γύρω στα 950 εκατομμύρια είναι βεβαιωμένοι φόροι και οφείλονται στο ΤΕΠ με την εισπραγή τους να εκκρεμεί για πολλά χρόνια». Ανέφερε επίσης ότι «υπάρχουν 160.000 ανεκτέλεστα εντάλματα με αξία 135 εκατομμυρίων ευρώ από τα οποία τα περισσότερα οφείλονται στο κράτος. Αυτά είναι εντάλματα που μπορεί να εκκρεμούν για 10 χρόνια ίσως και περισσότερο».

Η απουσία μιας αναπτυξιακής στρατηγικής αντικαταστάθηκε με επιστροφή στο παρελθόν, με συγκρούσεις για το «γόητρο» όπως αυτά με το «τσεκούρημα» της ΑΤΑ, σε διαχωρισμό των πολιτών σε «φίλους» και «εχθρούς» του κάθε φορά φιλοκυβερνητικού κόμματος. Οι «φιλεργατικές» μάχες όλες (!) οδήγησαν ή οδηγούν στην απόλυτη θέσων εργα-

σίας, σε καταστάσεις που θέτουν κρίσιμα ερωτηματικά για τη βιωσιμότητα οργανισμών όπως η CYTA, η Αρχή Κρατικών Εκθέσεων, η Αρχή Ηλεκτρισμού και το κρατικό Σφαγείο. Οι κοινωνικές εκρήξεις δεν μπορεί να μετρηθούν ακόμα, καθώς η Τρόικα νομίζει ότι η CYTA μπορεί να λειτουργεί με το ένα τρίτο του σημερινού προσωπικού της, ενώ τα ελλείμματα σε συνταξιοδοτικά ταμεία δεν έχουν λογικές οροφές (CYTA, ΠΙΚ).

Η αποχή στις ευρωεκλογές συνιστά μία κτηνή αποδοκιμασία για εκείνα που δεν αρέσουν ή που προκαλούν την οργή των πολιτών. Επιστρέφουν οι πολίτες στην πολιτική αν η πολιτική αφορά μια διαφορετική διαδρομή και ανάλυση, επιστρέφουν στο μέτρο που θα παρουσιαστεί ένα πειστικό σχέδιο και μια πραγματική πρόταση γύρω από την κοινωνική μας εξέλιξη. Οι πολίτες έχουν ισχυρό ένστικτο και αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες και προσέχουν τα πειστικά τα επιχειρήματα. Αν λ.χ. ένα κόμμα έδειχνε την αναγκαία σταθερότητα και ψήφισε την πρώτη εκδοχή του Μνημονίου στη Βουλή τον Μάρτιο του 2013, αν έδειχνε ένα διαφορετικό τρόπο προώθησης του δημοσίου συμφέροντος, αν αποφάσιζε να ηγηθεί και όχι να είναι σκιτισογράφος αποφάσεων, είμαι βέβαιος ότι στις ευρωεκλογές θα κατέγραφε μια θεματική βελτίωση της αξιοπιστίας του. Οι πολίτες αναζητούν τις κάθε φορά επικτές λύσεις και γυρίζουν την πλάτη τους στις πρακτικές που οδηγούν σε επιδεινώση του βιοτικού τους επιπέδου και σε περιωροποίηση της κοινωνικής τους δραστηριότητας.

www.larkoslarkou.org.cy

Μαθαίνοντας από ΜΜΕ για τις εξελίξεις στο Παγκόσμιο Χωριό

Της ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΥ

Πριν από λίγες ημέρες, τυχαία, παρακολούθησα στο CNN ένα ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ ρεπορτάζ ενός νεαρού αμερικανού ανταποκριτή στη Συρία, του Ashley Fantz, για τους κατοίκους της πόλης Χομς που αρχίζουν να επιστρέφουν στις οικίες τους και προσπαθούν να ξαναβρούν τη (χαμένη) ζωή τους («Syrians return to Homs to see what war left them»). <http://edition.cnn.com/2014/05/12/world/meast/homs-syria-return/>.

Είχε όλα τα συστατικά που συνθέτουν το κλασικό, σφαιρικό, πολιτικό ρεπορτάζ. Ιστορικό της εμφύλης διένεξης με πλούσια στοιχεία για την πληθυσμιακή σύνθεση και την πολιτική κατάσταση στη χώρα των τελευταίων δεκαετιών, εικόνες από βομβαρδισμένες πόλεις και χωριά, νεκρούς, τραυματίες και πρόσφυγες στο εσωτερικό της χώρας και στο εξωτερικό, συνεντεύξεις με τα δύο αντιμαχόμενα ένοπλα μέρη, αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας και κύριο πρωταγωνιστή τον πληγμένο άμαχο πληθυσμό. Ο δημοσιογράφος συμμετείχε συναισθηματικά μέσω της επικοινωνίας και του σχολιασμού των εικόνων και των μαρτυριών στο «σενάριο» του ρεπορτάζ, χωρίς όμως να φθάσει σε μελοδραματικές «κραυγές».

Για πρώτη φορά, χάρη σε αυτό το ρεπορτάζ, συνειδητοποιήσα ότι υπήρξαν άμαχοι κάτοικοι που επέλεξαν να παρα-

μείνουν σε όλη τη διάρκεια του πολέμου στη Χομς και σε άλλες πόλεις, εν μέσω των άγριων συμπλοκών, και για πρώτη φορά πήρα μία γεύση από τα πάνδεινα που πέρασαν στη μάχη της επιβιώσης, κρυμμένοι μέσα σε ερείπια και λαγούμια, χωρίς νερό, ρεύμα και τροφοδοσία, παλεύοντας ενάντια στον θάνατο, την πείνα και τις κακουχίες. Αρκετοί επιζώντες (πολλοί ανώνυμοι ήρωες που δεν θα δουν ποτέ το φως της δημοσιότητας δεν θα κατάφεραν), βγήκαν να αφηγηθούν στην κάμερα του ανταποκριτή την εμπειρία τους. Υπήρξαν οικογένειες που έζησαν για μήνες, τρώνοντας φύλλα από φυτά που μάζευαν από νεκροταφεία... Άλλοι πάλι έφυγαν οικογενειακά και επιστρέφοντας στις κατεστραμμένες εστίες τους που είχαν χτίσει με κόπους μιας ζωής, ανταμώνουν με τους επιζώντες, γελούν, μιλούν, ανταλλάσσουν φαί. Η ζωή συνεχίζεται. Όλοι είναι αναγκασμένοι να βρουν τη δύναμη να αρχίσουν ξανά, μέσα από τις στάχτες του πολέμου. Οι μαρτυρίες τους θυμίζουν πολύ αυτές των επιζώντων του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, ιστορίες που άκουγα από τους γονείς μου ότι συνέβησαν στη διάρκεια της Κατοχής στην Ελλάδα ή είδα σε ντοκιμαντέρ για το Στάλινγκραντ ή σε ταβίνες μυθοπλασίας, όπως στον Πιανίστα για το γκέτο της Βαρσοβίας...

Πόσες άραγε ιστορίες ανθρώπινων βαρβαρότητας εκπλίσσονται καθημερινά στο Ιράκ και το Αφγανιστάν, στη Σομαλία και τη Ρουάντα, και άλλες γωνίες του κόσμου, στις οποίες αφερώνονται λίγα δευτερόλεπτα του «πολύτιμου χρόνου» των δελτίων ειδήσεων των δυτικών ΜΜΕ.

Συχνά, η έντυπη ή ψηφιακή ανάλυση, ακρόαση και τηλεοπτική παρακολούθηση δυτικών δελτίων ειδήσεων ή ενημερωτικών εκπομπών δίνει την εντύπωση ότι η σημαντικότερη πληροφορία της ημέρας εξαντλείται, για αρκετά τηλεοπτικά λεπτά ή σελίδες, στην πυρκαγιά ενός εργοστασίου ή στο τροχαίο δυστύχημα ή στη θερμοκρασία της εποχής και στην πλήρωση των τοπικών παραλίων με λουόμενους (κατά προτίμηση, ωραίες λουόμενες). Εκτός από μερικές μέρες ανάφελης ή πόντων συγκρούσεων που αναδεικνύονται σε «πρώτη είδηση», συνήθως προς το τέλος των κεντρικών δελτίων ειδήσεων ή στις τελευταίες σελίδες της «διεθνούς επικαιρότητας» των εφημερίδων στριμψώνονται ρεπορτάζ για την κατάσταση στην Ουκρανία, τον εμφύλιο πόλεμο που συνεχίζεται στη Συρία, τις ισσοροπίες στη διεθνή πολιτική σκηνή, τις εξελίξεις στην Αφρική και την Ασία, το ρόλο της θρησκείας, τα δικαιώματα των γυναικών στον «αναπτυσ-

σόμενο» κόσμο, τις μεταναστευτικές ροές, τη μετεξέλιξη των ΜΜΕ κλπ στην ψηφιοποίηση και τη δικτύωση, τα μεγάλα πολιτιστικά δρώμενα ανά τον κόσμο κλπ.

Η σφαιρική ενημέρωση των σημερινών πολιτών για τα τεκταινόμενα στο Παγκόσμιο Χωριό αποτελεί ανάγκη και όχι πολυτέλεια. Δημόσιοι ραδιοηλεκτρονικοί σταθμοί, με πρωταρχικό σκοπό τον πλουραλισμό και την αντικειμενικότητα στην ενημέρωση –όπως αναγράφεται στα καταστατικά τους–, αλλά και ιδιωτικοί ρ/τ σταθμοί, έντυπα και ιατότοποι στην Ελλάδα και την Κύπρο, διαθέτουν ικανότατο δημοσιογραφικό προσωπικό και τεχνικά μέσα, ώστε να εκπληκτούν το πρόγραμμά τους με την παραγωγή αξιόλογων πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών ή πολιτιστικών ρεπορτάζ. Όταν αυτό κρίνεται τεχνικά ή οικονομικά δύσκολο, είναι επιβεβλημένη ένταξη ξένων ρεπορτάζ και ανταποκρισεων διεθνών πρακτορείων σε επικαιρα αφιερώματα, εκπομπές λόγου και σκέψης, με τη φιλοξενία εγκρίτων δημοσιογράφων (λ.χ. διεθνολόγων).

Η δρ Αικατερίνη Λάμπρου είναι σύμβουλος Τύπου & Επικοινωνίας στην Πρεσβεία της Ελλάδος στην Κύπρο. aiklamprou@cytanet.com.cy

Χρειάζονται τα παιδιά τόσο μίσος;

Του ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ

«... (Κάποιοι επιχειρούν) να εισαγάγουν νέα σεξουαλική ηθική και νέες ριζοσπαστικές αντιλήψεις ζωής. Πρόκειται για απηχαιώμενες καταστάσεις που η ανθρωπότητα τις ξέπερασε με την πρόοδο του Ευαγγελίου και της πίστεως διά της Εκκλησίας. Κάποια «απόκρυφα» κέντρα αποδόσεων, προκειμένου να μας οδηγήσουν στο σκοτεινό παρελθόν της άγνοιας, εφύησαν το σύνθημα της «Νέας Εποχής»... διά του οποίου μας παρουσιάζουν ως προοδευτική συμπεριφορά... ό,τι εξευτελίζει και υποδοιώνει το ανθρώπινο πρόσωπο» (από την ανακοίνωση της Παγκύπριας Ένωσης Θεολόγων για την παρέλαση «υπερηφάνειας» και το προωθούμενο νομοσχέδιο για ποινικοποίηση της ομοφοβίας).

Η παρέλαση του περασμένου Σεπτεμβρίου χαρακτηρίστηκε και ήταν ιστορική. Ως τέτοια λοιπόν δεν θα μπορούσε να μην είχε προκαλέσει και αντιδράσεις. Άλλωστε οι αλλαγές δεν ήρθαν ποτέ ούτε εύκολα ούτε χωρίς αντιστάσεις. Η ανακοίνωση της Εκκλησίας, τοποθετήσεις κληρικών, η παρουσία 50 αντιδιαδηλωτών ήταν αναμενόμενα, θα μπορούσαν να θεωρηθούν και ως υποφερτά σε μια δημοκρατική κοινωνία. Όταν

όμως αυτό το παραλήρημα μισαλλοδοξίας, φανατισμού και ομοφοβίας προέρχεται από εκπαιδευτικούς, αυτό δεν μπορεί παρά να προβληματίζει τον κάθε υγιώς σκεπτόμενο άνθρωπο. Διότι, πέραν της θλιβερής εμμονής κάποιων να επιβάλουν τη δική τους «ηθική» στους υπόλοιπους, υπάρχει και η πιο ουσιαστική πλευρά των γεγονότων. Πρόκειται για ανθρώπους που έρχονται σε καθημερινή επαφή με τα παιδιά. Για βασικούς πυλώνες στη διαμόρφωση της αυριανής κοινωνίας. Που καθορίζουν χαρακτήρες, συνειδήσεις, πεποιθήσεις.

Η ανακοίνωση των θεολόγων δεν είναι απλώς απαράδεκτη, ήταν απίστευτη. Το περιεχόμενο, τα επιχειρήματα (από τα οποία αποσιώζει παντελώς η φιλελεύθερη σκοπιά), το ύψος ναρκισσομανίας που εκπέμπει, παραπέμποντας σε καθεστρωτική αντίληψη της μόνης και αδιαπραγμάτευτης αλήθειας – της δικής τους, θα μπορούσαν κάλλιστα να αφορούν περιθωριακή θρησκευτική οργάνωση. Ο λόγος μίσους, ο ορισμός του τι είναι ηθικά αποδεκτό αλλά και της ίδιας της δημοκρατίας (τασσομένοι «υπέρ της ελευθερίας έκφρασης (μόνο) του καλού του ηθικού και του ωραίου» (όπως οι ίδιοι τα

αντιλαμβάνονται), δεν διαφέρουν σε κανένα σημείο από μια τέτοια. Αν απευθυνόμενοι στους βουλευτές και τον κόσμο, εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τέτοια γλώσσα –επιβολής των θέσεων τους και κατάχρησης– κάποιος θα πρέπει να διερωτηθεί πώς απευθύνονται προς τους μαθητές. Όταν με τέτοιο τρόπο κλελεύουν στιδδήποτε δεν τους εκφράζει και με το οποίο διαφωνούν, όταν με χαρακτηρισμούς το απαξιώνουν, ταυτίζοντάς το με τον πλήρη εξευτελισμό, όταν όχι μόνο δικαιολογούν αλλά με τη ρητορική τους προκρίνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό, την έλλειψη οποιασδήποτε ανοχής, τη στήριξη δικαιωμάτων (με μόνο κριτήριο τη δική τους αισθητική και πιστεύω), πώς μεταφέρουν ιδέες αυτές της δημοκρατίας, του σεβασμού, των ίσων δικαιωμάτων στα παιδιά; Τι σχέση μπορεί να έχει μια τέτοια ρητορική που παραπέμπει σε θρησκοφοσίες με την έννοια του σύγχρονου σχολείου, την ίδια την εκπαιδευση; Με μια σύγχρονη κοινωνία, τον νέο πολιτισμό που υποτίθεται θέλουμε να κτίσουμε;

Πολιτεία, εκπαιδευτικοί και κριτώνες καλούνται να απαντήσουν στο ερώτημα που οι ίδιοι οι θεολόγοι θέτουν στην ανα-

κοίνωση τους: «Εν τέλει τι είδους πολίτες θέλουμε στην αυριανή κοινωνία μας;». Έχοντας στο πίσω μέρος του μυαλού και μια μεγάλη αλήθεια που προτάσσουν «ό,τι καλό ή κακό φυτευτούνε στου μικρού το μυαλό αυτό και μένει».

Θέλουμε μια κοινωνία που θα κοιτάζει και λίγο παραέξω; Με πολίτες που θα αμφοβιστούν και θα αναλύουν τα πράγματα σε μία γόνιμη βάση; Που θα σκέφτονται, θα υπερασπίζονται το δικαίωμα ελεύθερης συνειδήσεως, θα σέβονται την ιδιαιτερότητα της διαφορετικότητας; Που θα είναι δημοκράτες και σε αυτά που δεν τους αφορούν; Μια δημοκρατική και ανοικτή δηλ. κοινωνία; Και αν ναι, τι κάνουν όλοι αυτοί στην εκπαιδευση;

Είναι ξεκάθαρο ότι η φοβία, ο φασισμός, ο ρατσισμός (που δεν είναι άγνωστα στην κοινωνία μας) κτίζονται στα σχολεία. Όταν η παιδεία γίνεται προπαγανδιστικό εργαλείο, όταν παράγει διαρρεύσεις, καλλιέργει έναν βαθύ συντηρητισμό, δεν θέλει και δεν επιζητεί κανέναν διάλογο, επιβάλλει την έλλειψη ανοχής και ελεύθερης βούλησης, τότε προφανώς και μία κοινωνία γίνεται ευάλωτη στο φασισμό, διολισθαίνει σε ανα-

χρονισμούς πολλών και διαφορετικών επιπέδων. Οδηγείται στο «σκοτεινό παρελθόν της άγνοιας» στο οποίο αναφέρονται οι θεολόγοι. Χρειάζεται απλήθεια να παιδία τέτοιο μίσος; Δεν αντιλαμβανόμαστε ότι η ίδια αυτή παιδεία προετοιμάζει το έδαφος για τα πιο ακραία φαινόμενα;

Μέχρι τώρα συζητούσαμε κατά πόσο τα θρησκευτικά θα πρέπει να είναι προαιρετικά ώστε να αποτελέσει προσωπική επιλογή του κάθε παιδιού ή γονέα. Αφορά τον καθένα προσωπικά, λέγαμε. Η ανακοίνωση δείχνει ξεκάθαρα ότι η συζήτηση αφορά πρωτίστως την κοινωνία στο σύνολό της. Αν αυτή η ανακοίνωση εκφράζει όλα αυτά που μας ενοχλούν και από τα οποία θέλουμε να απαλλαγούμε, τότε θα πρέπει να αποτελέσει αφορμή για να δούμε σοβαρά κάποια θέματα που εδώ και χρόνια βολικά αγνοούμε, με ευκολία πολλές φορές υιοθετούμε αλλά που καθορίζουν και το ποιο είμαστε σήμερα, ποιο θα είμαστε αύριο. Έξοτοντας επί τάπητος τα πάντα –μην εξαιρουμένων και της ερώτησης αν τελικά χρειαζόμαστε αυτά τα θρησκευτικά στα σχολεία

antopoly@cytanet.com.cy

Κύμα φυγής στελεχών από τη Cyta

Δώδεκα διευθυντές, εξήντα ανώτερα στελέχη και 477 υπάλληλοι του μέσου προσωπικού επέλεξαν την εθελούσια έξοδο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Μπροστά στο ενδεχόμενο να προκληθούν σοβαρά λειτουργικά προβλήματα από το έντονο ενδιαφέρον που υπάρχει για το Σχέδιο Εθελουσίας Αποχώρησης 550 υπαλλήλων της Cyta, βρίσκεται το διοικητικό συμβούλιο του ημικρατικού οργανισμού. Η αβεβαιότητα που έχουν προκαλέσει οι διαδικασίες αποκρατικοποίησης της Cyta ώθησαν μεγάλο αριθμό εργαζομένων να υποβάλουν αίτηση αποδοχής του Σχεδίου, κάτι που σε ορισμένες περιπτώσεις άρχισε ήδη να προκαλεί αν-

Κόκκινο στις περιπτώσεις που θα δημιουργήσουν λειτουργικά κενά.

συχία στους διοικούντες. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στις λίστες βρίσκονται τα ονόματα 72 διευθυντικών και ανώτερων στελεχών, κάποιοι εκ των οποίων, αν τελικά εγκριθεί η αίτηση αποχώρησης από τον οργανισμό, θα προκαλέσουν όπως λέγεται λειτουργικά κενά. Με βάση μία πρώτη αξιολόγηση των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί, το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται σε εξειδικευμένες θέσεις, όπως του Τμήματος Αεροναυσιπλοΐας, όπου, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», λίγες μέρες πριν εκπνεύσει η προθεσμία εκ-

δήλωσης ενδιαφέροντος για το Σχέδιο, θετικά έχει αντιδράσει το 25% των εργαζομένων στο συγκεκριμένο τμήμα. Κάτι ανάλογο παρατηρείται και στο Τμήμα Εξυπηρέτησης Πελατών, αλλά και αυτό των Υποδομών. Η όλη κατάσταση που τείνει να εξελιχθεί σε πονοκέφαλο για τη διοίκηση, τέθηκε επί τάπητος σε συνεδρία του Δ.Σ. παρουσία και του υπουργού Οικονομικών, Χάρη Γεωργιάδη, ενώ η συζήτηση για αντιμετώπιση της όλης κατάστασης θα συνεχισθεί την ερχόμενη Τρίτη. Με βάση τους προβληματισμούς που υπάρχουν, φαίνεται ότι το Δ.Σ. του οργανισμού να έχει καταλήξει στα μέτρα αντιμετώπισης του κύματος φυγής στελεχών.

Τα εναλλακτικά σενάρια

Στις περιπτώσεις εκείνες που το Τμήμα Προσωπικού της Cyta δεν δώσει το πράσινο φως για αποχώρηση, αυτές θα «σταυρωθούν», μέχρι να αποφασισθεί σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα η τύχη τους. Για τις περιπτώσεις αυτές, το πρώτο ζητούμενο θα είναι η κάλυψη του κενού με προαγωγή άλλων στελεχών. Στην απίθανη περίπτωση που δεν λειτουργήσει η αναπλήρωση εκ των έσω, η διοίκηση της εταιρείας δεν αποκλείει το σενάριο κάποιες αιτήσεις να απορριφθούν. Το όλο σκηνικό αναμένεται να ξεκαθαρίσει την ερχόμενη Τρίτη, όταν ενώπιον του Δ.Σ. θα τεθούν οι λίστες με τα ονόματα όσων επέδειξαν ενδιαφέρον να αποχωρήσουν οικιοθελώς. Η περι-

Την ερχόμενη Τρίτη το Δ.Σ. του οργανισμού θα έχει ενώπιόν του τις λίστες με όσους υπαλλήλους έδειξαν ενδιαφέρον για το Σχέδιο Εθελουσίας Αποχώρησης. Οι αιτήσεις όσων κρίνονται απαραίτητοι θα απορριφθούν.

πτώση νέων προσλήψεων θεωρείται επί του παρόντος απομακρυσμένο σενάριο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, όπως μας έλεχθη, η εκκρεμότητα που παρατηρείται στην πρόσληψη τεχνικών και μηχανικών, σαράντα τον αριθμό.

549 αιτήσεις για το Σχέδιο

Δώδεκα διευθυντές, εξήντα ανώτερα στελέχη και 477 άτομα του μέσου προσωπικού (σύνολο 549) έχουν υποβάλει αίτηση να αποχωρήσουν βάσει του Σχεδίου Εθελουσίας Εξόδου 550 υπαλλήλων. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», παρατηρείται συνωστισμός ενδιαφερομένων, για αποχώρηση με το πρώτο κύμα που θα γίνει τέλος του μήνα. Πέραν του 40% επιθυμούν να είναι στις πρώτες λίστες, τη στιγμή που το Σχέδιο προβλέπει αποχώρηση ενός ποσοστού της τάξης του 25%. Το Σχέδιο όπως προβλέπεται, θα υλοποιηθεί σε τρεις φάσεις. Μετά τις πρώτες αποχωρήσεις αυτό τον μήνα, η δεύτερη φάση

προβλέπεται για τον ερχόμενο Σεπτέμβριο με την αποχώρηση ενός ποσοστού 35%, ενώ το υπόλοιπο 40% θα αποχωρήσει τέλος του 2014.

Κρατικά τέλος του 2014

Η επίσημη ανάληψη καθηκόντων του Εφόρου Αποκρατικοποιήσεων, στις 15 Ιουνίου θα θέσει σε τροχιά την υλοποίηση του σχεδίου αποκρατικοποίησης και της Cyta. Το πρώτο βήμα που θα ολοκληρωθεί τέλος του τρέχοντος έτους είναι η μετατροπή της από οργανισμό δημοσίου δικαίου σε κρατική εταιρεία, με μοναδικό μέτοχο σε πρώτη φάση το κράτος. Η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου θα συνοδευτεί με την καθοριστικές σημασίας απόφαση που θα ληφθεί από τον Έφορο Αποκρατικοποίησης για το ποσοστό μετοχών που θα πωληθούν σε ιδιώτες. Μία απόφαση, η οποία θα ληφθεί σε συνάρτηση με το τι θα υποδείξουν σύμβουλοι που θα προσληφθούν αρχές του 2015.

Προς νέες συνεργασίες οι Κυπριακές Αερογραμμές

Ανακοινώσεις την Τρίτη

Την ώρα που η διοίκηση των Κυπριακών Αερογραμμών δέχεται βροχή έντονων επικρίσεων από τους πιλότους για την απόφαση πώλησης της τελευταίας χρονοθυρίδας της εταιρείας στο αεροδρόμιο Heathrow του Λονδίνου, νέες συνεργασίες βρίσκονται προ των πυλών. Όπως πληροφορείται η «Κ», την ερχόμενη Τρίτη η διοίκηση της εταιρείας θα ανακοινώσει και επίσημα τη συνεργασία των Κυπριακών Αερογραμμών με ταξιδιωτικά γραφεία του εξωτερικού που έχουν σημαντικό μερίδιο στη διεθνή τουριστική αγορά. Η συνεργασία έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά κινήσεων, που έχουν γίνει από τον περασμένο Ιανουάριο με στόχο να βγάλουν την εταιρεία από τη δύσκολη θέση της επάρκειας ρευστού, ακόμα και για τρέχουσες οικονομικές υποχρεώσεις. Παρά το γεγονός ότι από πλευράς διοίκησης δεν δίνονται άλλες λεπτομέρειες για τη συνεργασία, αυτό που τονίζεται ανεπίσημα είναι ότι πρόκειται για ενέργεια που θα ενισχύσει οικονομικά και επιχειρησιακά την εταιρεία στην ευρύτερη περιοχή και στον τομέα των ναυλωμένων πτήσεων. Από την άλλη, εκφράζεται η προσδοκία ότι θα ενισχύσει την τουριστική βιομηχανία του τόπου, η οποία για φέτος παρουσιάζει θετικά σημάδια. Πάντως, η κλίμα στην εταιρεία παραμένει βαρύ, σαν αποτέλεσμα της αντιπαράθεσης που ξέσπασε με αφορμή την απόφαση για πώληση της χρονοθυρίδας στο αεροδρόμιο Heathrow. Η συντεχνία των πιλότων (ΠΑ.ΣΥ.ΠΙ) ανέβασε τους τόνους αντιπαράθεσης, θέτοντας και πάλι θέμα παραίτησης του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας. Καταγγέλλουν ότι με την πώληση και αυτής της χρονοθυρίδας η εταιρεία εξασθενεί οικονομικά και περιουσιακά, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται στην ανεύρεση ιδιώτη στρατηγικού επενδυτή. Η διοίκηση της εταιρείας, εμφανίζεται αμετάπειστη, υποστηρίζοντας ότι η πώληση της χρονοθυρίδας θα γίνει μετά από απαίτηση της Κομισιόν, στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης της εταιρείας. Οι πιλότοι δεν αμφισβητούν τα όσα λέει η διοίκηση της εταιρείας, πλην όμως, θεωρούν ότι η Κομισιόν δεν θα δημιουργήσει προβλήματα στις Κυπριακές Αερογραμμές, λόγω της οικονομικής κατάστασης του τόπου.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΜΑΡΑΣ

Το νέο, πολυμήχανο Peugeot 2008 Crossover είναι εδώ!

5 ΧΡΟΝΙΑ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΗ
ΕΓΓΥΗΣΗ

Εκπομπές Ρύπων (Co2) από 98-104g/km. Κατανάλωση από 3.8-4.0l/100km.

Δες το σήμερα στις εκθέσεις της Peugeot σε όλες τις πόλεις!

Δημιουργημένο περίτεχνα για να σου προσφέρει υπέροχες στιγμές και μοναδικά ταξίδια, το νέο Peugeot 2008 Crossover διαθέτει:

- Υπερσύγχρονους e-HDi κινητήρες diesel με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων
- Νέας γενιάς κινητήρες βενζίνης, χαμηλών ρύπων (CO2) 99g/km
- Οθόνη αφής 7' για χειρισμό όλων των λειτουργιών, bluetooth και αυτόματο κλιματισμό
- Τους πιο ευρύχωρους και ευέλικτους χώρους αποσκευών στην κατηγορία του, με χωρητικότητα 360lit

Οι τιμές αρχίζουν από **€15.900** με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων.

MOTION & EMOTION

demstar
automotive
all about driving

PEUGEOT

Demstar Automotive Ltd:
Λευκωσία: 22029898 / Λεμεσός: 25391890
Λάρνακα: 24636320 / Παραλίμνι: 23828064
Πάφος: 26221212

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ Γ.Γ. ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΣΤΗΝ «Κ»

«Είμαστε στην αρχή μιας νέας εποχής»

Ίλαν Χετ: «Θέλουμε να αυξήσουμε το επίπεδο διαβίωσης στον νότο, να παράσχουμε καλύτερη εκπαίδευση»

Συνέντευξη στον **ΛΕΥΤΕΡΗ ΔΑΔΙΛΙΝΗ**

ΟΊλαν Χετ είναι πρωτοπόρος στη μικροβιολογία και καθηγητής στο Εβραϊκό Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ. Αφιερώνει επίσης πολύ μεγάλο μέρος του χρόνου και της ενέργειάς του για τη συνεργασία των χωρών της Βόρειας Ευρώπης με αυτές της Μεσογείου. Είναι αναπληρωτής γενικός γραμματέας της Ένωσης για τη Μεσόγειο που έκλεισε φέτος τα έξι της χρόνια. Η Ένωση και ο κ. Χετ έχουν ήδη πολλά προγράμματα να επιδείξουν. Σε συνέντευξη του στην «Κ» ο καθηγητής αναπτύσσει το όραμα που θέλει την Ένωση για τη Μεσόγειο όχημα για

Ενέργεια, εκπαίδευση, έρευνα, επιχειρηματικότητα, μεταφορές, περιβάλλον, κοινωνία των πολιτών είναι η μαγιά για συνεργασία Βόρειας Ευρώπης και Μεσογείου.

σύμπληξη συμμαχιών. Εξηγεί επίσης γιατί η συνεργασία Κύπρου – Ισραήλ είναι αναπόφευκτη.

–Ποιο είναι το κεντρικό μήνυμα που θέλετε να κοινοποιήσει η Ένωση για τη Μεσόγειο;

–Η Ένωση για τη Μεσόγειο εκπροσωπεί 43 χώρες, όλες τις χώρες της Ε.Ε. και όλες τις μεσογειακές χώρες. Είναι ένας ισχυρός οργανισμός και κάθε απόφαση είναι ευδιάκριτη και έχει πολιτική στήριξη, αφού όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Δυστυχώς, ο οργανισμός δεν έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτεί από μόνος του προγράμματα. Μπορεί, όμως, να εγκρίνει και να στηρίζει προγράμματα και να διασφαλίσει ότι το έργο που θα παραχθεί θα γίνει γνωστό παντού. Η κεντρική ιδέα

είναι να προωθήσουμε τη συνεργασία μεταξύ των βορειοευρωπαϊκών χωρών και αυτών της Μεσογείου. Γι' αυτό στα προγράμματα θα πρέπει να συμμετέχουν το λιγότερο τρεις χώρες από τον βορρά και τον νότο. Θέλουμε να βελτιώσουμε τις συνθήκες ζωής στον νότο, να αυξήσουμε το επίπεδο διαβίωσης, να παράσχουμε καλύτερη εκπαίδευση. Η Ένωση για τη Μεσόγειο είναι διαρθρωμένη στα ακόλουθα έξι τμήματα-ενότητες: Μικρές επιχειρήσεις, ενέργεια και εναλλακτικές μέθοδοι ενέργειας, μεταφορές, νερό και περιβάλλον, γυναικείες, κοινωνία των πολιτών, εκπαίδευση και έρευνα.

–Η εκπαίδευση και η έρευνα είναι πολύ σημαντικά εργαλεία για τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών λαών...

–Πιστεύω ακράδαντα ότι η έρευνα είναι πολύ σημαντικό εργαλείο για να έχουμε αποτελέσματα σε κάθε τομέα και η ανώτερη εκπαίδευση βελτιώνει την κοινωνία. Σε αυτό το πλαίσιο χτίσαμε ένα νέο Πανεπιστήμιο στη Φεζ (Μαρόκο), ένα διεθνές Πανεπιστήμιο που θα προσελκύσει φοιτητές απ' όλο τον κόσμο, αλλά κυρίως από τη Μεσόγειο. Επιδιώκουμε να προσελκύσουμε εκεί φοιτητές από τον νότο, οι οποίοι μετά την άρτια εκπαίδευσή τους στο Πανεπιστήμιο της Φεζ, θα μπορούν να επιστρέψουν στη χώρα τους για να βοηθήσουν ενδοχρόνως στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στην πατρίδα τους. Θέλουμε να διασφαλίσουμε ότι όλα τα Πανεπιστήμια στις χώρες-μέλη της Ένωσης για τη Μεσόγειο θα διδάσκουν τρία επίπεδα. Το πρώτο πτυχίο, το μάστερ και το διδακτορικό. Μέχρι τώρα κάθε Πανεπιστήμιο στην Ευρώπη και στις νότιες μεσογειακές χώρες έχει διαφορετικό σύστημα. Θέλουμε να βελτιώσουμε αυτό το σύστημα και να το καταστήσουμε παρόμοιο με τα συστήματα στις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο.

«Κύπρος και Ισραήλ μπορούν να αλληλοβοηθηθούν στους τομείς της ενέργειας, της γεωργίας, της ατμοσφαιρικής μόλυνσης, των υδάτινων πόρων... Και τώρα με την ανάπτυξη και εκμετάλλευση του φυσικού αερίου στη Μεσόγειο, το Ισραήλ και η Κύπρος μπορούν να συνεργασθούν σε νέες τεχνολογίες», δηλώνει ο καθηγητής Ίλαν Χετ.

–Χρειάζεστε κυβερνητική έγκριση για να προχωρήσετε με τα προγράμματα που θέλετε να προωθήσετε;

–Χρειαζόμαστε την έγκρισή και των 43 χωρών. Στη Γραμματεία της Ένωσης για τη Μεσόγειο υπάρχουν έξι αναπληρωτές γ.γ. υπεύθυνοι για καθένα τμήμα από αυτά που ανέφερα πριν. Επικεφαλής είναι ο γ.γ. που προέρχεται πάντα από τις νότιες χώρες. Και στην κεφαλή αυτής της δομής είναι οι εκπρόσωποι των υπουργών Εξωτερικών των 43 χωρών. Είμε προετοιμαζόμαστε τα προγράμματα, αλλά αυτά τα 43 πρόσωπα θα πρέπει να τα εγκρίνουν.

–Αισθάνεστε ότι η Ένωση θα μπορούσε να κάνει περισσότερα

πράγματα για τη συνεργασία των χωρών που βρέχονται από τη Μεσόγειο;

–Θα μπορούσαμε να κάνουμε περισσότερα αν είχαμε χρηματοδότηση και προϋπολογισμό. Παρ' όλα αυτά η Γραμματεία της Ένωσης εργάζεται πολύ αποτελεσματικά. Έχουμε αρκετά προγράμματα σε εξέλιξη. Υπάρχει συνεργασία για προώθηση έργου αφαλάτωσης στη Γάζα, οικοδόμηση αυτοκινητοδρόμων, στήριξη μικρών επιχειρήσεων που διοικούνται από γυναίκες, ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εκπαιδευτικά προγράμματα, ανάπτυξη πόλεων. Υπάρχει συνεργασία σε όλους τους τομείς.

–Οι Ευρωπαίοι πολίτες και κόμματα αντιμετωπίζουν στην αρχή

την Ένωση για τη Μεσόγειο ως ένα όχημα για την προώθηση της εικόνας του τότε Προέδρου της Γαλλίας, Νικολά Σαρκοζί, ο οποίος είχε και την πρωτοβουλία για τη σύστασή της το 2008...

–Υπήρχε πρόβλημα στην αρχή. Ακριβώς επειδή η ιδέα για σύσταση της Ένωσης ήταν του Νικολά Σαρκοζί, ορισμένοι κύκλοι αλλά και χώρες αντιδρούσαν στο ότι οι Γάλλοι είχαν τον πρώτο λόγο. Αυτό, όμως, εξισορροπήθηκε από τη στιγμή που στην Ένωση για τη Μεσόγειο είναι τώρα όλες οι χώρες-μέλη της Ε.Ε. κι όχι μόνο οι μεσογειακές. Στην αρχή, όμως, τα πράγματα ήταν δύσκολα, διότι από το 2008 που συστάθηκε η Ένωση για τη Μεσόγειο, μέχρι το 2010 δεν είχαν γίνει και πολλά πράγματα. Και τα μέσα ενημέρωσης μας επέκριναν ότι δεν κάναμε τίποτα. Δεν ήταν αλήθεια, όμως. Χρειάστηκε χρόνος για να συννενοηθούν όλα τα κράτη μεταξύ τους.

–Ποιο πρόγραμμα στον δικό σας τομέα της εκπαίδευσης και της έρευνας θα λέγατε ότι είναι το πιο φιλόδοξο;

–Η φιλοδοξία μας είναι να βρούμε αρκετά χρήματα να λειτουργήσουμε το Διεθνές Πανεπιστήμιο στη Φεζ (Μαρόκο). Στόχος μας είναι να αρχίσει να λειτουργεί στο τέλος του 2015, με γύρω στους 200 φοιτητές και στη συνέχεια να εξυπηρετεί μέχρι και 6.000 φοιτητές.

Υποσχόμενο το μέλλον –Πώς βλέπετε τις προοπτικές συνεργασίας μεταξύ της Κύπρου και του Ισραήλ;

–Οι δύο χώρες έχουν πολλά κοινά. Μπορούμε να αλληλοβοηθηθούμε στον τομέα της ενέργειας, της γεωργίας, της ατμοσφαιρικής μόλυνσης, των υδάτινων πόρων... Και τώρα με την ανάπτυξη και εκμετάλλευση του φυσικού αερίου στη Μεσόγειο, το Ισραήλ και η Κύπρος μπορούν να συνεργασθούν σε νέες τεχνολο-

γίες... Πιστεύω ότι το μέλλον του Ισραήλ και της Κύπρου δείχνει πολύ φωτεινό, γιατί οι δύο χώρες έχουν κοινά συμφέροντα, προχωρούν προς την ίδια κατεύθυνση.

–Εκτός από την ενέργεια υπάρχουν άλλοι τομείς που θα μπορούσαν να συνεργαστούν οι δύο χώρες;

–Το Ισραήλ είναι πολύ ισχυρό στην καινοτομία και στις επιχειρήσεις start up. Και ενδοχρόνως θα μπορούσαμε να αναπτύξουμε περαιτέρω επιχειρήσεις αυτού του είδους στο νησί. Έχετε ένα πλεονέκτημα, η Κύπρος είναι μέλος της Ε.Ε., το Ισραήλ δεν είναι μέλος της Ένωσης.

–Πώς βλέπετε να εξελίσσεται η Ένωση για τη Μεσόγειο στο κοντινό μέλλον;

–Πιστεύω ότι η Ένωση για τη Μεσόγειο θα μπορούσε να λειτουργήσει ως μία άτυπη οδός μεταξύ κρατών για να αναπτύξουν από κοινού ιδέες και να συνάψουν συμμαχίες. Ο επιστημονικός και επαγγελματικός τομέας μπορεί να βοηθήσει πολύ σε αυτού του είδους την επικοινωνία. Προσωπικά έχω εμπειρία από καταστάσεις αυτού του είδους. Εργάστηκα για χρόνια στην Αίγυπτο σε αγροτικά προγράμματα, στην Ιορδανία επίσης, ενώ συνεργάστηκα πολύ με τους Παλαιστίνιους. Οι επιστήμονες δεν λαμβάνουν και τόσο υπόψη τους την πολιτική, το ενδιαφέρον τους είναι στην επαγγελματική συνεργασία. Και θυμάμαι ότι ακόμα και σε δύσκολους πολιτικούς καιρούς Ισραηλινοί και Παλαιστίνιοι επιστήμονες συναντιώμαστε στη Γερμανία, στη Βόννη, με γερμανική χρηματοδότηση και συζητούσαμε τα θέματα της αρμοδιότητάς μας. Γίναμε φίλοι και εργαστήκαμε μαζί. Το μέλλον συνεργασίας μεταξύ χωρών γενικά και μεταξύ Ισραήλ-Κύπρου ειδικότερα είναι πολλά υποσχόμενο. Πιστεύω ότι είμαστε στην αρχή μιας νέας εποχής.

Στάση πληρωμών για το κτήριο του ΤΑΥ

Τελεσίγραφο στην ιδιοκτήτρια κοινοπραξία Hadjikyriakos & Charpo-General Constructions Company Ltd από την Ελεγκτική Υπηρεσία

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Τρόπος απεγκλωβισμού του κράτους από το διάρκεια 50 ετών συμβόλαιο ενοικίας του κτηρίου στο οποίο στεγάζονται τα κεντρικά γραφεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) στη Λευκωσία αναζητεί η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, αφού κρίνει ότι το κόστος ενοικίου και συντήρησης είναι αδικαιολόγητα υψηλό και ασύμφορο. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι μόνο για το 2012 καταβλήθηκε ποσό 967.378 ευρώ (€620.532 για ενοίκιο και άλλες €346.846 για τη συντήρηση του κτηρίου). Το θέμα απασχολεί την Ελεγκτική Υπηρεσία εδώ και αρκετό καιρό, (καθώς και το αρμόδιο υπο-υ

Προθεσμία 60 ημερών για την εξασφάλιση Πιστοποιητικού Έγκρισης διαφορετικά σπάζει το διάρκεια 50 ετών συμβόλαιο ενοικίας.

γειο Γεωργίας και τη Βουλή), με ζητούμενο την αναθεώρηση ή ακόμη και τον τερματισμό των συμφωνιών. Ωστόσο, οι πρόνοιες της είναι τέτοιες που «δένουν» το Δημόσιο, γιατί σε περίπτωση διακοπής της καλείται να αποζημιώσει τους ιδιοκτήτες του κτηρίου (Κοινοπραξία Hadjikyriakos & Charpo-General Constructions Company Ltd).

Η υπόθεση επανέρχεται στην επικαιρότητα αφού σε σύσκεψη στελεχών αρμοδίων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα (30 Μαΐου 2014) αναφέρθηκε από εκπρόσωπο του Τμήματος Δημοσίων Έργων ότι οι ιδιοκτήτες του κτηρίου,

το οποίο βρίσκεται στην Παλλουριώτισσα στη Λευκωσία, δεν έχουν εξασφαλίσει Πιστοποιητικό Έγκρισης όπως προνοείται στον σχετικό Νόμο. Η Ελεγκτική Υπηρεσία θεωρεί αυτή την τυπική παράλειψη είναι και άκρως ουσιαστική (εμπίπτει στον ποινικό κώδικα) σε σημείο που της επιτρέπει να διεκδικήσει βελτίωση της υφιστάμενης συμφωνίας, έστω και έξι χρόνια μετά τη συνομολόγησή της. Με κατεπείγουσα επιστολή ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2014 η Ελεγκτική Υπηρεσία εισηγοείται στον διευθυντή του ΤΑΥ όπως αποστέλλει άμεσα προειδοποιητική επιστολή στους ιδιοκτήτες του κτηρίου, με την οποία να τους καλεί να εξασφαλίσουν το Πιστοποιητικό Έγκρισης «εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ήτοι εντός 60 ημερών», σε διαφορετική περίπτωση το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων επιφυλάσσει για όλα τα νόμιμα δικαιώματά του που απορρέουν από τη Σύμβαση, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος τερματισμού της. Στην επιστολή καλείται ο διευθυντής του ΤΑΥ να πληροφορήσει τους ιδιοκτήτες του κτηρίου «ότι αναστέλλονται οι πληρωμές, μέχρι την επίλυση του προβλήματος». Η επιστολή, την οποία υπογράφει για τον γενικό ελεγκτή ο αναπληρωτής διευθυντής Τεχνικού Ελέγχου της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, Ανδρέας Χασαπόπουλος, κοινοποιήθηκε στον γενικό εισαγγελέα, τον γ.δ. του Υπουργείου Οικονομικών καθώς και στους διευθυντές των Τμημάτων Δημοσίων Έργων και Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Προβλήματα από την αρχή

Η ιστορία του κτηρίου αρχίζει το 2006 με τη συνομολόγηση συμφωνίας του κράτους με την ιδιοκτήτρια κοινοπραξία. Επικεφαλής συντονιστής του έργου από πλευράς δημο-

Μόνο για το 2012 το κράτος κατέβαλε κοντά στο ένα εκατομμύριο ευρώ για το επιμωο κτήριο, στο οποίο στεγάζονται 180 υπάλληλοι του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Το Δημόσιο συμφώνησε το 2006 να το ενοικιάζει για 50 χρόνια, συμφωνία η οποία τώρα κρίνεται ως προβληματική.

σίου ήταν ο κ. Σοφοκλής Αλετράρης, τότε στέλεχος του ΤΑΥ και μετέπειτα υπουργός Γεωργίας. Η ανέγερση ολοκληρώθηκε το 2008 και το κτήριο παραχωρήθηκε στο Τμήμα, αλλά από την αρχή υπήρξαν διαφορές μεταξύ των δύο πλευρών. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται από την Ελεγκτική Υπηρεσία, με την ολοκλήρωση του έργου το 2008 η κοινοπραξία των ιδιοκτητών ήγειρε απαιτήσεις ύψους περίπου €4 εκατομμυρίων, κυρίως για επιπρόσθετες εργασίες που ζητήθηκαν από το Τμήμα και οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση του εμβαδού του κτηρίου και των εργασιών, με συνεπακόλουθη την αύξηση του ποσού συντήρησης του κτηρίου. Επίσης, οι ιδιοκτήτες αξίωσαν ενοίκιο για τους μήνες Μάιο – Αύγουστο του 2008 πέραν τόκου, περίοδο κατά την οποία το κτήριο ήταν έτοιμο για χρήση, αλλά το Τμήμα δεν ήταν έτοιμο

να εγκατασταθεί σε αυτό. Μετά από διαβουλεύσεις, οι δύο πλευρές υπέγραψαν στις 9.11.2012, φιλικό τελικό διακανονισμό, με την καταβολή οικονομικών αποζημιώσεων προς την κοινοπραξία ύψους €1.225.000, το οποίο εξασφαλίστηκε από ιδίοιες εξοικονομήσεις από Άρθρα του Προϋπολογισμού του 2012.

Με βάση τη συμφωνία για τα πρώτα τρία χρόνια το ενοίκιο ανερχόταν στις 345 χιλιάδες λίρες ετησίως. Από τον τέταρτο χρόνο και μετά το ύψος του ενοικίου θα διαφοροποιείται ανά τριετία, με βάση τον μηνιαίο δείκτη ενοικίου του Τμήματος Στατιστικής και Έρευνών για χώρους ενοικίας (που ισχύει για το τελευταίο μήνα κάθε τριετίας που λήγει). Όπως προαναφέραμε, μόνο για το 2012 το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων κατέβαλε για το κτήριο συνολικό ποσό 967.378 ευρώ (€620.532 για ενοίκιο και άλλες €346.846 για τη συντήρηση του κτη-

ρίου, όπως προβλέπει το συμβόλαιο). Στο κτήριο στεγάζονται 180 άτομα, συνεπώς το κόστος στέγασης ανά υπάλληλο ανήλθε σε €5.357. Το συνολικό εμβαδό του κτηρίου ανέρχεται σε 8.900 τ.μ. περίπου, αλλά λόγω της κατασκευής/διαρρυθμίσεώς του, ο ωφέλιμος χώρος ανέρχεται, σύμφωνα με το Τμήμα, σε μόνο 4.635 τ.μ. Βάσει απογραφής των χώρων από αρμόδιο λειτουργό του ΤΑΥ, διαπιστώθηκε ότι χώρος συνολικού εμβαδού 647 τ.μ. δεν χρησιμοποιείται, ενώ βάσει του υφιστάμενου προσωπικού, ο χώρος ανά υπάλληλο υπερβαίνει, σε αρκετές περιπτώσεις, τα 20 τ.μ. Γράφει σχετικά η έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για το 2012: «Όπως προκύπτει, το κόστος ενοικίου και συντήρησης των κεντρικών γραφείων του ΤΑΥ είναι αρκετά υψηλό και δυσανάλογο της σημερινής χρήσεως του και συνεπώς εκφράσαμε την άποψη ότι το Τμήμα θα πρέπει να αναζητήσει τρόπους καλύτερης εκμετάλλευσής του κτηρίου. Στο πλαίσιο της γενικής διαπραγμάτευσης του ύψους των ενοικίων που καταβάλλει το Δημόσιο, εισηγηθήκαμε όπως καταβληθούν προπρόθετες για τη τροποποίηση του συμβολαίου ενοικίας, ώστε να επιτευχθεί μείωση του ενοικίου και του κόστους συντήρησης και να παρέχεται στο Τμήμα η προαίρεση για αγορά του κτηρίου, σε καθοριζόμενη εκτίμηση, μετά την αφαίρεση του ποσού που καταβλήθηκε διαχρονικά ως ενοίκιο». Η μη συμπεριληψη πρόνοιας για τη δυνατότητα αγοράς του κτηρίου πο-νοκεφαλαιάζει την Ελεγκτική Υπηρεσία, η οποία καλεί το Τμήμα Υδάτων να συνεχίσει τις προσπάθειες ώστε να μεταπείσει τους ιδιοκτήτες. Το χάσμα στην εκτίμηση είναι τεράστιο, αφού σύμφωνα με πληροφορίες από κρατικούς πηγές προτείνεται η αγορά του κτηρίου έναντι

ποσού 16 εκατομμυρίων περίπου συμπεριλαμβανομένης και της γης, οι δε ιδιοκτήτες, όπως τουλάχιστον υποστηρίζεται από πλευράς Ελεγκτικής Υπηρεσίας αξιώνουν ποσό 29 εκατομμυρίων (10 για τη γη και 19 για το κτήριο). Κατά την Ελεγκτική Υπηρεσία ερωτήματα εγείρει η μακρά διάρκεια της συμφωνίας ενοικίας που κοστίζουν το Δημόσιο, το οποίο θα καταβάλλει το Δημόσιο. Συγκεκριμένα βάσει της σύμβασης, το κόστος συντήρησης του κτηρίου για την περίοδο 2013-2017 θα ανέρχεται σε €600.000 ετησίως και για την περίοδο 2018-2022 θα αυξηθεί σε €1.068.000 ετησίως.

Έπεσαν έξω

Η Ελεγκτική Υπηρεσία θεωρεί ότι οι υφιστάμενες ανάγκες του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων σε ανθρώπινο δυναμικό δεν επιβάλλουν την ενοικίαση ενός τέτοιου κτηρίου και αναγνωρίζουν ότι όταν έγινε η συμφωνία τα δεδομένα ήταν εντελώς διαφορετικά. Όπως αναφέρεται στην έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, «ο διευθυντής του Τμήματος μάς πληροφορήθηκε ότι η απόφαση για ενοικίαση του κτηρίου βασίστηκε στις ανάγκες του ΤΑΥ σύμφωνα με τις αιζήμενες αρμοδιότητές του που προέκυπταν από τον Νόμο περί της Ενιαίας Διαχείρισης των Υδάτων και της μελέτης αναδιοργάνωσης του ΤΑΥ. Η αναδιοργάνωση του Τμήματος δεν ολοκληρώθηκε λόγω της παγοποίησης των προσλήψεων στη δημόσια υπηρεσία και πέραν του 30% των οργανικών θέσεων παραμένον κενές, ενώ οι πρόωρες αφυπηρετήσεις υπαλλήλων συνέβαλαν στην επιδείνωση του προβλήματος στελέκωσης του ΤΑΥ».

ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ

Την Πέμπτη, 15 Μαΐου 2014 ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστας Καδής τέλεσε τα εγκαίνια του Νηπιαγωγείου Φανερωμένης. Το Νηπιαγωγείο λειτουργεί από τον Σεπτέμβριο του 2013, σε αναπαλαιωμένο διατηρητέο κτήριο της Εφορείας στην οδό Λεύκωνος 61, στη Λευκωσία, συνδυάζοντας το σύγχρονο με το παλιό. Στην εκδήλωση εκτός από τον Υπουργό, απεύθυναν χαιρετισμούς η Διευθύνουσα του Νηπιαγωγείου κ. Πόπη Φουντούλη, η Πρόεδρος του Συνδέσμου Γονέων κ. Ιωάννα Γεωργιάδου, ο Οικονόμος Πατέρας Χαράλαμπος Ζούμος εκ μέρους της εκκλησίας Φανερωμένης και ο Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας Λευκωσίας κ. Γιάννης Οικονομίδης, ο οποίος τόνισε ότι η δημιουργία και λειτουργία του Νηπιαγωγείου Φανερωμένης, πέραν του εκπαιδευτικού και παιδαγωγικού σκοπού του, ενέχει και ένα πολύ ιδιαίτερη σημασία στόχο. Να αναζωογονήσει τη φθίνουσα εκπαιδευτική περιφέρεια της εντός των τειχών Λευκωσίας και να ενισχύσει τα επόμενα χρόνια, τις άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσής μας.

Τα παιδάκια του Νηπιαγωγείου παρουσίασαν ένα άψογο καλλιτεχνικό πρόγραμμα με θέμα «Χρόνια πολλά μανούλα, είσαι η καλύτερη μαμά του κόσμου!!!» και καταχειροκροτήθηκαν από τους παρευρισκόμενους.

Την ίδια μέρα στο χώρο του Νηπιαγωγείου, εγκαινιάστηκε η Βιβλιοθήκη του Νηπιαγωγείου, η οποία έγινε πραγματικότητα χάρη στις εισφορές συγγενών, φίλων και εκτιμητών του έργου της αειμνήστης ποιήτριας, πεζογράφου και ζωγράφου Νίκης Μαραγκού.

ΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ

8-7
ημέρες/νύκτες

Θέλω Διακοπές!

Σκιάθος	από €509
<small>Αναχ. κάθε Τρίτη & Παρασκευή από 4/7 - 22/8</small>	<small>ΚΑΤ. Α' / διαμονή μόνο</small>
Μύκονος	από €655
<small>Αναχ. κάθε Πέμπτη από 10/7 - 14/8</small>	<small>ΚΑΤ. 2 / διαμονή μόνο</small>
Χανιά	από €425
<small>Αναχ. κάθε Σάββατο από 12/7 - 23/8</small>	<small>ΚΑΤ. Γ' / διαμονή μόνο</small>
Σαντορίνη	από €409
<small>Αναχ. κάθε Τρίτη από 8/7 - 19/8</small>	<small>ΚΑΤ. 2 / πρόγευμα</small>
Ρόδος	από €465
<small>Αναχ. κάθε Τρίτη από 8/7 - 19/8</small>	<small>ΚΑΤ. Γ' / πρόγευμα</small>

Οι τιμές είναι ανά άτομο και περιλαμβάνουν:
• Απευθείας πτήσεις • 7 διακοπές με γεύματα όπως αναγράφεται πιο πάνω
• Μεταφορές από/προς το ξενοδοχείο • Φόρους αεροδρομίων • Υπηρεσίες τοπικών αντιπροσώπων • Φ.Π.Α.

www.louistravel.com
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ
77 77 85 55

LOUIS TOURS

fly & cruise

Πετάξτε στην Αθήνα & σαλπάρετε από Πειραιά!

3 ΗΜΕΡΕΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ

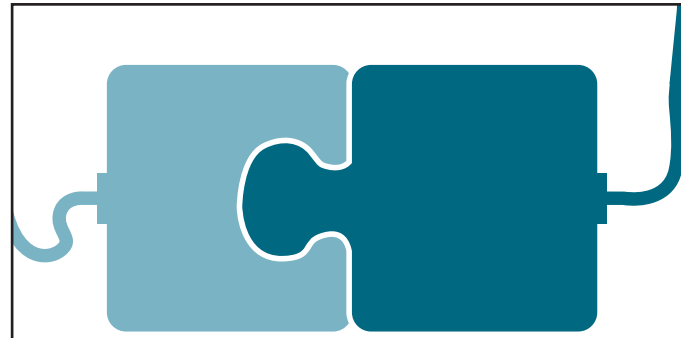
ΕΙΔΥΛΛΙΑΚΟ ΑΙΓΑΙΟ
Μύκονος-Έφεσος-Σάμος-Μήλος
από **€399**
κάθε Παρασκευή από 4/7-29/8 με το **Louis Cristal**

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Μύκονος-Έφεσος-Πάτμος-Ηράκλειο-Σαντορίνη
από **€389**
κάθε Παρασκευή από 16/5-10/10 με το **Louis Olympia**

Οι πιο πάνω τιμές είναι ανά άτομο και περιλαμβάνουν: • Αεροπορικό εισιτήριο για Αθήνα μετ' επιστροφής • Την κρουαζιέρα • Λιμενικούς φόρους
• Οι τιμές δεν περιλαμβάνουν τους φόρους αεροδρομίων (€63 ανά άτομο)

www.louistravel.com
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ
77 77 85 55

LOUIS TOURS

ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ-ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Πληροφορίες για τη χρήση Καρτών, ATM και Ηλεκτρονικής Τραπεζικής κατά την περίοδο 6-9 Ιουνίου 2014

Με στόχο την περαιτέρω αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των πελατών μας και στο πλαίσιο της απορρόφησης των εργασιών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας, όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί των πελατών της Λαϊκής Τράπεζας θα μεταφερθούν στα ηλεκτρονικά συστήματα της Τράπεζας Κύπρου.

Η μεταφορά θα γίνει την περίοδο 6-9 Ιουνίου 2014 και η Τράπεζα έχει κάνει όλες τις αναγκαίες προεργασίες έτσι ώστε η μεταφορά να γίνει ομαλά και χωρίς να επηρεαστεί η εξυπηρέτηση των πελατών μας.

Οι πελάτες της Τράπεζας Κύπρου δεν θα επηρεαστούν από την ενοποίηση των ηλεκτρονικών συστημάτων. Η 1bank θα συνεχίσει να λειτουργεί κανονικά, με εξαίρεση τη διενέργεια μεταφορών μεταξύ λογαριασμών της Τράπεζας Κύπρου, το τριήμερο 7-9/6/14.

Για την καλύτερη ενημέρωση των πελατών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας και σε συνέχεια των προσωπικών επιστολών που έχουν αποσταλεί, παραθέτουμε πιο κάτω πληροφορίες που αφορούν τη χρήση καρτών, ATM και Ηλεκτρονικής Τραπεζικής κατά τη διάρκεια του τριμήνου.

Θα επηρεαστεί η χρήση των καρτών και των ATM κατά τη διάρκεια του τριμήνου;

Οι υφιστάμενες κάρτες των πελατών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας θα λειτουργούν κανονικά και με τον ίδιο κωδικό χρήσης (PIN), τόσο για αγορές όσο και για χρήση στις ATM.

Θα συνεχίσουν να λειτουργούν οι ATM του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας;

Από την Τρίτη 3/6/14, όλες οι ATM του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας θα μετατρέπονται σταδιακά σε ATM της Τράπεζας Κύπρου. Οι πελάτες θα μπορούν να εξυπηρετούνται πλέον από τις υφιστάμενες ATM της Τράπεζας Κύπρου.

Διευκρινίζεται ότι από τη στιγμή μετατροπής των ATM (3/6/14) μέχρι και την ολοκλήρωση της μεταφοράς των λογαριασμών (9/6/14), οι κάτοχοι χρεωστικών καρτών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας, θα έχουν πρόσβαση και θα μπορούν να κάνουν ανάληψη μετρητών μόνο από τον κύριο λογαριασμό της κάρτας τους (π.χ. τρεχούμενο ή ταμειυτήριο).

Οι κάτοχοι πιστωτικών καρτών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας, μέχρι την ολοκλήρωση της μεταφοράς των λογαριασμών, θα έχουν πρόσβαση μόνο στον πιστωτικό λογαριασμό της κάρτας τους.

Μετά την ολοκλήρωση της μεταφοράς των λογαριασμών (9/6/14), όλοι οι πελάτες θα μπορούν να εξυπηρετηθούν πλήρως από όλες τις ATM της Τράπεζας Κύπρου.

Πώς θα επηρεαστεί η εξυπηρέτηση μέσω των ηλεκτρονικών καναλιών (eBank);

Η eBank του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας, θα τεθεί εκτός λειτουργίας από την Παρασκευή 6/6/14 (απόγευμα) μέχρι 9/6/14.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι πελάτες μπορούν να επικοινωνήσουν με το Κατάστημα που τους εξυπηρετεί ή με την Υπηρεσία 1bank στο τηλέφωνο 800 00 800 (από 07:45 – 21:30, Δευτέρα – Παρασκευή, ή στο τηλέφωνο +357 22 12 8000 για κλήσεις από το εξωτερικό) ή μέσω της ιστοσελίδας www.bankofcyprus.com.cy

Πελάτες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τη χρήση των καρτών τους κατά το τριήμερο 7-9/6/14, μπορούν να επικοινωνήσουν με την υπηρεσία 1bank από τις 09:00 - 19:00.

Η Τράπεζα εκφράζει τις ευχαριστίες προς τους πελάτες της για την κατανόηση και τη συνεργασία.

Τράπεζα Κύπρου

Κέντρο επιχειρηματικότητας προωθεί ο Δήμος Λευκωσίας

Φιλόδοξη προσπάθεια για τη δημιουργία ενός οικοσυστήματος καινοτομίας

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Με πρωτοβουλία του Δήμου Λευκωσίας και ως αποτέλεσμα μιας κοινής προσπάθειας από φορείς που εκπροσωπούν τον επιχειρηματικό κόσμο, τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα της Κύπρου αναπτύχθηκε έπειτα από μία περίοδο μελέτης πρόταση που μπορεί να χαρακτηριστεί πρωτοποριακή και φιλόδοξη. Κεντρικός πυρήνας της πρότασης είναι η δημιουργία ενός φορέα, ο οποίος θα λειτουργήσει ως ομπρέλα για τον σύγχρονο, παραγωγικό και ακαδημαϊκό κόσμο της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της έρευνας και στη βάση στρατηγικών σχεδιασμών θα καταφέρει να αποφέρει διαρκή οφέλη στους συγκεκριμένους τομείς. Ο φορέας αυτός θα λειτουργεί ως ένα σύγχρονο Κέντρο Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας στα πρότυπα παρό-

Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης:
Η Λευκωσία παρουσιάζει πλήθος συγκριτικών πλεονεκτημάτων έναντι των άλλων πόλεων.

μοίων του εξωτερικού, αξιοποιώντας έτσι τα οφέλη που έχει η χώρα μας από τα διαρθρωτικά ταμεία και άλλα ταμεία της Ε.Ε. ως μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας. Μεγάλοι οργανισμοί της χώρας μας προσκλήθηκαν και αφού τους έγινε παρουσίαση της πρότασης επέδειξαν ενδιαφέρον για να συμμετέχουν στο προτεινόμενο Κέντρο. Πρόκειται για ακαδημαϊκά, εκπαιδευτικά, ερευνητικά και επιχειρηματικά ιδρύματα που εδρεύουν τόσο στην πρωτεύουσα όσο και άλλες πόλεις. Οι φορείς αυτοί είναι: Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, Ομοσπονδία Εργοδότην και Βιομηκάνων Κύπρου, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Πανεπιστήμιο Φρέντερικ, Πανεπιστήμιο UCLan Cyprus, Πανεπιστήμιο Νεάπολης, Cyprus International Institute of Management (CIIM), Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου και Ινστιτούτο Κύπρου. Παράλληλα, αναμένεται η απάντηση του ΤΕΠΑΚ και του Κυπριακού Συνδέσμου Επιχειρήσεων Έρευνας και Καινοτομίας, ο οποίος προσκλήθηκε πρόσφατα να συμμετάσκει. Η πρόταση διασφαλίζει παγκύπρια κάλυψη των υπηρεσιών του οργανισμού από φορείς του επιχειρηματικού κόσμου και ακαδημαϊκά ιδρύματα.

Ένα από τα κυριότερα όμως ερωτήματα που δημιουργούνται γύρω από την ανάπτυξη του Κέντρου είναι γιατί να συγκεντρώνεται η δραστηριοποίησή του μόνο υπό μία ομπρέλα σε ένα κέντρο και να μη διασπαστεί σε περισσότερα μέρη ή παράλληλους φορείς και στις υπόλοιπες πόλεις της Κύπρου και κατά δεύτερο γιατί συγκεκριμένα στη Λευκωσία. Σύμφωνα με τον δήμαρχο Λευ-

Η Λευκωσία αποτελεί έδρα επιχειρηματικών φορέων, ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων και παράλληλα είναι το διοικητικό κέντρο της χώρας, γεγονός που την καθιστά ως την καταλληλότερη επιλογή, υποστηρίζει ο δήμαρχος

Ενώπιον της κυβέρνησης η πρόταση

Ο δήμαρχος Λευκωσίας ανέφερε στην «Κ» ότι η πρόταση έχει ήδη κατατεθεί ενώπιον των υπουργών Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη και Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Γιώργου Λακκοτρύπη καθώς και στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης με στόχο το προτεινόμενο Κέντρο να συγχρηματοδοτηθεί από το κατάλληλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την αξιοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων 2014-2012. Όσον αφορά στη μορφή και τη λειτουργία του Κέντρου ο κ. Γιωρκάτζης ανέφερε ότι θα είναι ένας ανεξάρτητος, μη κερδοσκοπικός οργανισμός, τοπικής και υπερτοπικής σημασίας. Παράλληλα, επεσήμανε ότι ο οργανισμός αυτός για να επιτύχει στην αποστολή του και στους στόχους του πρέπει να είναι εναρμονισμένος με τις ανάγκες των επιχειρήσεων και των καινοτόμων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και να ενσωματώνει τις αρχές και την κουλτούρα της επιχειρηματικότητας στον τρόπο λειτουργίας του. Γι' αυτό, τονίζει, θα ήταν ένα τεράστιο λάθος να γίνει στο Δημόσιο ή ευρύτερο ημιδημόσιο τομέα. «Μέσα από το Κέντρο θα αξιοποιείται η συνεργασία του Δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα, θα παρέχεται ένα εκτενές φάσμα υπηρεσιών και θα αναπτύσσονται δομές που θα στηρίζουν τον κύριο στόχο του Κέντρου που είναι η ανάπτυξη και στήριξη της επιχειρηματικής καινοτομίας, του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων, της βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας νέων και υπαρχουσών επιχειρήσεων στη χώρα μας», κατέληξε.

κωσίας Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη ο κυριότερος λόγος που καθιστά απαραίτητη την ύπαρξη μόνο ενός Κέντρου παγκύπρια είναι το μικρό μέγεθος της χώρας μας. «Υποδεικνύεται και από τις προβλεπόμενες ανάγκες οι οποίες δεν αφήνουν περιθώρια περισσότερων Κέντρων», υποστηρίζει. Από την άλλη, σύμφωνα με τον δήμαρχο, αυτό συνίσταται και από τους αρμόδιους φορείς της Ε.Ε. οι οποίοι προκρίνουν την εγκατάστασή του στη Λευκωσία. «Με αυτόν τον τρόπο» σημειώνει ο δήμαρχος, «αποφεύγεται η διασπορά περιορισμένων διαθέσιμων πόρων, εγχώριων και της Ε.Ε.,

γεγονός που αποτελεί προϋπόθεση για ένα ολοκληρωμένο σύνολο υπηρεσιών». Ταυτόχρονα, με την παρουσία ενός μόνο Κέντρου αποφεύγεται ο κατακερματισμός των πόρων, υποδομών και υπηρεσιών και η αχρείαστη επανάληψή τους, στοιχείο που όπως τονίζει ο κ. Γιωρκάτζης, «αποτελεί προϋπόθεση στη βιωσιμότητα των υπηρεσιών στήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε αντίθεση με πρακτικές του παρελθόντος». Από την άλλη, η πρόταση για τη δημιουργία του Κέντρου, πέραν του γεγονότος ότι η δυναμική του θα είναι ισχυρότερη με την ύπαρξη ενός

παγκύπριου, καθορίζει ως έδρα του την πρωτεύουσα, προβάλλοντας γι' αυτό σειρά επιχειρημάτων. Ανάμεσα σε αυτά σημειώνεται και το σημαντικό πλεονέκτημα της Λευκωσίας η οποία διαθέτει τεράστιο δυναμικό για την προαγωγή ενός τέτοιου μοντέλου που επενδύει στην επιχειρηματικότητα και αξιοποιεί ταυτόχρονα τη γνώση και την καινοτομία. Σύμφωνα με τον δήμαρχο η Λευκωσία παρουσιάζει πληθώρα συγκριτικών πλεονεκτημάτων τα οποία την ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα αστικά κέντρα της χώρας. Πρώτιστα, αποτελεί έδρα μεγάλων επιχειρηματικών φορέων, σημαντικού αριθμού ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων και παράλληλα είναι το διοικητικό κέντρο της χώρας στο οποίο εδρεύουν κρατικοί και άλλοι φορματισμοί. Αυτό συμβάλλει στη δράση μιας κοινότητας νεότευκτων επιχειρήσεων οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα επέκτασης και συνεργασίας με φορείς σε άλλες πόλεις.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον δήμαρχο, η Πολιτεία οφείλει να αναγνωρίσει τα πλεονεκτήματα αυτά και τον στρατηγικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η πρωτεύουσα σε αυτό το πεδίο, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του τόπου αλλά και στην αναγέννηση της πόλης, η οποία έχει αφεθεί στο περιθώριο στους εθνικούς αναπτυξιακούς προγραμματισμούς. Η πολιτεία πρέπει να λάβει τις ανάλογες αποφάσεις, τονίζει ο κ. Γιωρκάτζης, όπως έχει αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα των υπολοίπων πόλεων τα οποία προέρχονται από τη γεωγραφική τους θέση, κυρίως με την εκμετάλλευση της θάλασσας και κατ'επέκταση την ανάπτυξη του τουρισμού αλλά και της ναυτιλίας, την κατασκευή μαρίνας, την ύπαρξη λιμανιών και αεροδρομίων. Ταυτόχρονα, κ. Γιωρκάτζης τονίζει ότι σε περίπτωση πολυδιάσπασης του Κέντρου στη διεκδίκηση με μεμονωμένες αιτήσεις τίθεται σε κίνδυνο ο στρατηγικός στόχος της δημιουργίας του στην πρωτεύουσα, παρά τα πλεονεκτήματά της. «Με την παρουσία του Κέντρου στη Λευκωσία ο Δήμος της πρωτεύουσας θα επιτελέσει καταλυτικό ρόλο, ενώ η συμμετοχή του ενισχύει την προσπάθεια ώστε να συνεργαστούν και συμβληθούν οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι φορείς στην πόλη και πέραν αυτής. Ο Δήμος Λευκωσίας έχει εντάξει την πρόταση αυτή στον ολοκληρωμένο στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό του για την ανάπτυξη της πρωτεύουσας με οφέλη για την ευρύτερη πόλη. Με αυτό τον τρόπο οι πόροι που θα διατεθούν για την αστική ανάπτυξη της πρωτεύουσας θα ενισχύουν άμεσα ή θα ενεργούν συμπληρωματικά για την επίτευξη των στόχων του Κέντρου. Έχουμε την πεποίθηση ότι η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η καινοτομία είναι πωλύτιμα κομβικής σημασίας για την ολοκληρωμένη και βιώσιμη αναζωογόνηση της Λευκωσίας. Γι' αυτό οι σχεδιασμοί μας συμβάλλουν στην ανάδειξη της Λευκωσίας ως Πόλου Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας».

Το ημερολόγιο ενός εθελοντή του Παγκοσμίου Πολέμου

Κυκλοφορεί στις 16 του Ιούνη, 71η επέτειο της ιστορικής απόφασης - κάλεσμα της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ για εθελοντική κατάταξη των μελών και στελεχών του Κόμματος στις συμμαχικές δυνάμεις κατά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ενάντια στις δυνάμεις του φασιστικού άξονα, το βιβλίο του Χρίστου Κουρτελλάρη υπό τον τίτλο «Σκόρπιες σελίδες- από τον Χρίστο Κουρτελλάρη».

Ο Χρίστος Κουρτελλάρης, στέλεχος του ΑΚΕΛ, το οποίο υπηρέτησε από το αξίωμα του βουλευτή, είναι ένας από τις 35 τόσες χιλιάδες Κύπριους -νέοι στη συντριπτική τους πλειοψηφία- που κατατάχτηκε εθελοντής στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και υπηρέτησε μέσα από το Κυπριακό Σύνταγμα στη Μέση Ανατολή και στην Ιταλία. Ενεργητά πέντε χρόνων σήμερα και εβδομήντα ένα χρόνια από την κατάταξή του στις εθελοντικές συμμαχικές δυνάμεις, ως επίσης και εξήντα εννιά χρόνια από τη μεγάλη Αντιστασιακή Νίκη των λαών, ο Χρίστος Κουρτελλάρης αναυφεί από τη μνήμη του σε σκόρπιες σελίδες προσωπικά βιώματα από τον φοβερό αυτό πόλεμο. Ανθρώπινες στιγμές σε μια αντιφατική -και περιέργη συνάμα-συνύπαρξη των φοβερών και ιδιαίτερα οδυνηρών, για τον άνθρωπο, συνεπειών του πολέμου, με στιγμές καθαρά ανθρώπινες από την καθημερινότητα του καθενός από εμάς. Στιγμές που επιτέθηκαν στον στρατιώτη που πολεμά τον ναζισμό και χιλιεροφασισμό να αισθάνεται άνθρωπος που βρίσκεται την ευκαιρία ακόμη και ανάμεσα στα αποκορυφωμένα κροταλισμάτα των όπλων και τις εκκωφαντικές εκρήξεις, ανάμεσα στα ερείπια και την καμένη γη, να αφήσει τον εαυτό του να γελάσει, να παίξει μουσική, να τραγουδήσει, να διασκεδάσει... Αγωνιζόμενος, όμως, και προσδοκώντας σ' ένα καλύτερο και σίγουρα ειρηνικό αύριο! Αν όχι για τον ίδιο, για τις γενιές που δεν έζησαν τον φοβερό αυτό πόλεμο και τις συνέπειές του. «Ανασύροντας από τη μνήμη μου τις σκόρπιες αυτές σελίδες και καταγράφοντάς τις στο χαρτί - μαζί με την απότιση της πρέπουσας τιμής στους πεσόντες κατά τους δύο Παγκοσμίους Πολέμους στον 20ό αιώνα, ευγενής φιλοδοξία μου είναι να δώσω τα κατάλληλα ιστορικά ερεθίσματα στις νεότερες γενιές, ώστε διδασκόμενες από τα οδυνηρά βιώματα της δικής μου γενιάς να αγωνιστούν να μην επιτρέψουν νέο παγκόσμιο αιματοκύλισμα. Για να μετατραπούν οι νέοι, στους οποίους ανήκει ο κόσμος και το μέλλον, σε μια παγκόσμια ασπίδα για τη Διεθνή Ειρήνη και Ασφάλεια της ανθρωπότητας, σε μια ασπίδα προστασίας του ίδιου του πλανήτη μας» αναφέρει ο συγγραφέας στον πρόλογο του βιβλίου.

Εκδήλωση παρουσιάσας

Η παρουσίαση του βιβλίου, το οποίο επιμελήθηκε ο δημοσιογράφος Κύπρου Κουρτελλάρης, θα γίνει σε σεμνή εκδήλωση την Παρασκευή, 13 Ιουνίου στις 18:45 στην Πύλη Αμμοχώστου στη Λευκωσία από τον Πρύτανη του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου Καθηγητή Κώστα Γουλιάμο. Η εκδήλωση θα τελεί υπό την αιγίδα του γ.γ. της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ Άντρου Κυπριανού, ο οποίος θα απευθύνει χαιρετισμό.

«Σκόρπιες σελίδες» από τον Χρίστο Κουρτελλάρη.

Επεμβατική Ακτινολογία: Τι θεραπεύει και πώς

Του δρ ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Η Επεμβατική Ακτινολογία είναι μια υποειδικότητα της Ακτινολογίας, η οποία προσφέρει τη δυνατότητα τοπικής, στοχευμένης και ελάχιστα επεμβατικής θεραπείας σε πολλές παθήσεις που παλαιότερα απαιτούσαν μεγάλη χειρουργεία. Χωρίς χειρουργία και χωρίς καν τη χρήση λαπαροσκοπικής επέμβασης, ο επεμβατικός ακτινολόγος χρησιμοποιεί απεικονιστικές μεθόδους προηγμένης τεχνολογίας για να καθοδηγήσει διαδερμικά και χωρίς τομές, ειδικά εργαλεία σε κείρια σημεία του σώματος προκειμένου να θεραπεύσουν την νόσο.

Συγκριτικά με τις κλασικές ανοικτές χειρουργικές επεμβάσεις, οι θεραπευτικές μέθοδοι της Επεμβατικής Ακτινολογίας περιέχουν μειωμένο κίνδυνο επιπλοκών, μικρότερο διάστημα νοσηλείας (συνήθως μία μόνο ημέρα) προκαλούν σαφώς ελάχιστο πόνο και το κό-

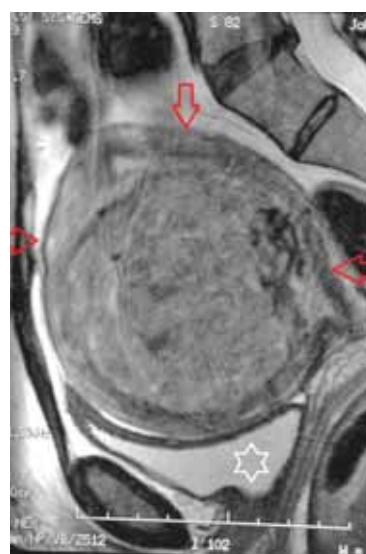
στος για τους ασθενείς είναι καμπλότερο.

Ινομυώματα

Γυναίκες με συμπτωματικά ινομυώματα (πόνος, συχνουρία, αιμορραγία) αντί χειρουργικής αφαίρεσης των ινομυωμάτων της μήτρας, μπορούν να διαλέξουν εμβολισμό των ινομυωμάτων. Κατά τη διάρκεια της επέμβασης αυτής, η οποία γίνεται με μερική νάρκωση μόνο και διαρκεί περίπου μία ώρα, ο επεμβατικός ακτινολόγος καθοδηγεί έναν καθετήρα στις αρτηρίες που τροφοδοτούν τα ινομυώματα και τις κλείνει με ειδικά μικροσκοπικά σωματίδια. Έτσι σταματά η αιμάτωσή τους, νεκρώνουν και συρρικνώνονται. Η επέμβαση αυτή είναι το ίδιο αποτελεσματική με την αφαίρεση των ινομυωμάτων.

Καρκίνος στο ήπαρ

Μία παρόμοια επέμβαση γίνεται για το καρκίνο στο ήπαρ. Πάλι ένας

Μαγνητική τομογραφία η οποία δείχνει ένα μεγάλο ινομύωμα (κόκκινα βέλη) το οποίο παραμορφώνει τη μήτρα. Η ασθενής είχε πόνο, αιμορραγία και συχνουρία λόγω πίεσης της ουροδόχου κύστης (αστέρι).

Μαγνητική τομογραφία μετά τον εμβολισμό δείχνοντας το ινομύωμα να έχει σχεδόν εξαφανιστεί και η μήτρα να έχει επαναφέρει την κανονική της εμφάνιση. Η αιμορραγία και ο πόνος σταμάτησαν, καθώς και η συχνουρία, αφού η κύστη (αστέρι) δεν πιέζεται πλέον από το ινομύωμα.

καθετήρας καθοδηγείται στην αρτηρία του ήπατος η οποία τροφοδοτεί τον καρκίνο. Ειδικά σωματίδια, φορτωμένα με την κατάλληλη χημειοθεραπεία, απελευθερώνονται μέσω του καθετήρα και εμβολίζουν τον καρκίνο. Το φάρμακο χημειοθεραπείας παραμένει μέσα στον καρκίνο για πολλές μέρες, λόγω του ότι τα σωματίδια τον έχουν εμβολίσει και η κυκλοφορία αίματος έχει σταματήσει. Έτσι ο καρκίνος δέχεται πολύ μεγαλύτερη δόση χημειοθεραπείας, για περισσότερο χρονικό διάστημα με λιγότερη να κυκλοφορεί συστηματικά, περιορίζοντας έτσι τις παρενέργειες.

Πνεύμονας, νεφρά, ήπαρ

Για καρκίνους πνεύμονα, νεφρού και ήπατος, οι οποίοι δεν είναι μεγαλύτεροι από 4 εκατοστά, μία τρίτη επιλογή που προσφέρει η Επεμβατική Ακτινολογία μπορεί να αντικαταστήσει την χειρουργία. Αυτή η επέμβαση είναι ιδιαίτερα

πολύτιμη για ασθενείς που δεν μπορούν ή δεν θέλουν να υποβληθούν σε χειρουργία. Με καθοδήγηση Αξονικού Τομογράφου ή υπερηχογράφου και με τον ασθενή, κάτω από μερική νάρκωση μόνο, μια ειδική βελόνα καθοδηγείται μέσα στον όγκο. Όταν η βελόνα εισέλθει στον όγκο, τον περικυκλώνει με πολλές μικρότερες βελόνες που εξέρχονται από αυτή. Ακολουθώντας, η βελόνα καίει ή παγώνει τον όγκο ο οποίος παθαίνει ολική νέκρωση. Η επεμβατική ακτινολογία προσφέρει επεμβάσεις για πολλές άλλες νόσους π.χ. μυοσωματικές κύστεις, αιμορραγία, θρομβώσεις, αγγειοπάθεια, πάντοτε με τα ίδια πλεονεκτήματα, δηλαδή χωρίς χειρουργία, με μερική νάρκωση, με λιγότερες πιθανότητες επιπλοκών και γρηγορότερη ανάρρωση.

Ο δρ Χρίστος Γεωργιάδης είναι επεμβατικός ακτινολόγος/ογκολόγος, American Heart Institute/American Medical Center.

Η πολιτεία αγγίζει έστω και αργά ένα ταμπού

Αντίστροφη μέτρηση για τη θεσμοθέτηση του Συμφώνου Συμβίωσης.

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Τέλος στις διακρίσεις που βιώνουν τα ομόφυλα ζευγάρια σε ό,τι αφορά τη θεσμοθέτηση της σχέσης τους επιδιώκει η κυπριακή πολιτεία, η οποία έστω και κάπως αργά παίρνει ζεστά πλέον τη νομική κατοχύρωση του Συμφώνου Συμβίωσης. Η θεσμοθέτηση του Συμφώνου Συμβίωσης δεν αφορά αποκλειστικά τα ομόφυλα ζευγάρια αλλά δίνει μια πρόσθετη επιλογή και σε όσα ετερόφυλα ζευγάρια δεν επιθυμούν να συνάψουν γάμο. Συνολικά 23 ευρωπαϊκά κράτη έχουν θεσμοθετήσει το Σύμφωνο Συμβίωσης με ταξύ ομοφύλων. Η Κύπρος παραμένει ακόμη πίσω σ' αυτό τον τομέα και οι κινήσεις της πολιτείας στο θέμα της νομοθέτησης του Συμφώνου Συμβίωσης χαρακτηρίζονται από καθυστέρηση. Το υπό διαμόρφωση κυβερνητικό νομοσχέδιο βρίσκεται στο τραπέζι από το 2011 αλλά δεν έχει κατατεθεί ακόμη στη Βουλή. Πίσω στην κυβέρνηση και στο αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών, ασκούν πλέον πλείστα πολιτικά κόμματα, τα οποία τάσσονται υπέρ της άμεσης θεσμοθέτησης του Συμφώνου Συμβίωσης, ενώ πίεση ασκείται και σε επίπεδο κοι-

νωνίας, αφού το θέμα του Συμφώνου Συμβίωσης επανήλθε στη δημόσια συζήτηση με αφορμή την 1η «Πορεία Περπηφάνιας» που πραγματοποιήθηκε πριν από μερικές μέρες στη Λευκωσία. Οι 4500 και πλέον άνθρωποι που πήραν μέρος στην εκδήλωση έστειλαν το μήνυμα ότι μεγάλο τμήμα της κοινωνίας στηρίζει τη διαφορετικότητα. Από την άλλη όμως τόσο η συγκεκριμένη εκδήλωση όσο και γενικότερα το Σύμφωνο Συμβίωσης αλλά και τα δικαιώματα ομόφυλων ατόμων, πυροδότησαν ένα δημόσιο διάλογο με αντικρουόμενες απόψεις. Οργανώσεις και πολιτικά πρόσωπα, έχουν εκφράσει τη διαφωνία τους στη θεσμοθέτηση Συμφώνου Συμβίωσης. Η βασικότερη φωνή αντίδρασης ακούστηκε από την Εκκλησία, η οποία έχει ταχθεί ενάντια στην ομοφυλοφιλία και στο Σύμφωνο Συμβίωσης τόσο για ομόφυλα ζευγάρια όσο και για ετερόφυλα, αφού απορρίπτει τη συμβίωση ζευγαριού χωρίς την τέλεση γάμου.

Προς το τέλος

Το υπό διαμόρφωση νομοσχέδιο για τη νομική συμβίωση ομόφυλων ζευγαριών δίνει εναλλακτική επιλογή σε ετερόφυλα ζευγάρια που

Το θέμα του Συμφώνου Συμβίωσης επανήλθε στον δημόσιο διάλογο με αφορμή την πρόσφατη πρώτη Πορεία Περπηφάνιας που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία.

Απομένουν οι τελευταίες πινελιές στο νομοσχέδιο, σύμφωνα με το Υπουργείο Εσωτερικών.

δεν θέλουν να προχωρήσουν στην τέλεση γάμου. Το Σύμφωνο έχει πρόνοιες για έννομες συνέπειες, δικαιώματα καθώς και υποχρεώσεις σε ουσιαστικά και πρακτικά ζητήματα που αφορούν ένα ζευγάρι, όπως θέματα υγείας, περιουσιακών στοιχείων, φορολογίας, ασφάλειας και κληρονομιάς. Η θεσμοθέτηση του Συμφώνου Συμβίωσης παρουσιάζει κάποιες τεχνικές δυσκολίες, αφού πρόκειται για ένα αρκετά σύνθετο νομοθέτημα το οποίο πρέπει να καλύπτει πάρα πολλούς τομείς ταυ-

τόχρονα. Ωστόσο, παρά τις κάποιες τεχνικές δυσκολίες αλλά και τις αντιδράσεις, το Υπουργείο Εσωτερικών εμφανίζεται έτοιμο να προχωρήσει στη ρύθμιση του νόμου. Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο Τύπου του Υπουργείου Εσωτερικών, Μιχαλάκη Χριστοδουλίδη, «το νομοσχέδιο είναι ουσιαστικά έτοιμο», ωστόσο επειδή ζητούμενο είναι η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση η πολιτική ηγεσία του υπουργείου βρίσκεται σε συνεχή διαβούλευση με τα κόμματα. Η εκ των αντιπροέδρων του ΔΗΣΥ βουλευτής Στέλλα Κυριακίδου δήλωσε στην «Κ» ότι διακομματική αντιπροσωπεία θα ζητήσει συνάντηση με τον υπουργό Εσωτερικών, Σωκράτη Χάσικο, ούτως ώστε να ενημερωθεί για το πού ακριβώς βρίσκεται το εν λόγω νομοσχέδιο και να ζητήσει την άμεση

κατάθεσή του. Ο ΔΗΣΥ ετοίμασε σχετική πρόταση νόμου για το Σύμφωνο Συμβίωσης αλλά προτιμά να συνεργαστεί με την κυβέρνηση για βελτίωση του υφιστάμενου νομοσχεδίου προκειμένου να υπάρξει συνολική νομοθετική ρύθμιση.

Όπως δήλωσε στην «Κ» ο επίσης βουλευτής του ΔΗΣΥ Ρίκκος Μαντουριδής, με ο νόμος θα ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τους τρόπους ακύρωσης ή τερματισμού του Συμφώνου και παρέχει τη δυνατότητα σύναψης τέτοιων συμβάσεων από άτομα που δεν μένουν μόνιμα στην Κύπρο, έτσι ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα δημιουργίας ενός νέου τουριστικού προϊόντος. Παράλληλα, ρυθμίζονται γραφειοκρατικές διαδικασίες, ενώ διευκρινίζεται πως η σύναψη συμφώνου δεν αποτελεί γάμο.

Σεξουαλική κακοποίηση ανηλίκων

Παρατείνεται για ακόμη μερικές μέρες η συζήτηση στη Βουλή του νομοσχεδίου για τη σεξουαλική κακοποίηση ανηλίκων, αφού λόγω της σοβαρότητας και της πολυπλοκότητας των ζητημάτων που εγείρονται, πιθανώς το κείμενο να μην είναι έτοιμο προς ψήφιση από την Ολομέλεια του Νομοθετικού Σώματος μέχρι την Πέμπτη 12 Ιουνίου, όπως είναι ο στόχος. Την Παρασκευή η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ασχολήθηκε με το θέμα και αποφάσισε να συνεχίσει τη συζήτηση την προσεχή Τετάρτη. Ενώπιον της Επιτροπής βρίσκεται ολοκληρωμένο έγγραφο της Νομικής Υπηρεσίας με όλες τις τροποποιήσεις, αλλαγές και τοποθετήσεις, που ακούστηκαν κατά την πρώτη φάση της συζήτησης. Στο επίκεντρο της συζήτησης βρίσκονται θέματα που αφορούν την αναδρομικότητα της υπό ψήφιση νομοθεσίας. «Ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου, που αφορούν στην Αρχή Εποπτείας, ναι, θα εφαρμόζονται και για όσους έχουν καταδικαστεί με άλλους νόμους. Είναι ένα θέμα, ωστόσο, που συζητείται όσον αφορά το εύρος, δηλαδή τη χρονική περίοδο αναδρομικότητας» δήλωσε ο πρόεδρος της Επιτροπής Σωτήρης Σαμπών. Όπως εξήγησε, «αν κάποιος αποφυλακίστηκε εδώ και χρόνια και δεν έχει δημιουργήσει οποιoδήποτε πρόβλημα και διάγει βίο άσχετο πλέον με τέτοιου είδους συμπεριφορές και αδικήματα, αντιλαμβάνεστε ότι δεν θα έρθει η Αρχή Εποπτείας να τον συμπεριλάβει σε εκείνους που εποπτεύει».

Δίπλα στους δικούς μας ανθρώπους

Όταν οι λέξεις δεν αρκούν, ας μιλήσει η καρδιά μας. Η ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ για μια ακόμη φορά στηρίζει το TELETHON 2014. Ας σταθούμε όλοι μαζί, δίπλα σε όσους μας χρειάζονται προσφέροντας ό,τι μπορούμε για ένα κόσμο γεμάτο φως και χαμόγελα.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ TELETHON 2014:

ΤΡΙΤΗ 17/6

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΕΛΕΝΗΣ ΤΣΑΛΙΓΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ

ΤΕΤΑΡΤΗ 18/6

ΤΗΛΕΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ - ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΙΓΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ 19/6

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ

Διοργανωτές:

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σύνδεσμος Μουσικών Κύπρου

Μεγάλος Χορηγός:

μία εταιρία
μία ιδέα
καλό για όλους

Επικίνδυνα παιχνίδια

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Εκω συγκρατήσει στη μνήμη μου τρεις διαφορετικές ιστορίες που μου έδειξαν με τον πλέον απτό τρόπο πόσο εύκολο, αλλά και πόσο επικίνδυνο είναι να παίζεις με τους θεσμούς για να βολέψεις κάποιους και να βολευτείς ο ίδιος. **Ιστορία πρώτη.** Είχα κάποτε γράψει ένα άρθρο διαμαρτυρόμενος γιατί σε έναν κεντρικό δρόμο της Αθήνας υπήρχαν καθημερινά παράνομα παρκαρσιμένα αυτοκίνητα,

Δυστυχώς συνεχίζουν κάποιιοι πολιτικοί να αντιμετωπίζουν τους θεσμούς σαν ένα εργαλείο για να βουλευθούν και να βολέψουν.

χωρίς κανείς να κάνει κάτι γι' αυτό. Την επόμενη ημέρα μου τηλεφώνησε ο τότε διοικητής της Τροχαίας και μου δήλωσε με αποπλαστικό τρόπο «μα τι έκανα λάθος, εγώ επιστρέφω τις πινακίδες σε όποιον επώνυμο μου τις ζητήσει. Ο,τι θέλετε είμαι εδώ». Κατάλαβα πως η περιγραφή θέσπς που είχα εγώ στο μυαλό μου ήταν κάπως διαφορετική... «Βολικό» δεν λέω, αλλά και πλήρως διαλυτικό για την πόλη το πώς σκεπτόταν ο εν λόγω κρατικός λειτουργός.

Ιστορία δεύτερη. Πριν από πολλά, πάλι, χρόνια με επισκέφθηκε ένας ανώτερος υπάλληλος του υπουργείου Οικονομικών. Μου εκμυστηρεύθηκε πως κάθε μέρα λάμβανε σημειώματα από το γραφείο του αρμόδιου υπουργού για να σβήσει ένα πρόστιμο ή να διατάξει κάποιον επανέλεγο σε μια υπόθεση. «Ετσι όπως πάει το πράγμα, θα καταρρεύσουν κύριέ μου τα έσοδα», μου είπε και πρόσθεσε: «Δεν λέω, να τακτοποιήσουμε μερικές υποθέσεις, αλλά όχι και έτσι». Προσπάθησα να το ψάξω παραπάνω, αλλά συνάντησα μια διακομματική, οικογενειακή ομερτά. Όταν απευθύνθηκα πάλι σε ανώτερη αρχή, έλαβα την κλασική απάντηση: «Ελα μωρέ τώρα, υπερβολές, θα τα δια-

ιδει κανένας βουλευτής που εκλέγεται στην ίδια περιφέρεια με τον υπουργό».

Ιστορία τρίτη. Αναζητώντας το τι πήγε στραβά στον χειρισμό της κρίσης των Ιμίων έπρεπε και σε έναν συνταξιούχο ανώτατο αξιωματικό, ο οποίος μου προκάλεσε κάτι μεταξύ οίκτου και οργής, γιατί ήταν εμφανώς άσχετος με το αντικείμενο (συνάντησα και πολλούς άξιους και λεβέντες αξιωματικούς που έκαναν και εκείνη την περίοδο τη δουλειά τους με επαγγελματισμό και αυταπάρνηση, για να μην παρεξηγηθούμε). Κάποια ώρα τον πίεσα και τότε ξέσπασε σε λυγμούς και μου είπε: «Αχ, εγώ δεν έπρεπε να φτάσω ποτέ εκεί που έφτασα, το κόμμα με προώθησε και να είναι καλά, αλλά δεν το άξιζα...». Θέέ μου, σκέφθηκα, πώς μπορεί ποτέ μία χώρα να έχει φτάσει σε αυτή την παρακμή; Ήταν από εκείνες τις στιγμές που σε κάνουν, με έναν δυσάρεστο τρόπο, να νιώθεις πολύ τυχερός που δεν έχουμε πάθει καμιά πολύ μεγαλύτερη ζημιά...

Τα σκεπτόμουν όλα αυτά, γιατί καταλήγω στο συμπέρασμα ότι φτάσαμε εδώ που είμαστε σήμερα επειδή παίξαμε με τους θεσμούς, τους ξεφτίλασμε. Δυστυχώς συνεχίζουν κάποιιοι πολιτικοί να τους αντιμετωπίζουν με τον ίδιο τρόπο, σαν ένα εργαλείο για να βουλευθούν και να βολέψουν. Δεν είναι τυχαίο το πού βρισκόμαστε σήμερα. Ένας υπουργός έσβησε φορολογικά πρόστιμα για να προωθήσει την καριέρα του και ο μηχανισμός κατέρρευσε σε μία κρίσιμη συγκυρία. Ένας αξιωματικός αποφάσισε ότι δουλειά του είναι να αναπαράγει τις πελατειακές συνήθειες των αφεντικών και η πόλη παρέλυσε κάθε τόσο. Ένας ανίκανος, άτολμος αξιωματικός βρέθηκε σε θέση κλειδί τη νύχτα των Ιμιών και τρόμαξε μόνο με την ιδέα πως μπορεί να χειριστεί μια κρίση. Έχουν κόστος μεγάλο τα παιχνίδια με τους θεσμούς και η αλλαγή των χεριών είναι εξαιρετικά επικίνδυνη γιατί, αν μη τι άλλο, έρχεται ο επόμενος και κάνει αγριότητες με το παραδοσιακό εκείνο «μα και οι προηγούμενοι τι έκαναν;»...

Το «πολυδιάστατο» του ΣΥΡΙΖΑ

Του ΚΩΣΤΑ ΙΟΥΡΑΝΙΔΗ

Εσώρη η κυβέρνηση στη διηνεκώς ανασχηματισμού που εδηγεί ο πάντα σπεύδων ακαίρως κ. Ευάγγελος Βενιζέλος – πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ – διότι αυτή η ερμηνεία δόθηκε στο «μήνυμα» των εκλογών της 25ης Μαΐου και αναμένωμε τι θα προκύψει. Η ουσία, όμως, δεν βρίσκεται στα ποσοστά που εξασφάλισαν τα κόμματα στις ευρωεκλογές, αλλά στο γεγονός ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, από μία ομάδα φανατικών, μετέχει πλέον στα συμβούλια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κυριάρχησε στην Περιφέρεια Αττικής.

Το μήνυμα που εξέπεμψε από τα Προπύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών, το βράδυ της Κυριακής των εκλογών, η κ. Ρένα Δούρου αποτελούσε ευθεία προειδοποίηση στους «εργολάβους» και είναι βέβαιον ότι ελήφθη. Ως διαχειρίστρια δισεκατομμυρίων, η κ. Δούρου έπαισε να είναι πλέον μία «αυθαίρετη νεά», αλλά η αξιωματικός από την οποία εξαρτώνταν η παρακώρνηση εκτάσεων, η αντιμετώπιση του θέματος των απορριμμάτων, κατασκευαστικά έργα και πλείστες άλλες οικονομικές δραστηριότητες. Η αντιμετώπιση της από τα ΜΜΕ αρχίζει να είναι διαφορετική.

Η Περιφέρεια Αττικής θα είναι το πεδίο όπου ο ΣΥΡΙΖΑ, και ειδικότερα η κ. Δούρου, θα έρθει σε επαφή με οικονομικούς παράγοντες, μετ'όσο κλίμακος: εκεί θα διαμορφωθούν συνθήκες συνυπόθεσης ή συγκρούσεων. Είναι ο χώρος ασκήσεως και μαθητείας ταυτοχρόνως.

Αλλά ο ΣΥΡΙΖΑ είναι, επίσης, το κόμμα της Αριστεράς που πρώτη φορά πλειοψήφησε στην ιστορία της Ελλάδας, όπως ειπαίρηται ο πρόεδρος του κ. Αλέξης Τσίπρας. Αριστερά και περισσότερο ακραία ήταν και το ΠΑΣΟΚ το 1974-1977. Όμως

όταν ανήλθε στην εξουσία η αριστερή πτέρυγα αποσύρθηκε στα μετόπισθεν. Απλώς στις διάφορες μεγάλες συγκεντρώσεις κάποιιοι ανύψωναν ένα σύνθημα που υπογράφεται από το ΠΑΚ – μάλλον υπό τον τύπο υπομνήσεως ότι «είναι ακόμη ζωντανό!».

Οι συνιστώσες του ΣΥΡΙΖΑ, ωστόσο, είναι ακόμη ισχυρές και θορυβώδεις και ο κ. Παναγιώτης Λαφαζάνης θα είναι ο διαχειριστής του αισθηματός της «αριστεράς πτέρυγος», σε καθημερινό επίπεδο. Αυτά έως ότου ο ΣΥΡΙΖΑ – εάν ανέλθει τελικώς εις την εξουσία – ενοποιήσει τους ρόλους της κυβερνήσεως και αντιπολιτείας – κάτι που ομολογούμενως πέτυχε το ΠΑΣΟΚ. Αντιστοιχίες υπάρχουν πάντα στη ζωή και στην πολιτική – ασκέως εάν οι πάντες συμπεριφέρονται ως αν έχουν προκύψει από παρθενογένεση. Στον ίδιο τόπο, η ίδια φυλή σπανίως επιφυλάσσει εκπλήξεις και εάν αυτό συμβεί, η διάρκεια είναι μικρή.

Ο κ. Τσίπρας, τέλος, είναι ο μέγας αυτοδημιούργητος στον χώρο της πολιτικής. Από τις καταλήψεις διεκδικεί την πρωθυπουργία στο διάστημα μιας dietίας μόνον. Προς το παρόν απολαμβάνει το άγχος των αντιπάλων του, την αύξησή των αναγνωρισιμότητός του στην Ευρώπη.

Όσο για τον μέσο Έλληνα πολίτη, αυτός είναι απλώς παγιδευμένος ανάμεσα στη συγκυβέρνηση Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ, που καταφεύγει συνεχώς σε παλαιοκομματικές μεθόδους για να εκουγχρονίσει την Ελλάδα, και στην ερασιτεχνική ανερχόμενη ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ. Θα ήταν ευκαίριο να μην είχαμε φθάσει στο σημείο αυτό. Αλλά οι ευχές δεν διαμορφώνουν την καθημερινότητα και την πολιτική.

Σταθερότητα και στοιχήματα

Του ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Δύο εβδομάδες μετά τις ευρωεκλογές το πολιτικό σκηνικό παραμένει ρευστό – σε βαθμό που δεν δικαιολογείται από το αποτέλεσμα των εκλογών. Ενώ ο πρωθυπουργός έδωσε τη μάχη για ψήφο υπέρ της σταθερότητας, και αφού το αποτέλεσμα τον δικαιώσε σε μεγάλο βαθμό, τώρα ο ίδιος δίνει την εντύπωση ότι ετοιμάζεται να ανακατέψει την τράπουλα στο εσωτερικό και να ριψοκινδυνεύσει τις σχέσεις του με την τρώκα. Είτε στοχεύει στη συσπείρωση της Νέας Δημοκρατίας ενόψει πρόωγων εκλογών (πράγμα που ο ίδιος προσφάτως απέκλειε) είτε θέλει να δείξει ότι έλαβε το μήνυμα των ψηφοφόρων, που έδωσαν την πρώτη θέση στον ΣΥΡΙΖΑ και την τρίτη στη Χρυσή Αυγή, ο Αντώνης Σαμαράς δείχνει έντονη διάθεση για ρήξη.

Ισως ο πρωθυπουργός στοχεύει στη σταθερότητα μέσω σειράς καλοσχεδιασμένων πρωτοβουλιών, που σήμερα προκαλούν ταραχή αλλά θα οδηγήσουν προς την ανανέωση του κυβερνητικού σχήματος, ώστε να αντεπεξέλθει στη λαϊκή εντολή για διεξοδό από την κρίση. Αλλά η δυστοκία στην επιλογή νέου υπουργού Οικονομικών και το γεγονός ότι ο γενικός γραμματέας Εσόδων, Χάρης Θεοφάνης, αναγκάστηκε να παραι-

τηθεί, μαρτυρούν περισσότερο μια ανατρεπτική διάθεση και ίσως μια πιο πριότερη δημοσιονομική πολιτική παρά νέο σχέδιο.

Η οικονομία παραμένει στο επίκεντρο της πολιτικής και, όπως λέει ο πρωθυπουργός, είναι επιτακτική ανάγκη να διαφυλαχθεί η σταθερότητα και των δύο. Εως τώρα, η ύφεση και η μακρόχρονη έλλειψη ρευστότητας, η σύγχυση και οι υπερβολές στον τομέα της φορολογίας, και η πολιτική αβεβαιότητα δυσκόλευαν την επίτευξη μιας σταθερότητας που θα ενθάρρυνε επενδύσεις (Ελλήνων και ξένων) και θα οδηγούσε στην ανάπτυξη και στο τέλος της κρίσης. Τελευταίως άρχισε να κινείται κάτι στη οικονομία, ενώ μεγάλο μέρος του «πρωτογενούς πλεονεσματος» σφειλάει στη Γενική Γραμματεία Εσόδων. Όσο και αν οι μεταρρυθμίσεις και η υπερφορολόγηση (σε βαθμό άδικο σε πολλές περιπτώσεις) προκαλούσαν τη δυσαρέσκεια των πολιτών, είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς πώς η χώρα θα πετύχει τους στόχους της με χαλάρωση που θα φέρει η έστω προσωρινή απουσία επικεφαλής των φοροεισπρακτικών μηχανισμών. Και μόνο το γεγονός ότι ο γ.γ. αντικαθίσταται ύστερα από ενάμιση χρόνο μιας πενταετούς θητείας μαρτυρεί τη συνεχόμενη ρευστό-

τητα στο πεδίο της οικονομίας. Επίσης, η «μεταπήδηση» του Γιάννη Στουρνάρα από το υπουργείο Οικονομικών στην Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να είναι μήνυμα προς τον ΣΥΡΙΖΑ ότι η κυβέρνηση δεν είναι υποχρεωμένη να ενδίδει στη αξίωση της αξιωματικής αντιπολιτείας να έχει λόγο σε τέτοιους διορισμούς, αλλά σημαίνει επίσης ότι θα λείπει από την πρώτη γραμμή ένας άνθρωπος που μπορούσε να συνεννοηθεί με τους εκπροσώπους της τρώκας και με τους ομολόγους του στην Ε.Ε. Όσα και αν οι αντίπαλοι του Στουρνάρα, εντός και εκτός κυβερνήσεως, μπορούν να του καταλογίσουν για το κόστος των πολιτικών που εφάρμοζε, κανείς τους δεν αντιμετώπισε τις δυσκολίες που αυτός βρήκε από την πρώτη μέρα της θητείας του.

Στην πολιτική, το αποτέλεσμα των εκλογών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ήταν τέτοιο ώστε η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ να μπορεί να συνεχίσει χωρίς να κάνει τη «νομιμοποίηση» της. Επίσης, η κατάρρευση κομμάτων όπως η ΔΗΜΑΡ και η Ανεξάρτητοι Έλληνες καθιστά τον αριθμό των ανεξάρτητων βουλευτών τέτοιο που δεν είναι καθόλου απίθανο η κυβέρ-

νηση να μπορέσει να συγκεντρώσει τους 180 βουλευτές που απαιτούνται για να εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας την επόμενη άνοιξη. Ενώ, λοιπόν, διαφαίνεται η πιθανότητα πολιτικής σταθερότητας έως τα μέσα του 2016, όταν λήγει η θητεία αυτής της κυβέρνησης, οι έντονες διεργασίες μέσα στο ΠΑΣΟΚ και η αμφισβήτηση της συνεργασίας με τη Ν.Δ. θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απρόβλεπτες συνέπειες για το ίδιο το κόμμα και για την κυβέρνηση. Ενώ (μέσω της «Ελιάς») το ΠΑΣΟΚ πέτυχε καλύτερο αποτέλεσμα απ' ό,τι αναμενόταν στις εκλογές, οι εσωτερικές έριδες ίσως φανούν μοιραίες.

Η σταθερότητα δεν μπορεί να επιβállεται όταν η κοινωνία και η πολιτική βρίσκονται σε ταραχή και αναζητούν νέες ιδέες, δομές και διεξόδους. Μέσα από την εξέλιξη η τη διάλυση των παλιών θα γεννηθεί αυτό που θα καλύπτει νέες ανάγκες. Είναι νομοτελειακό. Αυτό που οι κυβερνώντες πρέπει να θυμούνται, όμως, είναι ότι όταν το σκάφος βρίσκειται στην τρικυμία, άλλο είναι να πετάς μέρος του φορτίου στη θάλασσα και άλλο να χάνεις μέλη του πληρώματος: με ένα λάθος, μπορεί να χάσεις και την εμπιστοσύνη των επιβατών και το καράβι.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Λένε «ψωμί» και καταλαβαίνουν «χώμα»

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ

Η Αριστερά δεν μιλάει ποτέ για κοινωνία ούτε η Δεξιά για πατριδα.

(«κουλούρες») από τις λεκάνες της τουαλέτας, κλέβουμε τις κουρτίνες που υπήρχαν αρχικά στα παράθυρα. Δεν πρόκειται απλώς για μικροπαρανομίες, περιπτώσεις αντικοινωνικής συμπεριφοράς, ηθικής παρεκτροπής. Πρόκειται για απώλεια της αίσθησης του «δημόσιου αγαθού»: έχει χαθεί η δυνατότητα να ξεχωρίσουμε και αναγνωρίσουμε ότι, εκτός από τα όσα ο καθένας μας ατομικά κατέχει και νέμεται, υπάρχουν και δεδομένα της πρακτικής του βίου που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση και εξυπηρέτηση όλων (του «κοινού συμφέροντος»), αλλιώς η ζωή δεν λειτουργεί.

Ο άνθρωπος που κλέβει το σκέπασμα λεκάνης από την τουαλέτα νοσοκομείου, είναι ο ίδιος που θεωρεί αυτόνομο να κάνει «κατάληψη» δημόσιου χώρου, σχολείου, πανεπιστημιακού εργαστηρίου, εθνικής οδού, να μπλοκάρει τον ηλεκτροφωτισμό της χώρας, δηλαδή να καταλύει το «κοινό συμφέρον», προκειμένου να εκβιάσει την ικανοποίηση ατομοκεντρικών, συντεχνιακών του απαιτήσεων. Ο άνθρωπος που ιδιοποιείται το σκέπασμα λεκάνης από την τουαλέτα νοσοκομείου, έχει ακριβώς την ίδια έλλειψη της «αίσθησης δημοσίου συμφέροντος» με τον πρωθυπουργό

στην αίσθηση και πάλι της αγνώρισης και του σεβασμού «δημόσιων αγαθών». Όχι με ποια θική, με ποια ιδεολογία, ποια κινήματα, αλλά με ποια πολιτική πράξη θα πάψουν οι Έλληνες να κλέβουν το νοσοκομείο που τους νοσηλεύει, να καταστρέφουν το σχολείο που τους μαθαίνει γράμματα, το τρένο ή το λεωφορείο που τους μεταφέρει. Τους όρους για την ολοκληρωτική και συχνή επιβολή του πρωτογονισμού στην Ελλάδα τους οργάνωσε πολιτικά και τους θεσιμοποίησε η δόθεν «Αριστερά». Οι «δημοκρατικές δυνάμεις» αυτοσυνειδητοποιήθηκαν αποκλειστικά ως μανιακές καταναλωτικές ορδές – το κάθε άτομο της ορδής «δικαιούται διά να» λαφυραγωγή ακαλίνατα ό,τι άλλοτε γίνονταν αυτόνομα σεβαστό ως πεδίο «δημόσιου αγαθού». Ακόμα ως σήμερα η «Αριστερά» επαγγέλλεται πολιτικές παρεκτάσεις και αύξησης των δυσοτήτων καταναλωτικής ανικότητας («θα ενδιαπραγματευθούμε», «θα αυξήσουμε τον κατώτατο μισθό») – μιλάει γλώσσα μόνο ποσοτικών μεγεθών. Αδυνατεί να μιλάει για ποιότητες η Αριστερά, δηλαδή να μιλήσει για πολιτική. Απλώς εμφοραδέστερος ο κ. Τσίπρας εξευτελίζει ευχερέστερα τη μερική κλάση δυσφάστια του κ. Σαμαρά, όταν παρακάμπτει (εξίσου ανυποψίαστος) την πολιτική προκειμένου να μιλήσει για το μέλλον της χώρας.

Θέλουν να λέγονται «αριστεροί», ενώ μένουν πεισματικά άσχετοι με κάθε έννοια προτεραιότητας των κοινωνικοκεντρικών κριτηρίων, άσχετοι με κάθε αντίσταση στον ατομοκεντρικό, καταναλωτικό πρωτογονισμό. Γι' αυτό και τα κόμματα της «Αριστεράς» στην Ελλάδα είναι μόνο κόμματα διαμαρτυρίας ή ψυχαναγκαστικού παλαιοκομματικού τύπου. Μιλάνε για «κοινωνικούς αγώνες» και εννοούν συντεχνιακούς εκβιασμούς, μιλάνε για «κοινωνικό κράτος» και εννοούν ασύδοτη τη λωποδυσία σε κάθε πτωχή κρατική λειτουργία.

Ακριβώς το ανάλογο συμβαίνει και με τη «Δεξιά»: Μιλάνε για «πατριδα» και αναφέρονται σε κάτι που δεν ενδιαφέρει κανέναν. Ακόμα και στους γελωτώδεις λαϊκισμούς του Καρατζαφέρη δεν είχαν τίποτα σοβαρό να αντιτάξουν, ακόμα και το χρυσοαυγίτικο κοινωνικό περιθώριο το καταδίκωνουν σήμερα με τον χωροφύλακα.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΖΙΜΑΤΗ

Ο Παύλος ονειρεύεται τον σοσιαλισμό

«**Ε**λυσε, επιτέλους, τη σιωπή του», που λέει και το πατροπαράδοτο δημοσιογραφικό στερεότυπο. Μιλώ για τον τέως υπουργό του ΓΑΠ Παύλο Γερούλιανό, ο οποίος παρενέβη με ένα ταραταζούμ στην ομφαλοσκοπίηση που η πολιτική ορθότητα μας επιβάλλει να αποκαλούμε «διάλογο για την Κεντροαριστερά» και έθεσε το τρομερό ερώτημα: Μήπως το «Ελιά» ντρέπεται για το πασοκικό παρελθόν του. Το ερώτημα, ασφαλώς, δεν είναι δύσκολο να απαντηθεί — ούτε καν από τον ίδιο, αν προσπαθήσει. Αρκεί για τον οποιονδήποτε να ανακαλέσει στη μνήμη τις φάτσες της Μαρίτζας, του Ρέππα, της Φώφης ή του Παναγιωτακόπουλου και η απάντηση προκύπτει αβίαστα: πώς να μην ντρέπεται κάποιος, αν έχει πάρει χαμπάρι τι συνέβη και από ποιους;

Ας προσπεράσουμε, όμως, το συγκριμένο θέμα, διότι από το άρθρο του προσφιλούς μου Παύλου προκύπτει ένα σοβαρότερο ζήτημα: δυστυχώς για τους γονείς του και όσους άλλους τον νοιάζονται, ο Παύλος είναι — πιστεύει ότι είναι, εν πάση περιπτώσει — σοσιαλιστής. Προσωπικά, γνωρίζω ανθρώπους που νομίζουν ότι είναι Ναπολέοντες, αλλά αυτό δεν είναι κάτι σοβαρό στην Ελλάδα — εδώ, λίγο ή πολύ, όλοι πάσχουμε από τη νόσο. Αλλά σοσιαλιστής είναι κάτι πολύ σοβαρότερο! Και οφείλουμε να εγκύψωμεν στο θέμα, διότι ο Παύλος δεν είναι ο μόνος που υποφέρει από αυτήν. Σε τούτη τη χώρα, οι ομοιοπαθείς είναι, πολύ φοβάμαι, η πλειονότητα.

Πρώτα όμως, να δούμε τι ακριβώς λέει περί σοσιαλισμού στο περιλάλητο άρθρο του. Δεν είναι δύσκολο, διότι όλο κι όλο συνοψίζεται σε ένδεκα λέξεις: «Την πίστη μας σε έναν κόσμο που βάζει πρώτα τον άνθρωπο». Ως εκεί εξειδικεύει την αναφορά του στις «αρχές και τις αξίες του

Εμφανώς φρουσκωμένος. Πρέπει να είναι από την περφημία για τον θρίαμβο του 8%. Ίσως και επειδή έφαγε τον Στουρνάρα...

σοσιαλισμού» και ας μου επιτραπεί να πω ότι δεν είναι και πολύ διαφωτιστικό αυτό, διότι το ίδιο έλεγε και ο Τσοχατζόπουλος, αν σας λέει κάτι το όνομα. (Ο ωραίος τύπος με το αγέρωχο ύφος, τη καίτη και τα κοστούμια Armani, που διαμένει προσωρινώς στον Κορυδαλλό...) Ήταν το προεκλογικό του σύνθημα, τότε που ο Σημίτης είχε το «πρώτα η Ελλάδα».

Κατά τα λοιπά, στο άρθρο του ο Παύλος μέμφεται γενικώς τη σοσιαλιστική διακυβέρνηση «που έσκυψε το κεφάλι στο ανεξέλεγκτο διεθνές κεφάλαιο» και στην «ακραία νεοφιλελεύθερη Ευρώπη». Αποφαινεται, δε, ότι αν «κάποιες φορές αποτύχαμε να συμπεριφερθούμε ως πραγματικοί σοσιαλιστές, δεν σημαίνει ότι πρέπει να απαρνηθούμε τον σοσιαλισμό. Αντίθετα, είναι ώρα να επι-

στρέψουμε στις αρχές και τις αξίες του και να δούμε τον κόσμο μέσα από το δικό του πρίσμα [...] Είναι ώρα να θυμίσουμε στην κοινωνία γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε χωρίς αυτόν».

Αλήθεια, γιατί δεν μπορούμε χωρίς αυτόν, αγαπητέ Παύλε; Αναρωτιέμαι ελικρινά. Ποιον σοσιαλισμό εννοείς, αυτόν που απέτυχε παντού όπου εφαρμόστηκε και ο οποίος στην Ελλάδα, υπό τον Ανδρέα Παπανδρέου, ήταν μια ακριβώς λαϊκίστικη παραλλαγή του κοτζαμπασισμού; Προφανώς, όχι — διότι σε αυτόν αναφέρεται με τις περιφράσεις περί αποτυχίας κάποιων «να συμπεριφερθούν ως σοσιαλιστές». Εννοείς τον σοσιαλισμό της ευημερούσας Κούβας, του μακαρίτη Τσάβες, της Σοβιετίας, ποιον σοσιαλισμό ακριβώς; Αυτόν που δεν

υπάρχει και ποτέ δεν υπήρξε, αλλά εμείς θέλουμε να υπάρξει; Υποθέτω ότι αυτόν εννοείς, αγαπητέ Παύλε. Αλλά πώς μπορεί να υπάρξει ο μονόκερος, ο γρύπας, η σφίγγα, η χίμαιρα, μόνο και μόνο επειδή εμείς θα θέλαμε σώνει και καλά να υπάρξουν;

Ο Παύλος (ο Γερούλιανός, όχι ο διάδοχος) έχει συμπληρώσει τις εγκύκλιες σπουδές του στο Ελληνικό Κολλέγιο του Λονδίνου (συμμεθητής με τους βασιλόπαιδες...) και μετά σπούδασε σε διάφορα ένδοξα πανεπιστήμια των ΗΠΑ. Παρ' όλα αυτά, είναι θύμα της ίδιας αυταπάτης που τρέφουν παρά πολλοί άλλοι σε τούτη τη χώρα, οι οποίοι τελείωσαν το περίφημο Πανδιδακτήριο του πεζοδρομίου και έκτοτε εμπορφορτώνονται στη Μεγάλη του Γένους Σχολή: καφενείο, καφετέρια, καφέ-

Χαμένοι

Ξέρω καλά ότι δεν είναι «πολιτικός ορθός» να γελάμε με τους σαλούς συνανθρώπους μας, ωστόσο εγώ θα σας το πω κι εσείς, αν θέλετε, μη γελάσετε. Λοιπόν, με όποιον και να μιλήσεις από τους πιστούς στη φωτισμένη ηγεσία του μπαρμπα-Φώτη Κουβέλη, θα σου πει ότι η διαφορά της επίσημης γραμμής της ΔΗΜΑΡ από τις προτάσεις που κάνει ο Σπύρος Λυκούδης συνίσταται στο ότι «η ΔΗΜΑΡ δεν θα συνεργαστεί ποτέ ξανά με τη Ν.Δ.». Προσοχή: το λένε αυτοί που πήραν 1,2% και μάλιστα σε συνθήκες χαλαρής ψήφου ευρωεκλογών. Σαν να λέμε, δηλαδή, ότι πέφτεις στο κενό από τον πέμπτο όροφο και νιώθεις άσχημα επειδή θα στήσεις το επόμενο ραντεβού σου...

ΑΠΕ-ΜΠΕ / ΡΑΡ / ΒΑΛΕΚ ΠΙΕΤΡΙΣΣΑ

σήμερα, αύριο — όλα είναι το ίδιο στον Υπαρκτό Ελληνισμό.

Επειτα, είναι το άχθος της εθνικής ιδεολογίας, η οποία επιβάλλει την αποδοχή της συνέχειας και, συνεπώς, μας υποχρεώνει να προσπαθούμε να συμφιλιώσουμε πράγματα ασύμβατα. Σε αυτό πρέπει να αποδοθεί και η σκοπιμώς ελλιπής και στρεβλή διδασκαλία της Ιστορίας στα σχολεία, η οποία το μόνο που πετυχαίνει είναι να κάνει την Ιστορία ανταπαθή και ακαταλαβίστικη. Αφού θέλουμε να πιστεύουμε ότι είμαστε αυτό το παράλογο συνονθύλευμα αρχαίων και χριστιανών συγχρόνων, γιατί να βάλουμε τους μαθητές στη βιάσανο της εξοκειώσις με την ιστορική διαδικασία; Ασε τους έτσι, ώστε να έχουμε τουλάχιστον το κεφάλι μας ήσυχο. Αλλωστε η πλειονότητα σε τούτο τον κόσμο είναι οι πλιθιοί — δεν θα διαμαρτυρηθούν.

Μέσα στο σχήμα αυτό, η πεποίθηση στη δυνατότητα του σοσιαλισμού στέκεται μια χαρά. Ο κόσμος ούτως ή άλλως δεν κινείται, οπότε η πίστη στον σοσιαλισμό μάς λύνει αυτομάτως δύο από τα βασικά προβλήματα μας. Πρώτον, μας ικανοποιεί σθητικά, διότι αμέσως μας κατατάσσει στην πλευρά των «καλών», απέναντι στους «κακούς». Δεύτερον, μας απαλλάσσει από την αγωνία να ερμηνεύουμε την πραγματικότητα και να προσαρμοζόμαστε σε αυτήν επινοώντας τις κατάλληλες πολιτικές. Δένεις τον γάιδαρό σου και μετά περιμένεις την αλήθεια να φανεί δι' αποκαλύψεως. Μια χαρά μου ακούγεται — δεν λέω. Αυτό που δεν λύνουμε, όμως, είναι το πραγματικό πρόβλημα που μας γονατίζει σήμερα: πώς μπορούμε να έχουμε ένα κράτος πολυτελείας, χωρίς να το πληρώνουμε. Κρίμα τα κολέγια και τα Ivy League, Παύλε! Αλλά ας είν' καλά ο σοσιαλισμός. Υπάρχει διά πάσαν νόσον και πάσαν... (Με την καλή έννοια, πάντα...)

ΜΕΡΑ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΣΗΣ
UNICARS

Ήρθε η μέρα
για το νέο σας
αυτοκίνητο!

Γνωρίστε και αποκτήστε μοντέλα Volkswagen, Seat, Skoda και Audi σε προνομιακές τιμές που η Unicars έχει σχεδιάσει ειδικά για εσάς. Και για τις χρηματοδοτικές σας ανάγκες η Volkswagen Bank και η Unicars προσφέρουν ιδανικές λύσεις φέρνοντας σας πιο κοντά στο νέο σας αυτοκίνητο.

Γίνετε και εσείς μέλος της οικογένειας Unicars και εξασφαλίστε συνεχή και ασφαλή διακίνηση μέσω του ολοκληρωμένου φάσματος υπηρεσιών που προσφέρει το After Sales της Unicars. Ελάτε και αποκτήστε άμεσα το νέο σας αυτοκίνητο.

Σάββατο 14/6 9π.μ. – 6μ.μ.

Audi Terminal:
Μεγάρων 9, Στρόβολος (Στην πρώτη έξοδο από Λευκωσία προς Λεμεσό). Τηλέφωνο: 22 880000

UNICARS

Volkswagen Bank

Τα επόμενα βήματα του Αντώνη Σαμαρά

Η στρατηγική του πρωθυπουργού της Ελλάδας για τον ανασχηματισμό, τα προαπαιτούμενα και τη διαπραγμάτευση για το χρέος

Του Κ.Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Τα επόμενα βήματα στην κατεύθυνση της ανάταξης της κυβερνητικής εικόνας και της στροφής της πολιτικής της κυβέρνησης σε πιο φιλολαϊκή κατεύθυνση, χωρίς, όμως, να τεθούν σε κίνδυνο οι δημοσιονομικοί στόχοι και οι δεσμεύσεις της χώρας έναντι των εταίρων, μελετάει ο πρωθυπουργός Αντ. Σαμαράς, στον απόηχο της ηχηρής αποχώρησης του κ. Χ. Θεοχάρη από τη Γενική Γραμματεία Εσόδων. Εκ των πραγμάτων, πρώτος σταθμός είναι ο ανασχηματισμός της κυβέρνησης, που όμως παραμένει άγνωστο εάν θα είναι σαρωτικός ή τελικός ως αποδειχθεί στοχευμένος και θα επικεντρωθεί στον αντικαταστάτη του κ. Γιάννη Στουρνάρα, καθώς πλέον ο υπουργός πρέπει να θεωρείται βέβαιο πως έχει «κλειδώσει» ως ο επόμενος διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος. Σαφή ένδειξη, εξάλλου, ότι ο κ. Στουρνάρας μετακινείται αποτελεί το γεγονός ότι διαχειρίστηκε ο ίδιος την αποχώρηση του κ. Θεοχάρη, ώστε ο διάδοχός του να παραλάβει «λευκή σελίδα».

Σύμφωνα με πληροφορίες, η αρ-

χική πρόθεση του πρωθυπουργού Αντ. Σαμαρά και του Ευάγγ. Βενιζέλου για πλήρες ανακάτεμα της κυβερνητικής τράπουλας δεν έχει αναρθεί, αλλά πλέον εξετάζονται και άλλες παράμετροι. Συγκεκριμένα, σταθμίζονται οι επιπτώσεις που θα είχαν οι ριζικές αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα, όχι μόνο στην πορεία του κυβερνητικού έργου που ενδεχομένως έχει ωφέλιμο χρόνο μόλις οκτώ μηνών λόγω της προεδρικής εκλογής, αλλά και στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ.

Όπως λέγεται χαρακτηριστικά, όταν ο κ. Σαμαράς και Βενιζέλος συμφώνησαν να δρομολογηθούν οι αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα πριν από περίπου δέκα ημέρες, η κατάσταση στον μικρότερο πόλο της κυβέρνησης συνεργασίας εμφανιζόταν σταθεροποιημένη, λόγω της αξιοπρεπούς παρουσίας της «Ελιάς» στις ευρωεκλογές της 25ης Μαΐου. Όμως, τα τελευταία εβδομήντα τα δεδομένα τείνουν να αλλάξουν, αφού πλέον εκφράζεται δημόσια αμφισβήτηση για τον προανατολισμό του ΠΑΣΟΚ ως κυβερνητικού εταίρου της Ν.Δ., αλλά και για τον ίδιο τον κ. Βενιζέλο. Ανε-

ξαρτήτως, πάντως, της απάντησης που θα δοθεί για το εύρος του ανασχηματισμού, οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος θα πρέπει να δώσουν άμεσα την απάντηση στον «γρίφο» του διαδόχου του κ. Στουρνάρα και των όποιων αλλαγών στο υφιστάμενο κυβερνητικό σχήμα, καθώς πλέον ο χρόνος για τη λήξη της θητείας του κ. Γ. Προβόπουλου μετράει αντίστροφα.

Στα δύο...

Παρότι στο συγκεκριμένο πεδίο το τοπίο παραμένει θολό, με ονόματα να πέφτουν στο τραπέζι και να αποσύρονται, πληροφορίες αναφέρουν πως ο πρωθυπουργός εξετάζει πλέον και εισηγήσεις να «σπάσει» το υπουργείο Οικονομικών στα δύο. Το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας να το αναλάβει πρόσωπο που θα σφραγιστεί τη στροφή της οικονομικής πολιτικής, αλλά παράλληλα θα έχει εμπειρία διαπραγματεύσεων με την τρέχουσα και θα θεωρείται αξιόπιστος συνομιλητής από τους εταίρους—αναφέρεται χαρακτηριστικά, για παράδειγμα, ο κ. Κυρ. Μπισοτάκης— και το υπουργείο Οικονομικών να περάσει στον κ. Χρ. Σταϊ-

κούρα. Όμως, σ' αυτή την περίπτωση το κέντρο βάρους θα μετακινηθεί προς το υπουργείο Οικονομίας, με τον επικεφαλής του να έχει την ευθύνη της διαπραγμάτευσης με τους εταίρους και της εκπροσώπησης της Αθήνας στο Eurogroup.

Το δεύτερο βήμα της κυβερνητικής πορείας είναι η εκπλήρωση των προαπαιτούμενων για την εκταμίευση των επόμενων δόσεων και η προετοιμασία της διαπραγμάτευσης για το χρέος. Παρά το γεγονός ότι οι εκκρεμότητες παραμένουν πολλές και ορισμένα από τα νομοσχέδια που πρέπει να ψηφιστούν χαρακτηρίζονται πολιτικά «ναρκοπέδια», στο Μέγαρο Μαξίμου και στη Χαριλάου Τρικούπη εκτιμάται πως η κυβερνητική πλειοψηφία θα εξέλθει αλώβητη από τις επερχόμενες ψηφοφορίες στη Βουλή. Η συγκεκριμένη εκτίμηση εδράζεται στο γεγονός ότι η κοινοβουλευτική ομάδα της Ν.Δ. έχει αποδεχθεί συμπαγώς κατά το πρόσφατο παρελθόν, αλλά και στο γεγονός ότι η συνεχώς διευσυνόμενη ομάδα των ανεξάρτητων βουλευτών αποτελεί, πλέον, μια ενδεχομένως χρήσιμη δεξαμενή-μαζιλάρι για την υπερψήφισ-

των απαιτούμενων νομοσχεδίων που θα οδηγήσουν στην έναρξη της διαπραγμάτευσης για το χρέος.

Πρόσθετο «όπλο» για την κυβέρνηση, εντός της Βουλής, συνιστά ο τερατισμός των εργασιών της Ολομέλειας και η έναρξη λειτουργίας των θερινών τμημάτων, που θα διαρκέσουν μέχρι το φθινόπωρο. Ετσι, η κυβέρνηση θα έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει με τον πλέον κατάλληλο τρόπο τη σύνθεση του κάθε θερινού τμήματος, αλλά και να προχωρήσει σε αντικαταστάσεις βουλευτών που ενδεχομένως διαφωνούν με συγκεκριμένες ρυθμίσεις, αλλά δεν είναι στις προθέσεις τους η πρόκληση μείζονος κυβερνητικής κρίσης, η οποία αναπόδραστα θα οδύνησε τη χώρα σε πρόωρες εκλογές.

Πρώτα ρύθμιση του χρέους

Τέλος, παρότι το ΠΑΣΟΚ εμφανίζει εικόνα κινουμένων άμμου, ουδείς εξ όσων αμφισβητεί δημοσίως ή παρασκηνιακά τον κ. Ευάγγ. Βενιζέλο εμφανίζεται διατεθειμένος να αναλάβει το βάρος της πρόωξης της κυβέρνησης, ενώ παραμένει η μεγάλη

εκκρεμότητα της ρύθμισης του χρέους. Ετσι—πλέον «ατυχήματος»— η οποία συζήτηση ανοίξει στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ θα αφορά με ποια ηγεσία θα δώσει τη μάχη των επόμενων εθνικών εκλογών και ποιες συμμαχίες θα επιδιώξει στο μετεκλογικό τοπίο που θα διαμορφωθεί και όχι τη συμμετοχή του ή μη στην παρούσα κυβέρνηση. Το τελικό βήμα για τον κ. Σαμαρά θα είναι η διαπραγμάτευση για την ελάφρυνση του ελληνικού χρέους. Η απομείωση του χρέους μέσω της επιμήκυνσης των λήξεων ομολόγων και της μείωσης των επιτοκίων έχει επί της ουσίας προεξοφληθεί. Μεγάλος στόχος του πρωθυπουργού είναι η οποία συμφωνία να συνοδεύεται από το οριστικό τέλος του Μνημονίου. Στο Μέγαρο Μαξίμου επικρατεί βεβαιότητα πως ο στόχος είναι ρεαλιστικός, καθώς το υφιστάμενο χρηματοδοτικό κενό μπορεί να καλυφθεί από τα χρήματα που είναι δεσμευμένα στο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και από νέες εξόδους της χώρας στις αγορές μετά και το άκρας επιτυχές «τεστ» του περασμένου Απριλίου.

Πώς οδηγήθηκε ο κ. Χ. Θεοχάρης στην παραίτηση

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΠΕΤΡΗ

«Στο μόνο που δεν θα περιμένω και θα πάρουμε μέτρα άμεσα είναι να αποκτήσει ανθρώπινο πρόσωπο ο εισπρακτικός μηχανισμός του κράτους. Δεν μπορεί να κυνηγάμε τον κόσμο, ίδια τους επαγγελματίες φοροφυγάδες και ίδια τους απλούς ανθρώπους που δυσκολεύονται. Εδώ έγινε λάθος και θα το διορθώσουμε άμεσα: στους φοροφυγάδες θα είμαστε πιο αυστηροί. Αλλά σε αυτούς που αληθινά δεν μπορούν, θα δίνουμε ευκαιρίες και διευκολύνσεις. Ξέρω τι πρέπει να γίνει και θα γίνει με τον τρόπο τον σωστό».

Τι του καταλόγιζε το Μαξίμου, τι έκρυβε η προεκλογική ομιλία Σαμαρά στο Σύνταγμα, ο ρόλος του Στουρνάρα και τι «απαντούσε» ο ίδιος.

Όσοι άκουσαν με προσοχή την προεκλογική ομιλία του πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά, στις 23 Μαΐου στο Σύνταγμα, δεν είχαν καμία αμφιβολία ότι η τύχη του κ. Χάρη Θεοχάρη είχε κριθεί. Αλλά, σκεπτόμενος, το Μέγαρο Μαξίμου δεν είχε κρύψει την οργή του για αρκετές από τις πρωτοβουλίες του πρώην γεν. γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, ειδικά κατά την περίοδο πριν από τις εκλογές.

Κατασκέψεις και εγκύκλιος

Βασικό σημείο κριτικής προς τον απεθνήσκοντα γραμματέα είναι η απουσία αναλογικότητας στο κυνήγι των οφειλετών του Δημοσίου. Οι γενικευμένες κατασκέψεις, ακόμη και πολιτών σε εμφανή αδυναμία, μπορεί να έφεραν αύξηση εσόδων, ωστόσο συνιστούσαν μείζον πλήγμα για την κυβέρνηση, σημειώνουν κυβερνητικά στελέχη. Παράλληλα, υπενθυμίζουν το πλήθος των εγκυκλίων, συχνά αλληλοακυρωμένων, που δημιουργούσαν εικόνα σύγχυσης της κυβέρνησης.

Ωστόσο, δύο είναι τα θέματα που καθόρισαν, μέσα στο τελευταίο δίμηνο, την τύχη του κ. Θεοχάρη, περιορίζοντας την—υπό κανονικές συνθήκες—πενταετή θητεία του σε μόλις 18 μήνες.

• **Η ανακίνηση** του ζητήματος της φορολόγησης των ξένων επενδυτών για τις συναλλαγές επί ελληνικών ομολόγων την περίοδο 2012-2013.

Λίγες ημέρες νωρίτερα, η Αθήνα είχε βγει για πρώτη φορά ύστερα από πέντε έτη στις αγορές και τα επιτόκια δανεισμού αποκλιμακωνόταν. Η φορολόγηση των συναλλαγών να μην προβλεπόταν σε ισχύοντα νόμο, ωστόσο στις εσωτερικές συσκέψεις που προηγήθηκαν επισημάνθηκε ότι πρέπει να επιδειχθεί προσοχή. Κατά πληροφορίες, μάλιστα, ήταν ο ίδιος ο κ. Σαμαράς που, σε τηλεφωνική του επικοινωνία με τον κ. Θεοχάρη, επισήμανε την ανάγκη να ληφθεί υπ' όψιν η πρόσφατη έκδοση. «Χάρη, πρόσεξε με αυτή την εγκύκλιο», φέρεται επών ο κ. Σαμαράς. Η συνέχεια είναι γνωστή. Ο κ. Θεοχάρης πρόωρσε στην έκδοση εγκυκλίου, χωρίς καν, όπως ισχυρίζονται όσοι γνωρίζουν το παρασκήνιο, να συνηνοχθεί με τον γραμματέα του ΟΔΑΗΧ Στ. Παπαδόπουλο. Η εγκύκλιος μεταφράστηκε και διανεμήθηκε άμεσα από το χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης προκαλώντας πανικό στη δευτερογενή αγορά με μαζικές ρευστοποιήσεις και σημαντική υποχώρηση των τιμών. Το Μαξίμου εξεργάγη και η εγκύκλιος αποσύρθηκε νύχτα από τον ίδιο τον υπουργό Οικονομικών, ο οποίος και «παραβίασε» την αυτονομία του γραμματέα.

• **Η δημοσιοποίηση** του διετούς επιχειρησιακού σχεδίου, που προέβλεπε παράρξελ γέλυχων, και το οποίο ερμηνεύτηκε από τα ΜΜΕ ως νέο πογκρόμ εναντίον των μικρομεσαίων. Σε μια περίοδο που η κυβέρνηση και ο ίδιος ο κ. Σαμαράς δημιουργούσαν κλίμα μείωσης των φορολογικών επιβαρύνσεων και ο ΣΥΡΙΖΑ ταλανίζονταν με τον... αναγκαστικό εσωτερικό δανεισμό, το επιχειρησιακό πλάνο Θεοχάρη ερμηνεύτηκε ως δυνατότητα κατάσχεσης και ποσών από 1.000 ευρώ και κάτω, προκαλώντας έκρηξη στο Μαξίμου. Μέχρι και για... συμμαχία του με τον ΣΥΡΙΖΑ μίλησαν κάποιοι, καθώς στα μάτια τους ο κ. Θεοχάρης έριχνε νερό στον μύλο της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Δεν προκάλε, συνεπώς, έκπληξη πώς υπήρξαν εισηγήσεις περί... παραίτησης του κ. Θεοχάρη ακόμη και πριν από τις εκλογές. Κατά τους φορείς αυτής της ιδέας, «ο Θεοχάρης μας κοστίζει τουλάχιστον δύο εκλογικές μονάδες». Ωστόσο, ο κ. Σαμαράς τις απέρριψε κρίνοντας ότι μια βεβιασμένη κίνηση θα έσπευτε εντελώς λανθασμένα μηνύματα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Ηδη, όμως, η Αθήνα φρόντιζε

Για «ανθρώπινο πρόσωπο» του εισπρακτικού μηχανισμού του κράτους μίλησε, στο Σύνταγμα, ο κ. Σαμαράς και για πολλούς η τύχη του κ. Χάρη Θεοχάρη είχε ήδη κριθεί.

τα μηνύματα για το τι επικείται να αποστέλλονται στους κατάλληλους παραλήπτες εκτός Ελλάδας.

Η ανάγκη αλλαγής σελίδας στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, παράλληλα με τις αλλαγές στην κυβέρνηση και σε άλλες θέσεις της κρατικής μηχανής, επαναβεβαιώθηκε κατά τη συνάντηση των κ. Αντ. Σαμαρά και Ευ. Βενιζέλου μετά τις ευρωεκλογές.

Στη συνάντηση της Τρίτης

Παρά το γεγονός ότι αρμοδιώς διαφεύδεται, η αλλαγή φρουράς συζητήθηκε—μεταξύ άλλων, όπως τα επόμενα στάδια του ελληνικού προγράμματος και η διαπραγμάτευση για το χρέος—και στη συνάντηση που είχε, την Τρίτη, στο Παρίσι ο κ. Γιάννης Στουρνάρας με τη γενική διευθύντρια του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ. Παρόντες, από πλευράς ΔΝΤ, ήταν ο επικεφαλής της αποστολής του Ταμείου για την Ελλάδα, Πόουλ Τόμσεν, ενώ από την ελληνική κυβέρνηση ο κ. Σταύρος Παπασταύρου.

Η εξασφάλιση της ανοχής—κατανόησης των εταίρων ήταν απαραίτητη καθώς η θέση που μέχρι την Πέμπτη κατείχε ο κ. Θεοχάρης συστάθηκε καθ' υπόδειξη της τρέχουσας, η οποία και επέμεινε όχι μόνον στην 5ετή θητεία του γραμματέα

αλλά και, μάλιστα ως προαπαιτούμενο για την εκταμίευση δόσεων, στη μεταβίβαση προς αυτόν συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων και ευρείας αυτονομίας. Αυτή η πτυχή των αρμοδιοτήτων Θεοχάρη (έλεγχος ΣΔΟΕ, ορισμός προϊσταμένων στις εφορίες κ.ά.) αποτέλεσε άλλοτε διαχρονική αιτία τριβών μεταξύ ΓΓΔΕ και κυβέρνησης.

Το βράδυ της Τετάρτης, ο κ. Γ. Στουρνάρας του ζήτησε να διευκολύνει την κυβέρνηση παραιτούμενος. Ο κ. Θεοχάρης επιφυλάχθηκε. Η τελευταία πράξη γράφτηκε στη μακρά σύσκεψη της Πέμπτης, όπου, πέραν του περιεχομένου της παραίτησης, συζητήθηκαν και όλες οι εκκρεμότητες της μεταβατικής φάσης μέχρι την επιλογή του διαδόχου του κ. Θεοχάρη. Στην ανακοίνωση παραίτησης, το ΔΝΤ επέλεξε να μη σχολιάσει ενώ η Κομισιόν απιθύνη αυστηρή προειδοποίηση εμμένοντας στη ανάγκη ανεξαρτησίας της ΓΓΔΕ. Ο κ. Θεοχάρης αποκώρπησε τύποις για «προσωπικούς λόγους». Παρά το εγκώμιο που του έπλεξε ο κ. Στουρνάρας, τα δάκρυα του πρώην γραμματέα, καθώς αποχωρούσε για τελευταία φορά από την οδό Νίκης, πρόδιδαν το μέγεθος της πίεσης στην οποία είχε βρεθεί αλλά και την πολιτική μοιραία που ένωσε κατά τους 18 μήνες στη θέση αυτή.

Συνάντηση Σαμαρά - Καραμανλή

Συνάντηση, στο περιθώριο της εκδήλωσης που διοργάνωσε το Ίδρυμα Κ. Καραμανλή με κεντρικό ομιλητή τον πρώην επικεφαλής των νατοϊκών δυνάμεων στην Ευρώπη και, πλέον, πρότανη της σχολής Νομικών και Διπλωματικών Επιστημών Fletcher του πανεπιστημίου Tufts κ. Τζέιμς Σταυρίδη, είχαν το βράδυ της Πέμπτης ο πρωθυπουργός Αντ. Σαμαράς και ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής. Η συνάντηση των δύο ανδρών πραγματοποιήθηκε στο

πλαίσιο κλειστού δειπνίου που παρέθεσε, προς τιμήν του κ. Σταυρίδη, ο αντιπρόεδρος του Ίδρυματος, Αχιλλέας Καραμανλής, στην οικία του. Παρά την κρίσιμη πολιτική συγκυρία, πηγές στο περιβάλλον των δύο ανδρών κάνουν λόγο για μία μάλλον κοινωνική επαφή, επιδιώκοντας έτσι να περιορίσουν τις όποιες πολιτικές προεκτάσεις. Στην ομιλία που προηγήθηκε το «παρών» έδωσαν, μεταξύ άλλων, οι Π. Μολυβιάτης, Στ. Δήμας, Ιω. Βαρβιτσιώτης, Δημ. Σιούφρας και ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ Μιχ. Κωσταράκος.

Σενάρια για «άγνωστο X» του Οικονομικών

Οι υποψήφιοι για καρτοφυλάκιο, οι παραμένοντες, οι μετακινούμενοι και ο συσχετισμός δυνάμεων των κυβερνητικών εταιρών

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ

Στην τελική ευθεία για τη διαμόρφωση και ανακοίνωση του κυβερνητικού σχήματος εισέρχονται οι κ. Αντ. Σαμαράς και Ευ. Βενιζέλος, καθώς η μακρά εκκρεμότητα με τον ανασχηματισμό έχει οδηγήσει σε απραξία την κυβέρνηση. Πριν από την τελική συζήτηση, ωστόσο, μεταξύ των δύο ανδρών θα προηγηθεί, ήδη από σήμερα, κρίσιμος κύκλος επαφών του κ. Ευ. Βενιζέλου με τους κορυφαίους του ΠΑΣΟΚ. Αντικείμενο δεν θα είναι μόνον η σύνθεση της νέας κυβέρνησης και η συμμετοχή τους σε αυτήν αλλά και η διασφάλιση της συνεταγμένης πορείας του ΠΑΣΟΚ το προσεχές διάστημα ενόψει και των πρωτοβουλιών ανασύνθεσης στην Κεντροαριστερά.

Τα βασικά σενάρια για το νέο κυβερνητικό σχήμα, που, πλην νέας εμπλοκής, αναμένεται να ανακοινωθεί τη Δευτέρα (οι υπουργοί έχουν ενημερωθεί να βρίσκονται εκείνη την ημέρα σε... λογική απόσταση από την Αθήνα, ενώ αντίστοιχη κρούση φέρεται να έχει λάβει και ο Αρχιεπίσκοπος), προβλέπουν τη μετακίνηση του κ. Γ. Στουρνάρα στην Τράπεζα της Ελλάδος. Κυβερνητικές πηγές επέμειναν πως η παραιτήση του κ. Χ. Θεοχάρη δεν λειτουργεί συμπληρωματικά ή εξισορροπητικά προς την παραμονή του κ. Στουρνάρα στο κυβερνητικό σχήμα. Από εκεί και πέρα, για το πρόσωπο που θα αναλάβει εφεξής τις τύχες της ελληνικής οικονομίας οι πληροφορίες ήταν λιγοστές και τα σενάρια πλούσια. Στην πολιτική και δημοσιογραφική αγορά «έπεσαν»,

Κανείς δεν μπορεί να μιλήσει με βεβαιότητα για το πόσα από τα πρόσωπα της κυβέρνησης θα υπάρχουν από Δευτέρα, όταν θα ανακοινωθεί ο ανασχηματισμός.

με συντονισμένο τρόπο, ονόματα μόνο και μόνο για να «αποσυρθούν» την επομένη. Την ίδια στιγμή, το «προφίλ» του νέου υπουργού που έδιναν κυβερνητικές πηγές – πολιτικό πρόσωπο με «ειδικό βάρος» και «οικείο» στους εταίρους της κόρας – πυροδοτούσε σειρά σεναρίων. Μόνο τις τελευταίες ημέρες για τη θέση του κ. Στουρνάρα ακούστηκαν οι Ν. Δένδιας, Μ. Βορίδης, Χρ. Σταϊκούρας, Κυρ. Μπιστοτάκης, ακόμη και ο πρώην επίτροπος Στ. Δήμας, που διατηρεί διακριτή απόσταση από την ασκούμενη οικονομική πολιτική. Τα σενάρια για το πρόσωπο της κ. Ντόρας Μπακογιάννη αναζητούσαν μετά και τη συνάντησή της με τον κ. Σαμαρά χτες το μεσημέρι στη Μουρούζη. Τα περισσότερα εξ αυτών διαψεύδονταν από το Μαξίμου, διατηρώντας το στοι-

χείο της εκπλήξης ενόψει των τελικών ανακοινώσεων.

Μόνο βέβαιο είναι ότι αντί του υπερκομματικού Γ. Στουρνάρα, ο νέος υπουργός θα είναι «γαλάζιο» στέλεχος, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα να αναλάβει το ΠΑΣΟΚ, πιθανά, ακόμη ένα υπουργείο, χωρίς να αλλάξουν οι συσχετισμοί μεταξύ των δύο κομμάτων. Το θέμα θα συζητούνταν κατά τη διάρκεια συναντήσεων των κ. Σαμαρά - Βενιζέλου, που επρόκειτο να γίνει χτες βράδυ. Ως προς το υπόλοιπο κυβερνητικό σχήμα, πλην των Ευάγγ. Βενιζέλου ως αντιπροέδρου και υπουργού Εξωτερικών, Δ. Αβραμόπουλου ως υπουργού Αμυνας, Δ. Σταμάτη ως υπουργού Επικρατείας, υπήρχαν από ασφαλείς πληροφορίες έως εκτιμήσεις. Παραμένοντες στη θέση τους φέρνονταν οι Ολγα Κεφαλογιάν-

νη, Μιχ. Χρυσόχοϊδης και Γ. Μανιάνης, εντός κυβέρνησης αναμένεται να είναι ο κ. Κυρ. Μπιστοτάκης ενώ αυξημένες είναι πλέον οι πιθανότητες παραμονής και του κ. Αδ. Γεωργιάδη, ενδεχομένως και στο υπουργείο Υγείας. Απρόσμενοι υπερασπιστές του έργου του κ. Γεωργιάδη, για τον οποίον πάντως έχει θετική εικόνα και το Μαξίμου, ήταν οι ξένοι εμπειρογνώμονες (Task Force) που επιβλέπουν την προωθούμενη μεταρρύθμιση.

Αντιθέτως, αυτό που δεν θέλει να βάλει στην εξίσωση του ανασχηματισμού η κυβέρνηση είναι η... Χρυσή Αυγή. Στέλεχος του Μαξίμου υπογράμμισε πως οι πρόσφατες επιθέσεις των Ν. Μιχαλολιάκου και Χρ. Παππά όχι μόνο δεν πρέπει να λησουργήσουν ανασταλτικά για την αξιοποίηση στελεχών, αλλά, αντι-

θέτως, συνιστούν έως και πλεονέκτημα. Στην πραγματικότητα, όμως, η συζήτηση στο εσωτερικό του Μαξίμου για το πολιτικό πρόσημο της κυβέρνησης παραμένει ζωηρή. Κάποιοι υπερασπίζονται με ένταση την παρουσία στελεχών όπως ο Αδ. Γεωργιάδης στο σχήμα, ενώ άλλοι προκρίνουν κυβέρνηση με πιο κεντρογενές προφίλ.

Απόλυτα συνδεδεμένη με αυτήν τη συζήτηση, αλλά όχι μόνον, είναι και η ενδεχόμενη υπουργοποίηση του κ. Μ. Βορίδη. Αν και βρίσκεται πάντοτε στην κορυφή των... κυβερνήσεων που συγκροτούν οι δημοσιογράφοι, μένει εκτός της κυβέρνησης που, τελικά, ανακοινώνει ο κ. Σαμαράς, ο οποίος μέχρι τώρα μοιάζει να τον προτιμά στην πρώτη γραμμή της Βουλής, αλλά και στις κλειστές συσκέψεις του Μαξίμου.

Κινητικότητα...

Ο κ. Σαμαράς και Βενιζέλος επιδιώκουν να στείλουν μήνυμα ανανέωσης του κυβερνητικού σχήματος, γεγονός που συνεπάγεται την έξοδο αρκετών... Το υπουργείο Εργασίας έχει προταθεί να αναληφθεί από το ΠΑΣΟΚ, αν και εσχάτως κάποιος δεν απέκλειαν μέχρι και την παραμονή του κ. Γ. Βρούτση. Αλλαγές πιθανολογούνται ή αναμένονται με βεβαιότητα στα υπουργεία Παιδείας (Κ. Αρβανιτόπουλος), Αγροτικής Ανάπτυξης (Αθ. Τσαυτάρης), Πολιτισμού (Π. Παναγιωτόπουλος), Δικαιοσύνης (Χαρ. Αθανασίου), Μακεδονίας - Θράκης (Θ. Καράογλου), ενδεχομένως δε και στο Ναυτιλίας. Αγνωστή είναι, προσώρας, η συμμετοχή και η θέση στο κυβερνητικό σχήμα των Νικ. Δένδια (Δημ. Τάξεως), Κ. Χατζηδάκη (Ανάπτυξης) και Γ. Μιχαλάκη (Εσωτερικών), για τους οποίους όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοικτά. Ως προς τους νεοεισερχόμενους, δεδομένη θεωρείται η υπουργοποίηση του Ανδρ. Λοβέρδου. Σαρωτικές αναμένονται, εξάλλου, οι αλλαγές σε επίπεδο υφυπουργών, όπου και αναμένεται να λάβουν καρτοφυλάκιο στελέχη της νεότερης γενιάς, όπως οι Λ. Αυγενάκης, Άννα Καρμανήλ κ.ά. Υποψήφιοι να εισέλθουν στην κυβέρνηση από το ΠΑΣΟΚ είναι και οι κ.κ. Π. Κουκουλόπουλος, Οδ. Κωνσταντινόπουλος, Δ. Κρεμαστινός, Ν. Σηφρονάκης, Κυρ. Πιερρακάκης, Σ. Ράπτη και Α. Γκερέκου.

Περιζήτητοι βουλευτές

Κομβικός ο ρόλος των ανεξάρτητων στην εκλογή Προέδρου

Της ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Η εκλογή του νέου Προέδρου της Δημοκρατίας και η άμεση σύνδεσή της με τον χρόνο ζωής της συγκυβέρνησης Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ μετατρέπει σε «πολύφερνες νύφες» τους ανεξάρτητους βουλευτές, η ομάδα των οποίων, μετά και τις τελευταίες τρεις προσχωρήσεις (Οικονόμου, Καπερνάρος, Ιατρίδη) αριθμεί 21 βουλευτές (εξαιρούνται από την εξίσωση οι κ. Ανδρέας Λοβέρδος και Χρ. Αποδόνης, που έχουν ξεκαθαρίσει ότι στηρίζουν την κυβερνητική πλειοψηφία). Ταυτοχρόνως, δοκιμάζει τις εσωτερικές αντοχές των μικρότερων κομμάτων, ενώ φαίνεται ότι σπέρνει διχόνοια μεταξύ των «στρατηγών» της Ένωσης για τον Λαό και την Πατρίδα, οι οποίοι δεν διαθέτουν πλέον ενιαία στάση έναντι του ζητήματος και είναι σαφές ότι για... αλλού θα κινήσουν.

Ηδη βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη η προσπάθεια προσεταιρισμού των ανεξάρτητων βουλευτών (τους προσεγγίζουν έναν προς έναν), καθώς η κυβέρνηση επιθυμεί να διευρύνει την κοινοβουλευτική πλειοψηφία της και να διαμορφώσει τη λεγόμενη «προεδρική πλειοψηφία», ενόψει της εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας την άνοιξη του 2015.

Υπενθυμίζεται ότι για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας στις δύο πρώτες ψηφοφορίες απαιτούνται 200 ψήφοι και στην τρίτη 180. Από το σύνολο των ανεξάρτητων βουλευτών, 16 έχουν συγκροτήσει Κοινοβουλευτική Ομάδα. Από τους υπόλοιπους 6, δύο προέρχονται από τη Ν.Δ., και συγκεκριμένα ο Νικόλας Κακλαμάνης και ο Βύρωνας Πολύδωρας, δύο από τη Χρυσή Αυγή, ο Στάθης Μπούκουρας και ο Χρυσόβαλάντης Αλεξόπουλος, και δύο από τους ΑΝΕΛ, ο Βασίλης Καπερνάρος και η Μίκα Ιατρίδη.

Από την ομάδα των 16 «Ανεξάρτητων Δημοκρατικών Βουλευτών», ο Νίκος Νικολόπουλος, ο Γιώργος Κασσιδής και ο Νίκος Σταυρογιάννης προέρχονται από τη Ν.Δ. (ο τελευταίος, ωστόσο, αποχωρεί καθώς έχει εκλεγεί δήμαρχος Λαμιών), ο Πέτρος Τατσόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ, ο Οδυσσεύς Βουδούρης και ο Πάρις Μουτσινιάς από τη ΔΗΜΑΡ, ο Μίμης Ανδρουλάκης, ο Θόδωρος Παραστατιδής, ο Μάρκος Μπόλαρης και η Θεοδώρα Τζάκρη από το ΠΑΣΟΚ και οι Γιώργος Νταβρής, Κώστας Γιοβανόπουλος, Χρυσούλα Γιαταγιάνα και Γιάννης Κουράκος από τους ΑΝΕΛ.

Οι τελευταίοι, δηλαδή οι «Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί Βουλευτές», αναμένεται να αποκτήσουν νέο «αρχηγό», καθώς, όπως έχει προαναφερθεί, τη θέση του κ. Νικ. Σταυρογιάννη θα πάρει ο κ. Νικ. Νικολόπουλος. Εξέλιξη που συνιστά μία ακόμη επιβεβαίωση της απόφασής του να παραμείνει επικεφαλής της κίνησης του και να μην ενσωματωθεί στους ΑΝΕΛ, όπως επιδιώκει ο κ. Παν. Καμμένος. Στελέχη του τε-

λευταίου λένε πάντως ότι ο κ. Νικολόπουλος βρίσκεται σε προχωρημένες συζητήσεις για συνεργασία με τους ΑΝΕΛ, ενώ δεν αποκλείεται να επαναληφθεί το μοντέλο συνεργασίας που είχε επιλεγεί και για τον κ. Ν. Μαριά, να αναλάβει, δηλαδή, ο πρώην υφυπουργός την οργανωτική ανασυγκρότηση των ΑΝΕΛ ως υπεύθυνος για τη διεύθυνση και τα Κινήματα. Σε αντίθεση με τον κ. Νικολόπουλο, ο κ. Βύρ. Πολύδωρας θεωρείται εξαιρετικά πιθανό να υπερψηφίσει την κυβερνητική πρόταση για τον νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπως άλλωστε ήδη άφησε να εννοηθεί.

Με δεδομένο ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ και η Χρυσή Αυγή δεν πρόκειται να ψηφίσουν για Πρόεδρο, ενώ οι ΑΝΕΛ έχουν αποφασίσει να καταψηφίσουν, τα φώτα της δημοσιότητας πέφτουν στη ΔΗΜΑΡ, οι 13 βουλευτές της οποίας αποτελούν πόλο έλξης για την κυβερνητική πλειοψηφία, αφού στην περίπτωση που υπερψηφίζουν την κυβερνητική πρόταση, η απόσταση από το 180 θα μειωνόταν δραματικά.

Είναι μάλλον σαφές ότι δεν πρόκειται να γίνει προσέγγιση, σε αυτή τη φάση, σε ανεξάρτητους βουλευτές που κλίνουν προς τον ΣΥΡΙΖΑ, και συγκεκριμένα στους κ.κ. Μουτσινιά, Βουδούρη, Τζάκρη, Παραστατιδής και Τατσόπουλο. Αντιθέτως, θα μπορούσε να γίνει συζήτηση με κάποιους άλλους όπως οι κ.κ. Μπόλαρης, Ανδρουλάκης, Κασσιδής, Νταβρής, Γιαταγιάνα, Γιοβανόπουλος, Κουράκος, όπως επίσης και η κ. Ιωαννίδη, ενώ ερώτημα παραμένει προς τα πού θα κλίνει ο κ. Βασ. Καπερνάρος. Ασαφές είναι επιπλέον τι θα πράξει τελικώς ο κ. Νικ. Κακλαμάνης, για τον οποίον πάντως δεν θα πρέπει να αποκλείεται κανένα σενάριο. Ερώτημα παραμένει τι θα πράξουν, τέλος, οι ανεξάρτητοι βουλευτές που προέρχονται από τη Χρυσή Αυγή (Μπούκουρας, Αλεξόπουλος).

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Η τράπεζα της ΕΕ

“μαζί...
συνεργαζόμαστε
και στηρίζουμε
μια Υγιή Κυπριακή
Οικονομία”

Σχέδιο Χρηματοδότησης
Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων 2014

Μαζί, ο Συνεργατισμός και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στηρίζουν τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

- Ώθηση για νέες αναπτυξιακές επενδύσεις
- Ελάχιστο κόστος χρηματοδότησης
- Μακροχρόνια περίοδος αποπληρωμής
- Κίνητρα για εργοδότηση νέων

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.euloans.coop.com.cy καθώς και στα κατά τόπους καταστήματα της Σ.Κ. Τράπεζας και των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Το AKIS GATE, ο «Μίμης» και οι μίζες

Η «Κ» προδημοσιεύει αποσπάσματα από το βιβλίο που έγραψε ο Νίκος Ζήγρας για τα χρόνια δίπλα στον Ακη Τσοχατζόπουλο

Της **ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ**

Η ιδέα για το βιβλίο (...) AKIS GATE «γεννήθηκε» μέσα στη φυλακή. Για την ακρίβεια, στο κελί του ήμερου επτά της έκτης πτέρυγας όπου έμεινε προφυλακισμένος, για 18 μήνες, ο Νίκος Ζήγρας, εξάδερφος του Ακη Τσοχατζόπουλου. Εκεί ήταν που ξεκίνησε να γράφει σε λευκές κόλλες χαρτί ιστορίες με πηγή έμπνευσης, όπως λέει ο ίδιος, όσα έζησε δίπλα στον εξάδελφο και πρώην υπουργό. Όταν τον Οκτώβριο του περασμένου έτους αποφυλακίστηκε, άρχισε, με την παρακίνηση πλέον του δικηγόρου του, Στέλιου Γκαρίπη, να βάζει σε μια σειρά τις ιστορίες αυτές και προσφάτως αποφάσισαν από κοινού να τις εκδώσουν. Η «Κ» έχει στη διάθεσή της το αντίγραφο του βιβλίου και σήμερα για πρώτη φορά το παρουσιάζει.

«Ανήκω σε ένα παρελθόν που αποδεχόταν τη διαφθορά, την θεωρούσε μάλιστα μαγκιά», θα ομολογήσει στην πρώτη σελίδα ο Ζήγρας. Το βιβλίο αυτό το χαρακτηρίζει ως την «συνειδησιακή συνείδηση της πρώτης ελικρινούς μαρθώνιας απολογίας του», τον Ιούλιο του 2012, όταν, όπως λέει, αισθάνθηκε προδομένος από τη στάση του εξαδέρφου του και πείστηκε από τον δικηγόρο του να ομολογήσει τα όσα παράνομα είχαν γίνει εν γνώσει του. «Εβγάλα την αλήθεια από μέσα μου, ελευθερώθηκα... τώρα θέλω να γράψω μια ιστορία φανταστική, χωρίς να πρέπει κάτι να θυμηθώ, χωρίς να πρέπει να εξηγήσω, χωρίς να πρέπει να απολογηθώ», θα ξεκαθαρίσει, όμως, στην εισαγωγή.

Για τον ίδιο λόγο ο δικηγόρος του και εκδότης του βιβλίου κ. Γκαρίπη θα γράψει στον πρόλογο πως το (...) AKIS GATE είναι μια μυθοπλασία και όχι ένα ιστορικό κείμενο. Ενώ εξηγεί πως ο πελάτης του αποφάσισε να μη δώσει καν όνομα στον ήρωα του διηγήματός του και να τον αποκαλεί με μια κατάληξη ονόματος, το «...άκνης». Αλλά, όμως, ο ήρωας του διηγήματος, εξηγεί ο Ζήγρας, αποφεύγει να χρησιμοποιήσει το όνομά του στις παρανομιές του. Τα ονόματα των υπολοίπων ηρώων είναι περιγραφικά, είτε προερχόμενα από άλλες γλώσσες και εποχές, αποκαλύπτοντας πολλές φορές κιομοριστική διάθεση: η «Αγκελα» είναι η πρόην Γερμανίδα σύζυγος και η «Αντουανέτα» η νυν, ο πρόεδρος της παράταξης και μετέπειτα πρωθυπουργός είναι ο «Μίμης», ο επόμενος

πρωθυπουργός είναι ο «Γερμανός», ενώ υπουργοί είναι μεταξύ άλλων: ο «Λόλας», που «δεν θα διαπρέψει ως οδοντίατρος, αλλά ως υπουργός Κατασκευών» ο «σεβάσμιος και αξιοσέβαστος» κ. «Μπόρνας», με το μαύρο μούσι, ο «Σκαρπίνης» κ.ο.κ. «Κάθε ομοιότητα με πρόσωπα, πράγματα ή καταστάσεις είναι συμπτωματική», τονίζει με κάθε ευκαιρία ο Ζήγρας...

Η πρώτη σκηνή εκτυλίσσεται στο γραφείο ενός τραπεζίτη στη Γενεύη. Εκεί έχει πάει ο αφηγητής μια μαύρη βαλίτσα που λίγη ώρα νωρίτερα του είχε δώσει ο γιος Κύπριου υπουργού στο λόμπι ενός πεντάστερου ξενοδοχείου. Μάλιστα, 400.000 ευρώ μετρητά μπαίνουν σε μια θυρίδα και ο τραπεζίτης ενημερώνεται πως προορίζονται για τη Γερμανίδα σύζυγο «για την περίπτωση που υπάρξει συμφωνία

Η «Αγκελα», πρώην Γερμανίδα σύζυγος, «Αντουανέτα» η νυν, «Μίμης» ο πρόεδρος της παράταξης και μετέπειτα πρωθυπουργός, «Γερμανός» ο επόμενος πρωθυπουργός κ.ά.

με το διαζύγιο». Δεν είναι τυχαίο πως από όλες τις ιστορίες επιλέγει να ξεκινήσει με αυτήν: τους τελευταίους μήνες ο Ζήγρας έχει ξεκινήσει με τον δικηγόρο του μια «εκστρατεία» —όπως την ονομάζει— ενάντια στο τραπεζικό σύστημα της Ελβετίας, που για χρόνια τον εξυπηρετούσε όταν εκπροσωπούσε τον παντοδύναμο πρώην υπουργό. Γι' αυτό και αφιερώνει ένα μεγάλο κομμάτι του βιβλίου στο πως οι Ελβετοί τραπεζίτες, σε συνεργασία με ελληνικά «παραμάγαθα», είχαν στήσει αυτό που χαρακτηρίζει «περίπλοκο πλυντήριο μαύρου χρήματος».

Αυτά που ακολουθούν στο βιβλίο είναι σαν σκηνές από ταινία. Από τη μυστική αποστολή που είχε αναλάβει ο «...άκνης», χρόνια πριν στη Ρώμη, παρέα με άλλους δύο μετέπειτα πρωταγωνιστές του δημοσίου βίου —όπου έφτασαν ένα βήμα πριν από την αγορά άλλων για την ενίσχυση του αντιδικτατορικού αγώνα— και την περιπετειώδη «παράνομη» επιστροφή του στην Ελλάδα, με αυτοκίνητο (αφού ο μετέπειτα υπουρ-

Νίκος Ζήγρας: Εβγάλα την αλήθεια από μέσα μου, ελευθερώθηκα... τώρα θέλω να γράψω μια ιστορία φανταστική, χωρίς να πρέπει να απολογηθώ.

γός στρατιωτικών δεν είχε παρουσιαστεί ποτέ στον στρατό).

Ο «...άκνης» επιστρέφοντας στην Ελλάδα καταφέρει να γίνει ο έμπιστος άνθρωπος του προέδρου «Μίμη». Και όταν το κόμμα κερδίζει τις εκλογές ως «υπουργός Κατασκευών» πλέον, ο πρωταγωνιστής της ιστορίας ξεκινάει κύκλο επαφών με μεγάλους εργολάβους, «δη-

μιουργώντας την πεποίθηση πως οι μίζες που καταβάλλονται έχουν μόνη κατεύθυνση τα ταμεία του κόμματος». «Έχει ήδη αρχίσει το μεγάλο φαγοπότι», γράφει ο Ζήγρας. Χαρακτηριστικός είναι ένας διάλογος μέσα σε ένα αυτοκίνητο μεταξύ του «...άκνη» και δύο ακόμα γνωστών υπουργών: Λέει ο ένας πως σκοπεύει να κάνει μια καλή

μπάζα και να φύγει για τη Λατινική Αμερική. Ο «...άκνης» επικροτεί την ιδέα, αλλά ο τρίτος, ως πιο έμπειρος, τους καθοσιάζει, εξηγώντας τους πως αν τα παίρνουν διακριτικά, δεν υπάρχει κανένας λόγος να ξενιτευθούν... Κάπου εκεί, μπαίνει ενεργά στην ιστορία και ο αφηγητής. Αναλαμβάνοντας μεταφορές χρημάτων από τις μίζες: στα σπίτια υπουργών «για να τα παραλάβουν δήθεν εκπληκτοί», αλλά ακόμα και στον ίδιο τον πρόεδρο και πρωθυπουργό «Μίμη», «που έχει την άνεση και κάνει πως δεν βλέπει τη βαλίτσα κοιτώντας με επίμονα στα μάτια γελαστός και πάντα εγκάρδιος». Ο «...άκνης» δεν βλέπει τη βαλίτσα κοιτώντας με επίμονα στα μάτια γελαστός και πάντα εγκάρδιος. Ο «...άκνης» επιστρέφει με βαλίτσες γεμάτες δολάρια για τα ταμεία του κόμμα-

Ο «...άκνης» φτάνει μέχρι και τη Λιβύη με το πρωθυπουργικό αεροπλάνο για να συναντήσει τον Καντάφι και επιστρέφει με βαλίτσες γεμάτες δολάρια για τα ταμεία του κόμματος.

τος. «Τα δολάρια όμως έχουν ουρές: Αραβες αρχίζουν να έρχονται ζητώντας ρουσφέτια και ανταλλάγματα».

Χρόνια αργότερα, η υπουργική καρέκλα στο υπουργείο «Στρατιωτικών», όπως το ονομάζει, εμφανίζεται να έχει δοθεί από τον «Γερμανό» πρωθυπουργό ως χάρη, μετά τη μεγάλη απογοήτευση που είχε ζήσει όταν έχασε μέσα από τα χέρια του την πρωθυπουργία ως χάρη. Εκεί είναι που ο πρωταγωνιστής του βιβλίου, σύμφωνα με τον συγγραφέα, διαπράττει το τέλει έγκλημα εις βάρος του ελληνικού λαού. Δεν μιλάει μόνο για τις γνωστές μίζες από τα εξοπλιστικά προγράμματα, αλλά μίζες στην κυριολεξία για τα πάντα: από τις αποσπάσεις μέχρι τα αναλώσιμα του υπουργείου και με έναν τρόπο που εξασφάλιζε πως κανείς δεν θα μιλάει, γράφει ο Ζήγρας.

Οι ιστορίες σκιαγραφούν ένα πολιτικό σύστημα που όσο περνούσε ο καιρός διαφθειρόταν ολοένα και περισσότερο. Ο «...άκνης», σύμφωνα με το βιβλίο, δημιουργεί προϋποθέσεις για κληροδότηση

των διαδικασιών διαφθοράς στους μελλοντικούς υπουργούς, «για να εξασφαλίσει ότι θα προτιμήσουν να λάβουν ένα δωράκι αντί να τον καταγγείλουν». Και βέβαια δεν είναι ο μόνος. Σύμφωνα με τον συγγραφέα, «όλοι γνωρίζουν αλλά κανείς δεν μιλάει γιατί είναι όλοι μέσα στο κόλπο», άλλοι βουλευτές, οι συνδικαλιστές, που οι πολιτικοί τους έχουν δώσει αυτάρχη μεγαλύτερη από τη δική τους και απροκάλυπτα εκβιάζουν επιχειρηματίες, όλοι όσοι διεκδικούν μια θέση σε κάποιο οργανισμό ή διοικητικό συμβούλιο και πληρώνουν προκαταβολικά «ταρίφα». Γιατί για τα πάντα μοιάζει να υπάρχει μια ταρίφα, πόσο μάλλον για συμβάσεις εκατομμυρίων. Και όχι αποκλειστικά εξοπλιστικών, αλλά και άλλων, όπως π.χ. αυτή της αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του υπουργείου «Στρατιωτικών», των προγραμμάτων φωτοβολταϊκών ή των αδειοδοτήσεων των καζίνο.

Ο γάμος

Σήμερα ο Ζήγρας ισχυρίζεται πως οι σχέσεις του με τον Τσοχατζόπουλο είχαν περάσει την πρώτη «δοκιμασία» όχι κατά τη διάρκεια κάποιων από τις εκατοντάδες παράνομες δοσοληψίες στις οποίες είχε συμμετάσχει, αλλά όταν ο εξαδέρφος του ανακοίνωσε ότι σκοπεύει να παντρευτεί στο Παρίσι. «Είσαι τρελός», λέει ότι του είχε πει. «Πάμε στη Θεσσαλονίκη να συμβουλευτούμε 300 αρνιά και να φέρομε νταούλια και μια ζωή θα βγαίνεις βουλευτής». Ο Τσοχατζόπουλος, όμως, ήταν ανένδοτος: «Είναι επιθυμία ζωής», ισχυρίζεται ο Ζήγρας πως του είχε πει το 2004. Η σχέση τους δεν ήταν ποτέ η ίδια μετά τον γάμο αυτό, λέει σήμερα ο Ζήγρας. Ίσως αυτός είναι ο λόγος που αφιερώνει το τελευταίο μεγαλύτερο κομμάτι του βιβλίου στον Βίο και Πολιτεία της «Αντουανέτας» και του «...άκνη». Από το Παρίσι μέχρι το σπίτι κάτω από την Ακρόπολη, τα πανάκριβα φώνα και τα ταξίδια με έξοδα του υπουργείου —ο Ζήγρας αφηγείται ένα παραλήρημα στατάλις... «ορατικά και προκλητικά». Αυτό είναι, σύμφωνα με τον Ζήγρα —και όχι κάποιο από τα σκάνδαλα— το μοιραίο λάθος του ήρωα του βιβλίου, του «...άκνη»: ότι δεν είχε ακούσει τη συμβουλή του παλιού του συντρόφου που του είχε πει πριν από χρόνια πως πρέπει να είναι διακριτικός με τον παράνομο πλουτισμό του...

Νέα μέθοδος τουρκικών παραβιάσεων στο Αιγαίο

Αντί των F16, ελικοφόρα αεροπλάνα πραγματοποιούν μεγαλύτερες διαδρομές κάνοντας πολλές παραβάσεις σε κάθε πτήση

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**

Μόνο μέσα στους πέντε πρώτους μήνες του 2014, οι Τούρκοι πραγματοποίησαν 1.017 παραβιάσεις του Ελληνικού Εναερίου Χώρου (ΕΕΧ). Αυτό ισοδυναμεί με μια κατακόρυφη αύξηση της παραβατικότητας δραστηριότητας, σε σχέση με το 2013, όπου είχαν πραγματοποιήσει μόνο 636 παραβιάσεις.

Παρά την αύξηση αυτή, ωστόσο, δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι οι Τούρκοι κλιμακώνουν την αεροπορική δραστηριότητα στο Αιγαίο. Οι αριθμοί είναι αποκαλυπτικοί. Τις 636 παραβιάσεις του 2013 τις πραγματοποίησαν 1.084 αεροσκάφη, ενώ για τις 1.107 του 2014 ευθύνονται... 576 αεροσκάφη. Στο ΓΕΕΘΑ εκτιμούν, μάλιστα, ότι έξοδοι των τουρκικών σχηματισμών μαχητικών τύπου F-16 έχουν μειωθεί σημαντικά τους τελευταίους μήνες. Είναι προφανές, λοιπόν, ότι οι Τούρκοι έχουν βρει ένα νέο τρόπο, ώστε να πολλαπλασιάζουν τις παραβιάσεις.

Η διαφορά βρίσκεται στο αεροσκάφος αεροναυτικής συνεργασίας τύπου CN-235, που ξεκίνησε να παραλαμβάνει η Τουρκία το περασμένο καλοκαίρι. Το CN-235 που κατασκευάζεται από την ισπανική CASA, μια θυγατρική της ευρωπαϊκής αεροπορικής βιομηχανίας EADS, είναι

ένα δικινητήριο ελικοφόρο αεροσκάφος, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μεταγωγικό, για έρευνα και διάσωση, για αεροναυτική συνεργασία, αλλά και για ηλεκτρονικό πόλεμο. Η τουρκική αεροπορία έχει παραγγείλει 32 τέτοια αεροσκάφη και έχει παραλάβει ως σήμερα έντεκα.

Μέχρι τώρα, οι παραβιάσεις του ΕΕΧ από την τουρκική αεροπορία γίνονταν με μια συγκεκριμένη τακτική. Ένας τουρκικός σχηματισμός F-16, συνήθως 4 ή 6 αεροσκαφών, απογειωνόταν από κάποια τουρκική βάση στα παράλια του Βορείου Αιγαίου, π.χ. το Μπαλί Κισίρ, και έκανε μια μεγάλη βόλτα στο Αιγαίο «κόβοντας» τον ΕΕΧ των νησιών μέσα από τα 10 μίλια σε 2 ή 3 σημεία. Τα αεροσκάφη αυτά συνήθως επιστρέφουν και προσγειώνονται εκεί που απογειώνονται, δηλαδή είτε από τα βόρεια είτε από τα κεντρικά τουρκικά παράλια. Η όλη διαδικασία είχε συνήθως διάρκεια 20 λεπτών και στην ολοκλήρωση της «βόλτας» τα τουρκικά μαχητικά είχαν διενεργήσει 2 ή 4 παραβιάσεις. Εξυπακούεται ότι κάθε φορά που συμβαίνει αυτό σκάνεται ένα ζεύγος ελληνικών F-16, τα αναγνωρίζει και τα ανακαίει. Περισσότερες παραβιάσεις καταγράφονταν μόνο όταν οι Τούρκοι είχαν περισσότερα μαχητικά στον

αέρα. Αυτό άλλαξε όταν έκαναν την εμφάνισή τους τα CN-235. Τα αεροσκάφη αυτά απογειώνονται από τη ναυτική βάση του Τόπελε, στα βόρεια τουρκικά παράλια, κατευθύνονται όμως νότια και κάνουν μια μεγάλη «βόλτα» κατά μήκος του Αιγαίου για να προσγειωθούν στην αεροπορική βάση Νταλαμόν, απέναντι από τη Ρόδο. Αυτό γίνεται φυσικά χωρίς να υποβάλλουν σχέδιο πτήσης, κάτι που συνιστά παράβαση των Κανόνων του FIR Αθηνών.

Ελληνική εγρήγορση

Το νέο στοιχείο είναι ότι τα αεροσκάφη αυτά διασχίζουν τα Δωδεκάνησα, όπου τα νησιά είναι πάρα πολλά και στη διάρκεια της πτήσης «κόβουν» τον ΕΕΧ κάτω από τα 10 μίλια σε πολλά σημεία. Σύμφωνα με στρατιωτικές πηγές, μόνο εκεί μπορεί να κάνουν 10 παραβιάσεις. Πέρα από αυτό, όμως, όντας ελικοφόρα, έχουν ταχύτητα μόνο 450 χλμ. ανά ώρα και χρειάζονται πάνω από δύομιση ώρες, που σημαίνει ότι διατηρούν την Π.Α. σε εγρήγορση όλο αυτό το διάστημα. Ένα CN-235 μπορεί να κάνει σε μια πτήση 15 ή και 25 παραβιάσεις του ΕΕΧ, αν δε μάλιστα επιστρέψει την ίδια μέρα μπορεί να ξεπεράσει τις 45 παραβιάσεις.

Ως τώρα, η Πολεμική Αεροπορία

δεν πραγματοποιούσε ανακαταστάσεις ελικοφόρων αεροσκαφών, τέτοια φαινόμενα άλλωστε ήταν σπάνια. Μόλις όμως διαπίστωσε ότι οι παραβιάσεις των CN-235 παγιώνονται σε σχεδόν καθημερινή συχνότητα, άλλαξε τακτική. Από το ΓΕΕΘΑ δόθηκε εντολή τα αεροσκάφη αυτά να ανακαίγονται, κάτι που στην πράξη σημαίνει, ότι μόλις σημειωθεί παραβίαση, ένα αεροσκάφος τύπου F-16 απογειώνεται και «πέφτει» δίπλα τους.

Σύμφωνα με στρατιωτικές πηγές, αυτή η αποφασιστική αντίδραση ενόχλησε τους Τούρκους, κάτι που αποτιμήθηκε σε δημοσιεύματα του τουρκικού τύπου, που ανέφεραν ότι τουρκικά αεροσκάφη παρενοχλήθηκαν από ελληνικά μαχητικά σε διεθνή εναεριο χώρο. Αλλά και οι Τούρκοι δέχονται μόνο 6 μίλια εναεριο χώρο, ενώ ο δικός μας εκτείνεται στα 10 μίλια. Στρατιωτικές πηγές εκτιμούν, πάντως, ότι η ενόχληση των Τούρκων από τις ανακαταστάσεις των CN-235 εκδηλώνεται... στη θάλασσα. Τα θαλάσσια συμβάντα φαίνεται να επιβεβαιώνουν αυτήν την υπόθεση. Τα CN-235 ανακαίγονται από τον Σεπτέμβριο και στο διάστημα αυτό έχει καταγραφεί μια έκρηξη των πλών τουρκικών πολεμικών ενόπλων χωρικών μας υδάτων...

Ο Ερντογάν αναζητεί τον διάδοχό του

Παρά τις κινητοποιήσεις για το Γκεζί, ο Τούρκος πρωθυπουργός δεν μεταβάλλει τα σχέδιά του, που είναι οι προεδρικές εκλογές

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Λίγους μήνες πριν από τις κρίσιμες προεδρικές εκλογές στη γειτονική Τουρκία, παρά την αντίσταση μεγάλης μερίδας της κοινωνίας στα σχέδιά του, ο πρωθυπουργός της χώρας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, εστιάζει την προσοχή του στην προεδρία. Την προηγούμενη εβδομάδα, με αφορμή την πρώτη επέτειο της υπόθεσης Γκεζί, διαδηλωτές και ακτιβιστές βγήκαν στους δρόμους των μεγαλύτερων πόλεων της Δυτικής Τουρκίας και ύψωσαν τη φωνή τους κατά της πολιτικής που ακολουθεί η κυβέρνηση Ερντογάν. Όμως οι οδομαχίες και οι συγκρούσεις, οι οποίες σημειώθηκαν στο δυτικό κομμάτι της χώρας, δεν φαίνεται να μεταβάλλουν τα

Υποψήφιοι για το αξίωμα του πρωθυπουργού φέρονται μεταξύ άλλων ο Αχμέτ Νταβούτογλου, ο Αμπντουλάχ Γκιουλ και ο Μπουλέντ Αρίντς.

σχέδια του Τούρκου πρωθυπουργού για τις προεδρικές εκλογές. «Για ακόμη μία φορά, η εικόνα διάλυσης την οποία παρουσιάζει η αντιπολίτευση ανοίγει τον δρόμο για την υλοποίηση των σχεδίων του Ερντογάν», αναφέρει στην «Κ» ένα στέλεχος του κουρδικού κινήματος, το οποίο έλαβε μέρος στις κινητοποιήσεις της προηγούμενης εβδομάδας. Η πηγή της «Κ» προσθέτει: «Σε αντίθεση με τα δελτία του ξένου τύπου, η εικόνα της προηγούμενης εβδομάδας ήταν άκρως αποθαρρυντική. Το

Ο πρωθυπουργός της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, με τη συγκατάθεση του προέδρου Αμπντουλάχ Γκιουλ, θα ανακοινώσει την υποψηφιότητά του για τις προεδρικές εκλογές, εκτός απρόοπτου, περί τα μέσα Ιουνίου.

κουρδικό κίνημα πιστεύει ότι το προηγούμενο Σάββατο, στην πλατεία Ταξίμ, γύρω στις 7 το απόγευμα υπήρχαν μόλις 6 με 10 χιλιάδες διαδηλωτές. Αυτή η εικόνα θα πρέπει να προβληματίσει ολόκληρη την Τουρκία».

Η μάλλον μικρή συμμετοχή στις πορείες για την επέτειο του Γκεζί δεν διέφυγε την προσοχή του κυβερνώντος κόμματος. Σύμφωνα με τον αρθρογράφο της φιλοκυβερνητικής εφημερίδας «Γενί Σαφάκ», Ατίλα Γιαϊλά, η περιορισμένη συμμετοχή στις κινηπο-

ιότητες για το Γκεζί σε συνδυασμό με την αποδυνάμωση της αντιπολίτευσης φαίνεται να ανοίγει τον δρόμο για την «άνετη» εκλογή του κ. Ερντογάν στο ανώτατο πολιτικό αξίωμα της Τουρκίας.

Δύο προϋποθέσεις

Στην Αγκυρα, η κυβερνητική παράταξη πιστεύει ότι, με τη συγκατάθεση του προέδρου Αμπντουλάχ Γκιουλ, ο πρωθυπουργός Ερντογάν θα ανακοινώσει την υποψηφιότητά του για τις προεδρικές

εκλογές, εκτός απρόοπτου, περί τα μέσα Ιουνίου, ενώ τα στελέχη και οι υποστηρικτές του ΑΚΡ στρέφουν πλέον την προσοχή τους στο ποιος θα διαδεχθεί στο αξίωμα του πρωθυπουργού τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν.

Οι πληροφορίες της «Κ» από τους κύκλους της τουρκικής πρωθυπουργίας αναφέρουν ότι ο κ. Ερντογάν έχει θέσει δύο προϋποθέσεις για την ανάδειξη του νέου πρωθυπουργού της χώρας. Πρώτον, ο νέος πρωθυπουργός δεν πρόκειται να αναλάβει την

εξουσία για μια μεταβατική περίοδο. Ο πολιτικός άνδρας ο οποίος θα διαδεχθεί τον κ. Ερντογάν στο αξίωμα του πρωθυπουργού θα οδηγήσει τη χώρα στις βουλευτικές εκλογές του 2015 και θα λάβει σημαντικές αποφάσεις σε κείρια ζητήματα όπως το Κουρδικό, το Κυπριακό και η οικονομία. Δεύτερον, ο διάδοχος του κ. Ερντογάν, εκτός από την πρωθυπουργία, θα κληθεί να αναλάβει και την ηγεσία του ΑΚΡ. Ο νέος ισχυρός άνδρας του κυβερνώντος κόμματος θα δώσει αγώνα δρόμου για μια νέα εκλογική νίκη στις βουλευτικές εκλογές του επόμενου έτους.

Οι «μνηστήρες»

Ποιοι είναι οι υποψήφιοι για το αξίωμα του πρωθυπουργού της γειτονικής χώρας; Οι καλά πληροφορημένες πηγές της «Κ» αναφέρουν ότι μέχρι στιγμής στην Αγκυρα έχει ξεχωρίσει το όνομα του Αχμέτ Νταβούτογλου για την πρωθυπουργία και την ηγεσία του ΑΚΡ. Ο κ. Ερντογάν προσεγγίζει πολύ θετικά την υποψηφιότητα του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών και πιστεύει ότι στο μέλλον θα έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει μια δημιουργική συνεργασία με τον κ. Νταβούτογλου. Εκτός της υποψηφιότητας του κ. Νταβούτογλου, η ηγεσία του ΑΚΡ και ο στενός κύκλος των συνεργατών του Τούρκου πρωθυπουργού φαίνεται να μελετούν τα βιογραφικά του προέδρου της Δημοκρατίας Αμπντουλάχ Γκιουλ, των αντιπροέδρων της κυβέρνησης Μπουλέντ Αρίντς και Αλί Μπαμπάτζαν, του πρώην υπουργού Μεταφορών Μπιναλί Γιλντιρίμ και του Νομάν Κουρτουλμούς.

...Και δημιουργεί δικό του «στρατό»

Ενόψει των προεδρικών εκλογών, η τουρκική πρωθυπουργία έχει θέσει σε εφαρμογή μια νέα στρατηγική. Οι σύμβουλοι του πρωθυπουργού Ερντογάν πιστεύουν ότι η τακτική πόλωση έχει συμβάλει στην πρόσφατη αύξηση των ποσοστών του κυβερνώντος κόμματος. Για αυτόν τον λόγο, στη νέα περίοδο, η πρωθυπουργία θα εξακολουθήσει να πραγματοποιεί σκληρές επιθέσεις κατά της αντιπολίτευσης. Την ίδια στιγμή, το ΑΚΡ καλεί τους οπαδούς του να βγουν στους δρόμους. Ταυτόχρονα το υπουργείο Εσωτερικών προχωρεί με γοργούς ρυθμούς στην ανασυγκρότηση και την ενίσχυση της τουρκικής αστυνομίας, μέσω της απομάκρυνσης των μελών του κινήματος Γκιουλέν από τους κόλπους της, ενώ παράλληλα προχωρεί και στην ανασυγκρότηση της στρατοχωροφυλακής η οποία στη νέα περίοδο θα διοικείται από πολιτικούς γραφειοκράτες και όχι από στρατηγούς. Σύμφωνα με τους προσεκτικούς Τούρκους αναλυτές, η γειτονική χώρα εισέρχεται σε μια νέα περίοδο κατά την οποία ο πρωθυπουργός Ερντογάν έχει στόχο τον απόλυτο έλεγχο των πολιτικών εξελίξεων με βάση τις προεδρικές εξουσίες. Την ίδια στιγμή, ο κ. Ερντογάν δημιουργεί τον δικό του «στρατό» για να πιέσει τις τελευταίες εστίες αντιπολίτευσης στο εσωτερικό της χώρας, γεγονός που αποδείχθηκε από τη στάση την οποία πήρε η κυβέρνηση το προηγούμενο Σαββατοκύριακο, κατά τη διάρκεια του εορτασμού της πρώτης επετείου της «υπόθεσης Γκεζί».

NEES ΓΕΥΣΕΙΣ!

vanilla
hazelnut praline
dark chocolate

Ο ήχος του καλοκαιριού!

PAPAFILIPPOU
ICE CREAM

Το παγωτό μας

facebook papafilippouicecream

Καιρός για Cytanet και στο εξοχικό!

Επωφελέσου μέχρι και 48% φθινότερη συνδρομή και ένα μήνα δωρεάν.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Δωρεάν σύνδεση μέχρι 15 Ιουνίου

www.cyta.com.cy/telephony-internet 8000 80 80 @cytacyprus cytainfo+ App Store Google play

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

cytanet

Ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα με τον πρόεδρο της Γαλλίας, Φρανσουά Ολάντ, μπροστά στην ακτή Ομάχα όπου διεξήχθησαν οι φονικότερες συγκρούσεις της απόβασης στη Νορμανδία το 1944.

Η επέτειος των 70 χρόνων τους έφερε λίγο πιο κοντά

Διπλωματικές διεργασίες στο περιθώριο του εορτασμού για την απόβαση στη Νορμανδία

Του **PETER BAKER**
THE NEW YORK TIMES

Τις διαφορές τους έθεσαν για λίγο στο περιθώριο αρχηγοί κρατών από τις ΗΠΑ, τον Καναδά, την Ευρώπη και τη Ρωσία, για να τιμήσουν τη χθεσινή 70ή επέτειο της απόβασης στη Νορμανδία, της μεγαλύτερης αμφίβιας επιχείρησης στην ιστορία. «Τα αλληπάλλλα κύματα νέων ανδρών, που όρμησαν στις παραλίες αυτές για να απελευθερώσουν την Ευρώπη, αποτελούν την καλύτερη απόδειξη για την προσήλωσή των ΗΠΑ στην ελευθερία», τόνισε ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα, μιλώντας στο αμερικανικό στρατιωτικό νεκροταφείο, πάνω από την παραλία Ομάχα.

Στον απόηχο της τελετής, όμως, η ρωσική προσαρτηση της Κριμαίας και η ενδεχόμενη ρωσική στρατιωτική επιχείρηση στην Ανατολική Ουκρανία οδήγησαν ορισμένους, όπως την πρόην ΥΠΕΞ Χίλαρι Κλίντον και τον πρίγκιπα Κάρολο της Αγγλίας, να συγκρίνουν τον πρόεδρο Πούτιν με τον Χίτλερ. Αν και ο Ρώσος πρόεδρος, που έχει προσκληθεί στη Νορμανδία, δεν συμμετείχε στην τελετή στην παραλία Ομάχα,

η παρουσία του στο επίσημο, ιδιωτικό γεύμα των ηγετών, την Παρασκευή, εθεωρείτο βέβαιη.

Παρά τη συμφωνία τους να αποκλείσουν τη Ρωσία από τη σύνοδο του G8, οι κ. Ολάντ, Κάμερον και η κ. Μέρκελ είχαν κατ' ιδίαν συναντήσεις με τον Ρώσο πρόεδρο, τόσο την Πέμπτη όσο και την Παρασκευή. Αν και ο πρόεδρος Ομπάμα

Το ουκρανικό ζήτημα κυριάρχησε στις συζητήσεις μεταξύ των ηγετών – Δεκτικές «επιθέσεις» κατά Ρωσίας.

αρνήθηκε να έχει τέτοια συνάντηση με τον Πούτιν, οι δύο ηγέτες επρόκειτο να συνομιλήσουν στο γεύμα της Παρασκευής. Στο μεταξύ, σε μια σπάνια επίδειξη διατλαντικής σύμπτωσης, την Πέμπτη, ο Μπαράκ Ομπάμα και ο Ντέιβιντ Κάμερον έδωσαν στη Μόσχα διορία ενός μήνα για να ικανοποιήσει τους όρους τους ή να βρεθεί αντιμετώπιση με νέες σκληρότερες κυρώσεις. Το τηλεγράφο διατυπώθηκε σε κοινή

συνέντευξη Τύπου μετά τη σύνοδο κορυφής του G7. Σύμφωνα με τους Ομπάμα και Κάμερον, προκειμένου να μην υποστεί η χώρα του νέες κυρώσεις, ο Πούτιν θα πρέπει, κατ' αρχάς, να αναγνωρίσει τον Πιοτρ Ποροσένκο ως νέο πρόεδρο της Ουκρανίας, να σταματήσει τη μεταφορά όπλων στην Ανατολική Ουκρανία καθώς και να υποστηρίξει τις φιλορωσικές δυνάμεις στην περιοχή. «Ο επόμενος μήνας θα είναι κρίσιμος για να δούμε αν ο πρόεδρος Πούτιν θα λάβει τα σχετικά μέτρα. Και αυτό θα του ζητήσω να κάνει όταν τον συναντήσω», είπε ο κ. Κάμερον. Λίγο πριν από την τελετή στην παραλία Ομάχα, ο Αμερικανός πρόεδρος συναντήθηκε με επτά βετεράνους της απόβασης, ορισμένοι από αυτούς σε αναπηρικά αμαξίδια. Στην ομιλία του, ο Μπαράκ Ομπάμα μνημόνευσε μάλιστα ονομαστικά τρεις από τους παριστάμενους Αμερικανούς βετεράνους – δύο από αυτούς αλεξιπτώτιστές της 101ης Αερομεταφερόμενης Μερραρίας και ένα στρατιώτη του 8ου Συντάγματος Πεζικού. Ο Μπαράκ Ομπάμα είναι ο πρώτος Αμερικανός πρόεδρος που δεν έχει γεννηθεί κατά τη διάρκεια ή λίγο μετά τον

Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Παρά ταύτα, ο Ομπάμα αποκάλυψε ότι μέλος της οικογένειάς του συμμετείχε στην απόβαση, καθώς ο παππούς του υπηρέτησε υπό τις διαταγές του θρυλικού στρατηγού Τζορτζ Πάτον. Ο Ρόναλντ Ρέιγκαν, το 1984, υπήρξε ο πρώτος πρόεδρος των ΗΠΑ που επισκέφθηκε τη Νορμανδία με αφορμή τη 40ή επέτειο της απόβασης, ενώ ο λόγος του για τον πρωϊσμό των συμμάχων θεωρήθηκε από τους πιο γλαφυρούς και αποτελεσματικούς της θητείας του.

Οι λιγοστοί πια βετεράνοι που παρευρέθηκαν στην τελετή είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τον 89χρονο συνάδελφό τους, τον Σκωτσέζο πρώην αλεξιπτώτιστή του 2ου Συντάγματος Τζοκ Χάτον, να πραγματοποιεί άλμα στο ακριβές σημείο όπου είχε πέσει τα ξημερώματα της 6 Ιουνίου 1944. Ο Χάτον έπεσε αυτή τη φορά από ύψος 5.000 ποδιών, δέκα φορές μεγαλύτερο από εκείνο της «μεγαλύτερης ημέρας» πριν από 70 χρόνια. Ο βετεράνος προσγειώθηκε σε μικρή απόσταση από τον πρίγκιπα της Ουαλίας, Κάρολο, ο οποίος συνεχάρη θερμά τον θαρραλέο απόστρατο πολεμιστή.

Ελεγχόμενη αλλαγή στον θρόνο της Ισπανίας

Με σκοπό τη θωράκιση της μοναρχίας

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

Στα 76 του χρόνια, ο βασιλιάς Χουάν Κάρλος της Ισπανίας αποφάσισε να αλλάξει τα πάντα προκειμένου να μην αλλάξει τίποτα. Μετά τέσσερις δεκαετίες στον θρόνο, ο Ισπανός μονάρχης εξέπληξε τη χώρα τη Δευτέρα ανακοινώντας ότι παραδίδει τα σκήπτρα στον 46χρονο γιο του Φίλιππο.

Η ελεγχόμενη εναλλαγή στον θρόνο, ενόσω οι πολιτικές συνθήκες είναι ακόμη ευνοϊκές, θεωρήθηκε ο καλύτερος τρόπος για να διασφαλιστεί η επιβίωση του οίκου των Βουρβόνων τον 21ο αιώνα – αλλά και να θωρακιστεί ένα συνταγματικό status quo που κλυδωνίζεται. Τα προβλήματα υγείας του Χουάν Κάρλος, ο οποίος έχει υποβληθεί σε οκτώ χειρουργικές επεμβάσεις από τότε που έπεσε και έσπασε τη λεκάνη του ενώ κυνηγούσε ελέφαντες σε σαφάρι πολυτελείας στην Μποτσουάνα, το 2012, αποτελούν μόνο ένα τμήμα της εξήγησης. Ομοίως, η δικαστική υπόθεση διασπάθισης εκατομμυρίων από τα δημόσια ταμεία από την κόρη του Χουάν Κάρλος, πριγκίπισσα Χριστίνα, και τον επικρισματία σύζυγό της Ινιάκι Ουρτανγκάιν πλύνει μεν την εικόνα του παλατιού, αλλά δεν εξηγεί την απόφαση του Χουάν Κάρλος να πετάξει το γάντι πέντε μήνες μετά το πρωτοχρονιάτικο διάγγελμα στο οποίο είχε υποσχεθεί ότι δεν το βάζει κάτω.

Αποσταθεροποίηση

Η παραιτήση του βασιλιά, μία εβδομάδα μετά τις ευρωεκλογές, έχει άμεσο σχέδιο με το αποτέλεσμα της αναμέτρησης αυτής. Καθώς το Λαϊκό και το Σοσιαλιστικό Κόμμα υφίστανται έντονες πτώσεις, έχοντας χάσει πάνω από 15 ποσοστιαίες μονάδες το καθένα, η αποσταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού κινδυνεύει να διαβρώσει τη φιλομοναρχική κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Η τωρινή Βουλή, που εξελέγη στα τέλη του... μακρινού 2011, αναμένεται να υπερψηφίσει τον νόμο που κρίνει βασιλιά τον Φίλιππο με πλειοψηφία 90%. Ομως, η εκλογική αποτύπωση των πολιτικών ισορροπιών στις ευρωεκλογές της 25ης Μαΐου, με την άνοδο των αριστερών και αυτονομιστικών δυνάμεων, υποδεικνύει ότι η εικόνα της Βουλής θα αλλάξει μετά τις βουλευτικές του 2015.

Η δεινή ήττα των ευρωεκλογών υποκρέωσε σε παραιτήση τον ηγέτη του Σοσιαλιστικού Κόμματος και έμπιστο του βασιλιά, Αλφρέδο Πέρες Ρουβαλκάβα. Ένας σημαντικός αστερίσκος στην ανακίνωση της παραιτήσεως αυτής ήταν ότι τίθεται σε ισχύ από τον Ιούλιο, αφήνοντας, όπως φάνηκε στη συνέχεια, στον Ρουβαλκάβα το περιθώριο να πνίξει, εν είδει κύκνειου άματος, τις αντιμοναρχικές φωνές της κοινοβουλευτικής βάσης.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα δεν συγκυβερνά με το Λαϊκό Κόμμα του πρωθυπουργού Ραχόι, αλλά εκφράζει τη συμφωνία του στους κεντρικούς άξονες της πολιτικής λιτότητας, υφιστάμενο όλο και εν-

Το σκήπτρα στον 46χρονο γιο του Φίλιππο αποφάσισε να παραδώσει ο βασιλιάς Χουάν Κάρλος της Ισπανίας.

Η άνοδος των αριστερών και αυτονομιστικών δυνάμεων υποδεικνύει ότι η εικόνα της Βουλής θα αλλάξει μετά τις βουλευτικές του 2015.

τονότερες πτώσεις από τα αριστερά. Η φθίνουσα πορεία του ισπανικού Σοσιαλιστικού Κόμματος, που έχει χαρακτηριστεί και «pasokización» (pasokποίηση), εγγυάται οξυτάτες αντιπαραθέσεις με αβέβαιο αποτέλεσμα στο κοινοβουλευτικό συνέδριο του Ιουλίου. Η στέψη του Φίλιππου θα έχει ολοκληρωθεί λίγες εβδομάδες νωρίτερα, σίγουρα όχι χωρίς αντιδράσεις. Οι δεκάδες χιλιάδες αντιμοναρχικοί διαδηλωτές που κατέκλυσαν τις ισπανικές πλατείες μόλις ανακοινώθηκε η παραιτήση του Χουάν Κάρλος έχουν υποσχεθεί να περικυκλώσουν το Κοινοβούλιο την ώρα της στέψης, ζητώντας να καθοριστεί η μορφή του πολιτεύματος με δημοψήφισμα. Η βασιλική διαδοχή ολοκληρώνεται επίσης πριν από τη «σύγκρουση τρένων», όπως έχει αποκληθεί το δημοψήφισμα του Νοεμβρίου για την ανεξαρτησία της Καταλωνίας. Ως «καλωσόρισμα» στον νέο βασιλιά, ακόμη και το συνεργαζόμενο με το Λαϊκό Κόμμα, καταλανικό κόμμα CiU του Καταλανού πρωθυπουργού Αρτουρ Μας ανακοίνωσε ότι θα απούσε από την ψηφοφορία για τη στέψη. Ο δικτάτορας Φράνκο είχε ορίσει τον Χουάν Κάρλος διάδοχο του παραχωρώντας του απόλυτες εξουσίες, τις οποίες δεν χρησιμοποιούσε, εκτιμώντας ότι στην Ευρώπη του 1975 οι συνθήκες είχαν αλλάξει. Αντιστοίχως, σε μια στιγμή έντονων οικονομικών και πολιτικών ρευστότητας, το αποτέλεσμα ενός δημοψηφίσματος για το πολιτειακό μπορεί να είναι διαφορετικό από αυτό με το οποίο εγκρίθηκε πανηγυρικά το κοινοβουλευτικό μοναρχικό του 1978.

Η απάντηση του πρωθυπουργού Ραχόι προς όσους ζητούν δημοψήφισμα ήταν ότι θα πρέπει πρώτα να αλλάξουν το σύνταγμα – κάτι που ο ίδιος δεν είχε καμία δυσκολία να πράξει, τροποποιώντας εν μια νυκτί το άρθρο 135, σε συνεννόηση με τους Σοσιαλιστές, προκειμένου να κατοχυρωθεί συνταγματικά η ρήτρα μηδενικού ελλείμματος.

Απολύσεις Πάπα στο Βατικανό

Ολα τα μέλη του συμβουλίου που παρακολουθεί τις οικονομικές υποθέσεις του Βατικανού απέλυσε ο Πάπας Φραγκίσκος. Τα μέλη του πενταμελούς συμβουλίου αναμενόταν να συμπληρώσουν πενταετή θητεία έως το 2016. Ο Ποντιφικός βρέθηκε αντιμέτωπος με πιέσεις από το εσωτερικό του Βατικανού να αναθέσει τη μεταρρύθμιση των οικονομικών σε μία ομάδα με διεθνή εμπειρία, η οποία θα συνεργασθεί με τον Ρενέ Μπρούελχαρτ, τον Ελβετό δικηγόρο που ηγείται του συμβουλίου και έχει αναλάβει την εξυγίανση των οικονομικών υποθέσεων της Καθολικής Εκκλησίας για την προώθηση της διαφάνειας. Ο Πάπας Φραγκίσκος φέρεται να έχει

επιλέξει ήδη τέσσερις ειδικούς από την Ελβετία, τη Σιγκαπούρη, τις ΗΠΑ και την Ιταλία, για να αντικαταστήσουν τα απερχόμενα μέλη του συμβουλίου, που ήταν όλα παλικής καταγωγής. Ανάμεσα στα νέα μέλη βρίσκεται για πρώτη φορά και μία γυναίκα.

Ο πύργος Μπενουβίλ και οι υψηλοί καλεσμένοι

Ο πύργος που φιλοξένησε την Παρασκευή τους ηγέτες για τον εορτασμό της 70ής επέτειο της καθοριστικής για τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο απόβασης στη Νορμανδία, τον Ιούνιο του 1944, έχει τη δική του ιστορική σημασία, αφού διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη γαλλική αντίσταση κατά των ναζί. Κτισμένο τον 18ο αιώνα, το Chateau de Benouville βρίσκεται μόλις μερικά χιλιόμετρα μακριά από την παραλία όπου αποβιβάστηκαν οι απελευθε-

Το Chateau de Benouville, που κατασκευάστηκε μεταξύ 1765 και 1785, βρέθηκε στα χέρια των τοπικών αρχών τη δεκαετία του 1920 και στέγαζε αρχικά ένα δημοτικό σχολείο και στη συνέχεια το μαριεττήριο, το οποίο διοικείτο από καλόγηρες, που προσέφεραν προστασία σε ανύπαντρες μητέρες και ορφανά. Η Βιόν έγινε διευθύντρια του ιδρύματος το 1935. Μετά την κατάληψη της Γαλλίας από τους ναζί, το 1940,

συμμετείχε στην Αντίσταση με το ψευδώνυμο «Κόμισσα». Το κτίριο μετατράπηκε σε ιδανική κρυψώνα για κρατούμενους που είχαν αποδράσει και στρατιώτες της αεροπορίας, των οποίων τα αεροπλάνα είχαν κτυπηθεί από τον εχθρό. Την ίδια στιγμή, εξυπηρετούσε ως οπλοστάσιο και σημείο παραγωγής πλαστών ταυτοτήτων, μακριά από τα βλέμματα των Γερμανών. Στη μεγάλη έκταση του πύργου φιλοξέ-

νείτο και ο ασύρματος που μετέδιδε μηνύματα στους αγωνιστές της Αντίστασης. Ως από θαύμα, το Chateau de Benouville δεν υπέστη ζημιές, ακόμη και την ημέρα του D-Day.

Αφού έληξε ο πόλεμος, η Λέα Βιόν εξελέγη δήμαρχος της περιοχής του Μπενουβίλ από το 1947 έως το 1953. Σταδιακά, ο πύργος παραμελήθηκε και τα κτίρια στην έκτασή του άρχισαν να φέρουν τα σημάδια του χρόνου. Το 1985, ωστόσο, ανακαίνιστηκαν και δύο χρόνια αργότερα φιλοξένησαν μια γαλλο-βρετανική σύνοδο, στην οποία συμμετείχαν ο τότε Γάλλος πρόεδρος Φρανσουά Μιτεράν και ο πρωθυπουργός της Μεγάλης Βρετανίας, Μάργκαρετ Θάτσερ. Πλέον το Chateau de Benouville ανοίγει συχνά τις πόρτες του για να στεγάσει διάφορες εκδηλώσεις.

Στο γεύμα για τον εορτασμό της παρόδου εβδομήντα ετών από το D-Day παρευρέθηκαν είκοσι ηγέτες κυβερνήσεων και περίπου εξήντα ακόμη καλεσμένοι. Ανάμεσά τους ήταν η βασίλισσα της Βρετανίας Ελισάβετ, ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα, αλλά και ο Ρώσος ομόλογός του Βλαντιμίρ Πούτιν. Το μενού της εκδήλωσης ανέβησαν διάσημοι Νορμανδοί σεφ που έχουν τιμηθεί με το αστέρι Μισελέν.

Κτισμένος τον 18ο αιώνα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη γαλλική αντίσταση κατά των ναζί.

ρωτικές δυνάμεις της ηπειρωτικής Ευρώπης.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου, ο πύργος χρησιμοποιείτο ως μαριεττήριο και η διευθύντρια του, Λέα Βιόν, προσέφερε καταφύγιο στους στρατιώτες των Συμμάχων και στους Γάλλους ακτιβιστές της Αντίστασης. Ταυτόχρονα, μετέφερε στις συμμαχικές δυνάμεις πολύτιμες πληροφορίες για τις κινήσεις των Γερμανών.

Το φαινόμενο Ματέο Ρέντσι ερεθίζει την Ε.Ε.

Ο εκλογικός του θρίαμβος προκαλεί αισθησιότητα αλλά τα δύσκολα βρίσκονται μπροστά του

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

«Η νίκη του κ. Ρέντσι μάς δίνει ένα πολύτιμο μάθημα, επιβεβαιώνοντας ότι μια συστημική ευρωπαϊκή κυβέρνηση, με ένα φιλόδοξο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, μπορεί να κερδίσει την εμπιστοσύνη του εκλογικού σώματος». Αυτή ήταν η κεντρική εκτίμηση που διατύπωναν στο κύριο άρθρο της περασμένης Δευτέρας οι βρετανικοί Financial Times, με αφορμή μια σημαντική συνέντευξη του Ιταλού πρωθυπουργού σε έξι ευρωπαϊκές εφημερίδες.

Προτού κλείσει τις 100 πρώτες ημέρες του στην εξουσία, ο 39χρονος πρώην δήμαρχος Φλωρεντίας έγινε κιάλας επικοινωνιακό και πολιτικό φαινόμενο. «Μάγος», «Ιταλός Τόνι Μπλερ», «ο άνθρωπος που θα σώσει την ψυχή της Ευρώπης» είναι ορισμένοι από τους χαρακτηρισμούς που συνοδεύουν τα εγκωμιαστικά ρεπορτάζ. Κι αν μέχρι χθες οι επικριτές του είχαν να αντιπαραστήσουν ότι αναρριχήθηκε στην εξουσία ύστερα από «ανακτορικό πραξικόπημα» στο εσωτερικό του Δημοκρατικού Κόμματος, που ανέτρεψε τον πρωθυπουργό Ενρίκο Λέτα, από το βράδυ των ευρωεκλογών κάθε αμφισβήτηση κόπηκε με το μαχαίρι. Ένας από τους λίγους πρωθυπουργούς που κέρδισαν την εκλογική μάχη κόντρα στα ισχυρότατα ρεύματα της Ακροδεξιάς, του ευρωσκεπτικισμού και του αριστοτέλη ριζοσπαστισμού, ο Ρέντσι έφτασε το εκπληκτικό 41%, το μεγαλύτερο ποσοστό που έχει αποσπάσει ιταλικό κόμμα από το 1958. Στο αμέσως προσεχές μέλλον, ο κεντροαριστερός πολιτικός δύσκολα θα βρει αξιό-

μαχο αντίπαλο στην εσωτερική πολιτική κονίστρα. Η Forza Italia του Σίλβιο Μπερλουσκόνι κατατροπώθηκε, χάνοντας τη μισή δύναμή της από τις προηγούμενες ευρωεκλογές, για να πέσει κάτω από το 17%. Όσο για το νεοπαγές Κίνημα των Πέντε Αστέρων του Μπέπε Γκριό, να μην αναρριχήθηκε στη δεύτερη θέση, αλλά υποχώρησε στο 21%, έναντι 25% στις βουλευτικές εκλογές, ενισχύοντας τις εικασίες δεν είναι εχθρός, αλλά μοντέλο, όταν πρόκειται για την αγορά εργασίας ή τη δημόσια διοίκηση» και παρ' όλα αυτά κερδίζει τις εκλογές. Οι δεσμεύσεις του ενώπιον του Κοινοβουλίου για απελευθέρωση της αγοράς εργασίας, περικοπές δημοσίων δαπανών και πρόωπη επενδύσεων με διαδικασίες fast track ήχησαν σαν μελωδία στα αυτιά των επιχειρηματικών και πολιτικών ελίτ. Τούτων δοθέντων, η ευφορία τους για την εκλογική του επιβράβευση είναι απολύτως δικαιολογημένη.

Και λίγο πρόωπη, θα μπορούσε να προσθέσει κανείς. Δεν αληθεύει ότι ο Ρέντσι κέρδισε τις εκλογές υποσχόμενος, σαν άλλος Τσώρτσιλ, στους ψηφοφόρους «αίμα και δάκρυα» ή έστω ιδρώτα και δάκρυα. Αντίθετα, προσέφερε προεκλογικά μειώσεις φόρων, που φτάνουν τα 1.000 ευρώ ετησίως,

Προτού κλείσει τις 100 πρώτες ημέρες του στην εξουσία, ο 39χρονος Ματέο Ρέντσι, πρώην δήμαρχος Φλωρεντίας, έγινε κιάλας επικοινωνιακό και πολιτικό φαινόμενο.

στα χαμηλά εισοδήματα. Οι μεταρρυθμίσεις που έχει προωθήσει μέχρι τώρα είναι από τις «εύκολες», καθώς αφορούν τον εκλογικό νόμο, το κοινοβουλευτικό σύστημα και τη διοίκηση. Οι υψηλού κόστους αλλαγές στην οικονομία και την αγορά εργασίας περιμένουν τη σειρά τους. Τον τόνο στον πολιτικό του λόγο δίνουν διακηρύξεις για καλύτερη διακυβέρνηση της χώρας και μεγάλα αναπτυξιακά σχέδια, σε αντιπαράθεση με την άτεγκτη δημοσιονομική πειθαρχία που επιβάλλει το Βερολίνο. Με άλλα λόγια, προβάλλει μια συστημική, εντός ευρωπαϊκού πλαισίου εναλλακτική λύση στη λιτότητα, την επαγγελματία σιωπή, χωρίς αναταράξεις αλλαγής, που βρίσκει ευήκοα ώτα. Ωστόσο τα δύσκολα είναι μπροστά του.

Το μεγάλο πρόβλημα του Ρέντσι είναι η διαρκής επιδείνωση της ιταλικής οικονομίας. Η έβδομη βιομηχανική δύναμη του

πλανήτη έχει συσσωρεύσει αστρονομικό δημόσιο χρέος, της τάξης των δύο τρις ευρώ, και έρχεται δεύτερη, μετά την Ελλάδα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο (136% του ΑΕΠ). Το πρώτο τρίμηνο του 2014, η οικονομία της συρρικνώθηκε κατά 0,1%, υπενθυμίζοντας ότι βρίσκεται ακόμη μακριά από την ποθητή ανάκαμψη. Την ίδια περίοδο, η ανεργία ανέβηκε στο 13,4%, κάτι που αποτελεί νέο αρνητικό ρεκόρ μετά το 1977, όταν άρχισαν οι σχετικές μετρήσεις. Στη νεολαία, το ποσοστό αυτό ανεβαίνει στο εφιαλτικό 46%. Η επικοινωνιακή του δεινότητα και η αναξιοπιστία των πολιτικών του αντιπάλων χάρισαν στον Ρέντσι μια πρώτη νίκη. Θα χρειαστεί όμως πολύ περισσότερα πράγματα για να αντιμετωπίσει τους επίφοβους αντιπάλους, που γκρέμισαν από την εξουσία τους προκατόχους του: την οικονομική στασιμότητα και την κοινωνική δυσπραγία.

Αναζητώντας συμμάχους στην Ευρώπη

Ο αναλυτής των Financial Times Βόλφγκανγκ Μινχάου θεωρεί άκρως απίθανο να ικανοποιήσει η Αγκελα Μέρκελ τις αξιώσεις του Ρέντσι για χαλάρωση του Δημοσιονομικού Συμφώνου. Η Ιταλία αντιπροσωπεύει μια μεγάλη οικονομία με ένα ιλιγγιώδες χρέος και οποιαδήποτε χαλάρωση θα απειλούσε «να झλώσει το πουλόβερ» των συνθηκών που θωρακίζουν το ευρώ. Αλλωστε, ο επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων της Ενωσης, Ολι Ρεν, έριξε ήδη την πρώτη προειδοποιητική βολή προς τη Ρώμη, διαμνύοντας, την περασμένη Δευτέρα, ότι «χρειάζονται επιπλέον προσπάθειες ώστε να τύχουν σεβασμού οι προβλέψεις του Συμφώνου Σταθερότητας» και ότι «πρέπει να επιταχυνθεί ο ρυθμός των μεταρρυθμίσεων» από την κυβέρνηση Ρέντσι. Επομένως, ο Ιταλός πρωθυπουργός χρειάζεται επειγόντως πολιτικές συμμοχίες σε επίπεδο Ε.Ε. Επί του παρόντος, οι πιθανοί του σύμμαχοι περιορίζονται στη Μεσόγειο και κυρίως στη Γαλλία του Ολάντ και την Ισπανία του Ραχόι, που επίσης αναζητούν περισσότερο «οξυγόνο» για την οικονομική τους αναζωογόνηση. Υπέρ του Ρέντσι λειτουργούν και οι αυξανόμενες διαφοροποιήσεις των Σοσιαλδημοκρατών εταίρων της κ. Μέρκελ. Αίφνης, ο υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων Μίχαελ Ροτ ζήτησε, την εβδομάδα που πέρασε, χαλάρωση του Συμφώνου Σταθερότητας και πρότείνε να μην υπολογίζονται στα κριτήρια του εν λόγω συμφώνου οι δαπάνες για παιδεία, έρευνα, υποδομές και απασχόληση. Με δεδομένη, όμως, την κατηγορηματική άρνηση του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε να δεχθεί οποιαδήποτε συζήτηση για χαλάρωση, το πρόβλημα παραμένει. Το συμπέρασμα του Μινχάου: «Εάν ο κ. Ρέντσι δεν ρίξει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων τη συμμετοχή της Ιταλίας στην Ευρωζώνη - κάτι που δεν είναι διατεθειμένος να αποτομμήσει - δεν είναι σαφές πώς θα μπορούσε να πετύχει ουσιαστική αλλαγή στη διακυβέρνηση του ευρώ».

μόνο στη μεγάλη οθόνη!

1 ΛΑΡΝΑΚΑ
2 ΛΕΜΕΣΟΣ
3 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
4 THE MALL OF CYPRUS ΛΕΥΚΩΣΙΑ
5 KINGS AVENUE MALL ΠΑΦΟΣ

Τη μια νύκτα θα συγκινηθείς...θα κλάψεις. Την άλλη θα γελάσεις με τη ψυχή σου. Κάθε φορά θα ζεις την εμπειρία σαν μια ονειρική απόδραση. Μόνο σε μια οθόνη του K-Cineplex. Σε αμφιθεατρική αίθουσα με καθίσματα που σε χαλαρώνουν καθώς απολαμβάνεις την καλύτερη εικόνα και ήχο που υπάρχει. **Απόψε το έργο θέλεις να το ζήσεις...στο K-Cineplex.**

CINEPLEX
IT'S A DIFFERENT EXPERIENCE

www.kcineplex.com

ο ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ παρουσιάζει

Appie

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ
ΑΡΓΥΡΗΣ ΑΓΓΕΛΟΥ
ΙΩΑΝΝΑ ΠΗΛΙΧΟΥ

και στο ρόλο της μίς Χάνιγκαν
ΜΙΡΚΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΜΙΟΥΖΙΚΑΛ

3.4.5 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
www.tickethour.com.cy
ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ 21:00

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ, ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ-ΣΤΙΧΩΝ ΘΕΜΙΣ ΜΑΡΣΕΛΛΟΥ

BOOK BY THOMAS MEEHAN | MUSIC BY CHARLES STROUSE | LYRICS BY MARTIN CHARNIN | ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΥΑΙΑ ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ | ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑ ANNA ΑΒΑΝΑΣΙΑΔΗ

ΕΣΤΗΡΙΑ - ΠΑΡΗΦΟΡΕΙΣ 24665795-24657745 77777040

ΜΕΤΑ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΤΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

Γαστρονόμος

Η κουζίνα της Νάξου

Ταξιδέψαμε στη Νάξο και καταγράψαμε τις πιο αυθεντικές συνταγές μιας ολοζώντανης τοπικής κουζίνας. Εδώ η παράδοση μαγειρεύεται καθημερινά.

Μοναδικά τοπικά τυροκομικά προϊόντα, εξαιρετικής νοστιμιάς όπως Κίτρο Νάξου, πατάτες Νάξου, αρνιά και άλλοι απίθανοι συνδυασμοί. Πεντανόστιμες συνταγές: πατατοκεφτέδες με πατάτες Νάξου, ρόστο απεραθίτικο, σεφουκλωτή, κόκορας κρασάτος, πράσινες τηγανητές ντομάτες, κολοκυθοπαστίτσα, κασικάκι στο τηγάνι.

Ακόμη, επτά σεφ μαγείρεψαν για τον Γαστρονόμο γνωστές συνταγές από διάφορες περιοχές της Γαλλίας. Σαρδέλες γεμιστές, κοτόπουλο μπασκέζ, μπουγιαμπέσα, τάρτα τατέν, ντομάτες φαρσί (γεμιστά), λαγός στο φούρνο κ.ά.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

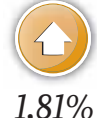
Χ.Α.Κ.
9,26%Χ.Α.
1,8%

Dow Jones

1,21%

Nasdaq

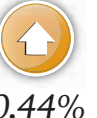
1,81%

Nikkei

3,04%

Dax

0,44%

FTSE 100

0,20%

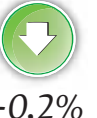
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Ψηλά στις
επιλογές
Ισραηλινών
και Τούρκων.
Σελ. 9

Πετρέλαιο

0,75%

€/δ

-0,2%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Μικρή, αλλά σταθερή
αύξηση των αφίξεων

Μικρή, αλλά σταθερή αύξηση παρουσιάζουν οι τουριστικές αφίξεις στην Κύπρο από την αγορά της Αγγλίας, ενώ άνοδος παρατηρείται και στις αφίξεις τουριστών από Ρωσία και Ουκρανία. Την ίδια στιγμή ο ΚΟΤ εντείνει τις προσπάθειες για ενίσχυση του τουριστικού ρεύματος από τη Γερμανία. Σελ. 6

ΕΥΡΩΠΗ

Στη φτώχεια ζει το
24% του πληθυσμού

Στα 123 εκατομμύρια φτάνουν οι φτωχοί πολίτες στο σύνολο της Ε.Ε., καθώς ολόένα και μεγαλύτερο ποσοστό πλήττεται από την οικονομική κρίση. Προβληματίζουν τα στοιχεία της έκθεσης του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO). Σελ. 7

ΚΑΡΙΕΡΑ

Οι νέοι παράγοντες στο
«κοινωνικό συμβόλαιο»

Αναθεωρημένη είναι για τις εταιρείες η λίστα των συμβαλλομένων με τους οποίους έχουν συνάψει το «κοινωνικό συμβόλαιο» τους. Ανάμεσά τους, τα ΜΜΕ, οι ακαδημαϊκοί, οι μη κερδοσκοπικοί κοινωνικοί φορείς κ.ά. Σελ. 8

Real Estate
Ταχεία ανάπτυξη
εμπορικών κέντρων

Η επενδυτική δραστηριότητα για ανάπτυξη νέων εμπορικών κέντρων διεθνώς κινείται με ταχείς ρυθμούς. Πιο δυναμική αγορά στην Ευρώπη είναι αυτή της Κωνσταντινούπολης, ενώ σχεδόν τα μισά υπό κατασκευή εμπορικά κέντρα παγκοσμίως βρίσκονται σε πόλεις της Κίνας. Σελ. 12

Ο Κάμερον απειλεί,
η Μέρκελ προβληματίζεται

Συνεχίζεται η αμηχανία, η ένταση και το ψυχρό κλίμα μεταξύ Μέρκελ και Κάμερον γύρω από το θέμα που αφορά στον επόμενο Πρόεδρο της Κομισιόν. Η επιμονή του Βρετανού Πρωθυπουργού να κρίνει ως ατυχή επιλογή τον υποψήφιο του ΕΛΚ, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, απειλώντας μάλιστα με έξοδο από την Ε.Ε., προκάλεσε την έντονη ενόχληση της Γερμανίδας Καγκελαρίου, η οποία δεν θα διατάξει να απομονώσει τη Βρετανία. Η απειλή Κάμερον για βρετανικό δημοψήφισμα ασκεί πίεση στην Άνγκελα Μέρκελ, αλλά μπορεί να αποτελέσει μία ευκαιρία για να προχωρήσει η Ε.Ε.

Ρευστότητα
και Ξένες
Επενδύσεις με
το νέο ομόλογο

Σύντομα οι τελικές αποφάσεις

Εντός Ιουνίου αναμένεται να εκδοθεί το νέο ομόλογο, αυτή τη φορά στη διεθνή αγορά, με διπλό στόχο την αντικατάσταση του γχώριου δανεισμού με ξένο, και την ενίσχυση της ρευστότητας στην οικονομία. Έχουν ολοκληρωθεί οι ενημερώσεις του υπουργού Οικονομικών προς τα κόμματα, ενώ στο Υπουργείο ολοκληρώνονται οι τεχνοκρατικές αποφάσεις που αφορούν στη διάρκεια και το ποσό της έκδοσης. Σύντομα αναμένεται και τελική απόφαση για την αναδοχή. Εκτιμάται πως το νέο

ομόλογο θα βοηθήσει την αγορά, την ώρα που πολλοί κάτοχοι εγχώριου δανεισμού δεν είναι σε θέση να ανανεώσουν, καθώς έχουν μεγάλη ανάγκη ρευστών. Ταυτόχρονα, η διόρθωση που θα γίνει στο προφίλ ωριμάνσας του χρέους, σε μία χρονική στιγμή κατά την οποία η όρεξη της αγοράς για την Κύπρο δείχνει να είναι πολύ υγιής, θα βοηθήσει στη διαχείριση του χρέους και μετά το 2016. Η έκδοση αναμένεται πως εξασφαλίσει επιτόκιο ελαφρώς ανώτερο του 5,5%. Σελ. 4

Υποτίμηση του ευρώ από την ΕΚΤ
με θετικές επιπτώσεις και κινδύνους

Θετικές όσο και αρνητικές επιπτώσεις αναμένεται πως θα έχει στην κυπριακή οικονομία η απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με την οποία μειώνονται τα επιτόκια αναφοράς, αυξάνεται η παροχή χρήματος, υποτιμάται το ευρώ και τονώνεται ο πληθωρισμός. Η άμεση επίδραση στη ρευστότητα των κυπριακών τραπεζών δεν θα είναι σημαντική, αφού αυτές επηρεάζονται πολύ περισσότερο από τις

ιδιαιτερότητες της οικονομικής συγκυρίας. Την ίδια στιγμή, η υποτίμηση του ευρώ θα ενισχύσει τις εξαγωγές, αλλά με σοβαρή επίδραση στις τιμές παραγωγού. Πάντως, η απόφαση τονώνει την όρεξη των επενδυτών για καλύτερες αποδόσεις από τις αναμενόμενες, κάτι που ενδεχομένως να βοηθήσει την κυπριακή οικονομία. Σελ. 4

Μπροστά στη
Νομισματική
Χαλάρωση, αν
χρειαστεί, η ΕΚΤ.
Σελ. 11

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Τάγκα και παραλλαγή

Στη Γέλα ένα μνήμα μέσα στα στάρια περιγράφει πώς ένας Αθηναίος, ονόματι Αισχύλος, γιος του Ευφορίωνα, είχε πολεμήσει κοντά στο δασύλλιο του Μαραθώνα. Εκεί, οι μακροκαίτιδες Πέρσες μπορούν, ακόμα, να μαρτυρήσουν τη νίκη και την ανδρεία του.

Οι ιστορικοί και φιλόλογοι κάνουν αρκετή συζήτηση για τον τάφο του Αισχύλου. Το «Αλκίαν δ' ευδόκιμον Μαραθώνιον άλσος αν ειποι» είναι λογικό, εντάξει. Αλλά αυτός ο οπλίτης έγραψε μερικά από τα πιο ευγενή δημιουργήματα της ανθρωπότητας, και το ήξερε, τόσο ο ίδιος όσο οι γύρω του. Ακόμα και οι νίκες του στους αγώνες τραγωδίας –όπου τελικά πτώθηκε μόνο από τον Σοφοκλή– ήταν καλά γνωστές. Ένα τέτοιο «τέρας» δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητο ως ένας απλός

οπλίτης-πολίτης της γραμμής. Τι πάει να πει «απλός οπλίτης» ένας άνθρωπος σαν τον Αισχύλο;

Στην Κύπρο συζητήθηκε πρόσφατα πως, ενώ ο στρατός αποτελεί «ντροπή» για πολλούς, την ίδια ώρα «υπερηφάνεια» αναβλύζει από τα μίγνυμα τάγκα, τα κίτρινα φτερά και τα βυζο-σκουλάρικα του Gay Pride. Η λογική αυτή φαντάζει ασυνεπής και έχει προκαλέσει πολλά σχόλια στα κοινωνικά δίκτυα, τις καφετέριες και τον τύπο. Οι δύο «πλευρές» –η «παραλλαγή» και το «τάγκα»– ανταπαντούν η μία στην άλλη με μένος, ενίοτε με μίσος, αλλά και πολλή μισαλλοδοξία. Και, ναι, η αμαρτία και των δύο φαίνεται πως είναι η μισαλλοδοξία.

Ο τάφος του Αισχύλου απαντά και στους δύο. Η υπερηφάνεια του Gay Pride έχει να κάνει με την ελευθερία: Των ανθρώπων να είναι, να ζουν, να σκέφτονται και να πράτ-

Η ικανότητα άσκησης
βίας υπάρχει για να μπο-
ρούν οι πολίτες να ζουν
όπως θέλουν.

τούν όπως οι ίδιοι θέλουν. Η ελευθερία του να μην ντρέπεται για τον εαυτό σου, επειδή αυτό «διατάσσει» η κοινωνία, μέσα στα δικά της κολλήματα. Η ελευθερία να αναζητήσει κανείς την ευτυχία του όπως ο ίδιος θέλει και όχι μέσα από τις εντολές των υπόλοιπων.

Αυτή η ελευθερία είναι το απόλυτο αγαθό σε μια κοινωνία. Και, αν οι εκδηλώσεις υπερηφάνειας των ΛΟΑΤ είχαν ως σκοπό να γιορτάσουν αυτή την ελευθερία, η ύπαρξη δυνάμεων ασφαλείας έχει ως σκοπό να την προστατέψει. Στρατός και Αστυνομία αποτελούν τη βάση

ενός κράτους. Αυτά τα σώματα αποτελούν το μοναδικό μέσο που έχει στα χέρια του ένα κράτος για να εξασφαλίσει κυριαρχία και αυτονομία στα σύνορά του, και κράτος δικαίου εντός των συνόρων του. Διατηρεί το μονοπώλιο στη βία για να προστατεύει τους λίγους από τους πολλούς.

Χωρίς τη νίκη στον Μαραθώνα, και αργότερα στις Πλαταιές και τη Σαλαμίνα, δεν θα υπήρχαν οι τραγωδίες του Αισχύλου. Μία μάχη, macho, βίαιη και απολίτιστη, που στόχο της έχει τη διαφύλαξη της ελευθερίας, αποτελεί το προλεούδιο των Χρυσών Αιώνων, της τέχνης, του πολιτισμού.

Πιο αντιπροσωπευτικό θα ήταν να έχουμε ένα στρατό όπου ο καθέννας να εμφανίζεται όπως είναι: Με πέτσινα, με μαλλί μέταλ, με κοτλέ των διανοούμενων, με τάγκα ή με γραβάτα, με σοσιαλιστικό ρο-

lo-neck. Για το ίδιο πράγμα πολεμούν –στη θεωρία, πάντα– όλοι, κι αν δεν υπήρχαν σοβαρές αντιρρήσεις ως προς τη στρατιωτική αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας επιλογής, τότε θα ήταν επιθυμητή.

Αντί, όμως, να συζητούμε ως κοινωνία αν ο στρατός είναι πιο έντιμος από το Gay Pride, θα έπρεπε να συζητήσουμε τι λένε οι δύο εκφάνσεις για τα βασικά μας πιστεύω. Διότι, αν η ελευθερία είναι στην κορυφή των αρχών στις οποίες πιστεύουμε, τότε αναπόφευκτα το τάγκα και η παραλλαγή ανήκουν μαζί.

Η καταπίεση, φυσικά, που δέχονται οι «αλλιώτικοι» από την κοινωνία δεν σταματά στα σύνορα ή στην πράσινη γραμμή. Αντίθετα, οι «διαφορετικοί» όλων των ειδών –οι εκτός του κυρίου ρεύματος ιδεολογικά, ερωτικά, θρησκευτικά, ή άλλως πώς– σήμερα υποφέρουν

παραπάνω από την ίδια την κοινωνία και όχι από «ξένους στρατούς». Αλλά η πρώτη γραμμή είναι εκεί, έστω και συμβολικά. Οι στρατιωτικοί και οι αστυνομικοί μας έχουν ρητή αποστολή. Δουλεύει τους είναι να προστατεύουν την ελευθερία: Εκείνη ακριβώς την ελευθερία που γιόρτασαν περήφανα πολλοί πολίτες πριν από δύο Σάββατα.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει ένα σοβαρό ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάτζι, μακριά από τους πολιτικούς.

ΣΗΜ: Το κείμενο λειτουργεί κάτω από τη μάλλον θεωρητική και πρακτικά αβάσιμη υπόθεση πως υπάρχει «αξιόμαχο» σε στρατό και αστυνομία, χάριν του επιχειρήματος.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολίαστε στο www.kathimerini.com.cy

Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου. Ένα με σένα.

800 11 800
24 ΩΡΕΣ
+357 22 575555
ΑΠΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ
www.piraeusbank.com.cy

ΑΡΘΡΟ / Της ΕΜΙΛΙΑΣ ΜΙΝΤΗ

Αμεροληψία, ΤΕΠ και διαφθορά

Παρόλο που το νομοθετικό Σώμα κατέληξε επί των νομοσχεδίων για ενσωμάτωση των τμημάτων ΤΕΠ - ΦΠΑ με συγκεκριμένες τροποποιήσεις που κατά την κρίση τους θα λειτουργούν ως «ασφαλιστικές δικλίδες» προς αποτροπή κομματικών παρεμβάσεων, οι πολίτες παραμένουν δύσπιστοι.

Μέχρι στιγμής, σε κανέναν τομέα της πολιτικής και οικονομικής τουλάχιστον ζωής του τόπου –εκεί όπου γίνονται τα μεγάλα γλέντια– δεν έχει αντιληφθεί να πλειοψηφούν άτομα που να είναι πραγματικά ανεξάρτητα από τα πολιτικά κόμματα.

Ξεκινώντας από τα συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών, προέδρων ανεξάρτητων συμβουλίων, Επιτροπών, Συνδέσμων και μιας σειράς άλλων ήσσονος η ελάχιστης σημασίας κομβικών θέσεων που άπτονται θεμάτων του δημόσιου, σχεδόν άπαντες είναι άτομα που έχουν επιλεγεί μέσα από κομματικούς καταλόγους.

Πρόσωπα που κυκλοφορούν στους κομματικούς και οικονομικούς κύκλους της Κύπρου ανακυκλώνονται συνεχώς, αν και τελευταίως διακρίνει κανείς κάποιες πινελιές νέων ανθρώπων που τους δίνεται η ευκαιρία να αναδειχθούν και κυρίως να αναδείξουν την υψηλή ακαδημαϊκή τους κατάρτιση και τα πολλά προσόντα τους.

Οι πολίτες δεν είναι ωστόσο δύσπιστοι, αν το άτομο που θα επιλεγεί θα είναι από κομματικό χώρο και συγκεκριμένα σχολής σκέψης. Η δυσπιστία έγκειται στο γεγονός ως προς το κατά πόσον οι εκάστοτε κυβερνώντες θέλουν να εγκύψουν εις βάθος στη σωρεία προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τόπος και η οικονομία.

Δεν είναι μυστικό ότι υπάρχουν τεράστια ποσά οφειλόμενα προς το κράτος που παραμένουν ανείσπρακτα.

Η υπερσία ΦΠΑ και κυρίως το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων αποτελούν ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της οικονομίας με κοινωνικές διαστάσεις. Το μεγάλο ερωτηματικό είναι κατά πόσον το άτομο που θα αναλάβει τα νιάτα αυτού του τμήματος θα διεκπεραιώνει αμερόληπτα, δίκαια, ανεξάρτητα και αποτελεσματικά το έργο του.

Δεν είναι μυστικό και καταγράφεται σε όλες τις εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ότι υπάρχουν τεράστια ποσά οφειλόμενα προς το κράτος που παραμένουν ανείσπρακτα. Ποσά που ξεκινούν από μερικές δεκάδες και αγγίζουν εκατομμύρια. Ένα πολύ σημαντικό στοιχείο που αναδεικνύει και το μέγεθος του προβλήματος τόσο σε οικονομικό όσο και κοινωνικό επίπεδο, είναι πως άτομα που ανήκουν στα ψηλότερα οικονομικά στρώματα οφείλουν τεράστια ποσά προς το κράτος αλλά παραμένουν ανέγγιχτοι.

Οπότε είναι ακριβώς σε αυτό το σημείο –στα βαθιά δηλαδή– που θα πρέπει να εγκύψει από τούδε και στο εξής το άτομο που θα αναλάβει τα νιάτα του ΤΕΠ και να αποδείξει ότι λειτουργεί αμερόληπτα και με κριτήριο την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Είναι σημαντικό να εξευρεθούν τρόποι ώστε το ΤΕΠ να μπορεί να λειτουργεί άμεσα και αποτελεσματικά. Να εισπράττει από όλους –όσο αναλογεί στον καθένα– και να μην κατατρέπει μόνο τους μισθωτούς, τους μικρομεσαίους και όσους επιχειρηματίες λειτουργούν με το γράμμα του Νόμου.

Είναι πλέον ακριβώς να δοθεί ένα τέλος στην ασυδοσία και μέσα από τα νέα δεδομένα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε, με νέες ρυθμίσεις και νέους κανόνες να επιβάλουμε ένα σύστημα κοινωνικής δικαιοσύνης και η Βουλή καλείται να διαδραματίσει ένα πολύ σημαντικό ρόλο: Να αποδείξει κατά πόσον είναι πρόθυμη να αντιμετωπίσει τη διαφθορά και δη, τη φοροδιαφυγή. Να καταθέσει σχετικές προτάσεις νόμου, να ψηφίσει νομοσχέδια, να δώσει τα απαραίτητα εργαλεία στο ΤΕΠ για να μπορεί να κάνει τη δουλειά του, να δημιουργήσει ένα σύστημα ελέγχου για όλους. Εδώ είναι που μπαίνουν οι ασφαλιστικές δικλίδες. Επί των έργων και όχι επί των λόγων.

ΔΗΚΤΗΣ

Να διαβάζουν

Συνεχίστηκε η συζήτηση για τον νόμο που αφορά στην αντιμετώπιση της παιδεραστίας. Όπως φάνηκε, στη Βουλή συζητούσαν για μέρες το θέμα της παρακολούθησης των παιδοφίλων μετά την αποφυλάκισή τους, αλλά ξεχάσαν να ρωτήσουν αν ήδη υπάρχει –έστω και προβληματικό– σύστημα παρακολούθησης, μέσα από το Συμβούλιο Αποφυλάκιστων. Όπως πάει το πράμα, δική μας ελπίδα είναι αυτή τη φορά να διαβάσουν και τις ... 63 σελίδες στη σχετική ενημέρωση οι βουλευτές πριν να πάρουν αποφάσεις, και να μην θυμηθούν εκ των υστέρων πως δεν ρώτησαν ούτε τις πιο βασικές ερωτήσεις. Ειρήνη, σωστά;

Η μάχη

Η αξιόμαχη, ισχυρή, δυνατή, αποτελεσματική Εθνική Φρουρά ούτε πίνακες ζωγραφικής δεν μπορεί να προστατέψει. Εκτός από τα πυρομαχικά, τα όπλα, τα αντιαρματικά και τους όλμους που κάνονται από τα στρατόπεδα, τώρα κάνονται και οι πίνακες του ΓΕΕΦ. Σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, όπως λένε συχνά οι βουλευτές, μας προστατεύει ένας γουμάς.

Τι είπες;

Πολύ περίεργη είναι η στάση του Προκαθημένου της Εκκλησίας ο οποίος για να πούμε την αλήθεια δεν μας έχει συνθίσει να κινείται σε χαμηλούς τόνους.

Χαμός γίνεται στις τράπεζες, άτομα διορίστηκαν στο νέο Δ.Σ. της Ελληνικής Τράπεζας και μάλιστα με αντιδράσεις και αμφιβολίες ως προς το πρόσωπο της τέως Επιτροπής Μεταρρύθμισης, πρόστιμα επιβάλλονται σε τραπέζιτες και ο Χρυσόστομος μούγκλα! Αν δεν έχει πάει για διακοπές, τότε πού βρισκείται και γιατί αποφάσισε να τηρήσει σιγήν ιχθύος; Περίεργο δεν είναι;

Σόουμαν

Θεμιστοκλέους σόου είχαμε πάλι στη Βουλή, αυτή τη φορά εναντίον Πρότασης Νόμου του ΔΗΣΥ για το θέμα της διαφάνειας των πράξεων των κομμάτων. Ο βουλευτής του Συναγερμού ειρωνεύτηκε κατά τη διάρκεια της συνεδρίας την πρόταση του κόμματός του, αναγκάζοντας τον Αβέρωφ να τον βάλει στη θέση του. Με ενδιαφέρον περιμέναμε την επόμενη του παρέμβαση για την κτηνοβασία. Και εις ανώτερα...

Τι γυρεύεις;

Πολλές είναι οι προσδοκίες από την ευρεία σύσκεψη που θα γίνει στο Προεδρικό στις 24 του μήνα σχετικά με τις έρευνες για την οικονομία. Όλοι οι εμπλεκόμενοι, συν τα κόμματα, θα συζητήσουν την πορεία των ερευνών και τις επόμενες κινήσεις της Πολιτείας στο όλο θέμα. Η παρουσία, όμως, του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι εκτός τόπου. Η δικαστική εξουσία δεν έχει, ούτε ει-

Jour-J στη Νορμανδία και ενώ οι καλεσμένοι του Ολάντ, Μπαράκ και Βλάντα φέρνουν τον οικοδεσπότη τους σε δύσκολη θέση, ο βετεράνος της Νορμανδίας, Τζοκ Χάττον επανέλαβε την πτώση του με αλεξίπτωτο, αυτή τη φορά χωρίς πυρά και χωρίς συντρόφους. Respect.

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Κόστος Ευκαιρίας ή Εναλλακτικό Κόστος

Λόγω του κάσματος που υφίσταται ανάμεσα στις απεριόριστες ανάγκες των ανθρώπων και τους περιορισμένους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους για ικανοποίηση των αναγκών τους, θα πρέπει να προχωρούν σε συγκεκριμένες επιλογές αγαθών ή υπηρεσιών με βάση τις προτεραιότητες που θέτουν. Κόστος ευκαιρίας ή εναλλακτικό κόστος καλείται η ποσότητα των αγαθών και υπηρεσιών που πρέπει να θυσιάστούν έτσι ώστε να παραχθεί μία επιπλέον μονάδα του αγαθού ή της υπηρεσίας που έχουμε επιλέξει.

ΜΑΡΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ
Καθηγητής Διοίκησης και Οικονομικών
Cyprus Institute of Marketing / The Cyprus Business School

σγήσεις να δώσει ούτε απόψεις να ανταλλάξει με την εκτελεστική και τη νομοθετική, και σίγουρα δεν μπορεί να κάνει συσκέψεις με την εισαγγελία ή την αστυνομία. Με την ελπίδα να προστατευτούν οι θεσμοί, ελπίζουμε να μην γίνει ένα επικίνδυνο προηγούμενο με συσκέψεις μεταξύ κομμάτων και δικαστών.

Θυμήθηκε

Επιτέλους θυμήθηκε να κάνει τη δουλειά της η Κεφαλαιογορά. Μετά από μακρά καθυστέρηση, αποφάσισε πως, αφού δεν ρίξει να ελέγχει το περιεχόμενο των προσπέκτους που εγκρίνει (!), μπορεί να ρίξει πρόστιμα για το θέμα των ελληνικών ομολόγων.

Θυμήθηκε 2

Από την ώρα, όμως, που η Κεφαλαιογορά βρήκε φταιξιμο για το θέμα των ομολόγων, δεν μπορεί να ρίχνει πρόστιμα ύψους 8 εκατ. ευρώ. Μπορεί ο Τύπος να έκανε όλη την εβδομάδα λόγο για «βαριά καμπάνα», αλλά η αλήθεια είναι πως η καμπάνα δεν ήταν παρά ένα μικρό χαδάκι για ένα θέμα τόσο σοβαρό. Για άλλη μία φορά, δουλειές μισοδοζής.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΛΑΚΗ ΚΟΥΤΣΟΚΟΥΜΝΗ

Στα €9,8 δισ. τα έσοδα στα 5 κορυφαία πρωταθλήματα της Ευρώπης

Αύξηση κατά 5% και σε πραγματικούς αριθμούς στα 9,8 δισ. ανήλθαν τα έσοδα στα 5 κορυφαία πρωταθλήματα της Ευρώπης (Βρετανίας, Γερμανίας, Ισπανίας, Ιταλίας και Γαλλίας) κατά το 2012-13.

Αυτό προκύπτει από τα ετήσια ανασκοπήματα της ετήσιας ανασκόπησης «Annual Review of Football Finance» την οποία διενεργεί η Deloitte. Η ανασκόπηση της Deloitte που γίνεται για 23η συνεχόμενη χρονιά παρουσιάστηκε σε δημοσιογραφική διάσκεψη και έγινε αυτή την εβδομάδα στο Λονδίνο.

Στην πρωτοποριακή αυτή έρευνα παρουσιάζονται αναλύσεις και σχόλια από ειδικούς της Deloitte για τα οικονομικά των Ευρωπαϊκών ποδοσφαιρικών συλλόγων της περιόδου 2012/13, σε συσχέτιση με το σμημερινό αβέβαιο και ταράχδες οικονομικό περιβάλλον και τις προκλήσεις που προκύπτουν απ' αυτό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, τα «πέντε κορυφαία» ευρωπαϊκά πρωταθλήματα (Bundesliga, La Liga, Ligue 1, Premier League και Serie A) παρουσίασαν αύξηση στα έσοδά τους κατά 5% φτάνοντας τα €9,8 δισ. το 2012/13. Αυτό έδωσε ώθηση στα συνολικά

έσοδα της ευρωπαϊκής αγοράς ποδοσφαίρου με αποτέλεσμα να αυξηθούν κατά 2% και να ανέλθουν στα €19,9 δισ.

Η Premier League παραμένει, με σημαντική διαφορά, ο παγκόσμιος ηγέτης στο ποδόσφαιρο, αφού παρουσίασε αύξηση εσόδων κατά €165εκ. (7%), υπερβαίνοντας τα €2,5 δισ. (€2,9 δισ.) το 2012/13. Άνω του 60% της αύξησης αποδίδεται στις δύο ομάδες του Μάντσεστερ, καθώς και τη Λίβερπουλ. Σε ευρώ, η υποτίμηση της στερλίνας σημαίνει ότι η διαφορά σε σχέση με την πλησιέστερη αντίπαλο, τη Γερμανική Bundesliga, μειώθηκε στα €928 εκατ.

Σ' ένα ακόμη εντυπωσιακό έτος η Bundesliga εδραίωσε τη δεύτερη θέση στην Ευρώπη και ξεπέρασε τα €2 δισ. για πρώτη φορά. Το σύνολο των εσόδων αυξήθηκε κατά €146 εκατ. (8%) φτάνοντας τα €2,018 εκατ. το 2012/13, με περισσότερο από το 80% της αύξησης αυτής να προέρχεται από τις αγωνιστικές επιτυχίες της Μπάγερν Μονάχου και της Μπόροουσια Ντόρτμουντ.

Η διαφορά μεταξύ της Bundesliga και της ισπανικής La Liga αυξήθηκε στα €159 εκατ., παρά το

γεγονός ότι τα συνολικά έσοδα της τελευταίας άγγιξαν τα €1,859 εκατ. το 2012/13. Αντίθετα με την τάση των προηγούμενων χρόνων, η αύξηση των €77 εκατ. δεν προέρχεται από τη Ρεάλ Μαδρίτης και τη Μπαρτσελόνα, οι οποίες αθροιστικά πέτυχαν μόνο μια μικρή αύξηση εσόδων ύψους €6 εκατ. Η αύξηση αποδίδεται κυρίως, στα έσοδα που προήλθαν από τις νέες και βελτιωμένες συμφωνίες δικαιωμάτων ραδιοτηλεοπτικής κάλυψης που πέτυχαν οι άλλες ομάδες, μαζί με τις βελτιωμένες επιδόσεις των ισπανικών ομίλων στο Champions League.

Ως αποτέλεσμα της επιστροφής της στο Champions League, η Γιουβέντους κατέγραψε περισσότερο από τα τρία τέταρτα της αύξησης ύψους €97 εκατ. (6%) στα έσοδα της Serie A το 2012/13, με τα συνολικά έσοδα του ιταλικού πρωταθλήματος να φτάνουν τα €1,682 εκατ. Οι ιταλικές ομάδες συνεχίζουν να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα έσοδα από τα ραδιοτηλεοπτικά δικαιώματα, τα οποία αποτελούν το 59% των συνολικών εσόδων του πρωταθλήματος το 2012/13, το υψηλότερο ποσοστό στα «πέντε κορυφαία» πρωταθλήματα.

Η Bundesliga και η Premier League ήταν τα μόνα δύο από τα «πέντε κορυφαία» πρωταθλήματα που απέφεραν λειτουργικά κέρδη το 2012/13, με την πρώτη να φτάνει σε επίπεδο ρεκόρ, ξεπερνώντας κάθε ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα και αυξάνοντας τα λειτουργικά κέρδη της κατά €74 εκατ. (39%) φτάνοντας τα €264 εκατ. Στην Premier League, η λειτουργική κερδοφορία μειώθηκε κατά €2 εκατ. σε τοπικό νόμισμα αγγίζοντας τα €82 εκατ. (€96 εκατ.). Τα γαλλικά και ιταλικά πρωταθλήματα κατέγραψαν σημαντικές μειώσεις στις λειτουργικές ζημιές. Η μείωση ύψους €64 εκατ. της Ligue 1 την έφερε σε σημείο σχεδόν «break-even» (€3 εκατ. λειτουργικές ζημιές), ενώ μία μείωση κατά €107 εκατ. στη Serie A (στα €53 εκατ.) διέκοψε τη συνεχόμενη επιδείνωση των αποτελεσμάτων κερδοφορίας για επτά περιόδους.

Για περισσότερες πληροφορίες για την έρευνα επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Sports Business Group της Deloitte στο www.deloitte.co.uk/sportsbusinessgroup.

Ο κ. Λάκης Κουτσοκούμνης είναι Διευθυντής Μάρκετινγκ, Deloitte Κύπρου.

Deloitte: Φορολογικός Οίκος της Χρονιάς 2014

Winning is a state of mind

Στην 10η τελετή βράβευσης του International Tax Review (ITR) European Tax Awards που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στο Λονδίνο, η Deloitte εξασφάλισε το βραβείο του Φορολογικού Οίκου της Χρονιάς για την Κύπρο (Cyprus Tax Firm of the Year) για το 2014.

Αυτή είναι η δεύτερη συνεχόμενη χρονιά που η Deloitte Κύπρου κερδίζει αυτή την ανώτατη διεθνή διάκριση.

Η νέα αυτή επιτυχία δημιουργεί για όλους εμάς στη Deloitte ισχυρή δέσμευση ποιότητας και μας ενθαρρύνει να θέσουμε ακόμα υψηλότερους στόχους.

www.deloitte.com/cy

Ενίσχυση της ρευστότητας μέσω ομολόγου

Εντός του μηνός αναμένεται έκδοση EMTN στη διεθνή αγορά, με τους επενδυτές να δείχνουν μπόλικη όρεξη

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Εντός των ημερών αναμένεται τελική απόφαση από πλευράς του Υπουργείου Οικονομικών σχετικά με την έκδοση ομολόγου σειράς EMTN στη διεθνή αγορά. Οι διεργασίες και οι σχεδιασμοί ακόμα συνεχίζονται σε τεχνοκρατικό επίπεδο, ενώ την ίδια στιγμή, σύμφωνα με πληροφορίες έχουν ενημερωθεί και τα κόμματα για τις προθέσεις του Υπουργείου.

Όπως είναι σαφές, στόχος της έκδοσης είναι να καλύψει κατά βάση εγχώριο χρέος που λήγει στο επόμενο διάστημα, το οποίο θα μπορεί να αντικατασταθεί από το νέο ομολόγο. Όπως είναι γνωστό, μέρος του εγχώριου χρέους που λήγει κατά φάσεις το τελευταίο διάστημα, «δεν ανανεώνεται εύκολα», ενώ πολύ συγκεκριμένες εί-

Ισοδυναμεί με Άμεση Ξένη Επένδυση, ενώ αντικαθιστά εγχώριο δανεισμό.

να οι περιπτώσεις στις οποίες οι κάτοχοι εγχώριου χρέους –γύρω στα 200 εκατ. ευρώ– χρησιμοποιούν χωρίς περιστροφές το χρέος που κατέχουν ως «πολιτικό χαρτί» ενόψει των ιδιωτικοποιήσεων.

Από πλευράς του Υπουργείου Οικονομικών, πηγές κοντά στον υπουργό αρνούνται πως υπάρχουν στόχων της έκδοσης είναι η απελευθέρωση της κυβέρνησης από τον εκβιασμό που έχει ήδη εκφραστεί δημοσίως. Ωστόσο, αυτό που είναι προφανές είναι πως με μία έκδοση στη διεθνή αγορά, το Υπουργείο θα μπορεί να διαχειριστεί την όποια απειλή με μεγαλύτερη ευκολία.

Είναι προφανές ότι με μία έκδοση ομολόγου στη διεθνή αγορά, το Υπουργείο Οικονομικών θα μπορεί να διαχειριστεί την όποια απειλή με μεγαλύτερη ευκολία.

Πάντως, εντός του ερχόμενου μηνός θα υπάρξουν πολλές λήξεις χρέους, που συνολικά φτάνουν τα 2,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων σχεδόν 2 δισ. αφορούν σε εγχώριο χρέος. Παρόλο που το μεγαλύτερο κομμάτι αυτών των ομολόγων θα ανανεωθεί από τους κάτοχους του, την ίδια στιγμή προκύπτει πως υπάρχουν και περιπτώσεις κατόχων που δεν θα επιθυμήσουν να ανανεώσουν τα ΚΟΧΑ που κατέχουν. Σε πολλές περιπτώσεις, η άρνηση για ανανέωση σχετίζεται με την κατάσταση της ρευστότητας των επενδυτών, οι οποίοι δείχνουν να έχουν ουσιαστικές ανάγκες οι οποίες δεν επιτρέπουν άλλη επιλογή για τους ιδι-

ους. Με την έκδοση του ομολόγου, θα μπορεί να γίνει καλύτερη διαχείριση και αυτής της εικόνας.

Επιπλέον, σημειώνεται πως, μετά την προηγούμενη έκδοση ομολόγου με ιδιωτική τοποθέτηση, τονώθηκε σημαντικά το ενδιαφέρον των επενδυτών. Παρά τα συνεχή τους σχόλια για ενδιάφέρον που έχουν να «μπουν» ξανά στο κυπριακό χρέος, οι επενδυτές δεν έδειχναν, για μεγάλο χρονικό διάστημα, να στηρίζουν τα σχόλιά τους με τα κεφάλαιά τους. Η έκδοση, η οποία έγινε με τρόπο που προκάλεσε αντιδράσεις –ακόμα και μένος– από πλευράς επενδυτών που «έκοψαν έξω», τους ανάγκασε «να βγουν από τους θά-

μνους», κατά την έκφραση ατόμου με άμεση εμπλοκή στην όλη απόφαση.

Έχοντας ήδη δοκιμάσει την όρεξη των επενδυτών, και μάλιστα σε μια περίοδο κατά την οποία γενικότερα αναμένεται υποχώρηση των αποδόσεων διεθνώς, εκτιμάται στο Υπουργείο πως η νέα έκδοση, αυτή τη φορά στην ανοικτή αγορά, θα βρει σημαντική ανταπόκριση. Όσον αφορά στο κουπόνι, λίγοι θεωρούν πως αυτό θα κυμανθεί στα επίπεδα του 6% που καταγράφηκε όταν ήταν «ανοικτή» η αγορά, με μεγάλα σπρεντ μεταξύ των τιμών προσφοράς και ζήτησης. Πλέον, οι πιο πολλοί εκτιμούν πως το επιτόκιο

θα κυμανθεί «λίγο άνω του 5,5%, που είναι μια πολύ καλή απόδοση για τους επενδυτές». Ουσιαστικά, και με δεδομένη την κατάσταση στην αγορά, φαίνεται πως τα στενά σπρεντ προσφοράς και ζήτησης θα διευκολύνουν την έκδοση.

Το γεγονός ότι η έκδοση θα είναι μάλλον μικρή (στο 0,5 δισ. αντί 1 δισ.) ίσως να ασκήσει πίεση στο επιτόκιο, αφού δεν προσθέτει ρευστότητα στην αγορά του κυπριακού χρέους. Σημειώνεται επίσης πως, ενώ η έκδοση θα παίξει κάποιο ρόλο, διευκολύνοντας την επιστροφή στις αγορές μετά το τέλος του Μνημονίου το 2016, θα πρέπει να γίνουν επιπλέον εκδόσεις για να δημιουργηθεί ουσιαστική αγορά στο ομολόγο, μέσα στην επόμενη διετία.

Με τα σημερινά δεδομένα, αλλά και μετά τη διαχείριση που έγινε στην απόφαση για έκδοση 100 εκατ. ευρώ τον περασμένο μήνα, η οποία προκάλεσε αρκετή κριτική, το δεδομένο είναι πλέον πως η τιμολόγηση του ρίσκου που αναλαμβάνουν οι επενδυτές είναι υψηλότερη που πραγματικού ρίσκου που αναλαμβάνουν. Η διαπραγμάτευση εξάλλου του προηγούμενου ομολόγου, το οποίο στερείται ρευστότητας λόγω του μικρού του όγκου, κοντά στα 5,7% στη δευτερογενή αγορά, δείχνει πως υπάρχει όρεξη για επενδύσεις στο κυπριακό κρατικό χρέος.

Αξίζει να σημειωθεί επιπλέον πως με τη μετατροπή που γίνεται, ουσιαστικά, του εγχώριου δανεισμού σε δανεισμό από το εξωτερικό, θα απελευθερωθεί ρευστότητα εντός της κυπριακής οικονομίας. Αυτή ήταν η κριτική που είχε ασκηθεί στην προηγούμενη κυβέρνηση η οποία είχε αρχίσει, από τις αρχές του 2011, να στρέφεται σε βραχυπρόθεσμο εγχώριο δανεισμό για κάλυψη των αναγκών. Η αραιώση (crowding out) που ασκούσε πείσεις

στα επιτόκια, μπορεί πλέον να αντιστραφεί με την απελευθέρωση των κεφαλαίων που είναι σήμερα δεμένα στο κρατικό χρέος. Ουσιαστικά, η στροφή προς τη διεθνή αγορά ισοδυναμεί με Άμεση Ξένη Επένδυση στην κυπριακή οικονομία.

Ταυτόχρονα, η αντικατάσταση του βραχυπρόθεσμου εγχώριου δανεισμού με πιο μακροπρόθεσμο από το εξωτερικό, διορθώνει και πολλά προβλήματα που υπάρχουν στο προφίλ ωριμανσης του χρέους. Όσον αφορά στην ημερομηνία της έκδοσης, δεν έχει ακόμα ξεκαθαριστεί. Όπως είχε γράψει παλαιότερα η «Κ», πιθανότερος χρόνος είναι αμέσως μετά τη συνεδρία του Eurogroup στις 19 του μήνα. «Η συνεδρία του Eurogroup δεν αποτελεί με κανένα τρόπο ορόσημο για την έκδοση», σημείωσε αρμόδια πηγή στην «Κ», η οποία ωστόσο συμφωνεί με την εκτίμηση πως η τελευταία εβδομάδα του μήνα είναι ο πιθανότερος χρόνος για μία τέτοια κίνηση. Πάντως, περαιτέρω διαβουλεύσεις με την Τρόικα δεν χρειάζονται για την έκδοση, αφού όλα είναι συμφωνημένα. Η έκδοση δεν αυξάνει το συνολικό χρέος και δεν αλλάζει τις ανάγκες της Δημοκρατίας από το Μνημόνιο.

«Θα έχουν αφομοιώσει και τις κινήσεις της ΕΚΤ μέχρι τότε», σχολίασε το ίδιο πρόσωπο. Επιπλέον, σημειώνεται πως η μείωση των επιτοκίων από πλευράς της ΕΚΤ, σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι η Δημοκρατία «έχει στο χέρι» μια ακόμη θετική αξιολόγηση του Μνημονίου, δεν αφήνουν λόγους για να περιμένει η κυβέρνηση πριν να εκδώσει το ομολόγο. Πάντως, πιθανότερος χρόνος παραμένει ακόμα η έκδοση εντός του μήνα, μετά όμως από τη 19η όταν θα συνηθιστεί το Eurogroup. Σύντομα αναμένονται αποφάσεις της αρμόδιας επιτροπής σχετικά με την αναδοχή.

Το χθεσινό σας όνειρο, σημερινή πραγματικότητα.

- Ποσό Δανείου μέχρι €500.000.
- Περίοδος Αποπληρωμής από 10 μέχρι 40 χρόνια με μέγιστο όριο ηλικίας τού πρωτοφειλέτη στη λήξη του δανείου, το 65^ο έτος της ηλικίας.
- Περίοδος χάριτος μέχρι και 2 χρόνια. Κατά τη διάρκεια της περιόδου χάριτος υπάρχει μηνιαία αποπληρωμή τόκων μόνο.
- Δυνατότητα επιλογής κυμαινόμενου επιτοκίου για όλη την περίοδο του δανείου ή και σταθερού επιτοκίου για περίοδο 3 ετών. Μετά τη λήξη της σταθερής περιόδου το δάνειο θα τιμολογείται με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Για περισσότερες πληροφορίες για τα δάνεια, τα επιτόκια και τους πλήρεις όρους και κανονισμούς, μπορείτε να επισκεφτείτε ένα από τα καταστήματά μας.

Το δάνειο υπόκειται σε περαιτέρω όρους και κανονισμούς, που περιλαμβάνονται στη συμφωνία δανείου και/ή οποιαδήποτε άλλης συμφωνίας που θα εκτελεσθεί μεταξύ της Τράπεζας και του Πελάτη αναφορικά με το δάνειο. Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της και δύναται να αποσύρει ή να τροποποιήσει την πιο πάνω προσφορά ανά πάσα στιγμή. Η έγκριση ενός δανείου υπόκειται στην παρακράτηση από τον αιτητή καταπονητικών για την Τράπεζα εμπράγματων και μη εμπράγματων εξασφαλίσεων, συμπεριλαμβανομένης της υποθήκευσης ή της εκχώρησης της χρηματοδοτούμενης κατοικίας, της εκχώρησης ασφαλείας ζωής, ασφάλειας ακινήτου έναντι πυρκαγιάς και σεισμού και προσωπικές εγγυήσεις, οι οποίες θα κατασχεθούν και εκποιηθούν σε περίπτωση που παραλείψετε να πληρώσετε τις δόσεις του δανείου σας. Το επιτόκιο και η δόση του δανείου θα εξαρτηθούν από το ποσό και τους όρους του δανείου τα οποία δύναται να τροποποιούνται από την Τράπεζα από καιρού εις καιρόν.

* Το Συνολικό Ετήσιο Ποσοστό Εμφάνισης (ΣΕΠΕ) έχει υπολογιστεί βασισμένο σε δάνειο €100.000, με ελάχιστη συναμορφά 50%. Υπολογίστηκε στις 31/5/2014, με 20 χρόνια αποπληρωμής, έξοδα διευθέτησης 1% και €50 έξοδα ετοιμασίας συμβολαίων, βασισμένο σε σταθερό επιτόκιο 4.75% για περίοδο 3 χρόνων και κυμαινόμενο επιτόκιο 5.25% για την υπόλοιπη περίοδο.

usb bank

WE DELIVER WHAT MATTERS

www.usbbank.com.cy | 8000 2323

Καλά και κακά νέα από τη Φρανκφούρτη

Μικρές αλλά σημαντικές οι επιδράσεις στην κυπριακή οικονομία από την απόφαση για πληθωρισμό και υποτίμηση

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Η απόφαση της ΕΚΤ για μείωση των βασικών της επιτοκίων, σε συνδυασμό και με τις γενικότερες δράσεις για αύξηση της παροχής χρήματος και τόνωση του πληθωρισμού στην Ευρώπη, αλλάζει ριζικά τα δεδομένα στην ευρωπαϊκή οικονομία. Υπό τον φόβο μιας αποπληθωριστικής παγίδας που θα οδηγούσε σε μακροχρόνια στασιμότητα το ΑΕΠ της Ευρωζώνης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να αυξήσει τον πληθωρισμό και να τονώσει την παροχή χρήματος.

Ενώ το ευρώ αντέδρασε άμεσα με άνοδο της ισοτιμίας έναντι του δολαρίου (υποτίμηση), επανήλθε εντός της ημέρας, την Πέμπτη. Ωστόσο, όλοι αναμένουν πως η πορεία υποτίμησης θα συνεχιστεί, με βασικό ερώτημα πλέον την αντίδραση των τραπεζών. Οι αγορές, πάντως, αντέδρασαν θετικά στην κίνηση της Φρανκφούρτης, έστω κι αν η αντίδραση αυτή ήταν πιο ήπια από ό,τι αναμενόταν.

Όσον αφορά στην Κύπρο, οι επιπτώσεις στον τραπεζικό τομέα δεν αναμένεται πως θα είναι σημαντικές. Η δημιουργία κινήτρων για την ενίσχυση της ρευστότητας στην Ευρώπη «κόλλά» στις μεγάλες ιδιαιτερότητες των περιστάσεων που επικρατούν στην κυπριακή οικονομία και δη στο τραπεζικό σύστημα.

Αυτό που είναι δεδομένο, είναι πως ρευστότητα ήδη υπάρχει σε ορισμένες «νποίδες» του τραπεζικού συστήματος, όπως για παράδειγμα στην Ελληνική Τράπεζα η οποία σύμφωνα με πληροφορίες έχει μεγάλες καταθέσεις στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τις οποίες πλέον θα αντλήσει σταδιακά. Η υπάρχουσα ρευστότητα δεν μεταφράζεται, ωστόσο, σε ενίσχυση της πιστωτικής επέκτασης, αφού το ρίσκο στην κυπριακή αγορά είναι ακόμα υψηλό, με αποτέλεσμα να δημιουργεί φόβο στις τράπεζες που θα μπορούσαν να αρχίσουν την παραχώρηση δανείων στην αγορά.

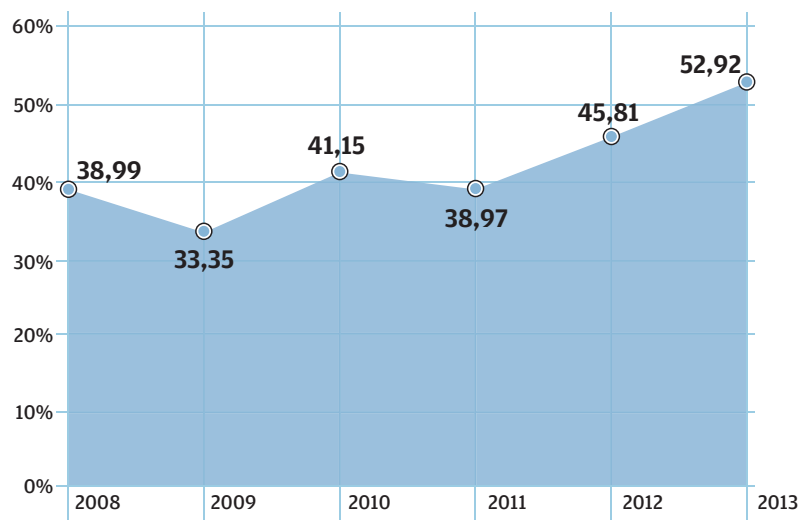
Επιπλέον σημειώνεται πως η κίνηση της ΕΚΤ μπορεί, μεν, να δημιουργεί κίνητρα για στρόφη των τραπεζών στη διατραπεζική αγορά, αλλά δεν αναμένεται πως τα επιτόκια που αντιμετωπίζουν κυπριακά χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (ΧΠΙ) θα αλλάξουν, αφού αυτά κατευθύνονται από το ρίσκο και όχι τις γενικότερες συνθήκες στην αγορά. Εξάλλου, η διατραπεζική αγορά λιγα μπορεί να κάνει για τις κυπριακές τράπεζες, κάτω από τις σημερινές συνθήκες.

Αυτό που είναι δεδομένο είναι πως ο πληθωρισμός δεν εξυπηρετεί απόλυτα την πραγματική οικονομία στην Κύπρο αυτή τη στιγμή. Ενώ η αποπληθωριστική τάση που διαφαίνεται σχεδόν σε όλους τους οικονομικούς τομείς συμβάλλει σημαντικά στη διόρθωση της οικονομίας, η διακοπή της ραγδαίας αποπληθωριστικής διόρθωσης μπορεί να βάλει φρένο και στην προσαρμογή της οικονομίας στα νέα δεδομένα. Ωστόσο, μεσοπρόθεσμα δεν πρέπει να αναμένεται πως η εικόνα των τάσεων στην Κύπρο θα αλλάξει ριζικά από την απόφαση της ΕΚΤ, λόγω των πολλών ουσιαστικών ιδιαιτεροτήτων της οικονομίας συγκριτικά που επικρατεί αυτή τη στιγμή.

1. Επενδύσεις και επιτόκια

Οι κινήσεις της ΕΚΤ δημιουργούν σημαντικά κίνητρα για μείωση των αποταμιεύσεων υπό τη μορφή καταθέσεων και στρόφη προς επενδύσεις. Την ίδια ώρα, όμως, δημιουργούν και πιέσεις στις αποδόσεις, αφού η αναμενόμενη σταδιακή μείωση των επιτοκίων θα παρασύρει και τις αποδόσεις άλλων επενδύσεων. Μεσο-

Κυπριακές εξαγωγές εκτός ΕΕ, συν εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο (% του συνόλου)

πρόθεσμα, η πίεση που δημιουργεί στα επιτόκια η ίδια η ΕΚΤ θα αντισταθμιστεί από την αύξηση της παροχής χρήματος (και δη μέσα από την παύση των κινήσεων αποστέρωσης των χρημάτων που ρίχνει η Φρανκφούρτη στην αγορά). Ο πληθωρισμός θα αυξήσει εκ νέου τα επιτόκια.

Καθώς όμως οι επενδυτές αναζητούν αντίδοτο στην αναμενόμενη υποχώρηση των αποδόσεων, καθίστανται πιο ελκυστικές οι επενδύσεις με υψηλότερες αποδόσεις. Ενδεχομένως αυτή η πραγματικότητα να δημιουργήσει κίνητρα στους δυνητικούς επενδυτές που αναζητούν ευκαιρίες. Ενώ επενδυτές δείχνουν μεγαλύτερη ενδιαφέρον για την επεκτεινόμενη αύξηση κεφαλαίου της Τράπεζας Κύπρου, αλλά και για πωλήσεις ενεργητικών που σχετίζονται με μη εξυπηρετούμενα δάνεια, η εικόνα της Ευρωζώνης μπορεί να βοηθήσει κάπως στην όλη προσπάθεια για τις συγκεκριμένες πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων και τίτλων.

Γενικότερα, η δημιουργία κινήτρων για επενδύσεις—αντί για αποταμιεύσεις—θα ενισχύσει τη διάθεση που υπάρχει στην Ε.Ε. και δη στην Ευρώπη για διασυνοριακές κινήσεις επενδύσεων. Αυτή η «όρεξη» ενδεχομένως να βοηθήσει και την Κύπρο.

Εκ πρώτης όψεως, δημιουργείται η εντύπωση πως η μείωση των επιτοκίων αλλά και η διάθεση «ελευθερών» ρευστότητας στις τράπεζες από την ΕΚΤ, θα μπορεί να απευθυνθεί και στα μεγάλα προβλήματα του κυπριακού τραπεζικού συστήματος. Πράγματι, αυτό που προκύπτει είναι φθνότερη ρευστότητα μέσα από τα επιτόκια που πληρώνει η Τράπεζα Κύπρου στον ΕΛΑ, από τη στιγμή που τα επιτόκια κυμαίνονται περίπου στις 200 μονάδες βάσης άνω του βασικού επιτοκίου της ΕΚΤ. Αντίστοιχα, θα πρέπει να αναμένεται μείωση των

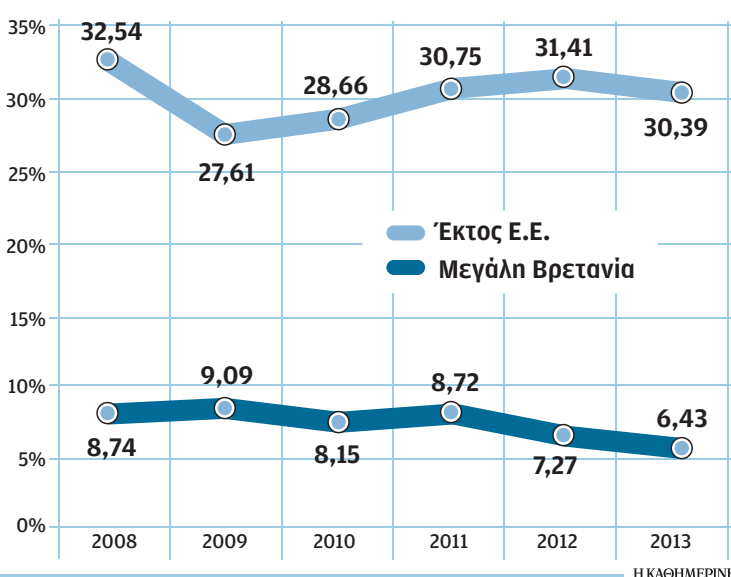
Κοντά σε αύξηση κεφαλαίου οι τράπεζες

πολύ κοντά στην απόφαση για αύξηση κεφαλαίου βρίσκεται η Τράπεζα Κύπρου, η οποία αναμένεται πως θα ανακοινώσει τελική απόφαση κοντά στις 20 του μήνα. Οι λεπτομέρειες που αφορούν στην έκδοση τίτλων δεν έχουν ακόμα ξεκαθαρίσει, καθώς οι λεπτομέρειες συνεχίζουν να απασχολούν τους αναλυτές και το Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας. Όπως όλα δείχνουν, ωστόσο, μάλλον θα εγκαταλειφθεί η σκέψη για έκδοση ΜΑΕΚ, με την τράπεζα να προχωρεί με έκδοση τίτλων, ενδεχομένως χωρίς την

εν τω μεταξύ έκδοση και δικαιωμάτων αγοράς. Η τιμή πώλησης των μετοχών της τράπεζας εξακολουθεί να κινείται κοντά (αλλά χαμηλότερα) από το όριο των 30 σεντ.

Το ύψος της έκδοσης δεν έχει ακόμα ξεκαθαρίσει, με πολλούς να εκτιμούν πως μια έκδοση ύψους 1 δις. ευρώ θα είναι αρκετή για να τονώσει τα κεφάλαια της τράπεζας, ενώ θα συγκρατήσει τη μείωση των ποσοστών των υφιστάμενων μετόχων, σε επίπεδα κάτω του 25%. Ενδεχομένως η έκδοση να συγκρατηθεί και γύρω

Εισαγωγές στην Κύπρο (% του συνόλου)

Ουσιαστικά, στην Κύπρο η όρεξη για επενδύσεις περιορίζεται στη διάθεση ξένων (κυρίως άμεσων) επενδύσεων σε αναζήτηση αποδόσεων. Παραγωγικές επενδύσεις, ωστόσο, δεν φαίνεται πως αναζητούνται από τις επιχειρήσεις, αφού η χαμηλή «όρεξη» της οικονομίας δημιουργεί υπερπροσφορά.

Η δημοσιονομική τόνωση παραμένει μία σημαντική επιλογή, την ώρα όμως που το νοικοκυριό παραμένει πρώτιστη ανάγκη για την οικονομία. Έτσι, μοναδικός χώρος για κινήσεις τις οικονομίας παραμένουν η δημιουργία κινήτρων, η μείωση της γραφειοκρατίας και η έγκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων μέχρι τη στιγμή κατά την οποία η δημοσιονομική επέκταση θα αποτελέσει επιλογή.

Επιπλέον, όσο μαίνεται ο «πόλεμος» για καταθέσεις στο τραπεζικό σύστημα, θα συνεχίζεται και η «στρίξη» που υπάρχει στα καταθετικά επιτόκια. Τα δε δανειστικά, θα πρέπει να διατηρηθούν το (ήδη αυξημένο) επιτοκιακό περιθώριο των τραπεζών με στόχο την άντληση κέρδους από τις τράπεζες. Αυτό που έχουμε ήδη διακρίνει είναι μάλιστα πως, ενώ μειώνονται τα δανειστικά επιτόκια, οι τράπεζες αυξάνουν τις άλλες κρεώσεις για να καλύψουν το κενό, ενώ πολλές «απορίες» υπάρχουν για το ΣΕΠΕ που αναφέρουν οι μεγάλες τράπεζες της Κύπρου.

3. Πραγματική οικονομία

Όσον αφορά στην πραγματική οικονομία, και με δεδομένο ότι οι ΗΠΑ ακολουθούν αντίθετη πορεία από τη συνένωση των πληθωριστικών τάσεων της Φρανκφούρτης, θα πρέπει να αναμένεται σημαντική υποχώρηση του ευρώ έναντι των άλλων κερών νομισμάτων (δολάριο, ρουβλί, στερλίνα). Η μείωση των επιτοκίων καθιστά το ευρώ λιγότερο ελκυστικό

στη διεθνή αγορά και οδηγεί σε υποτίμηση του νομίσματος, καθώς και πληθωριστικές πιέσεις. Η υποχώρηση του ευρώ, που ήδη καταγράφεται από την ώρα της ανακοίνωσης της απόφασης της ΕΚΤ για μείωση των επιτοκίων, θα επηρεάσει την οικονομία με άμεσο τρόπο.

Πρώτο, όσον αφορά στις εξαγωγές, ουσιαστικά εξασφαλίζεται η υποτίμηση που αναζητούσαν πολλοί μέσα από μία έξοδο από το ευρώ, με τη διαφορά πως η υποτίμηση αυτή είναι μικρότερη αλλά και ελεγχόμενη. Όπως πολλοί αναλυτές σχολίαζαν από την αρχή της κρίσης, η υποχώρηση του εγχώριου νομίσματος στην Κύπρο θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα των κυπριακών προϊόντων έναντι των προϊόντων άλλων κρατών, που χρησιμοποιούν άλλα νομίσματα (εκτός Ευρωζώνης). Αυτή η εξέλιξη είναι αρκετά σημαντική όσον αφορά στον τουρισμό, όπου μπορεί μεν οι ανταγωνιστές μας (Τουρκία, Αίγυπτος κ.ά.) να καταγράφουν υποχώρηση και στα δικά τους νομίσματα, αλλά την ίδια στιγμή το κυπριακό προϊόν καθίσταται φθνότερο για ξένους τουρίστες. Αυτό ισχύει ιδίως σε σχέση με τους Βρετανούς που αυτό το καλοκαίρι θα βρουν την Κύπρο φθνότερη από ό,τι πέρι. Η επίδραση στην αγορά της Ρωσίας κινείται προς την ίδια κατεύθυνση, αλλά θα πρέπει να αναμένεται πως θα είναι πολύ πιο αδύναμη, πρώτο διότι το οικονομικό προφίλ των Ρώσων που επιλέγουν την Κύπρο είναι λιγότερο ευαίσθητο στην τιμή και δεύτερο διότι το ρουβλί θα έχει τα δικά του προβλήματα (και υποτίμηση) μέσα στο 2014.

Αξίζει ωστόσο να σημειωθεί πως η Κύπρος έχει διαγράψει μια σημαντική τάση ως προς τις εξαγωγές της το τελευταίο διάστημα. Από το 2011 και μετά καταγράφεται μια σημαντική στρόφη της Κύπρου όσον αφορά στην «επιλογή» των εμπορικών της

επιλογές όπως την Τράπεζα Κύπρου. Την ίδια ώρα, και ενώ οι αυξήσεις κεφαλαίων θα πρέπει να ολοκληρωθούν πριν από τον Αύγουστο, αναμένεται με ενδιαφέρον η συνεδρία του ΔΣ της Ελληνικής στις 11 του μήνα, με αντικείμενο την αύξηση κεφαλαίου. Σύμφωνα με αριθμητικές εκτιμήσεις, η τράπεζα θα αντλήσει από τους υφιστάμενους μετόχους περίπου 200 εκατ. ευρώ, αφότου προηγήθει και έκδοση Δικαιωμάτων μόλις ολοκληρωθούν οι επαφές με την Κεντρική Τράπεζα.

εταιρών. Οι παραδοσιακές μας επιλογές (π.χ. Ελλάδα) υποχωρούν σημαντικά, την ώρα που οι εξαγωγές της Κύπρου εκτός Ε.Ε. και δη εκτός Ευρωζώνης συνεχίζουν να είναι πολύ σημαντικές. Μέσα στο 2013, οι εξαγωγές προς τρίτες χώρες, εκτός Ε.Ε. έφτασαν σχεδόν το 40% των συνολικών εξαγωγών, την ώρα που οι εξαγωγές προς το Ηνωμένο Βασίλειο (που είναι εκτός Ευρωζώνης) αποτελούν άλλο 6,5% των συνολικών εξαγωγών της Κύπρου.

Αυτή η τάση αναμένεται πως θα ενισχυθεί με τη μείωση της αξίας του ευρώ έναντι άλλων νομισμάτων, αφού τα κυπριακά προϊόντα θα είναι φθνότερα σε σχέση με τις εκχώριες τιμές των εν λόγω χωρών, χάρη στην απόφαση της Φρανκφούρτης να μειώσει τα επιτόκια και να προκαλέσει υποτίμηση του νομίσματος.

4. Ζήτημα οι εισαγωγές

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, βασικός ζήτημα για την Κύπρο αποτελούν οι εισαγωγές. Όπως σημειώθηκε από την αρχή της κρίσης, στην περίπτωση της Κύπρου η παραδοσιακή λογική της ανταγωνιστικής υποτίμησης πολύ πιθανόν να ανατραπεί. Ως μικρή, ανοικτή, νησιώτικη οικονομία, η Κύπρος εξαρτάται σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές της για να καλύψει τις παραγωγικές της ανάγκες.

Οι πόροι παραγωγής είναι σε ένα εξαιρετικά μεγάλο βαθμό εισαγόμενοι. Πέρα από τα πετρελαιοειδή, την ενέργεια γενικότερα και τις πρώτες ύλες, η Κύπρος εξαρτάται από τις εισαγωγές της για όλα σχεδόν τα ενδιάμεσα αγαθά, για τα κεφαλαιακά αγαθά, για τα μηχανήματα και ανταλλακτικά, και για άλλα μέσα παραγωγής. Ακόμα και σε τομείς όπως τον τουρισμό και την αγροτική παραγωγή, όπου εκ πρώτης όψεως υπάρχει υπέρβαση, πολλά από τα μέσα παραγωγής εισάγονται (ζωοτροφές, φάρμακα, κημικά κτλ.).

Η αύξηση των τιμών των εισαγόμενων θα «προσοδοτήσει» και ανάλογη αύξηση στις τιμές παραγωγού, με μοναδικό τομέα που δείχνει κάποια μερική «ανοσία» να είναι ο τουρισμός. Έτσι, στην Κύπρο μπορεί να ισχύσει το παράδοξο πως η υποτίμηση μπορεί να καταστεί επιζήμια για την ανταγωνιστικότητα, αντί να την ενισχύσει.

Σημειώνεται πως η οικονομία έχει ήδη στραφεί προς τις εισαγωγές από χώρες εκτός Ευρωζώνης, με το Ηνωμένο Βασίλειο να αποτελεί βασικό πλέον εξαγωγέα προς την Κύπρο και να αποτελεί σχεδόν το 13% των συνολικών μας εξαγωγών.

Το θετικό σε αυτό το στοιχείο είναι πως οι εξαγωγές της Κύπρου έχουν την ικανότητα να απορροφήσουν τα αυξημένα κόστη. Τούτο ισχύει κυρίως για τις υπηρεσίες (επαγγελματικές, τουρισμός κτλ.) που κατά πάσα πιθανότητα θα αντέξουν τις πληθωριστικές πιέσεις. Τα μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες όμως, κατά πάσα πιθανότητα, θα καταγράφουν αύξηση των τιμών λόγω της αυξημένης τιμής των εισαγόμενων πόρων παραγωγής. Έτσι, θα πρέπει να αναμένεται πως η μείωση των επιτοκίων από πλευράς της ΕΚΤ θα οδηγήσει σε πιέσεις για αύξηση των τιμών σε πολλά από τα εγχώρια προϊόντα, ενώ δεδομένη είναι η αύξηση των τιμών στα εισαγόμενα. Όσον αφορά στα ακίνητα, οι άλλοι παράγοντες (δάνεια των επιχειρηματιών ανάπτυξης γης και οι πιέσεις που δέχονται, η υπερπροσφορά, η ποιότητα του προϊόντος) κατά πάσα πιθανότητα θα αποδεικτούν πιο σημαντικοί από την υποχώρηση του ευρώ. Ενδεχομένως να ενισχυθεί η ζήτηση για τα εμπορεύσιμα ακίνητα (που έχουν ως δυνητικούς πελάτες τους, ξένους).

One Stop Telecom Solutions

Ολοκληρωμένες λύσεις επικοινωνίας για την επιχείρησή σας

Η MTN Business εξειδικεύεται στην παροχή επιχειρηματικών προϊόντων και υπηρεσιών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, δεδομένων και συνδεσιμότητας, συνιστώντας έναν ολοκληρωμένο πάροχο «One Stop Telecom Solutions». Με MTN Business απολαμβάνετε:

- Κορυφαία ποιότητας δίκτυο
- Τις πιο ανταγωνιστικές τιμές της αγοράς
- Αποτελεσματική εξυπηρέτηση
- Προσωπικό σύμβουλο
- Δύο εξειδικευμένα Business Centers
- Ανταποδοτικά οφέλη

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στο corporate@mtn.com.cy ή επισκεφθείτε το www.mtnbusiness.com.cy

Παρελθόν η Λαϊκή Τράπεζα

Μόνο σαν ανάμνηση θα παραμένει πλέον ζωντανή η Λαϊκή Τράπεζα, αφού τα δεδομένα που δημιουργήθηκαν στη διεθνή τραπεζική σκακιέρα σε συνάρτηση με τις σοβαρές ατασθαλίες που έγιναν στην Κύπρο με κυριότερη την αγορά των ελληνικών ομολόγων, άφησαν τον άλλοτε τραπεζικό κολλοσό να καταρρεύσει σαν χάρτινος πύργος πάνω στην άμμο.

Η τράπεζα των φτωχών και των

Η τράπεζα των φτωχών και των πλουσίων, του σελινιού και των δισεκατομμυρίων, ο κολοσός που απέκτησε σημαντική διεθνή παρουσία, ανήκει πλέον στην ιστορία, ενώ η υπόθεση αναμένεται να κλείσει στα Δικαστήρια.

πλουσίων, η τράπεζα που ξεκίνησε με την κατάθεση «ένα σελίνι και ένα άνω» και απέκτησε την εμπιστοσύνη του κοινού, τόσο όση για να καταστεί σταδιακά ο μεγαλύτερος παίκτης σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και ένας σεβαστός ανταγωνιστής στην Ελλάδα και άλλες χώρες του εξωτερικού, κατάφερε να απομυθοποιηθεί τον μύθο με αποτέλεσμα σήμερα όλα όσα κτίστηκαν τόσα χρόνια να ανήκουν στον παρελθόν.

Η απόφαση για αναδιάρθρωση αρχικά και στη συνέχεια κλείσιμο της Τράπεζας και απορρόφηση του πελατολογίου της στη συνέχεια από την Τράπεζα Κύπρου, λήφθηκε οριστικά μετά το κούρεμα των καταθέσεων το Μάρτιο του 2013 αλλά τα πρώτα μαύρα σύννεφα ξεκίνησαν να φαίνονται μετά το πρώτο PSI (κούρεμα των ελληνικών ομολόγων) το 2011 με τη Λαϊκή έχει στην κατοχή της συνολικά €3,1 δισ. σε ομόλογα.

Ακροβασίες και PSI

Για τη πτώση της Λαϊκής Τράπεζας έχουν λεχθεί πολλά και έχουν καταλογιστεί σε επώνυμα και μη, πρόσωπα κατηγορίες για κακοδιαχείριση και ατασθαλίες και για το λόγο αυτό στη διάρκεια της εβδομάδας που μας πέρασε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου επέβαλε πρόστιμα σε Λαϊκή Τράπεζα και Τράπεζα Κύπρου.

Η υπόθεση εξάλλου με τον τώως μη εκτελεστικό σύμβουλο της Λαϊκής Τράπεζας Ανδρέα Βγενόπουλο, τον διευθύνοντα σύμβουλο Ευθύμιο Μπουλουότα και άλλα διευθυντικά στελέχη βρίσκεται στα δικαστήρια και εναντίον τους εκ-

Για την πτώση της Λαϊκής Τράπεζας έχουν λεχθεί πολλά και έχουν καταλογιστεί σε επώνυμα και μη πρόσωπα κατηγορίες για κακοδιαχείριση και ατασθαλίες

κρεμούν παγκόσμιας εμβέλειας διατάγματα.

Είναι γεγονός ότι το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων είχε καταστροφικές απώλειες. Αν αναλογιστεί κανείς ότι η τράπεζα ξεκίνησε το 2011 με συνολικά ίδια κεφάλαια μόλις €3,6 δισ. και στη συνέχεια απέτυχε στα τεστ αντοχής και στην προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων μπορεί να αντιληφθεί το μέγεθος του προβλήματος.

Επιγραμματικά να αναφέρουμε ότι το 2012 η τράπεζα έλαβε χορήγηση για διάσωση ύψους €1,8 δισ. με αποτέλεσμα το κράτος να αποκτήσει ποσοστό συμμετοχής 84%.

Στη συνέχεια καταρτίζεται νέο Δ.Σ. για να πείσει ότι η τράπεζα θα είναι βιώσιμη. Το εννιάμηνο του 2012 είναι ενδεικτικό της κατάστασης που δημιουργήθηκε στα ελληνικά καταστήματα.

Σιγά-σιγά τα πολλά προβλήματα στην Ελλάδα αλλά και οι συνεχείς υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας και των τραπεζών, οδήγησαν τη Λαϊκή στην πρώτη μεγάλη άντληση ρευστότητας από τον ELA για ποσό ύψους €2,5 δισ. Επί διοίκησης Αντρέα Βγενόπουλου - Ευθύμιου Μπουλουότα ο ELA έφτασε τα €3,5 δισ.

Τον Ιανουάριο του 2012 που αναλαμβάνει ο Μιχάλης Σαρρής τα ντάνια της Λαϊκής ο ELA φθάνει τα €3,7 δισ. και στη συνέχεια τον Μάιο του ίδιου έτους ανέβηκε στα €5,7 δισ. Τον ίδιο μήνα υποβαθμίστηκαν τα καλυμμένα ελληνικά ομόλογα που είχε η Λαϊκή Τράπεζα, ύψους €1,2 δισ. Τον Ιούνιο η ρευστότητα από τον ELA ανήλθε στα €8 δισ. Τον Ιούλιο του ίδιου

έτους μετά από άλλη μια υποβάθμιση της κυπριακής οικονομίας σε junk, τα κρατικά ομόλογα δεν γίνονταν αποδεχτά ως ενέχυρα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και άλλα €2,6 δισ. προστέθηκαν στις οφειλές προς τον ELA. Ο ELA ανήλθε τελικά στα €9,6 δισ. Το τέλος της Λαϊκής Τράπεζας ήταν γεγονός και η «κληρονομιά» προς την τράπεζα Κύπρου αναπόφευκτη.

Τα πρώτα χρόνια

Το 1901 ιδρύεται το Λαϊκό Ταμειτήριο Λεμεσού σε ένα σπίτι στον Λεμεσό και πολύ σύντομα αποκτά το δικό του οικημά. Στα πρώτα 23 χρόνια λειτουργίας του το Ταμειτήριο δέχεται καταθέσεις από ένα σελίνι και ένα άνω. Το 1924 το Δ.Σ. του Ταμειτηρίου μετατρέπεται σε τράπεζα, δίνοντας το έναυσμα για ίδρυση του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου. Την περίοδο 1924-1967 η «Λαϊκή Τράπεζα Λεμεσού Λτδ» μεγαλώνει και αποκτά δυνάμεις. Το 1967 επεκτείνεται τις δραστηριότητές της και πολύ σύντομα ανοίγει το πρώτο κατάστημα της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας στη Λευκωσία, ακολουθούν τα εγκαίνια στην Αμμόχωστο, την Πάφο, τη Λάρνακα και την Κερύνεια. Το πρώτο κατάστημα πέρα από τα όρια της Κύπρου ανοίγει στο Λονδίνο.

Η δεκαετία του 1970-1980 ήταν μία δεκαετία γεμάτη δράση και διαρκή άνοδο. Σύντομα ιδρύεται η Hongkong Bank, ένα από τα μεγαλύτερα τραπεζικά συγκροτήματα στον κόσμο, εξαγοράζει το 21,16% της Τράπεζας καθιστώντας τη Λαϊκή ένα ισχυρό οργανισμό. Το 1983 η Λαϊκή Τράπεζα ανα-

λαμβάνει τις εργασίες της Τράπεζας Γκριντλεους στην Κύπρο. Το 1989 ιδρύθηκε η εξητημένη εταιρεία Λαϊκή Επενδυτική. Το 1991 λειτουργεί το πρώτο κατάστημα της Ευρωπαϊκής Λαϊκής Τράπεζας στην Αθήνα. Το 1995 λειτουργεί η νέα εταιρεία Ασφαλειών Ζωής CYPRIALIFE.

Το 2001 ιδρύεται θυγατρική εταιρεία στην Αυστραλία με την επωνυμία Λαϊκή Τράπεζα (Αυστραλίας) Λτδ.

Το 2005 ιδρύεται στο Guernsey τράπεζα με την επωνυμία Laiki Bank (Guernsey) Ltd την ίδια χρονιά εξαγοράζεται η σερβική τράπεζα Centrobanka a.d., η οποία μετονομάστηκε σε Laiki Bank a.d. και αργότερα σε Marfin Laiki JSC Belgrade.

Από την περίοδο του 2007 και μετά υπάρχουν μεγάλες ανατροπές στην Τράπεζα. Ο Ανδρέας Βγενόπουλος αναλαμβάνει τα ντάνια ως μη εκτελεστικός πρόεδρος και ολοκληρώνεται η συγχώνευση τριών Ομίλων: Marfin, Εγνατίας και Λαϊκής. Ο νέος Όμιλος Marfin Popular Bank επεκτείνει τη δραστηριότητά του στις αγορές της Ρωσίας, της Ουκρανίας, της Μάλτας και της Εσθονίας, εξασφαλίζοντας έτσι παρουσία σε 11 χώρες, με πάνω από 500 καταστήματα. Γίνεται επίσης σύμπραξη των ασφαλιστικών εταιρειών Laiki Cyprialife και Λαϊκή Ασφαλιστική με την CNP Assurances, το μεγαλύτερο Οργανισμό στον τομέα ασφαλειών ζωής στη Γαλλία και εκ των πέντε μεγαλύτερων στην Ευρώπη, με είκοσι εκατομμύρια ασφαλισμένους. Δημιουργείται ο νέος Όμιλος CNP-Marfin Insurance.

Ελάτε να συνεργαστούμε υπέρ σας

Ο μοναδικός παροχέας υπηρεσιών Factoring στην Κύπρο

Με την Τράπεζα Κύπρου Factors δίπλα σας, ξέρετε πως έχετε πάντα ένα σταθερό συνεργάτη που συμβάλει άμεσα και αποτελεσματικά στην επιτυχημένη διαχείριση και ανάπτυξη της επιχείρησής σας, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

- Έγκαιρη και αποτελεσματική είσπραξη οφειλών
- Μείωση του λειτουργικού κόστους της επιχείρησής σας
- Εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας των χρεωστών σας για αποφυγή πιθανών μελλοντικών επισφαλειών
- Διασφάλιση ευέλικτης ρευστότητας

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.bankofcyprus.com.cy ή καλέστε στο **22 127000**

Τράπεζα Κύπρου

Ένα εκατομμύριο πελάτες της Λαϊκής στην Τράπεζα Κύπρου

Κανονικά αναμένεται η λειτουργία των καταστημάτων την Τρίτη

Κανονικά αναμένεται να λειτουργήσουν μεθαύριο Τρίτη τα καταστήματα της Τράπεζας Κύπρου, αφού όπως μας διαβεβαίωσαν αρμόδιοι λειτουργοί του Συγκροτήματος, η όλη διαδικασία ενοποίησης των συστημάτων με τη Λαϊκή Τράπεζα, η οποία ξεκίνησε την Παρασκευή το βράδυ και θα ολοκληρωθεί τη Δευτέρα το βράδυ, θα στεφθεί με επιτυχία.

Ακόμα και στο ενδεχόμενο που συμβεί οποιοδήποτε απρόβλεπτο γεγονός και μπλοκάρει το σύστημα τα καταστήματα θα λειτουργήσουν. Επίσης, κανονικά θα λειτουργήσουν τα υποκαταστήματα εάν η όλη διαδικασία απορριφθεί, οπότε και θα αποφασιστεί σε κατοπινό στάδιο πότε θα γίνει ξανά το μεγάλο εγχείρημα.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι η Τράπεζα Κύπρου απορροφά περίπου ένα εκατομμύριο πελάτες της Λαϊκής Τράπεζας σε φυσικά και νομικά πρόσωπα. Όπως έχει διαπιστωθεί 370 χιλιάδες είναι κοινοί πελάτες, ενώ το κοινό θα πρέπει να περιμένει

Για το μεγάλο εγχείρημα θα εργαστούν εκατοντάδες άτομα. Το κόστος ενοποίησης των δύο συστημάτων ανέρχεται στα τρία εκατομμύρια ευρώ.

νέα επιστολή από την Τράπεζα Κύπρου για να γίνουν οι απαραίτητες διευθετήσεις στους λογαριασμούς των πελατών.

Να διευκρινίσουμε ότι σε αυτό το στάδιο δεν θα γίνει ενοποίηση των λογαριασμών των πελατών. Η ενοποίηση των λογαριασμών θα γίνει αργότερα και σταδιακά κατόπιν συμφωνίας των πελατών με τους τραπεζίτες. Εκείνο που θα λειτουργεί από τούδε και στο εξής είναι μία τράπεζα, με ένα πελατολόγιο και οι λογαριασμοί που υπήρχαν στα δεδομένα των πελατών της Λαϊκής Τράπεζας θα είναι καταχωρημένα πλέον στο σύστημα της Τράπεζας Κύπρου. Για το μεγάλο εγχείρημα θα εργαστούν εκατοντάδες άτομα. Το κόστος ενοποίησης των δύο συστημάτων ανέρχεται στα τρία εκατομμύρια ευρώ.

Η όλη διαδικασία ενοποίησης των συστημάτων έχει την ονομασία «Σχέδιο Ιθάκη», και συμβολίζει τη μεγάλη προσπάθεια που κατέβαλε η τράπεζα ώστε να ολοκληρωθούν με επιτυχία οι εν λόγω εργασίες.

Δίνουμε ευκαιρίες εργασίας σε νέους ανθρώπους, που βλέπουν τα πράγματα αλλιώς, θήλωσε ο Χαράλαμπος Πηλακούτας, διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου.

Οι νέες ιδιοφυίες στον Όμιλο Πηλακούτα

Ελπίδα στους νέους, που έχουν πάθος για τον χώρο του αυτοκινήτου θέλει να δώσει ο Όμιλος Πηλακούτα. Με την ευκαιρία της παρουσίασης του νέου MINI, ο Όμιλος λανσάρει το «MINI Genius», ένα πρόγραμμα που αφορά την πρόκληση νέων ανέργων, έως 30 χρόνων. Η εταιρεία δείχνει να επενδύει στις νεαρές ηλικίες για στελέχωση των τμημάτων της, την ώρα που πολλοί νέοι βρίσκονται ακόμα σε αναζήτηση εργασίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος Πηλακούτα δεν αναζητεί πεπειραμένους συνεργάτες, αλλά νέους από 18 έως 30 ετών, οι οποίοι απλώς είναι λάτρεις του αυτοκινήτου και φιλοδοξούν να ενταχθούν στο δυναμικό της εταιρείας.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαδικασία επιλογής των ατόμων που θα ενταχθούν στο πρωτοποριακό πρόγραμμα. Το έναυσμα για μία καριέρα στον τομέα του αυτοκινήτου δίνεται μέσα από την ιστοσελίδα του MINI στο facebook. Εκτός από το βιογραφικό τους και την αίτηση συμμετοχής, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να αποστείλουν ένα βίντεο διάρκειας 30 δευτερολέπτων, στο οποίο θα προσπαθήσουν να εξηγήσουν με τις γνώσεις και δεξιότητες που διαθέτουν, τους λόγους που διεκδικούν μία θέση στο «MINI Genius». Σε πρώτη φάση, η εργοδοτική των νέων που θα επιλεγούν, θα δια-

κέσει έξι μήνες και θα περιλαμβάνει γενική εκπαίδευση, καθώς και ειδική για την εν λόγω μάρκα αυτοκινήτων. Έπειτα, θα στελεχώσουν το αντίστοιχο τμήμα των αυτοκινήτων MINI που αντιπροσωπεύει στην Κύπρο ο Όμιλος Πηλακούτα, ενώ σε κατοπινό στάδιο, όσοι καταφέρουν να ξεχωρίσουν και να διακριθούν, θα μπροσώσουν να δημιουργήσουν μία μακροχρόνια συνεργασία με την εταιρεία.

Η σημαντική ευκαιρία που παρέχεται σε νέους με όνειρα για επαγγελματική ενασχόληση στις αυτοκινητοβιομηχανίες τονίστηκε από τον διευθύνοντα σύμβουλο του Ομίλου, σε παρουσίαση για το νέο MINI. «Με τις προσλήψεις νέων ανθρώπων, μέσα στην κρίση, ο Όμιλος Πηλακούτα εκδηλώνει την εμπιστοσύνη που στις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας», δήλωσε ο Χαράλαμπος Πηλακούτας, προσθέτοντας κάτω από τις σημερινές δύσκολες οικονομικές συνθήκες, οι επιχειρήσεις που μπορούν, «είναι σημαντικό να κάνουν ένα βήμα παραπάνω και να προσφέρουν ευκαιρίες εργασίας σε νέους ανθρώπους».

Φρεσκάδα, διαφορετικότητα και δημιουργικότητα και ανθρώπους που βλέπουν τα πράγματα αλλιώς, ζήτησε, μεταξύ άλλων από τους νέους υποψήφιους μελλοντικούς συνεργάτες ο κ. Πηλακούτας.

Το deal που σκιαγραφεί νέα δεδομένα

Μία σημαντική συμφωνία στον τομέα των τροφίμων, η οποία φέρνει στο φως τα νέα δεδομένα που δημιουργούνται στο κυπριακό εμπόριο, υπέγραψαν η Χαράλαμπίδης Κρίστιν με τη La Delia, ιδιοκτήτρια εταιρεία των Ατλαντικών Λαμπριανίδη, σύμφωνα με την οποία η εταιρεία παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων αναλαμβάνει τη διανομή των γνωστών αλλαντικών από τις 16 Ιουνίου στην Κύπρο.

Το deal, το οποίο αναμένεται να είναι επωφελές και για τις δύο πλευρές, είναι ενδεικτικό της ανάγκης των εταιρειών για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα με μικρότερο κόστος, δεδομένων των συνθηκών που επικρατούν γενικότερα στην οικονομία και ειδικότερα στο εμπόριο.

Με την κίνηση, θεωρούν πως η αξία του προϊόντος των δύο εταιρειών θα ενισχυθεί, μέσα από τη μείωση του μέσου κόστους ανά μονάδα. Μέσα από τη συνεργασία, επιδιώκεται η μέγιστη αξιοποίηση της σχέσης προμηθευτή και διανομέα και η εξοικονόμηση του κόστους διανομής.

Με την κίνηση, αμφότερες οι εταιρείες θα μπορούν να διαχειριστούν καλύτερα τη διαμονή τους, ενώ η συνεργασία αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο και στους δύο. Η Χαράλαμπίδης-Κρίστιν θα εξασφαλίσει οικονομικό όφελος, ενώ η Λαμπριανίδη θα μπορεί να δει τα προϊόντα της να διατίθενται και να διαθέτονται σε περισσότερα σημεία πώλησης.

Συνεχείς προσπάθειες του ΚΟΤ για αύξηση τουριστικών αφίξεων

Πολύ μικρή άνοδος από την Αγγλία, τη Ρωσία και την Ουκρανία

Της **ΕΜΙΛΙΑΣ ΜΙΝΤΗ**

Με το βλέμμα στραμμένο στις τουριστικές αγορές βρίσκεται ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) καταβάλλοντας συνεχώς προσπάθειες για συνεχή ροή τουριστών στην Κύπρο, αφού τα οικονομικά προβλήματα που ταλανίζουν τα τελευταία δύο χρόνια τις οικονομίες των ευρωπαϊκών χωρών, δεν αφήνουν περιθώρια εφουσκασμού.

Εξάλλου, το έδαφος που έχασε η Κύπρος ως τουριστικός προορισμός τα τελευταία χρόνια και λόγω της κρίσης αλλά και από άλλες ανταγωνίστριες χώρες με πιο φθηνό προϊόν, έδωσε το έναυσμα στους αρμόδιους φορείς να διευρύνουν τους ορίζοντες τους προκειμένου να εξερευνηθούν τρόποι για προσέλκυση τουριστών από παραδοσιακές αγορές της Κύπρου που παρουσιάζουν πτώση αλλά και από νέους προορισμούς. Ενδεικτική της προσπάθειας είναι η συμφωνία που υπέγραψε ο Κυπριακός Οργανισμός

Στροφή στη Γερμανική αγορά μέσω Βιέννης με νέα δρομολόγηση επιχειρείται με τη συμφωνία ΚΟΤ και αεροπορικής εταιρείας Fly Niki

Τουρισμού με την αεροπορική εταιρεία Fly Niki που ανήκει στον Όμιλο της Air Berlin και από φέτος συνδέει τη Λάρνακα με τη Βιέννη και από το 2015 και την Πάφο.

Σε δηλώσεις του στην «Καθημερινή» ο γενικός διευθυντής του ΚΟΤ κ. Μάριος Χαννίδης χαρακτήρισε πολύ σημαντική την πιο πάνω

συμφωνία, αφού όπως επισήμανε, το όφελος που θα προκύψει θα είναι διπλό. Όπως εξήγησε, πέραν από το γεγονός ότι η Κύπρος συνδέεται με τη Βιέννη και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, παράλληλα εντείνονται και οι προσπάθειες για τόνωση του γερμανικού τουριστικού ρεύματος. Ο κ. Χαννίδης αφού ανέφερε ότι η

γερμανική αγορά είναι από τις σημαντικότερες για το νησί μας, σημείωσε ότι τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει πτωτική πορεία.

Αισιοδοξία για Αγγλία

Η αγορά της Αγγλίας είναι διαχρονικά ίσως η σημαντικότερη τουριστική αγορά του τόπου μας ανέφερε ο κ. Χαννίδης, ο οποίος με συγκρατημένη αισιοδοξία επισήμανε πως τον τελευταίο καιρό καταγράφει μία πολύ μικρή αύξηση σε σταθερή βάση σε ό,τι αφορά τη ροή τουριστών στον τόπο μας.

Ο κ. Χαννίδης σημείωσε πως η αγορά της Αγγλίας, κυρίως τα δυο τελευταία χρόνια, παρουσίαζε συνεχή πτώση και εξέφρασε την ευχή αυτή η άνοδος να συνεχιστεί.

Σύμφωνα με τον ΚΟΤ, άνοδο παρουσιάζουν και οι αγορές της Ρωσίας και της Ουκρανίας παρά το σοβαρό πολιτικό πρόβλημα που προέκυψε, καθώς και την υποτίμηση που δέχθηκε το ρούβλι έναντι του ευρώ.

Προβλήματα του τουρισμού στη Συνέλευση του ΠΑΣΥΞΕ

Με ενδιαφέρον αναμένεται την Πέμπτη 12 Ιουνίου η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση Μελών του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ). Στη Συνέλευση του ΠΑΣΥΞΕ θα συζητηθούν τα προβλήματα που απασχόλησαν τον τουρισμό στην Κύπρο κατά τη 13ετία 2001-2013, η σύγκριση της με ανταγωνιστικούς προορισμούς, οι επιπτώσεις από την τραπεζική κρίση μετά την απόφαση του Eurogroup, τον Μάρτιο του 2013, και το πώς η παγκόσμια κρίση επηρέασε την κυπριακή οικονομία γενικότερα και τον τουρισμό ειδικότερα.

Η διαφοροποίηση των τζιρών στον τουρισμό αναμένεται πως θα είναι οριακά θετική το ερχόμενο καλοκαίρι, παρά τις αυξήσεις που καταγράφηκαν στο α' τρίμηνο, οι οποίες δείχνουν πως ενδεχομένως να επεκτείνεται κάπως η τουριστική περίοδος. Δεν αναμένονται εκπλή-

Ο Σύνδεσμος πρότεινε μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των νέων δεδομένων και ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στην ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία.

ξεις στην Συνέλευση, αλλά πολλοί εκτιμούν πως ο ΠΑΣΥΞΕ θα ζητήσει νέα μέτρα από την κυβέρνηση.

Όπως αναφέρεται σε σχετικό ανακοινωθέν, ο ΠΑΣΥΞΕ διαμόρφωσε εισηγήσεις και προτεινόμενα μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των νέων δεδομένων και ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στην ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία της Κύπρου.

Οι Ξενοδοχοί σημειώνουν ακόμα ότι εισήλθαν σε αγώνα δρόμου μετά το ξέσπασμα της ουκρανικής κρίσης, για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης καθόδου τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο από τη Ρωσία και την Ουκρανία, τις πιο σημαντικές αγορές για το νησί. Τη Συνέλευση θα χαιρετίσουν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Ν. Αναστασιάδης, ο οποίος ενδεχομένως να προχωρήσει και σε ανακοινώσεις.

Αλλάζει το παιχνίδι στις τηλεπικοινωνίες η MTN

Νέα τάξη πραγμάτων στον χώρο των τηλεπικοινωνιών ευελπιστεί να δημιουργήσει η MTN, η οποία δημιουργεί ίσως για πρώτη φορά, ουσιαστικό «αντίπαλο δέος» για τη Cyta, η οποία σήμερα κυριαρχεί στην αγορά. Παρουσιάζοντας το νέο της πακέτο, Triple Play, το οποίο συνδυάζει κινητή και σταθερή τηλεφωνία, αλλά και διαδικτυο στο σπίτι ή στο γραφείο, η εταιρεία πλέον μπαίνει δυναμικά στον αγώνα επικράτησης στον τομέα της επικοινωνίας. «Ακούμε, δεσμευόμαστε και υλοποιούμε.

Ακόμη μια επιθυμία των πελατών μας να συνδυάζουν όλες τους τις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες σε μια συνολική λύση, έγινε πράξη», δήλωσε ο εκτελεστικός διευθυντής της MTN Κύπρου, Philip van Dalzen, κατά την παρουσίαση του Triple Play. Χαρακτηρίζοντάς το ως την «πιο ολοκληρωμένη και συμπεριλαμβανόμενη πρόταση της αγοράς», ο CEO σημείωσε ότι η εταιρεία βρίσκεται ξανά ένα βήμα μπροστά από τον ανταγωνισμό, «κερδίζοντας συνεχώς έδαφος στην κυπριακή αγορά». Μέσω των

έξυπνων και σχετικά οικονομικών συμβολαίων, τα οποία οι υφιστάμενοι ή καινούριοι συνδρομητές μπορούν να επιλέξουν, η νέα πρόταση της MTN ενισχύει τον ανταγωνισμό, καθώς ενδεχομένως να παρακινήσει τους αντίπαλους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους να καταθέσουν πιο ανταγωνιστικά πακέτα για ολοκληρωμένη και αξιόπιστη επικοινωνία. Πλέον, αναμένονται οι αντιδράσεις του ανταγωνισμού, ο οποίος εκτιμάται πως θα αναγκαστεί να προχωρήσει με «αντισταθμιστικά μέτρα».

Αρκετές είναι πλέον οι επιλογές που έχει ο καταναλωτής, που τον κάνουν να μην εφουσκάξει αλλά να ψάχνει και να εντοπίζει το καλύτερο για τον ίδιο. Το νέο πακέτο της εταιρείας χαρακτηρίζεται ως ευέλικτο, μιας και προσαρμόζεται στις ανάγκες και απαιτήσεις κάθε καταναλωτή. Δεδομένων των οικονομικών συνθηκών, η MTN απευθύνεται σε ευρεία γκάμα συνδρομητών, οι οποίοι μπορούν να επιλέξουν είτε το πιο οικονομικό είτε το πιο συμφέρον για τους ίδιους πλάνο συμβολαίου.

ΑΡΘΡΟ / Του ΠΑΡΙ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων και αναδιοργάνωση των χρηματοδοτήσεών τους

Ο υπερδανεισμός των κυπριακών επιχειρήσεων ως επακόλουθο της εύκολης πρόσβασης στο χρήμα και της τραπεζικής ευμάρειας σε συνδυασμό με την τωρινή ασφυκτική έλλειψη ρευστότητας και τη δυσκολία χρηματοδότησης από τις τράπεζες έχουν δημιουργήσει δυσμενείς συνθήκες για τις περισσότερες επιχειρήσεις. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, εκτός από την αυξανόμενη εξυπηρέτησης του δανείου, να κινδυνεύει η συνέχιση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Με τις συνθήκες αυτές, είναι αναγκαία τόσο η αναδιοργάνωση των δανείων αλλά και η λειτουργική αναδιάρθρωση ολόκληρης της επιχείρησης για να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες και να μπορέσει η επιχείρηση να συνεχίσει την ομαλή

λειτουργία της. Η αναδιοργάνωση των χρηματοδοτήσεων είναι μία διαδικασία κατά την οποία τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, η επιχείρηση και η τράπεζα, επανεξετάζουν τους όρους των χρηματοδοτήσεων και κυρίως τους όρους αναφοράς με την ημερομηνία λήξης του δανείου, το ύψος των δόσεων που πληρώνει η επιχείρηση (συνήθως ζητείται μείωση) και το ύψος του επιτοκίου. Μ' αυτό τον τρόπο, η επιχείρηση μπορεί να καταβάλει με το καλύτερο δυνατό τρόπο τα χρηματικά της δεικνόμενα μέσα με σκοπό να συνεχίσει τη λειτουργία της. Η διαδικασία γίνεται προς όφελος και του συμφέρον και των δύο μερών, αφού στην ακραία περίπτωση, η δανειζόμενη επιχείρηση σταματά τις δραστηριότητές της και η τράπεζα χάνει μεγάλο μέρος από τα

κεφάλαιά της. Η αναδιαπραγμάτευση των δανειακών όρων, βοηθά τις σχέσεις μεταξύ της τράπεζας και του δανειολήπτη, επιτυγχάνοντας τη συνέχιση της συνεργασίας και την αποπληρωμή των δόσεων, αφού σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, η διαδικασία είναι χρονοβόρα και πολλές φορές δεν διασφαλίζεται ότι η τράπεζα θα πάρει πίσω ολόκληρα τα κεφάλαιά της.

Με την επίτευξη της αναδιοργάνωσης των δανείων η επιχείρηση θα πρέπει να προχωρήσει και στη λειτουργική αναδιάρθρωση με σκοπό τη βελτίωση των αποτελεσμάτων των οικονομικών της δεικτών. Η αναδιάρθρωση προϋποθέτει τη χάραξη της ανάλογης στρατηγικής, εντοπίζοντας τους προβληματικούς τομείς της επιχείρησης και θέτοντας

εναλλακτικά σενάρια τα οποία θα προσθέσουν αξία στην επιχείρηση. Μεταξύ άλλων η διοίκηση με τη βοήθεια επαγγελματιών συμβούλων πρέπει να επανεξετάσει τα θέματα εισοδημάτων και περιθωρίων κέρδους, τις δαπάνες της, λειτουργικές και μη, τα περιουσιακά στοιχεία και κυρίως τις μη παραγωγικές επενδύσεις. Είναι χαρακτηριστικό των τελευταίων χρόνων το γεγονός ότι πολλές επιχειρήσεις επένδυσαν, με δανειακά κυρίως κεφάλαια, σε ακίνητα χωρίς να είναι αντικείμενο των δραστηριοτήτων τους. Η τώση των τιμών και η μείωση της ρευστότητας έχουν εγκλωβίσει πολλές τέτοιες επιχειρήσεις οι οποίες καλούνται να πάρουν τις σωστές αποφάσεις για τη διαχείριση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων. Η διοίκηση πρέπει επίσης και να αναλύσει

το φορολογικό της πλαίσιο. Η διοίκηση της επιχείρησης στο πλαίσιο της λειτουργικής αναδιάρθρωσης καλείται να ετοιμάσει λεπτομερές επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) στο οποίο θα θέσει τους μελλοντικούς στόχους, τις επιδιώξεις και τις προσδοκίες του διοικητικού της συμβουλίου. Η ετοιμασία των μελλοντικών ταμειακών ροών (cash flow), που αναμένονται με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο, επιβάλλεται από την τράπεζα στις περιπτώσεις αναδιοργάνωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου με σκοπό τη συνεχή παρακολούθησή τους, στη σύγκριση των αρχικών στόχων με τα πραγματικά αποτελέσματα και τη λήψη έγκαιρων μέτρων στις περιπτώσεις σημαντικών διαφοροποιήσεων.

Ο ρόλος και η συμβολή των επαγ-

γελματικών συμβούλων στη διαδικασία εκπόνησης των σχεδίων λειτουργικής αναδιάρθρωσης αλλά και στην αναδιοργάνωση των χρηματοδοτήσεων είναι κομβικός τόσο κατά την ετοιμασία και ανάλυση του επιχειρηματικού σχεδίου και των προτεινόμενων αλλαγών όσο και στη δομή των δανείων. Ο ανεξάρτητος ρόλος του οδηγεί σε κοινά αποδεκτές λύσεις γεφυρώνοντας κατά την περίοδο διαπραγματεύσεων την πραγματικότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τις δυνατότητες της επιχείρησης και την τραπεζική πρακτική διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα της επιχείρησης με ρεαλιστικούς όρους.

Ο κ. Πάρης Χρυσόστομος είναι ανώτερος διευθυντής, Εγχώριες Υπηρεσίες Συμβόρφωσης PwC Κύπρου.

Η λιτότητα στην Ε.Ε. έχει οδηγήσει στη φτώχεια 123 εκατομμύρια πολίτες

Καμπανάκι από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας για τη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους

Η πάλι ποτέ ευημερούσα Ευρώπη, άλλοτε πρωτοπόρος στη θέσπιση του κοινωνικού κράτους, απειλείται από τη φτώχεια, που σήμερα πλήττει πολύ μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της σε σύγκριση με το 2008. Στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής κρίσης, η Ελλάδα, πλήττεται σε μεγάλο βαθμό με το 35% του πληθυσμού της να ζει σε ένδεια και την ανεργία να έχει εκτιναχθεί στο 28%, ενώ περιορίζεται η ευθύνη του κράτους σε ό,τι αφορά τη διασφάλιση ενός ελάχιστου εισοδήματος αντίστοιχου του 75% μιας ελαχίστης σύνταξης. Την ίδια στιγμή, στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζουν πλέον 123 εκατομμύρια φτωχοί, που αντιπροσωπεύουν το 24% του πληθυσμού της.

Η λιτότητα

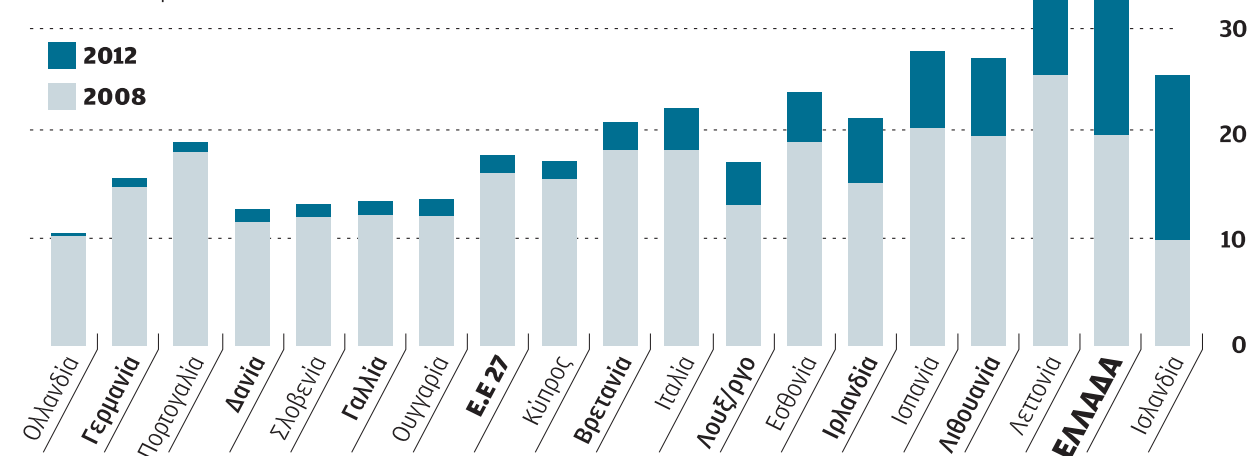
Αιτία της δυσόιωνης αυτής εξέλιξης δεν είναι άλλη από τις πολιτικές σκληρής λιτότητας που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της δημοσιονομικής προσαρμογής και οδήγησαν σε ραγδαία συρρίκνωση το κοινωνικό κράτος. Η εικόνα αναδύεται ζωηρά από την έκθεση του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO), που απερίφραστα μιλάει για «διάβρωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου» εξαιτίας των ραγδαίων περικοπών δαπανών στην Ευρώπη και ειδικότερα στις υπερχρεωμένες χώρες της περιφέρειας. Κάνει μάλιστα ιδιαίτερη αναφορά σε Ιρλανδία, Ελλάδα, Πορτογαλία και Κύπρο, όπου «εφαρμόστηκαν ορισμένες από τις τολμηρότερες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις» και τονίζει ότι «μειώθηκαν τα διαθέσιμα εισοδήματα των νοικοκυριών συνεπεία της υψηλής ανεργίας, των μειωμένων μισθών και των περικοπών στις κοινωνικές δαπάνες».

Στην Ελλάδα

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την Ελλάδα, το ILO τονίζει πως οι πολιτικές λιτότητας έχουν εκτινάξει τη φτώχεια σε ιστορικά υψηλά επίπεδα «προκαλώντας μεγάλη

Η άνοδος της φτώχειας

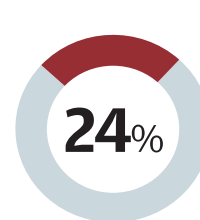
% του πληθυσμού

Ευρωπαϊκή Ένωση
Πληθυσμός σε ένδεια

123 εκατ. άτομα

9,5 εκατ. άτομα περισσότερα από το 2008

24% του πληθυσμού της Ε.Ε.

i Η Ελλάδα μείωσε τις δημόσιες δαπάνες πάνω από 30 δισ. ευρώ, ή στο 10% του ΑΕΠ από το 2009-2011 και θα τις μειώσει περαιτέρω κατά 8% το 2015

δυστυχία στους ανθρώπους, καθώς πολλές οικογένειες βρίσκονται στην κατάσταση να μην μπορούν πλέον να διαθέσουν για την κάλυψη βασικών αναγκών μιας αξιοπρεπούς ζωής». Δεν παραλείπει, μάλιστα, να επικαλεστεί τη γνώριμη πλέον διατύπωση που χρησιμοποιούν τα εργατικά συνδικάτα περί «προγραμματισμένης φτωχοποίησης του πληθυσμού».

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει το ILO, στο διάστημα από το 2008 έως το 2013 όχι μόνον έχουν αυξηθεί σημαντικά οι

φτωχοί στην Ε.Ε., αφού το 2008 ήταν 116 εκατομμύρια, αλλά θύματα της ραγδαίας περιστολής των κοινωνικών δαπανών είναι τα παιδιά εφόσον στο ίδιο χρονικό διάστημα έχει αυξηθεί κατά 800.000 ο αριθμός των ανηλικών που ζουν σε ένδεια. Στην ίδια έκθεση, το ILO επικαλείται επίσης στοιχεία ανάλογης έκθεσης της Οxfam, οργάνωσης για την καταπολέμηση της φτώχειας, που υπολογίζει ότι αν συνεχιστεί η πολιτική λιτότητας στην Ευρώπη άλλα 15 έως 25 εκατομμύρια άν-

θρωποι κινδυνεύουν να διολισθήσει κάτω από τα όρια της φτώχειας μέχρι το 2025.

Αναφορικά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες που υπέστησαν «ισχυρή πίεση από τις χρηματαγορές» όπως η Ιταλία και η Ισπανία, η ILO διαπιστώνει ότι εφαρμόσαν μεταρρυθμίσεις με τις οποίες άλλαξαν τη στάση του κράτους από την πρόληψη της φτώχειας και της οικονομικής ανασφάλειας για το σύνολο του πληθυσμού σε μια περιορισμένη ανακούφιση της φτώχειας.

ΟΟΣΑ: Οι μεταρρυθμίσεις μονόδρομος για την παγκόσμια ανάπτυξη

Τα περιθώρια άσκησης δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής στενεύουν ασφυκτικά, προειδοποιεί ο γενικός γραμματέας του ΟΟΣΑ, Ανχελ Γκουρία και τονίζει πως η μοναδική οδός για την επίτευξη ρυθμού ανάπτυξης 2% εντός πενταετίας είναι οι μεταρρυθμίσεις.

Πάντως, η Παγκόσμια Τράπεζα διατηρεί αμετάβλητες τις εκτιμήσεις για την παγκόσμια ανάπτυξη, καθώς βελτιώνονται οι συνθήκες στον ανεπτυγμένο κόσμο και οι αναπτυσσόμενες προσαρμόζονται στη μείωση των μέτρων στήριξης της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, σύμφωνα με δήλωσή του γενικού γραμματέα του διεθνούς οργανισμού, Μπέρτραντ Μπαντρ. Είπε, ωστόσο, πως η Ευρώπη πρέπει να λάβει μέτρα για το ζήτημα του πληθωρισμού, αν και θα ήταν πρώιμο να πει κανείς πως βρίσκεται στο χειλός του αποπληθωρισμού. Σε συνέντευξη που έδωσε στο αμερικανικό τηλεοπτικό δίκτυο CNBC, ο κ. Γκουρία επισήμανε πως μόνον με μεταρρυθμίσεις μπορεί κανείς να βρει τη λύση σε κρίσιμα ζητήματα όπως είναι η εκπαίδευση, οι καινοτομίες, ο ανταγωνισμός και η ευελιξία στις αγορές εργασίας και προϊόντων.

Όλα αυτά τα ζητήματα θα πρέπει να αντιμετωπισθούν με κάποιο συντονισμό και όχι το καθένα ξεχωριστά, είπε ο ανώτατος αξιωματικός του ΟΟΣΑ. Ο κ. Γκουρία είπε πως τα οικονομικά προβλήματα μιας χώρας δεν λύνονται μόνον δαπανώντας χρήματα, μια τοποθέτηση που παραπέμπει στη γενναϊόδωρη νομισματική και δημοσιονομική πολιτική που είχε υιοθετηθεί από τις ΗΠΑ μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-09 και ακολουθεί η κυβέρνηση του Σένζο Αμπε στην Ιαπωνία τα τελευταία χρόνια. «Εξήλθαμε από τη μεγάλη ύφεση ξεδεύοντας και αυξήσαμε το δημόσιο χρέος στα κράτη-μέλη του ΟΟΣΑ από το 30% στο 35% του ΑΕΠ», προσέθεσε ο ίδιος. Από τη Σιγκαπούρη, ο κ. Μπαντρ είπε πως η αποκατάσταση των ισορροπιών στην παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

SOLAR CAR CHALLENGE 2014

22 JUNE 10:00 - 13:00

STASIKRATOUS STR. - THEMISTOKLI DERVI AVE. - SPYROU KYPRIANOU AVE.

Organizers

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

SPONSORS

SUPPORTERS

ΜΠΑΛΕΤΟ ΤΟΥ ΚΡΕΜΛΙΝΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΚΡΕΜΛΙΝΟΥ

27-28 ΙΟΥΝΙΟΥ 20:30

ΦΙΓΚΑΡΟ

ΜΟΥΣΙΚΗ Α. ΜΟΤΖΑΡΤ & ΤΖ. ΡΟΣΣΙΝΙ

ΜΠΑΛΕΤΟ ΣΕ ΔΥΟ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΛΙΜΠΡΕΤΟ: Αντρέι Πετρόφ βασισμένο στην κωμωδία του Π. Μπαρμαστ

ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑ, ΠΑΡΑΓΟΓΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Αντρέι ΠΕΤΡΟΦ

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ Γκριγκόρι ΜΠΕΛΟΦ Βραβευμένος «Καλλιτεχνός της Ρωσίας»

ΕΝΟΡΧΗΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΦΩΝΗΤΙΚΩΝ ΜΕΡΩΝ Βλαντιμίρ ΚΑΤΣΣΟΦ

ΣΧΕΔΙΑΣΤΡΙΑ ΚΟΣΤΟΥΜΙΩΝ Ολγα ΠΟΛΥΑΝΣΚΑΓΙΑ

ΒΟΗΘΟΙ ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΥ Λουσιμίλα ΤΣΑΡΣΚΑΓΙΑ και Βάλερυ ΡΥΖΙΟΦ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ Αντρέι ΛΕΠΑ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΑΛΑΤΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΕΜΛΙΝΟΥ Πλότρ ΣΙΑΜΠΟΛΤΑΙ

ΓΙΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

www.tickethour.com.cy

ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

ΤΑΜΕΙΟ «ΕΙΡΗΝΗΣ 158» 25372855

ΤΑΜΕΙΟ ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟΥ 25343341

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 77777040

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

Νέοι συμβαλλόμενοι στο «κοινωνικό συμβόλαιο» με τις εταιρείες

Σε δεύτερη μοίρα αφήνουν οι επιχειρήσεις τα κοινωνικά θέματα, θεωρώντας ότι δεν απαιτούν ειδικές δεξιότητες

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Εστω και αν οι επιχειρήσεις ήταν πάντα συνδεδεμένες με τις κοινωνικές προσδοκίες, αυτό που έχει αλλάξει σήμερα είναι η ένταση και η διαφορετικότητα που έχουν πλέον οι προσδοκίες αυτές. Επιπλέον, αυξάνονται

Οι εταιρείες ανταποκρινόμενες σε ακάλυπτες κοινωνικές ανάγκες αλλά και σε νέες καταναλωτικές προτιμήσεις, μπορούν να δημιουργήσουν αξιόλογες ευκαιρίες στην αγορά.

και μεταβάλλονται ραγδαία, κάτι στο οποίο έχει συμβάλει και η επαύξηση των ακτιβιστών που κινητοποιούν την κοινή γνώμη. Αυτό που άλλαξε λοιπόν για τις εταιρείες είναι η λίστα των συμβαλλομένων με τους οποίους έχουν συνάψει το «κοινωνικό συμβόλαιο» τους. Δηλαδή, εκτός από τους άμεσα συμβαλλόμενους καταναλωτές,

εργαζόμενους, νομοθεσία, επενδυτές- συμβαλλόμενοι επίσης είναι και οι κοινότητες μέσα στις οποίες λειτουργούν, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, οι ακαδημαϊκοί, οι μη κερδοσκοπικοί κοινωνικοί φορείς κ.ά.

Οι εταιρείες

Με δεδομένο λοιπόν ότι οι εταιρείες θεωρούνται πλέον παράγοντες για την κοινωνική αλλαγή, οφείλουν οι ίδιες αυτοβούλως να προσπαθούν να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν την κοινωνία. Η διαπίστωση όμως είναι ότι οι διοικήσεις των επιχειρήσεων αντιδρούν με βραδύτητα. Προσκολλημένες ίσως στην πεποίθηση ότι οι επιχειρήσεις προσφέρουν, όντως, πολλά στην κοινωνία μέσα από την απασχόληση, την ποιότητα των προϊόντων, τη μείωση των τιμών, θεωρούν ότι τα κοινωνικά θέματα δεν απαιτούν ειδικές δεξιότητες, σύμφωνα πάντα με αυτά που έχουν διδαχθεί και κατέχουν σε βάθος. Ίσως γιατί «στα χεχειρίδια που μελέτησαν για τα MBAs να μην περιέχονται και οι επιπτώσεις που έχουν οι κοινωνικο-πολιτικές τάσεις, ούτε το πώς τα στελέχη πρέπει να επιβεβαιώνουν ορισμένες ευαισθησίες που αφορούν στις εταιρικές αξίες

τους». Μπορεί, βέβαια, να θεωρηθεί ακραίο -και όντως, είναι- ένα πρόβλημα κοινωνικό και όχι μόνο, όπως λόγω κάρη το bullying στα σχολεία, να πρέπει μια εταιρεία να το εντάξει στις πολιτικές ευαισθητοποίησής της και στις πολιτικές της. Στην αντίθετη περίπτωση όμως -αν δηλαδή «οι εταιρείες και τα στελέχη καθυστερούν να αντιληφθούν είτε αμφοτερότητα τη σημασία και τις συνέπειες που μπορεί να έχουν τα κοινωνικο-πολιτικά θέματα της εποχής μας για τις επιχειρήσεις τους- θα το μεταβιβάσουν...». Στα συμπεράσματα αυτά έχει καταλήξει από καιρό τώρα έρευνα της παγκόσμιας εταιρείας Συμβούλων McKinsey και τα γεγονότα την κρατούν σε σταθερή επικαιρότητα. Επιπλέον, την κρισιμότητα του θέματος την έχει επιβεβαιώσει η πλειονότητα των στελεχών αναγνωρίζοντας ότι ο ρόλος των εταιρειών, ασφαλώς, δεν σταματά στη μεγιστοποίηση των αποδόσεων προς τους επενδυτές - «έστω και αν αυτό από μόνο του είναι πολύ σημαντικό» - «έστω και αν αυτό από μόνο του είναι πολύ σημαντικό». Θεωρούν πιθανές απειλές την ανησυχία για το περιβάλλον, την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την ασφάλεια των

Η πλειονότητα των στελεχών αναγνωρίζει ότι ο ρόλος των εταιρειών, ασφαλώς, δεν σταματά στη μεγιστοποίηση των αποδόσεων προς τους επενδυτές - «έστω και αν αυτό από μόνο του είναι πολύ σημαντικό».

φαρμακευτικών προϊόντων και αλλά ευαίσθητα θέματα. Παραδέχονται επίσης με κάθε ειλικρίνεια ότι οι εταιρείες τους δεν τα χειρίζονται ικανοποιητικά. Ως αιτία αναφέρουν την έλλειψη ουσιαστικού ακτιβισμού εκ μέρους των εταιρειών στην αρένα των πολιτικο-κοινωνικών θεμάτων και ότι η έλλειψη αυτή είναι... «ορατή διά γυμνού οφθαλμού», παρά το γεγονός ότι τα «λόμπι πίσω από κλειστές πόρτες» είναι παλιά ιστορία για τις εταιρείες. Την αποδίδουν δε στις βραχυπρόθεσμες οικονομικές πιέσεις που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες, στην έλλειψη εξοικειώσής τους με τα θέματα αυτά και στον εφησυχασμό τους, ότι τα θέματα αυτά είναι υπόθεση των ειδικών του νομικού τμήματος και του τμήματος Δημοσίων Υποθέσεων. Κάτι, που τα στελέχη χαρακτηρίζουν «επικίνδυνο τρόπο σκέψης». Πιστεύουν ότι είναι απαραίτητο οι ηγέτες να εμπλέκονται

προσωπικά στα θέματα αυτά. Όχι μόνο γιατί οι εταιρείες τους έχουν, όντως, πολλά να δώσουν σε έναν δημόσιο διάλογο. Αλλά και γιατί μια τέτοια συμμετοχή παρουσιάζει στρατηγικό ενδιαφέρον. Αφού, είναι δεδομένο ότι οι πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις είναι δυνατόν να μεταβάλλουν «εκ βάθρων» το στρατηγικό τοπίο μιας βιομηχανίας, να υπονομεύσουν τη φήμη εκείνων «που πιάστηκαν στον ύπνο» είτε θεωρήθηκαν ένοχοι. Ένας άλλος λόγος είναι ότι, ανταποκρινόμενες σε ακάλυπτες κοινωνικές ανάγκες και σε νέες καταναλωτικές προτιμήσεις, μπορούν να δημιουργήσουν αξιόλογες ευκαιρίες στην αγορά.

Το νέο αυτό διευρυμένο «κοινωνικό συμβόλαιο» όχι μόνο το χαρακτηρίζει η ρευστότητα, αλλά και διαχωρίζεται σε «επίσημο» και «ανεπίσημο». Η παραβίαση όμως και του ανεπίσημου κοινωνικού συμβολαίου συνεπάγεται

σοβαρές συνέπειες. Αφενός, μπορεί προδευτικά να μετατοπίσει «ανεπίσημο» όρους στο «επίσημο συμβόλαιο». Δηλαδή να γίνουν νομοθεσία. Μπορεί επίσης να προκαλέσει σοβαρή ζημία στη φήμη της εταιρείας και να επηρεάσει δραστικά τη ζήτηση των καταναλωτών για τα προϊόντα της. Προτείνεται λοιπόν η εξής «συνταγή» που μπορεί να την εφαρμόσει η εταιρεία σε πρακτικό επίπεδο, ώστε να προσεγγίσει τα κοινωνικοπολιτικά θέματα περισσότερο στρατηγικά: κατ' αρχήν, να αναπτύξει συστήματα «ραντάρ» με τα οποία θα συλλαμβάνονται πρώιμα οι όποιοι μελλοντικοί κίνδυνοι αλλά και οι ευκαιρίες. Να έχει στην κατοχή της μια γκάμα επιλογών, προκειμένου να αντιμετωπίσει και τα δύο. Να παίρνει μέρος στον δημόσιο διάλογο και να εξασφαλίζει τη συμμετοχή του οργανισμού στο σύνολό του, κατά τρόπο συνεκτικό και δυναμικό.

ΕΡΓΑΣΙΑ & ΖΩΗ

«Κουλτούρα σιωπής» για την ψυχική υγεία των εργαζομένων

Από το 2007 οι εταιρείες του δείκτη FTSE100 έχουν τεθεί σε ετήσιο συγκριτικό έλεγχο με στόχο να καταγράφονται οι όποιες επιδόσεις τους -βελτίωση, επιδείνωση είτε και απουσία- στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους. Συγκεκριμένα, καταγράφεται η προσπάθεια που καταβάλλουν για να επαυξήσουν τη δέσμευση των εργαζομένων τους, όπως και το επίπεδο της ευφορίας τους. Αυτό κάνει η BITC's Workwell Campaign -η εκστρατεία του Οργανισμού Business in the Community- η οποία, κάθε χρόνο, μελετά και συγκρίνει τον συγκεκριμένο τομέα, όπως τον εμφανίζουν μέσα από τους δημόσιους απολογισμούς τους οι εταιρείες και, στη συνέχεια, δημοσιοποιεί τα συμπεράσματά της.

Βραβεία πρόδοος

Το γενικό εύρημα είναι ότι, και μεν η πρόδοος που σημειώνεται

Στην πραγματικότητα, οι εταιρείες διαθέτουν περισσότερες πρακτικές και προγράμματα, τις οποίες όμως παραλείπουν να δημοσιοποιήσουν.

είναι βραδεία, ωστόσο το οφέλιμο για τις εταιρείες εκείνες που έχουν ήδη αναγνωρίσει τη σημασία της δημοσίας αναφοράς των πολιτικών τους στο θέμα αυτό, είναι πολύ σημαντικά. Σχολιάζοντας τα ευρήματα, ο υπεύθυνος του Οργανισμού BITC χαρακτήρισε την απουσία δημόσιας αναφοράς για την ψυχική υγεία των εργαζομένων, ως επικράτηση «κουλτούρας σιωπής» στη διαχείριση του

Οι εταιρείες θα πρέπει να πρέπει να εντάξουν στους δημόσιους Απολογισμούς τους στοιχεία για τις «εξειδικευμένες υπηρεσίες» που διαθέτουν για την ψυχική υγεία του ανθρώπινου δυναμικού τους.

ανθρώπινου δυναμικού. Κάτι που πρέπει οι εταιρείες να το αντιμετωπίσουν, εισάγοντας στους δημόσιους Απολογισμούς τους στοιχεία για τις «εξειδικευμένες υπηρεσίες» που διαθέτουν για τον σκοπό αυτό. «Και είναι βέβαιο ότι έχουν πολλά να κερδίσουν, αφού είναι δεδομένο ότι, ανεξαρτήτως χρόνου, ο ένας στους τέσσερις ενήλικες θα αντιμετωπίσει κάποια κατάσταση στην ψυχική υγεία του».

Πρακτικές και προγράμματα

Υπογραμμίζοντας την αντικειμενική αλήθεια, ότι «όταν κάτι το έχεις μετρήσει, τότε μόνο μπορείς και να το διαχειρίζεσαι» κάλεσε τις εταιρείες να επιβεβαιώνονται ότι το θέμα της ψυχικής υγείας των εργαζομένων τους συμπεριλαμβάνεται στη στρατηγική που συζητείται στο τραπέζι των Διοικητών Συμβουλίων τους. Ωστόσο, με δε-

δομένο ότι το 86% των εταιρειών FTSE100 δημοσιοποιούν, όντως, στοιχεία για τις πολιτικές που εφαρμόζουν για τουλάχιστον τέσσερις είτε πέντε τομείς της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού τους, ο εκπρόσωπος του BITC εκφράζει την άποψη ότι στην πραγματικότητα, οι εταιρείες διαθέτουν περισσότερες πρακτικές και προγράμματα για το συγκεκριμένο θέμα, τις οποίες όμως παραλείπουν να δημοσιοποιήσουν, με αποτέλεσμα η χρησιμότητά τους να παραμένει ανεκμετάλλευτη. Σημειώνεται επίσης, ότι στη φετινή συγκριτική μελέτη, οι τομείς εκείνοι οι οποίοι παρουσίασαν αύξηση ως προς τη δημοσιοποίησή τους από τις εταιρείες είναι η «Διαφορετικότητα και Συμμετοχή» όπως και «Υγεία και Ασφάλεια» στην εργασία.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Junior Graphic Designer

Ψάχνουμε junior designer. Αν έχεις 1 με 2 χρόνια εμπειρία σε διαφημιστική, όρεξη για δουλειά, θετική ενέργεια, γνώση web design και το Photoshop, Illustrator και Indesign είναι οι καλύτεροί σου φίλοι, στείλε μας το βιογραφικό και το πορτφόλιό σου.

n.koutroumani@marketway.com.cy
christodoulou@marketway.com.cy

MARKETWAY
STRATEGY, P.R. & ADVERTISING

ASSOCIATED WITH
PUBLICIS

Marketway Building, 20 Karpentisou Str., 1077 Nicosia
P.O.Box 16093, 2085 Nicosia, Cyprus
Tel: +357 22391000, Fax: +357 22391150
E-Mail: marketway@marketway.com.cy
Website: www.marketway.com.cy

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ 1η Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προκηρύσσει το «Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για την Εργοδότηση Ανέργων». Το Τμήμα Εργασίας, ως αρμόδιος Φορέας Διαχείρισης, απευθύνει πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στο «Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για την Εργοδότηση Ανέργων» συνολικού προϋπολογισμού €5.000.000. Το Σχέδιο δύνата να συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία. Ο προϋπολογισμός της παρούσας πρόσκλησης ανέρχεται στα €5.000.000. Το Σχέδιο αφορά την παροχή χορηγίας σε εργοδότες που θα προσλάβουν άνεργα άτομα (εγγεγραμμένα στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης - ΔΥΑ) που ανήκουν στην Ομάδα Στόχου όπως αυτή ορίζεται στο Σχέδιο, ως εξής:

α) Ύψους 50% του μισθολογικού κόστους του εργοδοτούμενου με μέγιστο ύψος €5.000 στην περίπτωση που θα προσλάβουν άνεργα άτομα εγγεγραμμένα στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) κάτω των (6) μηνών κατά την ημερομηνία υποβολής της Αίτησης για συμμετοχή στο Σχέδιο.
β) Ύψους 60% του μισθολογικού κόστους του εργοδοτούμενου με μέγιστο ύψος €6.000 στην περίπτωση που θα προσλάβουν άνεργα άτομα εγγεγραμμένα στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) πέραν των έξι (6) μηνών κατά την ημερομηνία υποβολής της Αίτησης για συμμετοχή στο Σχέδιο.

Η χορηγία θα παραχωρείται μόνο για τους πρώτους δέκα (10) μήνες απασχόλησης και με υποχρέωση του εργοδότη για πρόσθετη εργοδότηση του εργοδοτούμενου για δύο (2) μήνες χωρίς επικορήνηση.

Δεν μπορούν να ενταχθούν στο Σχέδιο:

α) Άτομα που είναι μέτοχοι της επιχείρησης/οργανισμού (εξαιρούνται οι Δημόσιες Εταιρείες).

β) Αυτοεργοδοτούμενοι για επικορήνηση του εαυτού τους.

γ) Άτομα που συνδέονται με α' ή β' βαθμού συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με τον εργοδότη. Δηλαδή, δεν μπορούν να συμμετάσχουν στο Σχέδιο με τη σκέψη εργοδότη-εργαζόμενου, άτομα που συνδέονται μεταξύ τους ως σύζυγοι, παιδιά, γονείς, αδελφία (εξαιρούνται οι Δημόσιες Εταιρείες). Για τις πιο πάνω εξαιρέσεις, ως εργοδότης θεωρείται ο μέτοχος/διοικητής της επιχείρησης.

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Τμήματος Εργασίας www.mlsi.gov.cy/dl

Αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν στο ειδικό έντυπο που βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Εργασίας, και να παραδοθούν από την Δευτέρα 2 Ιουνίου 2014 μέχρι και την Δευτέρα 30 Ιουνίου 2014, με απευθείας κατάθεση στα κατά τόπους Επαρχιακά και Τοπικά Γραφεία Εργασίας (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης), πριν τη λήξη της πιο πάνω προθεσμίας.

Το Σχέδιο δύνата να συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία

Τούρκοι και Ισραηλινοί «ψηφίζουν» Θεσσαλονίκη ως τουριστικό προορισμό

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

«Sizi sevgiyle bekliyoruz», ελληνιστί «σας περιμένουμε με αγάπη», γράφει η κάρτα που τύπωσε ο ιδιοκτήτης ταβέρνας στο κέντρο της Θεσσαλονίκης και τη μοιράζει σε Τούρκους τουρίστες που επισκέπτονται το μαγαζί του. Ο κ. Χρήστος Χατζηδιάκος, εκτός από τις κάρτες, έφτιαξε και ιστοσελίδα προς ενημέρωση των εξ ανατολών γειτόνων που σχεδιάζουν να επισκεφθούν την πόλη, για τον κατάλογο των φαγητών, τις τιμές, το πώς θα βρουν το ουζερί του κ.λπ. «Δουλεύω με Τούρκους, είναι καλοφαγάδες και καλοπληρωτές», λέει. Στην πλατεία Αθώων, ένας άλλος ιδιοκτήτης ταβέρνας – δεν θέλει να γραφεί το όνομά του «για να μη ματιάσουν το μαγαζί» – λέει ότι τσίπε περισσότερους από 3.000 Τούρκους τουρίστες τα δύο τελευταία χρόνια!

Είναι κάποια βράδια που στα Λαδάδικα, στην Τσιμισκή, στην Καλαποθάκη και σε άλλα στέκια εστίασης ή εμπορικά σημεία νομίζει κανείς ότι βρίσκεται στο Πέραν ή στην πλατεία Ταξίμ!

Μερικές φορές μπορεί να μπερδευτεί και να πιστέψει ότι είναι στα... Ιεροσόλυμα, καθώς στο κέντρο της πόλης σμίγουν τα γκρουπ των Τούρκων με εκείνα των τουριστών από το Ισραήλ. Και τότε, οι μνήμες γυρίζουν πίσω στη Θεσσαλονίκη του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού, όταν Τούρκοι, Εβραίοι, Έλληνες, Αρμένιοι κ.ά. συνιστούσαν έναν κοσμοπολίτικο εθνοτικό ακτάρια. Τώρα, τα τελευταία χρόνια, η πόλη επιχειρεί να φέρει πίσω τα «παιδιά της», έστω για τουρισμό, σεβριροντάς, τους ως προϊόν την «προϊκα» των προγόνων τους, τα αναβλύζοντα Ιστορία κύτταρά της, τις «πινελιές» που απέμειναν από το κοσμοπολίτικο προφίλ της. Όλο και περισσότερο Τούρκοι και Εβραίοι «ψηφι-

Τούρκοι με λεωφορεία και Ι.Χ. και Ισραηλινοί με πτήσεις τσάρτερ συρρέουν στη Θεσσαλονίκη τονώνοντας την αγορά της, ενώ σιγά σιγά βγαίνουν και από τα «τείχη» της, αναζητώντας αξιοθέατα με ιστορικές ρίζες σε γύρω περιοχές, όπως το Πήλιο, τα Ιωάννινα, η Βέροια, η Χαλκιδική, η Καβάλα ή και η Αλεξανδρούπολη.

Είναι κάποια βράδια που στα Λαδάδικα, στην Τσιμισκή και σε άλλα στέκια εστίασης νομίζει κανείς ότι βρίσκεται στο Πέραν ή στην πλατεία Ταξίμ!

ζουν» Θεσσαλονίκη ως τουριστικό προορισμό, με πόλο έλξης τα μνημεία, αλλά και την αγορά και τη διασκέδαση, που έχει ισχυρές ρίζες πέραν του Αιγαίου, λόγω προσφυγικού στοιχείου.

Τούρκοι με λεωφορεία και Ι.Χ. και Ισραηλινοί με πτήσεις τσάρτερ συρρέουν στην πόλη τονώνοντας την αγορά της ενώ σιγά σιγά βγαί-

νουν και από τα «τείχη» της αναζητώντας αξιοθέατα με ιστορικές ρίζες σε γύρω περιοχές, όπως το Πήλιο, τα Ιωάννινα, η Βέροια, η Χαλκιδική, η Καβάλα ή και η Αλεξανδρούπολη.

Μέσα στο 2013, στη Θεσσαλονίκη κατέφθασαν 80.000 Τούρκοι επισκέπτες, αριθμός που για φέτος προβλέπεται σαφώς μεγαλύτερος.

Πόλος έλξης είναι για τη μεγάλη πλειοψηφία των Τούρκων το σπιτι-μουσείο του Κεμάλ Ατατούρκ, αλλά και τα άλλα οθωμανικά τεμνία, δίχως να μένει «παραπονεμένη» και η αγορά. «Μετά τους Ρώσους, οι Τούρκοι ξεδεύουν τα περισσότερα λεφτά. Οι Τουρκάλες μπεινβγαίνουν μόνο σε ακριβά μαγαζιά στην Τσιμισκή, στην Προξένου Κορομπλά και στη Μητροπόλεως», λέει μια γυναίκα η οποία ξεναγει τουρκικά γκρουπ. Ο κ.

Ακιν Ρομπία, Εβραίος, και γνωστό μέλος της τοπικής κοινότητας, είναι ιδιοκτήτης τουριστικού γραφείου που φέρνει Ισραηλινοί. «Έχουμε συνεχή αύξηση στην οποία συνέβαλε και η ψυχρότητα στις σχέσεις Τουρκίας - Ισραήλ για το αιματηρό επεισόδιο με το πλοίο «Μαβί Μαρμαρά» και πέρυσι ήρθαν μερικές χιλιάδες από το Τελ Αβίβ», λέει, ο κ. Ρομπία.

«Η παρουσία του κ. Μπουτάρη βελτίωσε το κλίμα, τόνωσε το ρεύμα και πιστεύω ότι η ροή θα ενισχυθεί, μην ξεχνάτε τους ιστορικούς δεσμούς του εβραϊκού στοιχείου με την πόλη. Τον επόμενο Οκτώβριο αναμένεται να καταφθάσουν γκρουπ με Εβραίους της Υεμένης, έρχονται βεβαίως και Εβραίοι από την Ευρώπη. Κάποια ξενοδοχεία μαγειρεύουν κουζίνα «κοσέρ» για τους Εβραίους, το ενδιαφέρον είναι μεγάλο...».

Καθώς οι τουριστική ροή αυξάνεται, η Θεσσαλονίκη καλείται όχι μόνο να ενισχύσει τις υποδομές υποστήριξης του διογκούμενου ρεύματος επισκεπτών, αλλά να ανεβάσει και τον πήχυ. Ο πρόεδρος της Ενωσης Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης κ. Αριστοτέλης Θωμόπουλος επισημαίνει την ανάγκη δημιουργίας προϋποθέσεων για ποιοτικά υψηλό τουρισμό. «Πρέπει να περάσουμε την εικόνα ότι η Θεσσαλονίκη δεν έχει μόνο το σπίτι του Κεμάλ Ατατούρκ ή το μνημείο του Ολοκαυτώματος, αλλά μαζί με αυτά διαθέτει και μια καλή και φθηνή αγορά, καταπληκτική διασκέδαση, έχει γύρω της υπέροχες θάλασσες, ιστορικούς χώρους, μαγνητικό φυσικό περιβάλλον.

Χρειάζεται να κάνουμε οργανωμένη επικοινωνιακή δουλειά στην αγορά της Τουρκίας για να φέρουμε υψηλές στάθμες τουρίστες...», λέει στην «Κ».

Μάχη πολυεθνικών για το λιμάνι της συμπρωτεύουσας

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Σε πρώτο πλάνο πέρασε το λιμάνι της Θεσσαλονίκης μετά την εμφάνιση οκτώ υποψηφίων για την απόκτηση του 67% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΛΘ Α.Ε. στο πλαίσιο του διαγωνισμού του ΤΑΙΠΕΔ. Η εξέλιξη καταδεικνύει πως μετά τον Πειραιά και άλλα ελληνικά λιμάνια μπορούν να επωφεληθούν από τη στροφή του διά της Ασίας εισαγωγικού εμπορίου στην Ευρώπη μέσω της Ελλάδας εκμεταλλευόμενα το διαμεταφορικό μοντέλο που έχει αναδειχθεί με την αιματώδη ανάπτυξη της Cosco στους προβλήτες του Ικονίου. Οι 8 υποψήφιοι για τον ΟΛΘ είναι η APM Terminals που συμμετέχει και στον διαγωνισμό για τον ΟΛΠ, η Deutsche Invest Equity Partners GmbH με έδρα το Μόναχο, η ελβετική Dufenco Participation Holding που δραστηριοποιείται στην εμπορία και διανομή χάλυβα και πρώτων υλών αλλά και στην ενέργεια, στα ακίνητα, στη ναυτιλία και στα logistics, η φιλιππινέζικη International Container Terminal Services (κατεβαίνει και στον ΟΛΠ), ο ιαπωνικός κολοσσός Mitsui & Co., η P&O Steam Navigation Company, θυγατρική της Dubai Port, οι ρωσικοί σιδηρόδρομοι σε συνεργασία με τη ΓΕΚ Τέρνα και η τουρκική Yilport Holding.

Κερδοφόρος πορεία

Όπως σημειώνουν κύκλοι της αγοράς, το λιμάνι της συμπρωτεύουσας, παρά την κερδοφόρο πορεία του, δεν έχει καταφέρει να επιτύχει σημαντική άνοδο στην κίνηση εμπορευματοκιβωτίων, παραμένοντας σε σχετικά χαμηλή θέση σε σχέση με αντα-

γωνιστικά λιμάνια της ευρύτερης περιοχής. Και αυτό στερεί από τη Θεσσαλονίκη και τη Βόρεια Ελλάδα εν γένει όχι μόνον ευρύτερη αναπτυξιακή δυναμική, αλλά και έσοδα. Παράλληλα με τη διαγωνιστική διαδικασία θα ξεκινήσει και επαναδιαπραγμάτευση από το ελληνικό Δημόσιο της υφιστάμενης σύμβασης παραχώρησης που έχει η ΟΛΘ Α.Ε. προκειμένου να ενταχιστεί με τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς, να εξασφαλίσει τις ευαίσθητες κοινωνικά υπηρεσίες, να προσδιορίσει κανόνες για τα τιμολόγια ακτοπλοΐας και να ορίσει ελάχιστο απαιτούμενο ύψος επενδύσεων. Δεν έχουν δικαιώματα επί των υποδομών, οι οποίες παραμένουν περιουσία του ελληνικού Δημοσίου και δεν πωλούνται.

Η αξιοποίηση του ΟΛΘ συνδέεται άμεσα με τις αναπτυξιακές προοπτικές της πόλης και της Βόρειας Ελλάδας, αφού μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας, δημιουργώντας σημαντικό αναπτυξιακό μέρισμα για την περιοχή και τους πολίτες, αναφέρονται οικονομολόγοι.

Στόχος της αποκρατικοποίησης είναι η ανάδειξη της στρατηγικής σημασίας της Θεσσαλονίκης και ειδικότερα του λιμανιού σε ένα διαμετακομιστικό εμπορικό κέντρο της περιοχής των Βαλκανίων και της Κεντρικής Ευρώπης, σημειώνουν κύκλοι του ΤΑΙΠΕΔ. Ο διαγωνισμός γίνεται, πάντως, όπως και στην περίπτωση του ΟΛΠ, σε μια φορτισμένη πολιτική συγκυρία, εξαιτίας των πρόσφατων εκλογών και των τοποθετήσεων κατά του μοντέλου πώλησης μετοχών και υπέρ των επί μέρους παραχωρήσεων.

TET-A-TET

ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Η Μερίνα Ασπλάνδου σε ένα εξομολογητικό Τετ-Α-Τετ.

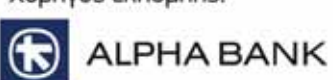
ΔΕΥΤΕΡΑ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ
10.15 μ.μ.

PIK1
www.cybc.com.cy

Ευχαριστίες:

Χορηγός εκπομπής:

ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΤΟ ΝΕΟ ΤΕΥΧΟΣ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

MONO €2

nomisma

ΠΩΣ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΘΑ ΕΡΘΕΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ

■ Τι δείχνουν οι δείκτες, οι αριθμοί και οι τάσεις

Συνέντευξη ΓΔ ΕΒΕ Λευκωσίας

Η Λευκωσία διεκδικεί μεγαλύτερο μερίδιο ανάπτυξης

ΜΕΓΑΛΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Το σήμερα και το αύριο της Ασφαλιστικής Αγοράς

■ Τα σχέδια των ασφαλιστικών εταιρειών

ΣΥΝΔΕΘΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

www.nomisma.com.cy

Τουριστικές επενδύσεις συνολικής αξίας 5 δις. ευρώ «τρέχουν» σε όλη την Ελλάδα

Εγχώριοι και ξένοι όμιλοι κατασκευάζουν πολυτελείς μονάδες σε δημοφιλείς προορισμούς

Του ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ

Επενδυτικά προγράμματα, τα οποία εκτιμάται ότι ξεπερνούν τα 5 δις. ευρώ, σχεδιάζουν να υλοποιήσουν εγχώριοι και ξένοι επιχειρηματικοί όμιλοι στην Ελλάδα για τη δημιουργία υψηλού επιπέδου τουριστικών εγκαταστάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, ο αμερικανικός όμιλος Qaktree Capital Group, σε συνεργασία με τη Σάνη Α.Ε., έχει στόχο την ανάπτυξη μιας νέας αλυσίδας πολυτελών ξενοδοχείων σε δημοφιλείς προορισμούς, επενδύοντας εκατομμύρια ευρώ για αγορά ή κατασκευή. Τα δύο πρώτα ξενοδοχεία που εντάχθηκαν στην αλυσίδα είναι το Oceania Club και το Gerakina Beach στη Χαλκιδική.

Επέκταση Costa Navarino

Η ΤΕΜΕΣ σχεδιάζει την υλοποίηση νέων επενδύσεων στην Costa Navarino, οι οποίες, κατ' ελάχιστον, μόνο, την επόμενη τριετία θα φθάσουν στα 100 εκατ. Ειδικότερα, σχεδιάζει τρία νέα γήπεδα και την έναρξη των εργασιών για την κατασκευή και τρίτου πολυτελούς ξενοδοχείου 300 κλινών, καθώς και τουριστικών κατοικιών. Στη Μεσσηνία, όμως, δρομολογούνται και άλλες επενδύσεις, η μεγαλύτερη από τις οποίες, ύψους 80 εκατ. ευρώ, από τη ξενοδοχειακή αλυσίδα Grace Hotels για τη δημιουργία υπερπολυτελούς ξενοδοχείου 125 δωματίων (Grace Kalamata) με ορίζοντα λειτουργίας το 2017. Επιπλέον, η αλυσίδα θα προχωρήσει στην κατασκευή του Grace Kea στη Κέα. Στο μεταξύ, έπειτα από πολυετή μάχη με την ελληνική γραφειοκρατία, η τουριστική επένδυση, ύψους 267,7 εκατ. ευρώ, «Ιτανος Γαία», στο Λασιθί της Κρήτης από τη βρετανική εταιρεία Loyalward Ltd, θυγατρική του ομίλου Minoan βρίσκεται ένα βήμα πριν από την έναρξη των εργασιών για την υλοποίησή της. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνει τη δημιουργία 5 ξενοδοχείων και 1 γηπέδου γκολφ.

Επιπλέον, στην Κρήτη ο όμιλος της Grecotel ολοκλήρωσε επενδυτικά προγράμματα για τη λειτουργία δύο πολυτελών ξενοδοχειακών μονάδων, του Caramel Grecotel Boutique Resort και του White Palace Grecotel Luxury Resort στην περιοχή του Ρεθύμνου. Στην ξενοδοχειακή αγορά της Κρήτης τοποθετήθηκε τη φετινή χρονιά και η Vita Hotels η οποία εξαγόρασε τις μονάδες Fedra Beach, Sun Beach στα Μάλια και Zorbas Village στον Ανωσάρα. Η επένδυση μαζί με ανακαινίσεις και επεκτάσεις φθάνει σε 44 εκατ. ευρώ. Στην Κρήτη, η ιδιοκτήτρια εταιρεία του ξενοδοχείου Minoan Imperial Luxury Beach Resort and Spa, στην περιοχή του Λασιθίου, θα υλοποιήσει σταδιακά εκσυγχρονισμό της μονάδας ύψους 8,5 εκατ. ευρώ προκειμένου από το 2016 να λειτουργήσει με τη νέα της επωνυμία Radisson Blu Beach Resort. Εξάλλου, με τα-

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

χύτερους ρυθμούς προχωρούν οι διαδικασίες των αδειοδοτήσεων για το επενδυτικό πρόγραμμα Atallanti Hills ύψους 1,5 δις. ευρώ στην Αταλάντη, που μεταξύ άλλων, μετά την αναθεώρηση των σχεδίων, περιλαμβάνει την κατασκευή 3 ξενοδοχείων 5 αστέρων, 3 γηπέδων γκολφ και 3.300 τουριστικών κατοικιών. Στην Ιθάκη, ο διεθνής Όμιλος Portfolio International Holding Limited έχει ανακαινίσει τη πρόθεσή του για την υλοποίηση του επενδυτικού έργου Iliad Resort, το οποίο περιλαμβάνει 6 ξενοδοχεία, γήπεδο γκολφ 18 οπών, μαρίνα 200 θέσεων κ.ά. Επίσης, στην Ιθάκη η εταιρεία ΑΓΥΙΑ Α.Ε. προχωρεί τις διαδικασίες για την

υλοποίηση σύνθετης τουριστικής επένδυσης με την ονομασία Ithaka Resort.

Αμερικανοί στην Κέρκυρα

Η αμερικανική NCH Capital σχεδιάζει στην Κέρκυρα τη δημιουργία ξενοδοχείου, και συμπληρωματικών τουριστικών εγκαταστάσεων σε έκταση που αγόρασε από το ελληνικό Δημόσιο. Επίσης, στην Κέρκυρα επενδυτικά προγράμματα θα υλοποιηθούν για την επανάληψη ξενοδοχείων και τη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων από την ιδιοκτήτρια ρωσικών συμφερόντων εταιρεία Corfu Gardens AKTΞE του πρώην Club Med και από την ιδιοκτήτρια της μονάδας

San Stefano. Στη Σαντορίνη θα ξεκινήσουν οι εργασίες για τη δημιουργία του δεύτερου Intercontinental, δυναμικότητας 120 δωματίων, στην Ελλάδα από την εταιρεία Αθήναιον Α.Ε. Πρόκειται για μια επένδυση, ύψους 30 εκατ. ευρώ. Η εταιρεία ΑΧΣΙΤΕ Αγροτουριστική Τουριστική Α.Ε. προγραμματίζει τη δημιουργία σύνθετου τουριστικού καταλύματος δυναμικότητας 216 κλινών στη Μήλο το ύψους της οποίας σε πρώτη φάση θα ανέλθει στα 50 εκατ. ευρώ. Επίσης, στην Ιο η εταιρεία 105 Ανώνυμη Τουριστική Τεχνική Εταιρεία Εκμετάλλευσης Ακινήτων σχεδιάζει την υλοποίηση σύνθετης τουριστικής επένδυσης.

Η Χαλκιδική κλέβει την παράσταση στη βόρεια Ελλάδα

Εντονο επενδυτικό ενδιαφέρον όμως αναμένεται και στη βόρεια Ελλάδα. Εκεί, εταιρείες συμφερόντων του επιχειρηματία Ιβάν Σαββίδη αναμένεται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε έκταση στο Παλιούρι της Χαλκιδικής, και επενδύσεις που θα αφορούν τον εκσυγχρονισμό του ξενοδοχείου «Μακεδονία Παλάς».

Στο μεταξύ, η εταιρεία Pravita Estate Holding προωθεί τουριστική επένδυση ύψους 726,4 εκατ. ευρώ στον Ταξιδάρχη Χαλκιδικής σε έκταση περίπου 12.500 στρεμμάτων. Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, 4 γήπεδα γκολφ, 3 ξενοδοχεία 5 αστέρων και τουριστικές κατοικίες.

Επιπλέον, στη Χαλκιδική και πάλι η κατασκευαστική εταιρεία «Μεντεκίδης Α.Ε.» προωθεί τη δημιουργία σύνθετου τουριστικού καταλύματος σε έκταση 253 στρεμμάτων.

Η επένδυση γίνεται από τη ρωσικών συμφερόντων εταιρεία Med Sea and Health Α.Ε. και αφορά τη δημιουργία ξενοδοχείου 640 κλινών και περίπου 150 τουριστικών κατοικιών. Παράλληλα κινείται και η εταιρεία Eurotel, για τη δημιουργία ξενοδοχείου 5 αστέρων. Εξάλλου, πρόσφατα, ρωσικών συμφερόντων επιχειρηματικός όμιλος εκσυγχρόνισε μία μεγάλη ξενοδοχειακή μονάδα 5 αστέρων και μάλιστα τη λειτουργήσει κιόλας, με τη νέα της επωνυμία Pomegranate Wellness Spa Hotel. Το συγκεκριμένο ξενοδοχείο βρίσκεται στη Νέα Ποτιδαία Χαλκιδικής.

Νοτιότερα και πάλι και συγκεκριμένα στην Αττική, η Jermyn Street Real Estate

Στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος βρίσκεται η Χαλκιδική η οποία αποτελεί πόλο έλξης για τις εταιρείες στη βόρεια Ελλάδα.

Fund IV LP που πλειοδότησε στον διαγωνισμό της Εθνικής Τράπεζας και αποτελεί προτιμητέο επενδυτή για την πώληση του Αστέρα Βουλιαγμένης αναμένει τις εξελίξεις για την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας πιθανότατα έως το Φθινόπωρο.

Το συνολικό τίμημα για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών και την ανάληψη των δανειακών υποχρεώσεων της συγκεκριμένης ξενοδοχειακής «ναυαρχίδας» του λεκανοπεδίου αναμένεται να ξεπεράσει τα 500 εκατ. ευρώ. Με την

ολοκλήρωση του διαγωνισμού το επενδυτικό σχήμα αναμένεται να υλοποιήσει επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό και τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων περιλαμβανομένων έως 15 υπερπολυτελών βιλών που ανάλογα με τον τελικό σχεδιασμό μπορεί να κυμανθούν από 200 έως και 250 εκατ. ευρώ.

Τέλος, ο όμιλος της Dolphin Capital Investors (DCI) υπολογίζει μέσα στην επόμενη τριετία να ξεκινήσει την υλοποίηση σύνθετων τουριστικών επενδύσεων, συνολικού προϋπολογισμού ύψους περίπου

1 δις. ευρώ, σε πέντε προορισμούς της Ελλάδας. Η DCI έχει προγραμματίσει επένδυση συνολικού ύψους 300 εκατ. ευρώ σε μια έκταση 3.000 στρεμμάτων στη Σητεία, επένδυση ύψους 60 εκατ. ευρώ στην Κέα -σύμφωνα με τον τροποποιημένο προϋπολογισμό-, 150 εκατ. ευρώ στη Βοιωτία, 450 εκατ. ευρώ στην ευρύτερη περιοχή του Κρανιδίου, ενώ ολοκληρώνει στο Πόρτο Χέλι επένδυση ύψους 20 εκατ. ευρώ για τη λειτουργία του πρώτου Nikki Beach στην Ελλάδα. Και όλα δείχνουν ότι έπεται και συνέχεια...

Ζητούνται πολυτελή ακίνητα για μαζικές πωλήσεις σε ξένους

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Λιγότερο από 3% είναι το μερίδιο που εξασφάλισε μέχρι σήμερα η Ελλάδα από μια εξαιρετικά υποσκόπιμη αγορά: αυτή των ξένων επενδυτών εκτός Ε.Ε., που αγοράζουν σχεδόν σε όλη την Ευρώπη ακίνητα, αξίας 250.000 ευρώ και πάνω, για να διασφαλίσουν άδεια παραμονής (visa). Η Ελλάδα μπήκε πρόσφατα στο σχετικό κλαμπ, θεσπίζοντας νόμο πριν από 1,5 χρόνο, όμως, τα αποτελέσματα είναι απογοητευτικά.

Το συμπέρασμα προκύπτει από πρόσφατη έρευνα της Ένωσης Μεσιτών Ακινήτων και Πιστοποιημένων Πραγματογνωμόνων Ελλάδας (ΕΠΠΑ), στην οποία καταγράφονται αγοραπωλησίες κατοικιών που πραγματοποιήθηκαν τις τελευταίες εβδομάδες ανά την επικράτεια. Ειδικότερα, οι ξένοι αγοραστές κατοικιών στην Ελλάδα άγγιξαν το 28% του συνόλου. Το 14% αφορούσε αγορές από πολίτες εκτός Ε.Ε., από τους οποίους όμως μόνο το 22% κινήθηκε για πολυτελείς κατασκευές, αξίας τουλάχιστον 250.000 ευρώ, που δικαιούνται αδειών παραμονής.

Η «ισχνή» αυτή επίδοση καταδεικνύει τις δυσκολίες που παρουσιάζει το εγχείρημα, αν και υποψήφιοι αγοραστές, από χώρες όπως η Κίνα και η Ρωσία, υπάρχουν. Το βασικό πρόβλημα εντοπίζεται στην έλλειψη του κατάλληλου «προϊόντος», αν και ο αριθμός των απούλων κατοικιών στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι ξεπερνά τις 250.000, από τις οποίες τουλάχιστον 50.000 είναι εξοχικές κατοικίες. Σύμφωνα, όμως, με τον αντιπρόεδρο της ΕΠΠΑ, Θεολόγο Μπόσδα, «απαιτούνται επενδύσεις μεγάλου κλίμακα, της τάξεως των 40-50 διαμερισμάτων, ή μεζοντέτων, ή προωθηθούν οργανωμένα στους εν λόγω αγοραστές». Κατά τον ίδιο, η ζήτηση που εκδηλώνεται σήμερα αφορά οργανωμένα συγκροτήματα κατοικιών ικανού μεγέθους, που διαθέτουν τουλάχιστον 40-50 ακίνητα, προκειμένου να δημιουργηθούν «κοινότητες» ξένων ιδιοκτητών. Τέτοιοι είδους αναπτύξεις δεν προσφέρονται σήμερα στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα να προκύπτουν και οι σχετικές δυστοκίες.

Η ζήτηση που εκδηλώνεται σήμερα αφορά οργανωμένα συγκροτήματα που διαθέτουν τουλάχιστον 40-50 ακίνητα για «κοινότητες» ξένων ιδιοκτητών.

Από την ελληνική αγορά λείπουν οι μεγάλες αναπτύξεις των 40-50 κατοικιών που θα μπορούσαν να διατεθούν μαζικά και οργανωμένα σε ξένους.

Αυτό επιχειρείται να αλλάξει πλέον, καθώς ήδη σειρά εταιρειών ανάπτυξης ακινήτων, ακόμα και μεγάλοι κατασκευαστικοί όμιλοι, βρίσκονται σε αναζήτηση κατάλληλων εκτάσεων για την ανάπτυξη μεγάλων συγκροτημάτων κατοικιών. Στο πλαίσιο αυτό, ο όμιλος Ελλάκτωρ εξετάζει το ενδεχόμενο ενεργότερης εμπλοκής στη συγκεκριμένη αγορά. Ωστόσο, όπως επισημαίνουν στελέχη του ομίλου, δεν έχει ληφθεί κάποια συγκεκριμένη απόφαση προς το παρόν, καθώς για να δρομολογηθούν επενδύσεις μεγάλου κλίμακα, απαιτούνται πρόσθετες βελτιώσεις στην πολεοδομική νομοθεσία.

Πάντως, μια σχετική επενδυτική κίνηση δρομολογείται στην περιοχή του Μαρκόπουλου, όπου ομάδα επιχειρηματιών του κλάδου (αρχιτέκτονες, πολιτικοί μηχανικοί) έχει προσεγγίσει κινεζικό κατασκευαστικό όμιλο, προκειμένου να αναπτύξουν από κοινού έκταση της τάξεως των 100 στρεμμάτων, η οποία αναμένεται να ενταχθεί στο σχέδιο πόλης. Το ενδιαφέρον είναι υπαρκτό από την πλευρά των Κινέζων και αναμένεται να υπάρξουν εξελίξεις τους επόμενους μήνες.

Επιπλέον, κινεζικοί κατασκευαστικοί όμιλοι φέρονται να εξετάζουν και την απευθείας επένδυση σε εκτάσεις ανά την επικράτεια, προκειμένου να αναπτύξουν σχετικά οικιστικά έργα. Σύμφωνα με φορείς του κλάδου, η υπερθέρμανση στην κινεζική αγορά ακινήτων έχει οδηγήσει ήδη αρκετές εταιρείες στην αναζήτηση επενδυτικών ευκαιριών στο εξωτερικό και ιδίως στην Ευρώπη. Ως εκ τούτου, μία από τις χώρες όπου εξετάζονται ως πιθανοί προορισμοί είναι και η Ελλάδα, χάρις και στο αυξανόμενο τουριστικό ρεύμα από την Κίνα.

Στο πλαίσιο αυτό, η επικείμενη επίσκεψη του Κινέζου πρωθυπουργού αποτελεί μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για την ελληνική πλευρά, προκειμένου να προσελκύσει περισσότερους υποψήφιους επενδυτές στην τοπική αγορά ακινήτων. Αλλωστε, ο μεγαλύτερος κατασκευαστικός όμιλος της χώρας, η China State Construction Engineering Corporation, δρομολογεί την πραγματοποίηση σειράς επενδύσεων ανά τον κόσμο και μεταξύ των χωρών που εξετάζονται, φέρεται να είναι και η Ελλάδα, όπως προκύπτει από πρόσφατες συναντήσεις.

Ομοβροντία μέτρων έριξε στην ευρωπαϊκή οικονομία ο κ. Ντράγκι

Ετοιμος και για νομισματική χαλάρωση, εάν χρειαστεί, δήλωσε ο επικεφαλής της ΕΚΤ

Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Επειτα από επτά μήνες απραξίας, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) εξαπέλυσε μια πρώτη ομοβροντία ριζοσπαστικών μέτρων με στόχο να ενισχύσει τον δανεισμό προς επιχειρήσεις και να καταπολεμήσει τον πολύ χαμηλό πληθωρισμό που απειλεί την Ευρωζώνη.

Παράλληλα, ο πρόεδρος της κεντρικής τράπεζας, Μάριο Ντράγκι, τόνισε ότι η ΕΚΤ είναι έτοιμη να προχωρήσει σε νομισματική χαλάρωση εφόσον αυτό απαιτηθεί, λέγοντας χαρακτηριστικά πως «νομίζουμε ότι είναι σημαντικό πακέτο. Τελειώσαμε; Η απάντηση είναι όχι. Αν χρειαστεί, στο πλαίσιο της εντολής μας, δεν τελειώσαμε εδώ». Η αντίδραση των αγορών ήταν θετική με κέρδη για τα χρηματιστήρια παγκοσμίως και τα κρατικά ομόλογα των χωρών της περιφέρειας, ωστόσο το ευρώ, αν και αρχικά υποχώρησε κατά 0,3% έναντι του δολαρίου, πολύ γρήγορα ανέκαμψε στο προηγούμενο επίπεδο.

Η δέσμη μέτρων που ανακοίνωσε χθες ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράγκι, εξέπληξε, ελαφρώς, τις αγορές με την έννοια ότι τα μέτρα που περιλαμβάνει ήταν λίγο-πολύ αναμενόμενα, ωστόσο κανένας δεν περίμενε να υιοθετηθούν όλα μαζί. Η παροχή νέων, στοχευμένων, μακροπρόθεσμων δανείων (TLTRO) προς τις τράπεζες, ύψους 400 δισεκατομμυρίων ευρώ με σταθερό

επιτόκιο, έχει στόχο να ενισχύσει τον δανεισμό προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ιδίως προς αυτές της περιφέρειας που ακόμη υποφέρουν από πιστωτική ασφυξία. Τα νέα δάνεια θα είναι τετραετούς διάρκειας και θα προσφέρονται στις τράπεζες υπό όρους, ώστε αυτή τη φορά να διοχετευθούν αποκλειστικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (εξαιρούνται στεγαστικά δάνεια).

Το σημαντικό ερώτημα, που θα απαντηθεί τους επόμενους μήνες, είναι αν οι τράπεζες θα

Τα μέτρα της ΕΚΤ έφεραν κέρδη στα διεθνή χρηματιστήρια και στα κρατικά ομόλογα της περιφέρειας, όμως το ευρώ τελικώς δεν υποχώρησε έναντι του δολαρίου.

πάρουν τα νέα δάνεια και αν θα πάρει ζήτηση από τον επιχειρηματικό κόσμο, κυρίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της περιφέρειας. «Οι στοχευμένες ενέσεις ρευστότητας (TLTRO) θα μπορούσαν να αποδειχτούν ισχυροί εργαλείο εάν το αρχικό τους μέγεθος δεν περιοριζόταν στα 400 δις. ευρώ. Θα βοηθήσουν τις τράπεζες να αυξήσουν τον δανεισμό προς την πραγματική οικονομία μόλις ολοκληρωθούν τα τραπεζικά stress tests», σχολιάζει

ο κ. Χόλγκερ Σμίντινγκ, επικεφαλής οικονομολόγος της Berenberg Bank.

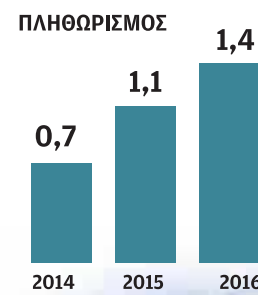
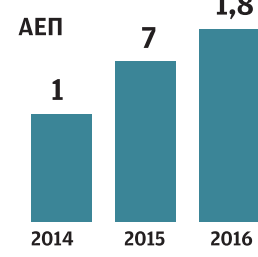
Ο κ. Ντράγκι δήλωσε χθες ότι περιμένει πως οι επιπτώσεις των μέτρων στην πραγματική οικονομία θα φανούν σε τρία-τέσσερα τρίμηνα, αφότου ολοκληρωθεί ο έλεγχος των τραπεζών τον Νοέμβριο, που προς το παρόν ωθεί τις τράπεζες να περιορίζουν τον ισολογισμό τους. Ριζοσπαστικό είναι το μέτρο της υιοθέτησης, για πρώτη φορά από μεγάλη κεντρική τράπεζα, αρνητικών επιτοκίων 0,10% για τις τράπεζες που φυλάσσουν τα χρήματά τους στην ΕΚΤ. Θεωρητικά η πληρωμή τέλους από τις τράπεζες θα πρέπει να τις ενθαρρύνει να ενεργοποιήσουν τ' αδρανή κεφάλαιά τους και να ενισχύσουν τον δανεισμό, ωστόσο η πρακτική αξία του μέτρου δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

Το ίδιο ισχύει και για τη μικρή μείωση του βασικού επιτοκίου δανεισμού από το 0,25% στο 0,15%. «Το πακέτο είναι ευπρόσδεκτο και περιμένουμε να έχει θετική επίδραση, αν και θα χρειαστεί καιρός μέχρι να ενισχυθεί ο πληθωρισμός και είναι πιθανό ότι θα χρειαστεί να ληφθούν νέα μέτρα», εκτιμά ο κ. Κούντραμ Γούλφ, διευθυντής του think tank Bruegel στις Βρυξέλλες.

Αλλα μέτρα περιλαμβάνουν την επέκταση του απεριόριστου δανεισμού των τραπεζών έως το τέλος του 2016 και την επίσηυση της προεργασίας σχετικά με πιθανές αγορές τιτλοποιημένων ενυπόθηκων δανείων (ABS), μια

Το πακέτο μέτρων της ΕΚΤ

Νέες προβλέψεις
Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή %

ΠΗΓΗ: ΕΚΤ

Οι επιπτώσεις

Μεγάλη
Νέα μακροχρόνια δάνεια ύψους 400 δις. ευρώ ειδικά για μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Μάλλον μικρή
Αρνητικό επιτόκιο 0,10% για καταθέσεις τραπεζών στην ΕΚΤ

Μικρή
Μείωση του βασικού επιτοκίου δανεισμού στο 0,15%

Μέτρια
Ένεση ρευστότητας ύψους 165 δις. ευρώ μέσω SMP

Σημαντική
Επέκταση απεριόριστου δανεισμού προς τράπεζες μέχρι τέλος του 2016

Αβέβαιη
Επιτάχυνση προετοιμασίας για αγορά τιτλοποιημένων ενυπόθηκων δανείων (ABS)

Πολύ σημαντική
Υπόσχεση για υιοθέτηση μαζικών αγορών περιουσιακών στοιχείων (ποσοτική χαλάρωση) αν χρειαστεί

περιορισμένη μορφή νομισματικής χαλάρωσης, ενώ επιπρόσθετη ρευστότητα 165 δισεκατομμυρίων ευρώ θα «πέσει» στην αγορά αφού διακόπτεται η άντληση της ρευστότητας από τις περασμένες αγορές κρατικών ομολόγων (SMP).

Η ομοβροντία μέτρων πυροδοτήθηκε αφότου χθες οι οικονομολόγοι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας αναθεώρησαν επί τα χείρω τις προβλέψεις τους

για τον πληθωρισμό μέχρι το 2016. Παρόλο που σχεδόν οι πάντες καλωσόρισαν τα νέα μέτρα, υπάρχουν πολλοί οικονομικοί αναλυτές που θεωρούν ότι αυτά δεν είναι επαρκή ώστε να ενισχύσουν σημαντικά την ανάκαμψη της Ευρωζώνης, και ότι είναι πιθανό να χρειαστεί η μαζική αγορά περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή το τύπωμα χρήματος, κατά το παράδειγμα των ΗΠΑ, της Βρετανίας και της Ιαπωνίας.

Συνταγματικά εμπόδια ενόψει για το πορτογαλικό Μνημόνιο

Οι εργαζόμενοι στο πορτογαλικό Δημόσιο θα πρέπει να χάρηκαν όταν έμαθαν ότι το συνταγματικό δικαστήριο της χώρας έκρινε, για μια ακόμη φορά, αντισυνταγματικά τα μέτρα περικοπής των μισθών τους που περιλαμβάνονται στο Μνημόνιο. Οι υπόλοιποι Πορτογάλοι μάλλον δεν χάρηκαν τόσο, διότι τώρα καλούνται να καλύψουν το δημοσιονομικό κενό ύψους περίπου 500 εκατ. ευρώ μέσω της καταβολής υψηλότερων έμμεσων φόρων. Το γεγονός ότι για έκτατη φορά από την αρχή της εφαρμογής του Μνημονίου στην Πορτογαλία, πριν από τρία χρόνια, το συνταγματικό δικαστήριο της χώρας έκρινε αντισυνταγματικά μέτρα λιτότητας στον δημόσιο τομέα, μάλλον εξόρ-

γισε τον πρωθυπουργό της χώρας, Πέντρο Πάσος Κοέλιο, ο οποίος αν και δήλωσε ότι η απόφαση θα γίνει σεβαστή, έκανε λόγο για «ακατανόητη απόφαση». Η είδηση της απόρριψης, ως αντισυνταγματικών, μέτρων όπως η περικοπή μισθών, από 2% έως 12% στον δημόσιο τομέα και η περικοπή επιδομάτων χρείας και ανεργίας αλλά και συντάξεων, σίγουρα αποτελεί πλήγμα για την κυβέρνηση του κ. Κοέλιο. Η τελευταία, έπειτα από ένα κακό αποτέλεσμα στις ευρωεκλογές, τώρα θα πρέπει να επιβάλει και νέους φόρους ώστε να καλύψει το δημοσιονομικό κενό ύψους περίπου 700 εκατ. ευρώ που προκαλείται στον προϋπολογισμό του 2014. Περίπου 500 εκατ. ευρώ είναι η «τρύπα»

που προκαλείται από τη μη μείωση μισθών στο Δημόσιο και ακόμη 200 εκατ. ευρώ οφειλονται στη μη περικοπή επιδομάτων.

Το συνταγματικό δικαστήριο χαρακτήρισε «υπερβολική» τη μείωση μισθών μεταξύ 2% και 12%, με το επιχείρημα ότι παραβιάζεται το συνταγματικό δικαίωμα της ισότητας και διέταξε την ανάκληση των περικοπών από την 1η Ιουνίου. Όταν έγινε γνωστή η απόφαση, ο κ. Κοέλιο εξέφρασε την ενόχλησή του λέγοντας ότι «ανησυχία βαθύτατα» για τις περιπλοκές που αυτή προκαλεί και ότι δεν θα επιτρέψει σε «αποφασίσει που φαντάζουν ακατανόητες» να θέσουν σε κίνδυνο την πορεία της χώρας μετά την έξοδο από το Μνημόνιο. Η πρώτη

επιτύχη από τη δικαστική απόφαση είναι ότι θα καθυστερήσει η καταβολή της τελευταίας δόσης του Μνημονίου, ύψους 3,5 δις. ευρώ, μέχρι η κυβέρνηση να αποφασίσει από πού θα καλυφθεί το κενό των 700 εκατ. ευρώ. Δεύτερη επιτύχη είναι ότι πιθανότατα οι Πορτογάλοι θα κληθούν να πληρώσουν υψηλότερο ΦΠΑ προκειμένου να καλυφθεί το κενό. Εναλλακτική λύση είναι η αύξηση της ειδικής εισφοράς που επιβάλλεται στα δώρα των μισθωτών (οι Πορτογάλοι λαμβάνουν δώρα αδειας και Χριστουγέννων). Σε διαφορετική περίπτωση κάποιος άλλος, έμμεσος πιθανότατα, φόρος θα βρεθεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του Μνημονίου για μείωση του δημοσιονομικού

ελλείμματος από το 4,9% του ΑΕΠ το 2013 στο 4% το 2014 και στο 2,5% το 2015. Μάλιστα, οι Πορτογάλοι εργαζόμενοι θα πρέπει να είναι ευχαριστημένοι που το συνταγματικό δικαστήριο δεν ζήτησε και την αναδρομική αποκατάσταση της μείωσης του μισθού των δημοσίων υπαλλήλων από την αρχή του έτους, πράγμα που θα προσέθετε ακόμη 500 εκατ. ευρώ στον «λογαριασμό». «Η δικαστική απόφαση δεν θα εκτροχιάσει τη δημοσιονομική πρόοδο της Πορτογαλίας, ωστόσο προκάλεσε ένα βραχυπρόθεσμο εμπόδιο, το οποίο θα πρέπει να υπερπηδηθεί», σχολίασε στο Reuters ο κ. Πάμπλο Σαραγόσα, επικεφαλής οικονομικών αναλυτής στην τράπεζα BBVA.

Τονωτική ένεση 6,3 δις. ευρώ για την Ισπανία

Η κεντρική ιδέα του νέου πακέτου μέτρων των 6,3 δις. ευρώ που ανακοίνωσε η ισπανική κυβέρνηση εντοπίζεται στη μείωση και όχι στην αύξηση των φόρων, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της εύθραυστης ανάπτυξης στην τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης.

Μετά μια πολυετή και πολυμέτρη κρίση στην Ισπανία, που συμπεριερεύταν με την άσκηση πολύ αυστηρών μέτρων λιτότητας από τη Μαδρίτη, ο Ισπανός πρωθυπουργός Μαριάνο Ραχόι ανήγγειλε από την προηγούμενη εβδομάδα μια σειρά μέτρων για την καταπολέμηση της ανεργίας αλλά και τη στήριξη των οικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ). Στο πακέτο μέτρων, τα οποία αναμένεται να τεθούν σε εφαρμογή από το δεύτερο εξάμηνο του 2014, περιλαμβάνεται η μείωση του φορολογικού συντελεστή των επιχειρήσεων από το 30% στο 25% αλλά και η αναβάθμιση των υπηρεσιών στον δημόσιο τομέα.

Η αλλαγή πλεύσης στην οικονομική πολιτική της χώρας έρχεται

Ο Μαριάνο Ραχόι ανήγγειλε μέτρα κατά της ανεργίας, για στήριξη των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

μετά τις ανάλογες συστάσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) για την καταπολέμηση της ανεργίας και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας ώστε να αυξηθούν οι προσλήψεις. Βέβαια παραμένει άγνωστο εάν τα μέτρα αυτά έχουν τη δυναμική να απορροφήσουν τα έξι εκατομμύρια των ανέργων στην Ισπανία, και κυρίως το 50% των νέων που παραμένουν εκτός αγοράς εργασίας την τελευταία τετραετία, τουλάχιστον.

Στο συνέδριο επιχειρηματιών που πραγματοποιήθηκε το περασμένο Σάββατοκυριακό στη Σιτζές, μια πα-

Μαριάνο Ραχόι
Ισπανός πρωθυπουργός

Τα μέτρα της Ισπανίας για την ανάπτυξη

- 1** Δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, επενδύσεις στην έρευνα και στην τεχνολογία και στη βιομηχανική παραγωγή
- 2** Μείωση φορολόγησης των επιχειρήσεων από το 30% στο 25%
- 3** Βελτίωση στην παροχή υπηρεσιών του δημόσιου τομέα
- 4** Φορολογική μεταρρύθμιση με ελαφρυνση των επιβάρυνσεων στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα από τα τέλη Ιουνίου

ΣΥΝΟΛΟ β' εξάμηνο 2014
€ 6,3 δις.
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ραλιακή πόλη σε μικρή απόσταση από τη Βαρκελώνη, ο κ. Ραχόι μίλησε για την ανάγκη ενίσχυσης του διαθεσίμου εισοδήματος και των καταθέσεων των νοικοκυριών, για αύξηση της κατανάλωσης, αλλά και την επίτευξη προόδου στην ανταγωνιστικότητα της χώρας. Η Μαδρίτη έχει ήδη εγκρίνει νωρίτερα φέτος τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών για τις εταιρείες που προτίθενται να προχωρήσουν σε προσλήψεις. Προωθεί, επιπροσθέτως, μια ευρύτερη φορολογική μεταρρύθμιση για την ελάφρυνση των επιβάρυνσεων στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα.

Ποια είναι τα κίνητρα του κ. Ραχόι και του οικονομικού επιτελείου του; Πέραν της πολιτικής διάστασης των πραγμάτων είναι σαφές ότι η Ισπανία, αλλά και η υπόλοιπη Ευρωζώνη, προσπαθεί να ανακάμψει σε ένα περιβάλλον χαμηλής ανάπτυξης και χαμηλού πληθωρισμού.

Μόλις την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου, η Ισπανία παρουσίασε τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης

Πολιτική κόντρα ΗΠΑ - Γαλλίας για το πρόστιμο στην BNP Paribas

Πολιτικές διαστάσεις προσλαμβάνει στη Γαλλία το ενδεχόμενο να επιβάλουν οι αμερικανικές αρχές πρόστιμο ύψους 10 δις. ευρώ στη γαλλική επενδυτική τράπεζα BNP Paribas για τις δοσοληψίες της με το Ιράν, την Κούβα και το Σουδάν, αλλά και άλλες χώρες στις οποίες είχαν επιβληθεί κυρώσεις. Η προοπτική αυτή έχει προκαλέσει την κατακραυγή της γαλλικής κοινής γνώμης εφόσον το πρόστιμο, αν τελικά επιβληθεί στη γαλλική επενδυτική, θα είναι το μεγαλύτερο που έχουν επιβάλει οι αμερικανικές αρχές σε τράπεζα, και μάλιστα με μεγάλη διαφορά από όσα έχουν προηγηθεί για παραπλήσιους λόγους.

Είναι ενδεικτικές οι περιπτώσεις των τραπεζών Standard Chartered, ING Bank, Barclays και Royal Bank of Scotland που επίσης αγνόησαν τις κυρώσεις εναντίον χωρών όπως το Ιράν και το Σουδάν και προχώρησαν σε συναλλαγές μαζί τους, αλλά οι αμερικανικές αρχές τους επέβαλαν πρόστιμα κυμαινόμενα από 100 εκατ. έως 667 εκατ. δολάρια. Το μεγαλύτερο πρόστιμο που έχουν, άλλωστε, επιβάλει έως τώρα σε ξένη τράπεζα ήταν εκείνο των 3,6 δις. δολαρίων στην ελβετική Credit Suisse, που παραδέχθηκε πως είχε διευκολύνει Αμερικανούς πελάτες της να κρύψουν ουσιαστικά τον πλούτο τους στα ταμεία της και να φοροδιαφύγουν. Έτσι, τη δριμύτερη επίθεση κατά των αμερικανικών αρχών εξαπέλυσε το Εθνικό Μέτρο της Μαρί Λεπέν, που κατηγορήσει τις αμερικανικές αρχές ότι εκβιάζουν και επιδιώκουν να αποδυναμώσουν τον BNP ώστε να προσφέρουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις αμερικανικές τράπεζες.

Στο ίδιο μήκος κύματος, το αντιπολιτευόμενο γαλλικό κόμμα UMP, σύμβουλος του οποίου αναφέρθηκε στην υπόθεση ως «τμήμα των ηγεμονικών φιλοδοξιών της Ουάσιγκτον», και επερίφησε στις ΗΠΑ ότι έχουν «την ενοχλητική συνήθεια να προσπαθούν να επιβάλουν τη νομοθεσία τους έξω από την επικράτεια της αρμοδιότητάς τους και να χρησιμοποιούν την ισχύ τους για να εξυπηρετήσουν επιχειρηματικούς σκοπούς». Το θέμα ανησυχεί, άλλωστε, και την ΕΚΤ που, σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ της Wall Street Journal, εννήμερως στελέχη του χρηματοπιστωτικού κλάδου ότι εξετάζει αν οι ευρωπαϊκές τράπεζες έχουν προχωρήσει σε επαρκείς προβλέψεις για να καλύψουν το κόστος των προστίμων που τους επιβάλλουν οι αμερικανικές αρχές.

Έτσι ο Γάλλος πρόεδρος, Φρανσουά Ολάντ, ο οποίος στην προεκλογική του εκστρατεία το 2012 είχε χαρακτηρίσει «αληθινό εκθρό» του τις τράπεζες, έχει ενδεχομένως αναγκασθεί να επικαλεσθεί την επείγεια των αμερικανικών αρχών για τη γαλλική επενδυτική. Το θέμα έχει μεγάλη προβολή στον γαλλικό Τύπο με τη φίλη προκειμένη στο Σοσιαλιστικό Κόμμα Le Monde να μιλάει για «δυσποτικό χαστούκι», δικαιολογημένα, καθώς αν τελικά επιβληθεί, το πρόστιμο θα ακυρωθεί τη συμφωνία ύψους 4 δις. δολαρίων που συνήψε περυσί η γαλλική τράπεζα με το αμερικανικό υπουργείο Δικαιοσύνης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΣΥΝΤΟΜΑ

Ο πρόεδρος του ΠΣ, Αντρέας Μαρκίδης, αναφέρθηκε στο Εθνικό Χωροταξικό Πλαίσιο που θα αναπτύξει το καθοδηγητικό πλαίσιο όλων των Σχεδίων Ανάπτυξης.

Καθοδηγητικός ο ρόλος του Πολεοδομικού Συμβουλίου στην ανάπτυξη και τον σχεδιασμό

Ο πρόεδρος του Πολεοδομικού Συμβουλίου, Αντρέας Μαρκίδης, παρουσίασε συνέντευξη Τύπου το όραμα, τους στόχους και το πρόγραμμα του Πολεοδομικού Συμβουλίου για το τρέχον έτος. Το Πολεοδομικό Συμβούλιο, όπως ανέφερε ο κ. Μαρκίδης, είναι το Αρμόδιο Σώμα για εκπόνηση και τροποποίηση Τοπικών Σχεδίων και Σχεδίων Περιοχή, με κύριο όραμα την καθιέρωση του καθοδηγητικού/επιτελικού του ρόλου σε θέματα ανάπτυξης και πολεοδομικού/χωροταξικού σχεδιασμού. Πέραν του Τοπικού Σχεδίου (ΤΣ) και Σχεδίου Περιοχής (ΣΠ) που αποτελούν τη θεσμική υποχρέωση του Πολεοδομικού Συμβουλίου, ο πρόεδρος αναφέρθηκε στο Εθνικό Χωροταξικό Πλαίσιο (Σχέδιο για τη Νήσο) που θα αναπτύξει το καθοδηγητικό πλαίσιο όλων των Σχεδίων Ανάπτυξης. Ως Έργο Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού ο κ. Μαρκίδης σημείωσε ιδιαίτερα τον εμπλουτισμό εργαλείων ενεργού πολεοδομίας, τις περιβαλλοντικές μελέτες, καθώς και την είσοδο του αστικού σχεδιασμού στον πυρήνα του Πολεοδομικού Σχεδιασμού. Ταυτόχρονα, ο πρόεδρος του ΣΠ αναφέρθηκε στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά και τις νέες διαδικασίες συμμετοχής τοπικών αρχών και κοινού. Προτεραιότητα για το Πολεοδομικό Συμβούλιο αποτελεί και η διαμόρφωση πολιτικών παγκύπριας εμβέλειας, όπως ο σχεδιασμός χρήσεων εθνικής σημασίας (π.χ. τομέας ενέργειας), η πολιτική μεμονωμένης κατοικίας, τα κίνητρα αξιοποίησης αδρανούς γης, το τέλος πολεοδομικής αναβάθμισης και η εκμετάλλευση κρατικής γης.

Ανησυχούν για φούσκα στη Βρετανία

Οι βρετανικές τιμές κατοικιών αυξήθηκαν με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων επτά ετών τον Μάιο, σε ετήσια βάση, σύμφωνα με στοιχεία της Nationwide, τα οποία ενδεχομένως να εντείνουν τις ανησυχίες για κίνδυνο φούσκας στην αγορά κατοικίας, στη Βρετανία. Ωστόσο κάποια στοιχεία στους αριθμούς ενδεχομένως να καταδεικνύουν μια επιβράδυνση της αύξησης των τιμών. Ειδικότερα, οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν κατά 11,1% τον προηγούμενο μήνα, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2013, που αποτελεί τη μεγαλύτερη αύξηση από τον Ιούνιο του 2007, μετά το 10,9% του Απριλίου. Σε μηνιαία βάση, η αύξηση των τιμών επιβραδύνθηκε στο 0,7% από 1,2% τον Απρίλιο, σύμφωνα με τη Nationwide. Ο διοικητής της Τράπεζας της Αγγλίας Μαρκ Κάρνεϊ είπε τον περασμένο μήνα ότι η αγορά κατοικιών συνιστά το μεγαλύτερο κίνδυνο για τη βρετανική οικονομική ανάκαμψη, κυρίως λόγω της έλλειψης κατασκευής νέων κατοικιών. Η ΤτΑ αναμένεται να λάβει περισσότερα μέτρα, πιθανώς αυτόν τον μήνα, για να ελέγξει τα ενυπόθηκα δάνεια.

ΚΥΠΕ-Reuters

Ασταμάτητη η ανάπτυξη νέων εμπορικών κέντρων

Σε πόλεις της Κίνας σχεδόν τα μισά υπό κατασκευή νέα κέντρα παγκοσμίως

Εντυπωσιακός είναι ο ρυθμός κατασκευής νέων εμπορικών κέντρων παγκοσμίως, με σημείο αναφοράς ασφαλώς την αναπτυσσόμενη αγορά της Κίνας. Σύμφωνα με σχετική έρευνα της CBRE, κατά τη διάρκεια του 2013 ολοκληρώθηκαν και λειτούργησαν εμπορικά κέντρα συνολικής επιφάνειας 9,8 εκατ. τ.μ., έναντι 7,3 εκατ. τ.μ. που είχαν

Η τεράστια επενδυτική δραστηριότητα στην αγορά των εμπορικών κέντρων οφείλεται στην ανάπτυξη της μεσαίας τάξης στις αναδυόμενες αγορές, την αστικοποίηση και την έλλειψη υψηλής ποιότητας εμπορικών χώρων.

προσθεθεί στον παγκόσμιο «εμπορικό χάρτη» κατά το 2012. Ακόμα πιο εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι αυτήν την περίοδο κατασκευάζονται επιπλέον 39 εκατ. τ.μ. νέων εμπορικών κέντρων ανά την υφήλιο, εκ των οποίων τα περισσότερα εντοπίζονται στην Κίνα, καθώς οκτώ από τις δέκα πιο δραστήριες πόλεις παγκοσμίως βρίσκονται εντός των συνόρων της δεύτερης μεγαλύτερης οικονομίας παγκοσμίως. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην αντίστοιχη περσινή έρευνα της CBRE, οι υπό κατασκευή

Στην Ευρώπη, η πιο δυναμική αγορά για αναπτύξεις νέων εμπορικών κέντρων είναι εκείνη της Κωνσταντινούπολης στην Τουρκία, καθώς αυτήν την περίοδο κατασκευάζονται 27 νέα κέντρα.

επιφάνειας νέων εμπορικών κέντρων διαμορφώνονταν σε 36 εκατ. τ.μ. Η CBRE καταγράφει τα νέα εμπορικά κέντρα επιφάνειας τουλάχιστον 20.000 τ.μ. σε 180 πόλεις παγκοσμίως.

Κύριος λόγος της τεράστιας αυτής επενδυτικής δραστηριότητας στην αγορά των εμπορικών κέντρων είναι η ανάπτυξη της μεσαίας τάξης στις αναδυόμενες αγορές, η αστικοποίηση που εξελίσσεται σε αρκετές μεγάλες πόλεις και η έλλειψη υψηλής ποιότητας εμπορικών χώρων, τουλάχιστον του

επιπέδου που επιθυμούν οι διεθνείς εμπορικοί όμιλοι. Είναι χαρακτηριστικό ότι σχεδόν τα μισά υπό κατασκευή νέα εμπορικά κέντρα παγκοσμίως βρίσκονται σε πόλεις της Κίνας. Μόνο στη Σαγκάη αναπτύσσονται 3,3 εκατ. τ.μ. νέων κέντρων, μέγεθος που ξεπερνά και τις 86 πόλεις της Ευρώπης μαζί, εξαιρουμένων εκείνων σε Ρωσία και Τουρκία. Συνολικά 10 πόλεις της Κίνας συγκεντρώνουν αναπτύξεις νέων κέντρων επιφάνειας άνω των 1 εκατ. τ.μ. σε κάθε πόλη.

Πέραν των πόλεων της Κίνας, μεγάλη δραστηριότητα καταγράφεται και σε πόλεις της Ινδίας και άλλων χωρών στη Νοτιοανατολική Ασία, καθώς ο υψηλός ρυθμός της οικονομικής ανάπτυξης προσελκύει πολλές διεθνείς αλυσίδες. Στην Ευρώπη, η πιο δυναμική αγορά για αναπτύξεις νέων εμπορικών κέντρων είναι εκείνη της Κωνσταντινούπολης στην Τουρκία, καθώς αυτήν την περίοδο κατασκευάζονται 27 νέα κέντρα.

Τα περισσότερα εξ αυτών βρίσκονται σε περιφερειακά σημεία, καθώς προς τα εκεί αναπτύσσεται η πόλη. Πάντως, εντός της επόμενης δεκαετίας αναμένεται να αυξηθεί ο πληθυσμός στο κέντρο της πόλης, καθώς δρομολογούνται σημαντικές αναπλάσεις στην «καρδιά» της Κωνσταντινούπολης.

Σημαντική δραστηριότητα εξακολουθεί να καταγράφεται και στην αγορά της Ρωσίας, όπου η Μόσχα πρωταγωνιστεί, δεδομένου ότι κατά τη διάρκεια των επόμενων 2-3 ετών αναμένεται να λειτουργήσουν 23 νέα εμπορικά κέντρα, συνολικής επιφάνειας 1,5 εκατ. τ.μ. Ωστόσο, σημαντικές επενδύσεις καταγράφονται και σε άλλες, περιφερειακές πόλεις της χώρας, με τους επενδυτές να έχουν θέσει στο στόχαστρό τους πόλεις με πληθυσμό μεγαλύτερο των 500.000 κατοίκων.

Συνολικά, εκτός της Μόσχας, δρομολογούνται νέα εμπορικά κέντρα συνολικής επιφάνειας 2,6 εκατ. τ.μ., με την Αγία Πετρούπολη να καταλαμβάνει τη μερίδα του λέοντος με 11 εμπορικά κέντρα και 484.000 τ.μ.

Επενδύουν στη γερμανική... περιφέρεια

Επενδυτικά ακίνητα αξίας σχεδόν 10 δισ. ευρώ άλλαξαν ιδιοκτησία στη Γερμανία κατά τη διάρκεια του πρώτου φετινού τριμήνου, σύμφωνα με στοιχεία της Savills, μέγεθος που αποτελεί αύξηση της τάξεως του 40% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο και τη δεύτερη καλύτερη επίδοση που καταγράφεται κατά τους πρώτους τρεις μήνες του έτους, από το πρώτο τρίμηνο του 2006, όταν η αξία των συναλλαγών είχε ξεπεράσει τα 11 δισ. ευρώ. Ήταν τέτοια η επενδυτική δραστηριότητα του πρώτου τριμήνου, που προσέγγισε τα 11,4 δισ. ευρώ που είχαν τοποθετηθεί στη γερμανική αγορά στο τελευταίο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, διάστημα το οποίο είναι παραδοσιακά το πλέον δυναμικό του κάθε έτους.

Σύμφωνα με την ανάλυση της Savills, η ανοδική αυτή πορεία των επενδύσεων αντανακλά την πρόθεση των επενδυτών να αναλάβουν μεγαλύτερο

ρίσκο, με αποτέλεσμα να στοχεύουν πλέον και σε άλλα ακίνητα σε λιγότερο προβλεπόμενες πόλεις της Γερμανίας.

Έτσι, οι επενδύσεις σε πόλεις πλυν των έξι βασικών αγορών (Βερολίνο, Μόναχο, Φρανκφούρτη, Αμβούργο, Ντίσελντορφ και Κολωνία) άγγιξαν τα 6,4 δισ. ευρώ, έναντι 3,2 δισ. ευρώ κατά το αντίστοιχο διάστημα του 2013. Με βάση τα σχετικά στοιχεία, μεγάλη αύξηση της τάξεως του 154% καταγράφηκε στην κατηγορία των βιομηχανικών ακινήτων, ενώ ακολούθησαν με 64% τα κτίρια γραφείων.

Μεγάλη ήταν και η προτίμηση των επενδυτών σε χαρτοφυλάκια ακινήτων, τα οποία αποτέλεσαν το 44% των συνολικών επενδύσεων ή περίπου 4,3 δισ. ευρώ, με το μεγαλύτερο μέρος εξ αυτών να αφορά ακίνητα σε περιφερειακές πόλεις της χώρας. Τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν τα βιομηχανικά ακίνητα με 164% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

Μόναχο, Φρανκφούρτη, Αμβούργο, Ντίσελντορφ και Κολωνία άγγιξαν τα 6,4 δισ. ευρώ, έναντι 3,2 δισ. ευρώ κατά το αντίστοιχο διάστημα του 2013.

Έκκληση προς υπουργούς για τον Ακάμα

Νέα φωνή διαμαρτυρίας προς Υπουργούς εκφράζεται για το διαχειριστικό σχέδιο του Ακάμα. Ο εκπρόσωπος της συντονιστικής επιτροπής κοινοτήτων και ιδιοκτητών γης του Ακάμα, Σάββας Χ' Μπνός κάλεσε τους αρμόδιους υπουργούς για το θέμα του διαχειριστικού σχεδίου της χερσονήσου να ακούσουν τις κοινότητες και τους ιδιοκτήτες γης.

Ταυτόχρονα, το ποτήρι της οργής ξεχειλίζει, καθώς έντονη είναι η αντίδραση των κατοίκων, οι οποίοι φαίνεται

ότι βρίσκονται αντιμέτωποι με σοβαρά προβλήματα. Οι κάτοικοι της περιοχής, επισήμανε ο εκπρόσωπος της συντονιστικής επιτροπής, αρχίζουν να χάνουν την υπομονή τους, «ενώ καθημερινά βυθίζονται στη φτώχεια και τη μιζέρια για πολιτικές αποφάσεις που έχουν ληφθεί εδώ και χρόνια από διάφορες κυβερνήσεις και για τις οποίες δεν ευθύνονται αλλά πληρώνουν άδικα».

Ο κ. Χ' Μπνός τόνισε ότι αναμένει να ορισθεί το συντομότερο η σύσκεψη που θα δώσει την τελική λύση στο

πρόβλημα με το διαχειριστικό σχέδιο. Μάλιστα, όπως είπε, ο ίδιος έχει εξουσιοδοτηθεί να παρουσιάσει και να συζητήσει με την κυβέρνηση την πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής για τη δημιουργία του Στρατηγικού Σχεδίου και της επίτευξης μίας λύσης με άπια ανάπτυξη σε όλες τις ιδιωτικές περιοχές Natura 2000 και που δεν χρειάζεται προστασία της βιοποικιλότητας με βάση το Διαχειριστικό Σχέδιο του Ακάμα.

Η Συντονιστική Επιτροπή θεωρεί

ότι θα πρέπει η Κυβέρνηση να τηρήσει τις δεσμεύσεις της όσον αφορά τα αντισταθμιστικά μέτρα για τα οποία υπάρχει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για όσα τεμάχια δεν θα μπορούσαν να έχουν άπια ανάπτυξη.

Ο κ. Χ' Μπνός σημείωσε ότι «θα πρέπει να δοθεί ένα τέλος σε μία αδικία για χιλιάδες πολίτες των οποίων οι περιουσίες παραμένουν σε μηδενικά αξία για την δημιουργία ενός Εθνικού Πάρκου 130 τετραγωνικών χιλιομέτρων με το 1/3 να είναι ιδιωτική περιουσία».

www.pwc.com.cy

**Για να κατακτήσεις
το αύριο, ξεκίνα από σήμερα**

pwc

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

Η νέα δυναμική της λαϊκής τέχνης

Η IsNotGallery μας συστήνει μέσα από τη νέα της έκθεση ένα άγνωστο μάστορα της Ξυλογλυπτικής, τον Βρασίδα Νεοφύτου

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η νέα έκθεση της IsNotGallery με έργα του άγνωστου λαϊκού καλλιτέχνη Βρασίδα Νεοφύτου, που αρχίζει την επόμενη εβδομάδα είναι μία καλή ευκαιρία για να επανεξετάσουμε το θέμα της λαϊκής τέχνης και των ναίφ δημιουργών αλλά πιο συγκεκριμένα της κυπριακής Ξυλογλυπτικής.

Η δύναμη της λαϊκής κυπριακής τέχνης είναι τεράστια διά μέσου της οποίας συντηρείται ένα μεγάλο μέρος της παράδοσης του νησιού που διατηρεί μέσα από τους αιώνες διαχρονικά στοιχεία του τύπου μας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο παρακολουθούμε τα τελευταία χρόνια μία εντονότερη παρουσία της κυπριακής λαϊκής τέχνης την οποία προηγουμένως ίσως και να την υποτιμούσαμε. Πρό-

του νησιού και χρυσίμεινε για την κατασκευή καραβιών, γεωργικών και οικιακών εργαλείων, καθώς και ως οικοδομικό υλικό και μορφή ενέργειας. Με βάση πολλές ιστορικές πηγές, αναφορές αλλά και διάφορα αρχαιολογικά ευρήματα στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό είμαστε σε θέση να ξέρουμε ότι η Κύπρος αποτελούσε από τότε τον κυριότερο προμηθευτή τόσο χαλκού όσο και ξύλου για την ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου γεγονός που καθιστούσε την Κύπρο μύλο της έριδος για τους διάφορους κατακτητές.

Με το πέρασμα των χρόνων οι καλλιτεχνικές ανησυχίες των ανθρώπων

αναζητούσαν διάφορους τρόπους έκφρασης με άμεση στροφή στα υλικά της φύσης και κυρίως το ξύλο που ήταν εύκολο στην ανάπλαση.

Έτσι, από εκείνα τα χρόνια το ξύλο γίνεται κομμάτι της καλλιτεχνικής δημιουργίας με τα πρώτα ξύλινα αγάλματα λατρείας που απεικονίζουν θεούς και άλλες μορφές να κάνουν την εμφάνισή τους.

Το ξύλο στα χέρια των διαφόρων δημιουργών του, ανάλογα με την εποχή και ανάλογα με το ιδεολογικό υπόβαθρό τους, άρχισε να μετατρέπεται σε μέσο έκφρασης και να παίρνει διάφορες μορφές με τα θέματα να προέρχονται πάντοτε από τον περίγυρο του σκαλιστή-καλλιτέχνη.

Το ζωικό και φυτικό βασίλειο με τον πλούτο τους έδιναν τα πρώτα ερεθίσματα στις ευαίσθητες ψυχές των πρώτων μαστόρων, ενώ αφαίρεση και ο συμβολισμός δίνουν διακοσμητικά στοιχεία που μαζί με γεωμετρικά σχήματα φτιάχνουν θαυμάσιες συνθέσεις.

Τα βασικά σύμβολα στην κυπριακή παραδοσιακή Ξυλογλυπτική, που χωρίζεται σε δύο κατηγορίες, την εκκλησιαστική και την κοσμική, σύμφωνα με την Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας είναι τα πουλιά που αποτελούν ένα αρχέγονο σύμβολο της αγάπης και του έρωτα, ο λύκος και το λιοντάρι ως τα σύμβολα της δύναμης, ο σταυρός που συμβολίζει το καλό, τα κυπαρίσσια, σύμβολο της αθανασίας, οι μαργαρίτες ροζέτες που συμβολίζουν τους κύκλους της ζωής, οι άγγελοι που παραπέμπουν στους φύλακες προστάτες κ.ά.

Σήμερα, η κυπριακή Ξυλογλυπτική εξακολουθεί να εμπνέεται από τη φύση και τη θρησκεία και δίνει τον δικό της αγώνα για να κρατηθεί και να περάσει στα επόμενα χρόνια.

Στις μέρες μας οι μάστορες του ξύλου μειώνονται και παραμένουν ελάχιστοι που συνεχίζουν την τέχνη όπως την έμαθαν από τους πατεράδες και τους παππούδες τους.

Οι νέοι γλύπτες του ξύλου σήμερα είναι ελάχιστοι όμως μας ενθαρρύνουν μερικές παρουσίες τους σε ομαδικές ατομικές εκθέσεις μέσα από τις οποίες παρουσιάζονται νέες τεχνικές και ένας εκσυγχρονισμός της παραδοσιακής μορφής της Ξυλογλυπτικής.

ΑΝΤΡΕΥΣΤΑΒΙΟΥ

Στην επερχόμενη του έκθεσης έχουν επιλεγεί περίπου τριάντα κομμάτια από ξύλο και κολοκύθα τα οποία είναι εμπνευσμένα από την κυπριακή φύση.

Τα εγκαίνια της έκθεσης Λαϊκής Ξυλογλυπτικής του Βρασίδα Νεοφύτου θα γίνουν Τετάρτη 11 Ιουνίου στις 8:00 μ.μ. στην IsNotGallery, Παλιά Λευκωσία. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 27 Ιουνίου. Ώρες λειτουργίας: Καθημερινά 5:00-8:00 μ.μ. Πληρ. 22343670.

Ένας άνθρωπος, φύσει καλλιτέχνης, λίγα χρόνια πριν από τη συνταξιοδότησή του βρίσκει τον δρόμο να βγάλει προς τα έξω την τέχνη του με την πρώτη του ατομική έκθεση που θα πραγματοποιηθεί στην πρωτεύουσα.

σφατο παράδειγμα η έκθεση και η έκδοση βιβλίου με τα έργα της λαϊκής ζωγράφου Μαργαρίτας Α. Τσαγγάρη, μητέρας του Χαμηπί του χαράκτη, ο οποίος εργάζεται επίσης σκληρά στη διατήρηση της Ξυλογλυπτικής αλλά και τελευταία η συμβολή της Λεβέντειου Πινακοθήκης με την παρουσία σημαντικών έργων μεγάλων Κυπρίων λαϊκών ζωγράφων στην Κυπριακή Συλλογή του Αναστάσιου Γ. Λεβέντη ώστε να βγουν προς τα έξω και να τους μάθουν οι νεότερες γενιές.

Η τέχνη του ξύλου

Από τα πανάρχαια χρόνια γνωρίζουμε ότι η Κύπρος ήταν ένα νησί καλυμμένο με τεράστιες εκτάσεις δασών, με το ξύλο να αποτελεί βασική πρώτη ύλη στην καθημερινή ζωή των κατοίκων

διατηρεί δική του ταβέρνα στην οποία όπως μας είπε φεύγει από τις κατασρόλες παίρνει το μικρόφωνο και τραγουδά αλλά παίζει και ντραμς. Ένας άνθρωπος, φύσει καλλιτέχνης, λίγα χρόνια πριν από τη συνταξιοδότησή του βρίσκει τον δρόμο να βγάλει προς τα έξω την τέχνη του με την πρώτη του ατομική έκθεση που θα πραγματοποιηθεί στην πρωτεύουσα. Ο ίδιος υπολογίζει ότι μέχρι σήμερα έχει κατασκευάσει πάνω από 500 Ξυλόγλυπτα, κάποια τα έχει πωλήσει και άλλα τα διατηρεί σε χώρο στην οικία του. Κατασκευάζει συνήθως μικρά και μέτρια σε μέγεθος έργα αλλά έχει φτιάξει και δύο γαϊδούρια σε φυσικό μέγεθος από ξύλο ελιάς αλλά και δύο βρακάδες οι οποίοι βρίσκονται στην ταβέρνα του.

Τα έργα του είναι κατασκευασμένα κυρίως από κορμούς και ρίζες ελιάς ενώ, όπως μας είπε, προτιμά τα παλιά κομμάτια ξύλου μπουρνελιάς που έχουν ένα ιδιαίτερο κοκκινωπό χρώμα αλλά χρησιμοποιεί επίσης ξύλο από χαρουπιά και ρίζες

Τα έργα του κ. Βρασίδα Νεοφύτου ξεφεύγουν από το ναίφ πλαίσιο της παραδοσιακής λαϊκής γλυπτικής κυπριακής τέχνης παρουσιάζοντας ένα δικό τους κώδικα επικοινωνίας που έρχεται να συνομιλήσει με το παρόν.

Από μικρός είχα ταλέντο στην κολοκύθα και άρχισα να διακοσμώ και να φτιάχνω διάφορες μορφές από κολοκύθα.

λεμονιάς.

«Το υλικό αυτό δουλεύεται πιο εύκολα, ιδιαίτερα από τη ρίζα του δέντρου, δεν πάνει σκόρο και διατηρείται καλύτερα αργότερα το γλυπτό», εξηγεί ο κ. Νεοφύτου.

Στην επερχόμενη του έκθεση μας είπε πως έχουν επιλεγεί περίπου τριάντα κομμάτια τα οποία είναι εμπνευσμένα από την κυπριακή φύση, κλωρίδα και πανίδα. Μερικά κομμάτια που θα εκτεθούν είναι κατασκευασμένα από κολοκύθα ενώ άλλα αναπαριστούν σαύρες, κελώνες, φιδία και πουλιά που είναι κατασκευασμένα από ξύλο ελιάς.

Η τέχνη του κ. Βρασίδα χαρακτη-

ρίζεται από την αγνότητα και πλαστικότητα της κυπριακής λαϊκής τέχνης που βλέπουμε στους πρότερους Κύπριους γλύπτες του ξύλου, καθώς και από την αγάπη και ανάγκη του ανθρώπου να εκφράσει τις καλλιτεχνικές του ανησυχίες και το μεράκι του μέσα από ένα κομμάτι άψυχου ξύλου ζωντανευόντάς το.

Τα έργα, όμως, του κ. Βρασίδα Νεοφύτου ξεφεύγουν από το ναίφ πλαίσιο της παραδοσιακής λαϊκής γλυπτικής κυπριακής τέχνης παρουσιάζοντας ένα δικό τους κώδικα επικοινωνίας που έρχεται να συνομιλήσει με το παρόν. Αυτό είναι και το κύριο χαρακτηριστικό των έργων του κ. Νεοφύτου. Οι ανάλαφρες, ανάγλυφες γραμμές, η ευελιξία στην κίνηση και η ένταση των έργων του καλλιτέχνη αποτυπώνουν αυτήν ακριβώς τη γλώσσα που απαιτείται ώστε να γίνει κατορθωτό ένας διάλογος τόσο με το παρελθόν της τέχνης, το παρόν αλλά και το μέλλον που θα προσδώσει στο έργο την αναγκαιότητα για την επιβίωσή του διαχρονικότητα.

Ο Λαϊκός μάστορας του ξύλου Βρασίδα Νεοφύτου μας συστήνει με την τέχνη του και μοιράζεται την αγάπη του για την χειροτεχνία.

ΑΝΤΡΕΥΣΤΑΒΙΟΥ

Ένας μάστορας του ξύλου μας συστήνει την τέχνη και τις εμπνεύσεις του

Ο καλλιτέχνης Βρασίδα Νεοφύτου είναι μία «ανακαλύψη» του ιδιοκτήτη της IsNotGallery Άντρου Ευσταθίου, ο οποίος εντυπωσιάστηκε από την τέχνη, τα έργα αλλά και την προσωπικότητά του. Ο κ. Νεοφύτου κατάρχεται από την Τάλα της Πάφου όπου ζει μέχρι και σήμερα.

Η τέχνη του ξύλου είναι συνυφασμένη με ολόκληρη τη ζωή του, αφού από τον καιρό που θυμάται τον εαυτό του όπως μας είπε παρακολουθούσε τόσο τον παππού όσο και τον πατέρα του που ασχολούνταν με χειροτεχνίες όπως την κατασκευή μύλων για τις ελιές, αλέτρια για τη γεωργία αλλά και τη διακόσμηση της γνωστής σε όλους μας κυπριακή κολοκύθας. «Από πολύ μικρός είχα ταλέντο στην κολοκύθα και άρχισα να διακοσμώ και να φτιάχνω διάφορες μορφές από κολοκύθα. Έπειτα άρχισα να επεκτείνω το ενδιαφέρον μου και αφού είχα το μεράκι μάζενα ξύλα και έφτιαχνα διάφορα Ξυλόγλυπτα». Ο κ. Νεοφύτου, σήμερα εργάζεται ως τεχνικός στο κοινοτικό συμβούλιο της Τάλας,

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

8.6-15.6.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΘΕΑΤΡΟ

«Οι κουζίνες»

Το θέατρο Ένα συνεχίζει μέχρι τις 4 Ιουλίου τις παραστάσεις της κωμωδίας του Alan Ayckbourn «Οι Κουζίνες».

Ανάμεσα σε φουρνούς και κατσαρόλες, μεταξύ τυρού και αχλαδιού, ξετυλίγεται μία ξεκαρδιστική ιστορία με αμφίρροπες σχέσεις, σατιρίζοντας την αστική τάξη, τον συζυγικό βίο, και την προσπάθεια των πρώην να ανελιχθούν επαγγελματικά. Παραστάσεις Τετάρτη, Σάββατο και Κυριακή στις 8:30 μ.μ. στον «Άλλο χώρο» του θεάτρου Ένα Λευκωσίας. Πληρ. 22348203.

Ανάμεσα σε φουρνούς και κατσαρόλες, μεταξύ τυρού και αχλαδιού, ξετυλίγεται μία ξεκαρδιστική ιστορία με αμφίρροπες σχέσεις, σατιρίζοντας την αστική τάξη, τον συζυγικό βίο, και την προσπάθεια των πρώην να ανελιχθούν επαγγελματικά. Παραστάσεις Τετάρτη, Σάββατο και Κυριακή στις 8:30 μ.μ. στον «Άλλο χώρο» του θεάτρου Ένα Λευκωσίας. Πληρ. 22348203.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Σχέδια και ακουαρέλες Κυπρίων ζωγράφων

Η έκθεση σχεδίων και ακουαρέλων των αριστοτεχνών του είδους Βίκτωρα Ιωαννίδη, Λουκίας Νικολαΐδου-Βασιλείου, Τηλέμαχου Κάνθου και Λευτέρη Οικονόμου παρατείνεται μέχρι και τις 16 Ιουνίου. Στην έκθεση παρουσιάζονται σπάνια σχέδια και ακουαρέλες των τεσσάρων αυτών ιστορικών καλλιτεχνών τα οποία χαρακτηρίζονται από απaráμιλλη σχεδιαστική δεξιοτεχνία και χρωματική ευαισθησία. Με τη θεματογραφία τους φέρνουν κοντά μας αγροτικά και αστικά τοπία της Κύπρου, χαρακτηριστικούς ανθρώπινους τύπους και σκηνές από την καθημερινή ζωή. Ζωγραφισμένα σε προηγούμενα από την παρούσα εποχή, αποτελούν πολύτιμα ντοκουμέντα τοπίων, χώρων, ανθρώπων συνθηθειών και τρόπων ζωής που χάνονται στη σκόνη του χρόνου. Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Διάτοπος Λευκωσία. Καθημερινά 5:00 μ.μ.-8:00 και Σάββατο 11:00 π.μ.-1:00 μ.μ. Πληρ. 22766117.

Στην ακουαρέλα η Λουκία Νικολαΐδου Βασιλείου σχεδιάζει με χρώμα. Πρόκειται για την τεχνική που αναδεικνύει την ικανότητα του ζωγράφου να μεταμορφώνει το σχέδιο σε χρώμα.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΒΑΛΕΝΘΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

Instituto Valenciano del Arte Moderno
www.ivam.es

«La Colección del IVAM, XXV Aniversario». Με αφορμή την 25η επέτειο της ίδρυσής του, το IVAM, ένα από τα σημαντικότερα μουσεία μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης στην Ισπανία, εγκαινίασε αυτή την έκθεση με έργα από τη μεγάλη συλλογή του, προσφέροντας μια συναρπαστική αναδρομή στην ιστορία της τέχνης του 20ού αιώνα. Χρονολογικά διοργανωμένη, η έκθεση παρουσιάζεται σε τρεις ενότητες: η πρώτη αφορά την περίοδο από τη δεκαετία του 1920 έως τα τέλη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, καλύπτοντας και τα χρόνια του ισπανικού εμφυλίου. Η δεύτερη ενότητα διανύει τα χρόνια από τη δεκαετία του '50 έως τη δεκαετία του '90, με έργα κορυφαίων καλλιτεχνών της περιόδου. Η τρίτη ενότητα, από τα τέλη της δεκαετίας του '90 έως σήμερα, δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα σύγχρονου προβληματισμού. Έως τις 31 Αυγούστου.

ΜΟΣΧΑ

ΘΕΑΤΡΟ

Θέατρο των Εθνών
www.theatrefornations.ru

«Αμλετ/Κολάζ». Το πιο φημισμένο εγχείρημα του Καναδού σκηνοθέτη Ρομπέρ Λεπάτζ είναι ίσως το ανέβασμα του «Κύκλου του δαχτυλιδίου» του Βάγκνερ, που η παγκόσμια πρεμιέρα του δόθηκε στο Metropolitan Opera House στη Νέα Υόρκη, το 2012, προκαλώντας δέος και ανάμεικτα σχόλια με το φαντασμαγορικό σκηνικό του, τεραστίων διαστάσεων και κόστους. Η νέα διασκευή του έργου του Σαίξπηρ που παρουσιάζει τώρα ο Λεπάτζ στη Μόσχα, περιλαμβάνει και αυτή ένα εντυπωσιακό σκηνικό, που αποτελείται από έναν τεράστιο περιστρεφόμενο κύβο με ανοικτές πλευρές, ο οποίος μεταλλάσσεται σε κάθε σκηνή του έργου, με τη βοήθεια ψηφιακών προβολών που περιγράφουν τον κόσμο γύρω από τον Αμλετ. Ωστόσο, η πιο τολμηρή πρωτοτυπία της παράστασης βρίσκεται στο πεδίο της ερμηνείας. Ο πολυβραβευμένος Ρώσος ηθοποιός Γεβγκένι Μιρόνοφ, ο οποίος έχει ευδοκιμήσει σε ρόλους του κλασικού ρεπερτορίου, μεταξύ αυτών και στον «Αμλετ», ερμηνεύει τώρα όλους τους ρόλους του έργου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΕΚΘΕΣΗ

Guggenheim Museum
www.guggenheim.org

«Italian Futurism, 1909-1944: Reconstructing the Universe». Στις αρχές του 20ού αιώνα, το κίνημα των φουτουριστών ενέκλεισε τον δυναμισμό των μοντέρνων καιρών, τη θεαματική έφοδο των τεχνολογικών καινοτομιών που μεταμόρφωναν την κοινωνία. Οι φουτουριστές λάτρευαν την ταχύτητα και τις μηχανές, επαγγέλθηκαν τη σύγκρουση με τους παραδοσιακούς πολιτιστικούς θεσμούς και τη ρήξη με το «αρχαιολογικό» παρελθόν, ενώ ακόμα και ο πόλεμος αποτόωσε το φωτοστέφανο για την έλευση ενός «υπέροχου καινούργιου κόσμου». Η έκθεση κάνει μια πολύπλευρη αναδρομή στο κίνημα με αναφορές σε όλους τους τομείς έκφρασής του αλλά και στην αδιαμφισβήτητη επιρροή του σε άλλα κινήματα της ευρωπαϊκής αβάν-γκαρντ. Έως την 1η Σεπτεμβρίου.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η ζωή ένα ταξίδι σε φωτογραφίες

Η φωτογράφος Χριστίνα Δράκου παρουσιάζει την καινούργια της δουλειά που τιτλοφορείται «Η ζωή είναι ταξίδι» όπου παρουσιάζεται το υλικό από τα διάφορα ταξίδια της στον κόσμο. Η Χριστίνα Δράκου έχει ταξιδέψει σε περισσότερες από εξήντα χώρες στον κόσμο και έχει εργαστεί στη Βόρειο Αμερική και στη Βραζιλία. Για την επικείμενη έκθεσή της αναφέρει: «Όπως κάθε μορφή τέχνης, η φωτογραφία δημιουργεί τη δική της πραγματικότητα. Καθλώνει την ένταση της στιγμής με μια μοναδική αμεσότητα, ζωντανά και αυθορμητισμό. Περιδιαβαίνοντας τον κόσμο, αυτή τη φορά φωτογράφησα τη φύση και το μεγαλείο της σε διάφορες γωνίες του πλανήτη. Από την Παταγονία μέχρι το Περού, από τον Καναδά μέχρι τη Βιρμανία, την Ινδία και τη Μέση Ανατολή. Όλα μπορούν να συμβούν σε ένα ταξίδι, ακόμη και τίποτα». Εγκαινία Πέμπτη 12 Ιουνίου στις 7:30 μ.μ., Κέντρο Φωτογραφίας 6x6, Λεμεσός. Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή μέχρι τις 20 Ιουνίου. Πληρ. 25354810.

Γαλάζιες αποχρώσεις σε ένα παιχνίδισμα του φωτός από τη μακρινή, παγωμένη Παταγονία όπως την απθανάτισε η Χριστίνα Δράκου.

ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Βαδίζοντας με τον Καβάφη

Το Επιμελητήριο Καλών Τεχνών Κύπρου σε συνεργασία με έξι καλλιτέχνες Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου της Αλεξάνδρειας και της σχολής Τέχνης των Πάνω Πολυτεχνικών σχολών πραγματοποιεί το συμπόσιο «Βαδίζοντας με τον Καβάφη». Καθ' όλη τη διάρκεια του Συμποσίου θα πραγματοποιηθούν διάφορες εκδηλώσεις, παρουσιάσεις από καλλιτέχνες και άλλα. Οι εκδηλώσεις αρχίζουν τη Δευτέρα 9 Ιουνίου και θα διαρκέσουν μέχρι τις 17 Ιουνίου στο studio «Πάνω Πολυτεχνικών School of Art», Λεμεσός. Πληρ. 22466426.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας σε δύο εμφανίσεις

Ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες τραγουδοποιούς, μαζί με τον εντυπωσιακό Αλκιβιάδη Κωνσταντόπουλο και τον ταλαντούχο Ιταλό Steve Tesser παρουσιάζουν μία μοναδική μουσική παράσταση γεμάτη από νέες μελωδίες, νοσταλγικά συναισθήματα αλλά και απύθμενο χιούμορ. Ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας κυκλοφόρησε το διπλό C.D. «Οι Άγγελοι ζουν ακόμα στη Μεσόγειο» μπλέκοντας τη φωνή του με φωνές σπουδαίων Ευρωπαίων καλλιτεχνών. Παρασκευή 13 Ιουνίου, Aloft Music Bar, Αγία Νάπα στις 10:00 μ.μ. Πληρ. 99637831 και Σάββατο μουσική σκηνή Ταύστρα στις 10:00 μ.μ., Πάφος. Πληρ. 77777266.

ΕΚΘΕΣΗ

Τα παιδιά απέναντι στο 1974

Το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού οργανώνουν έκθεση με τίτλο «Τα τραγικά γεγονότα του 1974 μέσα από τα

μάτια των παιδιών. Οι εμπειρίες του πολέμου, όπλο για την ειρήνη». Η έκθεση αποτελεί το επιστέγασμα του υπό έμφαση στόχου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τη φρενιτή χρονιά: «Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ, Διεκδικώ». Οι εικαστικές δημιουργίες των παιδιών, αποδίδουν προσωπικά βιώματα, μηνύματα και ελπίδες. Καταγράφουν εντυπώσεις και αποτυπώνουν εμπειρίες. Εγκαινία Τρίτη 10 Ιουνίου, Σπίτι Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Λεβέντειου Μουσείου Λευκωσίας στις 7:30 μ.μ. Διάρκεια μέχρι τις 2 Νοεμβρίου. Πληρ. 22661475.

ΔΙΑΛΕΞΗ

Ποδόσφαιρο και πολιτική

«Κυπριακό Ποδόσφαιρο: Πολιτικές ταυτότητες και Πολιτικές Αντιπαλοτήτες» είναι το θέμα διάλεξης που διοργανώνει το Ίδρυμα Λυσσαρίδη, με ομιλήτη τον επίκουρο καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας Δρα Κωνσταντίνου Αδαμίου. Την Τετάρτη 11 Ιουνίου, στις 7:00 μ.μ. στο οίκημα του Ιδρύματος Λυσσαρίδη (Λεωφόρος Αγίων Ομολογητών) 58, έναντι εκκλησίας Αγίων Ομολογητών, στη Λευκωσία. Θα ακολουθήσει συζήτηση. Πληρ. 22662787 ή 22666763 (από 10:00 - 13:00).

ΟΨΕΙΣ / Του ADITYA CHAKRABORTY / THE GUARDIAN

Εκπαίδευση «σε κενό αέρος»

«Δεν με ενδιαφέρει ποιος γράφει τους νόμους μιας χώρας – ή ποιος συντάσσει τις συνθήκες της – αν μπορώ εγώ να γράφω τα χειριρίδια οικονομίας των πανεπιστημίων της», είχε πει ο Πολ Σάμουελσον. Ο νομπελίστας οικονομολόγος είχε καταλάβει πως ό, τι ισχύει για τα ηλεκτρονικά γκάτζετ ισχύει και για τις οικονομίες: εκείνοι που συντάσσει τα φυλλάδια οδηγίων καθορίζει πώς θα χρησιμοποιηθεί το αντικείμενο, και για ποιο σκοπό. Το αξίωμα του Σάμουελσον παρέμεινε ισχυρό μέχρι την κατάρρευση της Lehman Brothers, η οποία πυροδότησε όχι μόνο κρίση στην οικονομία αλλά και κρίση στην οικονομολογία. Στα έξι χρόνια που έχουν περάσει έκτοτε, η φήμη εκείνων των αρχιερέων του καπιταλισμού, των πανεπιστημιακών οικονομολόγων, έχει υποστεί μεγάλη φθορά.

Στη Βρετανία, η ίδια η βασίλισσα αναρωτήθηκε γιατί κανένας από αυτούς δεν είδε το κραχ να έρχεται, ενώ ο Άντι Χάλντεν, της Τράπεζας των Αγγλίας, παρατήρησε ότι η κρίση γκρέμισε συθέμελα όλα τα καλοσχεδιασμένα μοντέλα των συναδέλφων του. Και τον περασμένο μήνα,

σπουδαστές οικονομολογίας, από το Μάντσεστερ μέχρι την Καλκούτα, πήραν και αυτοί θέση μάχης απαιτώντας ριζικές αλλαγές σ' αυτά που διδάσκονται.

Σ' ένα μανιφέστο που υπογράφηκε από 42 ενόσεις φοιτητών οικονομικών επιστημών από 19 χώρες, οι σπουδαστές διεκτραγωδούν τη «δραματική στενότητα της διδασκόμενης ύλης», που παρουσιάζει την οικονομία σαν να λειτουργεί «σε κενό αέρος». Το αποτέλεσμα είναι ότι η γενιά που αναμένεται να διαχειριστεί την οικονομία μας, από τα υποσυγκριτικά γραφεία μέχρι τις διευθύνσεις των μεγάλων εταιρειών, συζητά για την οικονομική πολιτική χωρίς να αγγίζει «τις ευρύτερες κοινωνικές συνέπειες και τις ηθικές συνεπαγωγές των οικονομικών αποφάσεων».

Το πρόβλημα συνοψίζεται από έναν εκ των συντονιστών του μανιφέστου, τον Φαχίμ Ροκάντιγια, του Πανεπιστημίου της Γλασκώβης. «Όποτε δίνω εξετάσεις, αναγκάζομαι να μετατρέψω τον εαυτό μου σε ρομπότ». Ωστόσο, ο ίδιος και οι άλλοι συναδέλφοί του δεν επιζητούν να αποφύγουν τα μαθηματικά ή να ριξουν στην πυρά τα

συγγράμματα της Σχολής του Σικάγου. Απλώς αντιτίθενται στην ιδέα ότι υπάρχει μία και μόνη σωστή μέθοδος για να διδάσκει η οικονομολογία, ιδιαίτερα μετά την απόδειξη της παταγώδους ανεπάρκειας αυτής της υποτιθέμενης επιστημονικής μεθόδου. Στον αγώνα τους για να γίνει πιο «δημοκρατική» η διδασκαλία, οι φοιτητές έχουν συναντήσει τρομερές δυσκολίες. Όπως συνέβη και στο πολιτικό πεδίο της περιόδου μετά την κρίση, οι δυνάμεις του συντηρητισμού αποδεικνύονται πολύ ισχυρές. Ενδεικτικό για την αντίσταση του καθηγητικού κατεστημένου είναι το παράδειγμα του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ. Από το περασμένο φθινόπωρο, μέλη ενός φοιτητικού ομίλου που ασχολείται με το θέμα της οικονομικής κρίσης και των συνεπειών της έκαναν προσπάθειες για να διευρύνουν τη διδασκόμενη ύλη τους. Διοργάνωσαν διαλέξεις από «ετερόδοξους» οικονομολόγους, ακόμα και απογευματινά μαθήματα για τις «φούσκες», τον χρηματοπιστωτικό πανικό και τα κραχ. Θα περιμέναμε κανείς οι καθηγητές της σχολής να επιδοκιμάσουν αυτές τις πρω-

τοβουλίες των φοιτητών. Κάθε άλλο. Η Σχολή Οικονομικών Επιστημών του Μάντσεστερ ανακρίνωσε πρόσφατα ότι δεν θα ανανέωνε το σύμβολο του «εξωσχολικού» λέκτορα και ότι οι σπουδαστές που ήθελαν να μάθουν για το χρηματοπιστωτικό κραχ θα έπρεπε να πάνε στη Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Οι φοιτητές επιστημονούν ότι εκπαιδεύονται για να αποστηθίζουν την οικονομική θεωρία και να την αναπαράγουν στις εξετάσεις, αλλά ποτέ δεν τους επιτρέπεται να αμφισβητούν τις πεποιθήσεις που τη στηρίζουν. Αυτό δεν είναι εκπαίδευση: είναι λοβοτομή.

Το παράδειγμα του Μάντσεστερ αποτελεί μέρος μιας πολύ ευρύτερης τάσης όπου οι οικονομολόγοι που δεν ανήκουν στο κυρίαρχο ρεύμα αποκλείονται από τα οικονομικά πανεπιστήμια και αναγκάζονται να καταφύγουν σε Τμήματα Γεωγραφίας ή Διοίκησης Επιχειρήσεων. Η λογική πρόκληση αυτής της τάσης είναι ότι μπορείς να διαδραστηριστείς στην οικονομολογία με έναν μόνο τρόπο, επειδή οφείλεις να διαχειριστείς την οικονομία με έναν μόνο τρόπο.

Γενέθλια στο σπίτι της Ακρόπολης

Πέντε χρόνια μετά τα εγκαίνια του μουσείου της Αθήνας, ο Δημήτρης Παντερμαλής αποκαλύπτει τα σχέδιά του για το μέλλον

Της **ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ**

Σε κανένα άλλο μουσείο της χώρας δεν υπάρχει αυτή η χαρά. Παιδιά τιτιβίζουν μπροστά στο βίντεο με τις Κόρες, που «ζωντάνεψαν» στις όψεις των πολυκατοικιών στα εγκαίνιά του το 2009. Γονείς συγκινούνται από τις προβολές που καταγράφουν πώς μεταφέρθηκαν οι μετώπες από τον Ιερό Βράχο στο μοντέρνο σπίτι τους και σχεδόν όλοι καθλώνονται με τον τρόπο «θεραπείας» των Καρυατιδών από τους ρύπους. Λουσιμένες στο φως, αποκαλύπτουν τις μικρές λεπτομέρειες πάνω τους, συμφιλιώνοντας το ευρύ κοινό με την ιδέα ότι ο κόσμος των αρχαίων δεν ήταν λευκός αλλά πολύχρωμος.

Παντού κίνηση, από τα πωλητήρια με τον καλογραμμένο οδηγό του μουσείου, τα μικροαντικείμενα και τα αναμνηστικά που εξαφανίζονται από τα ράφια –όπως

σε διαρκή επαγρύπνηση. Παρότι το μοντέλο διαχείρισης του μουσείου σχολιάστηκε ποικιλοτρόπως, λειτουργεί με 200 άτομα «χωρίς κρατική επιχορήγηση, μόνο από τα έσοδά του τα οποία προέρχονται από τα εισιτήρια, τα πωλητήρια και το εστιατόριο. Για την ετήσια λειτουργία του απαιτούνται 7 εκατ. ευρώ κι αυτά που βγάζει είναι τόσα ώστε να συντηρείται».

Το «κούρεμα» (περίπου 3 εκατ. ευρώ) στο αποθεματικό του μουσείου ανέβαλε το άνοιγμα της ανασκαφής στο υπόγειο, όμως ο κ. Παντερμαλής επιμένει να μην αυξήσει την τιμή του εισιτηρίου, κι ασ του λένε όλοι ότι είναι χαμηλό. «Το μουσείο χτίστηκε κυρίως με χρήματα των φορολογουμένων. Θέλουμε ο κόσμος να έρχεται πολλές φορές εδώ».

Νέες ψηφιακές εφαρμογές

Οι ημέρες που ο κ. Παντερμαλής έτρεχε στα δικαστήρια μαζί με τους υπευθύνους της Εφορείας Ακροπόλεως, εξαιτίας γειτόνων που τον πολεμούσαν, μοιάζουν μακρινές. «Είναι από τα χαρακτηριστικά της ανθρώπινης ιστορίας. Από την κατακραυγή γυρίσαμε στις ζητωκραυγές. Πρέπει να είναι κανείς συγκρατημένος και στις δύο περιπτώσεις. Εξαρχής ήμουν πεπεισμένος ότι αυτό που κάνουμε δεν είναι κάτι ευκαιριακό. Είχαμε υποχρέωση ως χώρα απέναντι σε εκείνους που δημιουργήσαν τον 5ο αι. όλων αυτό τον πλούτο».

Για την ημέρα των γενεθλίων του Μουσείου της Ακρόπολης στις 20 Ιουνίου, προτιμά το άνοιγμα του χώρου σε μια μουσική τζαζ βραδιά. Δείν πως δεν του αρέσουν οι φιέστες. Προτιμάει να δείξει νέες ψηφιακές εφαρμογές, οι οποίες βοηθούν τον επισκέπτη να κατανοήσει περισσότερο τα εκθέματα.

Η Κόρη στην αίθουσα των αρχαίων, που λείπει σε μακρινό ταξίδι (στην Ιταλία και εν συνέχεια θα συνεχίσει σε έκθεση στον Καναδά), αντικαταστάθηκε από ένα πρόγραμμα που δείχνει πώς συμπληρώθηκαν, από θραύσματα που βρέθηκαν,

Επισκέπτες στην Αρχαία Αίθουσα του Μουσείου Ακροπόλεως. Ο κ. Παντερμαλής επιμένει να μην αυξήσει την τιμή του εισιτηρίου, κι ας του λένε όλοι ότι είναι χαμηλό. «Το μουσείο χτίστηκε κυρίως με χρήματα των φορολογουμένων. Θέλουμε ο κόσμος να έρχεται πολλές φορές εδώ».

οι χαμένες μπουκλες στα μαλλιά της, αλλά κυρίως πώς έλαμπαν τα χρώματα πάνω της. Στο τρίτο επίπεδο, υπάρχουν οι μικρές ιστορίες για τον Παρθενώνα. «Ο επισκέπτης δεν χρειάζεται να κάνει εξαντλητική περιήγηση στο μουσείο. Δεν μπορείς παραπάνω από δύο ώρες, για να έχεις σωστή πρόσληψη πληροφοριών».

Η ανασκαφή, αν και έτοιμη, είναι η εκκρεμότητα του μουσείου. «Μπορεί να ανοίξει σε λιγότερο από δύο χρόνια γιατί πρέπει να ολοκληρωθεί και το μουσείο ανασκαφής με τα εκθέματά του». Η είσοδος θα είναι στη βόρεια πλευρά και οι επισκέπτες θα περπατούν πάνω στον αρχαίο δρόμο βλέποντας τα κτίρια αυτής της διαχρονικής συνοικίας, ενώ μια με-

τέωρη πασαρέλα θα τους οδηγεί πολύ κοντά σε ό,τι απέμεινε από αυτή. «Ήταν μια περιοχή μέσου επιπέδου και καλλιτεχνική γειτονιά που χρονολογείται από την κλασική εποχή ως τα πρώτα βυζαντινά χρόνια».

Όσον αφορά τις νέες περιοδικές εκθέσεις, ο κ. Παντερμαλής απαντά: «Εφόσον η μόνιμη δεν έχει εξαντλήσει το ενδιαφέρον της, είμαι υποχρεωμένος να συνεχίσω και να επενδύσω σ' αυτή». Στόχος είναι η αίθουσα των αρχαίων να γίνει αίθουσα της πολυχρωμίας της γλυπτικής. «Έχουμε, άλλωστε, πολύ υλικό».

Την ώρα που πολλά ξένα μουσεία γίνονται πιο τολμηρά για να εξαοφελίσουν περισσότερους επισκέπτες, «η πρωτοπορία θέλει και έλεγχο», προειδοποιεί. «Πρέπει να κρατάς ισορροπίες, όπως και με τα ψηφιακά προγράμματα. Μας ζήτησαν οίκοι της υψηλής ραπτικής να παρουσιάσουν έργα τους που εμπνέονται από τα πρωτότυπα του μουσείου». Αρνήθηκε. Γιατί ο κανόνας του «είναι πως ό,τι γίνεται εδώ πρέπει να υποβοηθά το κύριο θέμα». Ολοι λένε πόσο φιλικό στον επισκέπτη είναι το Μουσείο της Ακρόπολης. Αυτό που πέτυχε πάνω απ' όλα είναι ότι αναζωπύρωσε το ενδιαφέρον του κοινού για την κλασική και την αρχαϊκή εποχή, απαλλάσσοντας τα έργα από τους ρύπους και προσφέροντάς τα με εξαιρετικές συνθήκες φωτισμού και περιβάλλοντος.

«Προσπαθήσαμε να εξηγήσουμε στον κόσμο ότι εδώ υπάρχουν πηγές της παγκόσμιας ιστορίας. Η μίμηση από τα ελληνιστικά ρωμαϊκά χρόνια μέχρι την Αναγέννηση και τον κλασικισμό της Ευρώπης στρέβλωσε το νόημα των κλασικών. Το κλασικό παρεξηγήθηκε σαν κάτι άκαμπτο, σχεδόν ασύμβατο με τη σημερινή πραγματικότητα. Μία κλασική εποχή που δεν έχει το νεύρο της ζωής μέσα της δεν είναι πραγματικά κλασική. Επομένως, είναι μια συμβολή στον παγκόσμιο πολιτισμό να προτρέψουμε να ξαναδούν τα πρωτότυπα έργα και είναι σημαντικό ότι σώθηκαν τόσα από την κλασική εποχή».

Η ανασκαφή, αν και έτοιμη, είναι σε εκκρεμότητα. «Μπορεί να ανοίξει σε λιγότερο από δύο χρόνια γιατί πρέπει να ολοκληρωθεί και το μουσείο ανασκαφής».

τα κοσμήματα από συμπιεσμένο χαρτί—μέχρι το περιζήτητο πια εστιατόριο, στο οποίο ο καφές ξεκινάει από 1,5 ευρώ και το πιο ακριβό μπουκάλι κρασί φτάνει τα 26,5.

Πέντε χρόνια πέρασαν από τα εγκαίνια του 2009 και μέχρι σήμερα οι επισκέπτες ξεπέρασαν τα 6,5 εκατ., μας λέει ο πρόεδρος του Μουσείου της Ακρόπολης, Δημήτρης Παντερμαλής. Πέρασε κι αυτό μια μικρή ύφεση το 2012-13, αλλά τώρα «έχουμε μέσο όρο πάνω από 4.000 επισκέπτες την ημέρα!». Οι φύλακες εδώ φορούν στολές, όπως και οι φροντιστές - αρχαιολόγοι, είναι ευγενικοί, άμεσοι,

#madwalkcy

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ
GREGORY MORFI
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΛΟΥΚΙΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

SPECIAL RUNWAY PROJECT BY
TOPSHOP

ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ
5 STARS
ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

THE FASHION MUSIC PROJECT

YELLOW CARPET BY

12 ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

JEWELLERY & WATCHES BY

MAKEUP BY

TABLETS BY

HEALTHY BARS BY

DRINKS BY

ΠΑΡΑΓΩΓΗ must MAGAZINE
ΟΡΓΑΝΩΣΗ BEYOND ENTERTAINMENT

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / Του ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΧΩΜΕΝΙΔΗ*

Μάνια Καραϊτίδη (1928-2014)

Η Μάνια Καραϊτίδη δεν σημάδεψε απλώς μια ολόκληρη για το ελληνικό βιβλιοεποχή. Συνέδεσε, με την παρουσία της και μόνο, αταίριαστους εκ πρώτης όψεως ανθρώπους και διαφορετικές εποχές.

«...Μαθήτριά ήμουν, στο Γυμνάσιο, και αποφάσισα να κάνω τη δημοσιογράφο. Ζήτησα από τον πατέρα μου να με στείλει σε έναν από τους συγγραφείς της "Εστίας" για να του πάρω συνέντευξη για τη σχολική εφημερίδα. Ο Σαραντόπουλος προτίμησε τον Βενέζη. Πήγαμε στο σπίτι του με μια φιλενάδα μου, το πόσο μας περιποιήθηκαν, το τι μας τράταραν δεν λέγεται! Επαψε έτσι ο συγγραφέας στα μάτια μου να φαντάζει σαν ένα μυθικό πλάσμα, κάτι ανάμεσα σε θεό και σε τέρας... Ο Καραγάτζος όμως ήταν άλλο πράγμα... Μια-δυ φορές τον είχα δει και δεν θα τον ξεκάσω ποτέ. Πανέμορφος άνδρας, αιλουροειδές σωστό στο βλέμμα, στην κορμοστασιά και στις κινήσεις. Οδηγούσε, εκείνο τον καιρό, ένα τζιπ - έτρεχε σαν τρελός!».

Μέχρι το 1972, η Μάνια Καραϊτίδη ήταν απλώς η θυγατέρα του Σαραντόπουλου, πρώην στρατιωτικού, ο οποίος είχε κληρονομήσει απ' τον Κολλάρο την «Εστία» και την κουμαντάριζε με σιδηρένιο χέρι. Μετά τον θάνατό του, στα σαράντα πέντε της, έγινε η ίδια εκδότρια. Μπήκε με τόλμη και με φρόνηση σε έναν χώρο που, κάρη στην ίδια και στη Ναυά Καλιανέου του «Κέδρου», ευτύχησε να έχει από σχετικά νωρίς γυναίκες στο τιμόνι.

Αναλαμβάνοντας τον «αρχαίον εκδοτικόν οίκον», η Μάνια Καραϊτίδη κάλλιστα θα μπορούσε να επαναπαυθεί στις δάφνες του. Η γενιά του 1930 - που όλοι πλέον την τιμούσαν - εκδιδόταν αποκλειστικά σχεδόν από την «Εστία». Όπως και η Πηνελόπη Δέλτα και τα πρώτα βιβλία του Αντώνη Σαμαράκη και κάποια ακόμα του Βασίλη Βασιλικού. Η Μάνια Καραϊτίδη ωστόσο ήταν ποδλάτισσα. Και απολάμβανε ιδιαίτερα τους κραδασιμούς των ακάρακτων δρόμων.

Πολύ σύντομα ανέλαβε να διαπλάσει και να αναδείξει το νέο αίμα της πεζογραφίας. Η τόσο γλωσσολογική σήμερα γενιά του '80 βρήκε σπίτι και εφελτήριο στην «Εστία». Ο αδιόκοκαμένος Χρήστος Βακαλόπουλος, ο Φαίδων Ταμβακάκης, ο Τάκης Θεοδωρόπουλος, ο Πέτρος Τασόπουλος είχαν τα έργα τους να κυκλοφορούν σε εντυπωσιακές για την εποχή εκδόσεις, με εκείνα τα ανεπανόληπτα εξώφυλλα του Αλέξη Κυριτσόπουλου. Φρέσκος αέρας είχε πνεύσει. Το 1988, μια κοπελίτσα ίδια ζωτικό δημιουργήσε

Η Μάνια Καραϊτίδη στο ιστορικό της γραφείο (φωτ.: Αλέξανδρος Φιλιππίδης).

σπουδαία εντύπωση με το πρώτο της βιβλίο. «Ο Θάνατος του Ιππότη Τσελάνο» ήταν το θέμα συζήτησης εκείνου του καλοκαιριού και η Θεοφανώ Καλογιάννη φωτογραφήθηκε για το περιοδικό «Ταχυδρόμος», που διαβαζόταν τότε από εκατοντάδες χιλιάδες. Η τρομοκρατική επίθεση στο «City of Rogos» την εκτόπισε δυστυχώς απ' το εξώφυλλο.

Συστήθηκε με τη Μάνια Καραϊτίδη το 1991, όταν υπέγραψα μαζί της το συμβόλαιο για το «Σοφό Παιδί». Το μικρό γραφείο της, στο βάθος του βιβλιοπωλείου της Σόλωνος, έσφυζε τότε από κίνηση. Καφέδες, κουβέντες, τσιπούρα και φλερτ, υπό το άγρυπνο πλην διακριτικό βλέμμα της κυρίας Μάνιας. Η Κατερίνα Δασκαλάκη δεν μεταφράζει Κούντερα κι ο Φαίδων Ταμβακάκης Φούου. Ο Διονύσιος Καψάλης να επιμελείται τις εκδόσεις. Τα κορίτσια του εκδοτικού, η Αναστασία Λαμπρία, σήμερα εκδότρια του «Ποταμού», και η Πόπη Γκανά, σήμερα εκδότρια του «Μελανιού», ο αδικοκαμένος Χρήστος Βακαλόπουλος, ο Φαίδων Ταμβακάκης, ο Τάκης Θεοδωρόπουλος, ο Πέτρος Τασόπουλος είχαν τα έργα τους να κυκλοφορούν σε εντυπωσιακές για την εποχή εκδόσεις, με εκείνα τα ανεπανόληπτα εξώφυλλα του Αλέξη Κυριτσόπουλου. Φρέσκος αέρας είχε πνεύσει. Το 1988, μια κοπελίτσα ίδια ζωτικό δημιουργήσε

Κι αντάμα, οι μόνιμοι επισκέπτες της κυρίας Μάνιας: ο επιβλητικότατος στην όψη και στον λόγο Αγγελος Βλάχος, ο Κώστας Αεγλός, ο Φρέντυ Γερμανός, η Κική Δημουλά...

Επρόκειτο για έναν κόσμο μαγευτικό, που σε επιμόρφωνε, σε ενέπνεε, σου έδινε -πάνω απ' όλα- την αίσθηση πως όλα είναι εφικτά. Στον τοίχο πίσω απ' την πολυθρόνα της κυρίας Μάνιας κρεμόταν ο χάρτης της Μεγάλης Ελλάδας, των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών. Εκείνη την Ελλάδα, την κοσμοπολίτικη, την με ανοιχτούς ορίζοντες και πίστη στον εαυτό της, ενσάρκωνε η Μάνια Καραϊτίδη. Την Ελλάδα των γενναίοδωρων χειρονομιών, των τολμηρών επενδύσεων και των εύλογων σιωπών.

Η Μάνια Καραϊτίδη θα καταταγεί στη χορεία των μεγάλων εμπνευστών του 20ού αιώνα μας. Πλάι στον «Κολοσσό του Μαρουσιού» Γιώργο Κατσιμπαλή, τον «Ικάρο» Νίκο Καρύδη, τον Αλέκο Πατσιρά με τη «Δύρα», τον Μίμη Δεσποτίδη της Αριστεράς που έβλεπε τον κόσμο σαν έργο τέχνης και τον Τάσο Φαληρέα του «Ποι 11». Αυτοί υπήρξαν οι αληθινοί μας υπουργοί Πολιτισμού.

* Το τελευταίο μυθιστόρημα «Νίκη» του κ. Χωμενίδη κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Παραμύθι με ψυχολογική προσέγγιση

ΡΑΝΙΑ Δ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ
Η Λόρα αποκτά αδελφάκι
Εκδ. Φυλλίς Εκδοτική, σελ. 16

Η Κύπρια ψυχολόγος και συγγραφέας Ράνια Δ. Χατζηκώστα μέσα από ένα εικονογραφημένο, έγχρωμο παραμύθι 16 σελίδων για μικρούς αλλά και για μεγάλους καταπλάναται κυρίως με τη διαχείριση των συναισθημάτων ενός παιδιού όταν αυτό υποδέχεται στην οικογένειά του ένα καινούργιο αδελφάκι. Το παραμύθι «Η Λόρα αποκτά αδελφάκι» έχει ως άξονα την ιστορία της μικρής γατούλας Λόρα η οποία αποκτά ένα νέο αδελφάκι και φοβάται μήπως οι γονείς της δεν θα την αγαπούν πια.

Ο ερχομός ενός νέου μέλους στην οικογένεια δημιουργεί στα παιδιά απορίες για το πώς έρχονται στον κόσμο. Επίσης, μερικές φορές, δημιουργεί αισθήματα

παρμερισμού από τους γονείς τους. Το παραμύθι στοχεύει σε μια ψυχολογική προσέγγιση των ερωτημάτων και των συναισθημάτων των παιδιών επί του θέματος αλλά και το πώς οι γονείς θα αντιμετωπίσουν όλη αυτή την καινούργια εξέλιξη στην πραγματικότητα της οικογένειας. Μέσα από την ιστορία της Λόρας, το παιδί μπορεί να ταυτιστεί με τις ανησυχίες και τα συναισθήματα της μικρής

γατούλας και να μάθει νέους εποικοδομητικούς τρόπους διαχείρισής τους. Ακολουθώντας την ιστορία αυτή και οι ίδιοι οι γονείς μπορούν να εμπλουτίσουν το ρεπερτόριο συμπεριφοράς τους προς το παιδί με, επίσης, εποικοδομητικούς τρόπους αναγνώρισης, κατανόησης και διαχείρισης των συναισθημάτων των παιδιών τους αλλά και των ιδίων. Το βιβλίο θα παρουσιάσει η δρ Ξένια Αναστασίου Χατζηκαράλαμπους, αναπληρώτρια καθηγήτρια παιδικής ψυχοπαθολογίας στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης θα μιλήσουν η ίδια η συγγραφέας και ο εκδότης Κορνήλιος Χατζηκώστας.

Info. Η παρουσίαση θα γίνει την Πέμπτη 12 Ιουνίου στο Σολώνειον Κέντρον Βιβλίου, Βυζαντίου 24, Στρόβολος, Λευκωσία στις 7:15 μ.μ. Πληρ. 22666799.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα

ΜΕΛΕΤΕΣ, ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ, ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

- 1. Τι λέει η αλεπού; των Ευ. Ρεμπούτσικα, Ελένης Ζιώγα (Cantini).** Ενα cd με στίχους, μουσική και παιδικές φωνές που ζωντανεύουν τους ήρωες των πιο γνωστών παραμυθιών.
- 2. Η ελληνικότητα ως ποιότητα και ως ντροπή, του Χρήστου Γιανναρά (Ιανός).** Προτάσεις και σκέψεις για να βρούμε από την πολιτισμική κρίση.
- 3. Οικονομικά μυστικά, του Σερζ Τισερόν (Αγρα).** Τι είναι οικονομικά μυστικά; Πώς αποκαλύπτεται; Τι προβλήματα μπορεί να προκαλέσει;
- 4. Τα εγκλήματα που συγκλόνισαν την Ελλάδα, του Πάνου Σόμπολου (Πατάκης).** Μερικά από τα εγκλήματα που χαρακτήκταν για πάντα στις μνήμες όλων, από τον άνθρωπο που πρωτοπήγε στον τόπο του εγκλήματος.
- 5. Απεργάζονται εμφύλιο χαμηλής έντασης, του Κλεάνθη Γρίβα (Το κωνί).** Μια εντελώς διαφορετική ανάλυση των σύγχρονων καιρών.
- 6. Εξω από τα δόντια, του Λόις Τζορτζ (Key Books).** Μερικές συμβουλές για ανθρώπους με ταλέντο καθώς και έξτρα κεφάλαια που αναφέρονται στην ελληνική καταγωγή του.
- 7. Οι βασικοί νόμοι της ανθρωπίνης πλιθιότητας, του Κάρολ Τσιπόλα (Κέδρος).** Σύντομο, πνευματώδες δοκίμιο για μία από τις πιο ισχυρές δυνάμεις που εμποδίζουν την ανάπτυξη της ανθρωπίνης ευμάρειας και ευτυχίας.
- 8. Η εν ψυχρώ δολοφονία της Ελλάδας και η διέξοδος, η δραχμή, της Μαρίας Δελιβάνη-Νεγρεπόντη (Ιανός).** Ενα ημερολόγιο της περιόδου 2011-2014.
- 9. Πώς λειτουργεί ο κόσμος, του Νόαμ Τσόμσκι (Κέδρος).** Επιμνημόσυνη ομιλία και συνεντεύξεις του Αμερικανού στοχαστή.
- 10. Το σόρατο ρήγμα, του Αρίστου Δοξιάδη (Ικαρος).** Πώς λειτουργεί η ελληνική οικονομία στην πράξη; Σε τι διαφέρει από άλλες δυτικές οικονομίες;

Αυτή την εβδομάδα

Λογοτεχνία

- 1. Το κελάρι της ντροπής, της Χρυσίδας Δημουλίδου (Ψυχογιός).** Τρεις αδελφές, δύσκολα παιδικά χρόνια, ένα μεγάλο οικογενειακό μυστικό.
- 2. Τα πέντε κλειδιά, της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).** Το νέο βιβλίο της Λένας Μαντά έχει μυστήριο, απαγωγές και δράση.
- 3. Σκηνές από τον βίο του Ματίας Αλμοσινό, του Ισιδώρου Ζουρνού (Πατάκης).** Ενα βιβλίο για την ιστορία της Ιστρικής και της Ευρώπης, ένα χρονικό της νοσταλγίας του Θεού και της συνάντησης των θρησκειών.
- 4. Αστυνομία, του Τζο Νέομπο (Μεταίχμιο).** Τι συμβαίνει όταν εκείνοι που οφείλουν να προστατεύσουν τον πολίτη σκάνουν τα χέρια;
- 5. Η κότα που ονειρευόταν να πετάξει, της Sun-mi Hwang (Διόπτρα).** Μια αλληγορία για τη ζωή γραμμένη μ' έναν ξεχωριστό τρόπο.
- 6. Δίδυμα φεγγάρια, της Ρένας Ρώσση-Ζαίρη (Ψυχογιός).** Μια ιστορία για την αγάπη βασισμένη σε αληθινά γεγονότα.
- 7. Νίκη, του Χρήστου Χωμενίδη (Πατάκης).** Μια ελληνική οικογένεια στη διάρκεια του 20ού αιώνα, ένα μυθιστόρημα που αφορμάται από την οικογένεια του συγγραφέα.
- 8. Να σε χαζεύω, της Μαρίας Στύλου (Ζήτη).** Ενα βιβλίο με αναμνήσεις, ιστορίες και στιγμιότυπα από τη Θεσσαλονίκη.

* Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από τα βιβλιοπωλεία «Ιανός» (Αθήνα, Θεσσαλονίκη).

Επιμέλεια: ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ

Μερικές συμβουλές για ανθρώπους με ταλέντο και έξτρα κεφάλαια που αναφέρονται στην ελληνική καταγωγή του.

Τι είναι οικονομικά μυστικά; Πώς αποκαλύπτεται; Τι προβλήματα μπορεί να προκαλέσει;

Μια ιστορία για την αγάπη βασισμένη σε αληθινά γεγονότα.

Ενα βιβλίο για την ιστορία της Ιστρικής και της Ευρώπης, ένα χρονικό της νοσταλγίας του Θεού και της συνάντησης των θρησκειών.

Μια ερωτική ιστορία με φόντο τις ανατροπές της σύγχρονης ιστορίας.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΜΕΛΕΤΗ
ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ
Αγλαά Άποινα.

Αναθήματα για τον πολιτισμό
Εκδ. Εν Τύποις, σελ. 149

Με τον τίτλο «Αγλαά Άποινα. Αναθήματα για τον Πολιτισμό», η συγγραφέας προσδιορίζει, εξ αρχής, ότι απώτερος στόχος της είναι να εκπληρώσει ένα βαρυσήμαντο χρέος έναντι πνευματικών μορφών της αρχαίας και νεότερης ελληνικής γραμματείας. Είναι τα δικά της λαμπρά αντίμα σε όλους εκείνους, των οποίων οι σκέψεις και οι ιδέες μπορούν ακόμη να εξασφαλίσουν το ευ ζην ή την ανάκτηση της καλής νοούμενης ελευθερίας του ανθρώπου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΟΜΗΡΟΣ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ
Ακροβατώντας στη σιωπή
Εκδ. Ωκεανός, σελ. 336

Ο ένας είναι από τον Λίβανο. Ο άλλος από την Ελλάδα. Η ανάγκη οδηγεί τα βήματα και των δύο στη μακρινή Αυστραλία. Εκεί θα παλέψουν για να επιβιώσουν. Ο πρώτος, ο Φουάτ, τα έχει ήδη καταφέρει οικονομικά, όταν δέχεται ένα δυνατό κτύπημα της μοίρας. Ο δεύτερος, ο Γκρέκο, παλεύει ακόμα για την επιβίωση, όταν ο δρόμος του τον φέρνει πρόσωπο με πρόσωπο με τον πλοίο αλλά δυστυχισμένο Φουάτ. Η συμπόνια κι η καλοσύνη που δείχνει ο Έλληνας μετανάστης στον Λιβανέζο, θα του φέρει μια ανέλπιστα τύχη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΑΡΔΑΒΑΝΗΣ
Επί τοίχων εικονικών
Ποιτικές αφηγήσεις
Εκδ. Γκοβόστης - σελ. 256

Από βιβλίο σε βιβλίο, ο Αλέξανδρος Σ. Αρδαβάνης γίνεται όλο και πιο αποσπασματικός, πιο ασθματικός, πιο παραληρηματικός. Διότι σφίγγει όλο και περισσότερο η μέγγελη που στεφανώνει οδονηρά τους κροτάφους στην κεφαλή μας. Είναι η απελπισία της απόγνωσης που κατακυριεύει έναν άνθρωπο, ο οποίος ανακαλύπτει την αυξανόμενη, όσο περνά ο καιρός, αδυναμία της μάχης που ασέντως δίνει σε όλα τα μέτωπα - υπαρξιακό, κοινωνικό, ατομικό, συλλογικό, δημόσιο, ιδιωτικό.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΗΣ
Οι ολιγάρχες
Η δυναμική της υπέρβασης και η αντίσταση
των συγκοινωνιστών
Εκδ. Πατάκη, σελ. 398

Τι είναι αυτό, αναρωτιέται ο καθηγητής Γιώργος Κοντογιώργης, που κάνει τους ολιγάρχες της εποχής μας να μην αποδέχονται τον ολιγαρχικό χαρακτήρα του πολιτεύματός τους; Αγνοούν άραγε στοιχειώδεις έννοιες; Αισχύνονται να συνομολογήσουν ότι διαπνέονται από μια βαθιά ολιγαρχική ιδεολογία; Μήπως επιδιώκουν να απαγορεύσουν την εξέλιξη προκειμένου να διατηρήσουν την πραγματική ιδιοκτησία της πολιτείας;

ΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΠΑΤΡΙΚ ΛΗ ΦΕΡΜΟΣ
Ατελείωτος δρόμος
Από τις Σιδηρές Πύλες του Δούναβη
ώς τον Αθω
μετ. Μυρσίνη Γκανά
Εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 432 - 16,60 ευρώ

Ορμηκλή φυσιογνωμία που συνέδεσε τη ζωή του με την Ελλάδα, ο «κυρ Μιχάλης», για τους φίλους του Μανιάτες, θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους ταξιδιωτικούς συγγραφείς της εποχής μας. Οι περιπλανήσεις του ξεκινούν όταν, σε ηλικία 18 χρόνων το 1933, περνάει τη Μάχη και αρχίζει να διασχίζει την Ευρώπη με τα πόδια έχοντας για προορισμό την Κωνσταντινούπολη.

Τέσσερις γαμπροί με... χρώμα

Μια γαλλική νθογραφία βασισμένη στη σπιριτάδα του νθοποιού και στην πένα του ευθυμογράφου

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Η κωμωδία του Φιλίπ ντε Σοβερόν «Θεέ μου τι σου κάναμε;», που προβάλλεται από προχθές, έχει ήδη γίνει εμπορική επιτυχία στη Γαλλία. Ευχάριστη ταινία, βασισμένη στη σπιριτάδα του νθοποιού, όπως στην εποχή του Λουί ντε Φινές, και στην πένα του ευθυμογράφου.

Ο μεσοαστός Κλοντ Βερνέιγ, πιστός καθολικός, μεγαλωμένος με τις ιδέες του γκολισμού, ζει τη μεγαλύτερη ψυχρολουσία της ζωής του σε δόσεις όταν έρχεται η ώρα να αποκατασταθούν οι τέσσερις θυγατέρες του. Οι γαμπροί είναι σπουδαγμένοι και με καλές δουλειές στο Παρίσι, έχουν όμως από ένα κουσουρί ο καθένας τους. Ο πρώτος είναι μουσουλμάνος, ο δεύτερος Εβραίος, ο τρίτος Κινέζος και ο τέταρτος είναι μεν καθολικός αλλά μαύρος σαν κατράμι. Ο ιππότης για τη στερνή θυγατέρα του Κλοντ είναι γιος απόστρατου στρατηγού από την Ακτή του Ελεφαντοστού. Ο ξεροκέφαλος Αφρικανός στρατηγός, εξαγριωμένος ήδη με τον γιο του που εγκατέλειψε το πανεπιστήμιο για να γίνει «θεατρίνος», δεν θέλει να ακούσει για συμπεθεριό με απογόνους Γάλλων αποικιοκρατών.

Νέα μεσαία τάξη

Υπάρχει μια φυγαλέα σκηνή στην οποία περιγράφεται με αμεσότητα γελοιογραφίας η στιγμή που ο Κλοντ έχει πίσει πάτο: ένα παλιό γαλλικό τραγούδι, που ακούγεται από το τρανζίστορ-αντίκα που κουβαλάει μαζί του ο Κλοντ στο ψάρεμα, ηχεί σαν απόηχος μιας χαμένης Γαλλίας. Η ιλαροτραγωδία του Κλοντ απλώνεται στον αφρό μιας φαινομενικά αφελούς εμπορικής ταινίας. Προσέξτε όμως τους έξυπνους διαλόγους, τον γρήγορο ρυθμό που συμπαρασύρει στις τρελές καταστάσεις και τις παρεξηγήσεις που ζουν οι ήρωες, αλλά και την αίσθηση του μέτρου που δεν επιτρέπει στην καρικατούρα και τη σχηματοποίηση να προκαλέσουν βαρεμάρα στον θεατή. Προσέξτε και άλλες λεπτομέρειες. Τον συντηρητικό Κλοντ, φουντωμένο από

Ο Κριστιάν Κλαβιέ (στο κέντρο της φωτογραφίας), γνωστός από τις πρώτες κινηματογραφικές περιπέτειες του Αστεριξ, βλέπει τον ουρανό να πέφτει στο κεφάλι του όταν οι θυγατέρες του τού συστήνουν τους μέλλοντες γαμπρούς του.

θυμό, να φεύγει με το παμπάλαιο τζιπάκι του από το λιτό αρχοντικό του στη γαλλική εξοχή και να πηγαίνει για ψάρεμα σε μια λίμνη. Καθώς ξεφουσκώνει ο θυμός, ο Κλοντ φαίνεται έτοιμος για ένα σαφάρι σε πιο εξωτικά μέρη του κόσμου.

Το «Θεέ μου τι σου κάναμε;» δεν επιδέχεται βασανιστικές «ιδεολογικές» ερμηνείες. Επίσης θα ήταν ανόητο να μην αποδεχτούμε τη σύμβαση που τίθεται εξ αρχής για να οριστούν το πλαίσιο και ο ζωτικός χώρος της κωμωδίας: ο ρατσισμός και η ξενοφοβία αποσιπώνται από την πραγματικότητα, από τις κοινωνικές τους αιτίες, για να μπουν στο κάδρο της νθογραφίας.

Αν το καλοσκεφτούμε, το «Θεέ μου τι σου κάναμε;» βρίσκει τεχνητά ένα πρόσχημα στον ρατσισμό για να επιχειρήσει μια τοιογραφία της νέας πολύχρωμης μεσοαστικής γαλλικής τάξης. Κάτι παρόμοιο συνέβη πριν από πολλά χρόνια στο

Χόλιγουντ στο «Μάντεψε ποιος θα έρθει το βράδυ», στην εμβληματική αντιρατσιστική ταινία που έγχρωμος δεν είναι πια ο υπηρέτης του λευκού, αλλά ένας λαμπρός εκπρόσωπος μιας νέας και δυναμικής μεσαίας τάξης.

Γιατί όχι και εδώ;

Αναπόφευκτα, οι πρώτες σκέψεις βγαίνοντας από τη δημοσιογραφική προβολή της ταινίας ήταν για τη σημερινή ελληνική κωμωδία. Για την αδυναμία της να προκαλέσει αβίαστα το γέλιο ανακαλύπτοντας ένα νέο ευρύ κοινό. Γιατί όχι και εδώ τέτοιοι ήρωες, έστω βγαλμένοι από τη σύγχρονη νθογραφία, και όχι από τα καλιαρντά του λάιφ στάιλ και της trash τιβί. Γιατί δεν γυρίζονται και εδώ σπαρταριστές κωμωδίες μεγεθύνοντας τα στερεότυπα που καλλιεργούν η ξενοφοβία, ο πάσπς φύσεως ρατσισμός και η γενικευμένη ανασφάλεια;

Οσονούπω ήρθε στο μυαλό και το ριμείκ της κωμωδίας του Ψαθά, «Ο Ηλιάς του 16ου» πριν από μερικά χρόνια, που ήταν τόσο αμήχανο και politically correct, απέναντι στην εποχή μας. Δεν τόλμησαν ούτε να φρεσκάρουν τους ρόλους, αντικαθιστώντας την επαρχιωτοπούλα υπηρέτρια που κατηγορείται για κλοπή με μια Αλβανίδα ή Βουλγάρη, όπως εύστοχα επισημάνθηκε τότε από την κριτική.

Η γαλλική κωμωδία που μόλις είχαμε δει δεν επιζήτουσε περγαμινές καλλιτεχνικής καταξίωσης. Είχε σεβαστεί όμως τη νοημοσύνη του θεατή και τον είχε κάνει να γελάσει με φόβους και προκαταλήψεις των Γάλλων που έσπρωξαν το κόμμα της κ. Λεπέν στην κορυφή στις ευρωεκλογές της προπερασμένης Κυριακής.

dbouras@kathimerini.gr

Δείτε

«Θεέ μου τι σου κάναμε;» (Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu!, 2014)

Μια έθνικ κωμωδία, εύπεπτη αλλά διόλου σαφή, γύρω από μια νέα πολυσυλλεκτική γαλλική μεσαία τάξη. Το χιούμορ της ηχεί σαν αφορισμός του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Ένας Γάλλος μεσοαστός, γκρινιάρης αλλά και ανεκτικός γιατί λατρεύει τις τέσσερις θυγατέρες του, έρχεται στα πρόθυρα του νευρικού κλονισμού κάθε φορά που του παρουσιάζουν τους γαμπρούς του. Η σταγόνα που ξεχειλίζει το ποτήρι είναι κατάμαυρη. Γυρίστηκε από τον Φιλίπ ντε Σοβερόν. Παιζουν: Κριστιάν Κλαβιέ, Σαντάλ Λομπί, Φρεντερίκ Μπελ, Ελοντί Φοντάν. (Προβάλλεται στις αίθουσες)

«Μάντεψε ποιος θα 'ρθει το βράδυ» (Guess Who's Coming to Dinner, 1967)

Μελόδραμα διανοημένο με χιούμορ από τον Στάνλεϊ Κρέιμερ, με Σίντνεϊ Πουατιέ, Κάθριν Χέμπορν, Σπένσερ Τρέισι (φωτ.). Ένας έγχρωμος γιατρός κερδίζει την καρδιά μιας νεαρής λευκής και στη συνέχεια την εκτίμηση της φιλελεύθερης οικογένειάς της, που μετά την αρχική αμηχανία τον αποδέχεται για γαμπρό της. (Σε πρόσφατη ελληνική έκδοση blu-ray)

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

ΤΕΥΧΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

must

Αντιλιακή κρέμα
NIVEA SUN
CAROTENE
SUN LOTION 200 ml

Για βαθύ ομοιόμορφο
μαύρισμα που διαρκεί.
Με έξιρα καρούνη

Από €8.75
μόνο €2 επιπλέον

ΤΙΜΗ €3,50 ΜΕ ΔΩΡΟ €5,50

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ: 26.5.2014 - 1.6.2014

Καλοκαίρι με τηλεόραση

Μουντιάλ, τηλεπαιχνίδια, εγχώρια ριάλιτι και σειρές καλοκαιριάτικα

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κάθε καλοκαίρι η κυπριακή τηλεόραση πέφτει σε λήθαργο, το τηλεοπτικό πρόγραμμα παγώνει για να ξαναβγει το φρέσκο υλικό το φθινόπωρο, ενώ οι επαναλήψεις δίνουν και παίρνουν σε όλα ανεξαιρέτως τα κανάλια της χώρας. Τα τελευταία όμως δύο χρόνια, κυρίως το Mega προέβαινε σε κάποιες καινούργιες παραγωγές ώστε να προβάλλονται το καλοκαίρι, να αποκοτύν τη δική τους δυναμική και κοινό και να εντάσσονται έπειτα δυναμικά το φθινόπωρο στο νέο πρόγραμμα του σταθμού.

“**Όπως και να έχει αυτό το καλοκαίρι δεν θα ξεμωραθούμε από τις επαναλήψεις, αφού με λίγο μπάλα, λίγο τηλεπαιχνίδι, λίγο κυπριακό ριάλιτι, ελληνικές σειρές, συνδρομητικά, μπίρες, σουβλάκι και καρπούζι θα ξεκαλοκαιριάσουμε.**”

Το παράδειγμα του Mega φαίνεται πως αυτό το καλοκαίρι θα ακολουθήσουν σχεδόν όλοι οι τηλεοπτικοί σταθμοί της Κύπρου, αποσκοπώντας πρώτα στην προσέλκυση διαφήμισης ακόμη και τους καλοκαιρινούς μήνες.

Είναι γεγονός πως οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει η χώρα και κατ'επέκταση η εγχώρια τηλεοπτική βιομηχανία οδηγεί τα κανάλια σε εναλλακτικές μεθόδους εξασφάλισης εσόδων ούτως ώστε να διατηρηθούν στο τηλεοπτικό πεδίο και να επιβιώσουν. Από την άλλη όμως για τις επόμενες τέσσερις εβδομάδες το κρατικό κανάλι θα μεταδίδει το μεγαλύτερο ποδοσφαιρικό γεγονός

Τα βλέμματα ολόκληρου του κόσμου είναι στραμμένα στη Βραζιλία και στους αγώνες του Μουντιάλ που αρχίζουν την Πέμπτη 12 Ιουνίου. Καλό βόλι!

στον κόσμο το οποίο θα προσελκύσει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον με τις μεταδόσεις κάθε αγώνα ιδιαίτερα εκείνων της Εθνικής Ελλάδας να σημειώνουν πολύ υψηλά νούμερα τηλεθέαςης. Με την παραγωγή και προβολή νέων προ-

γραμμάτων τα ιδιωτικά κανάλια κάνουν μια προσπάθεια να αντανακλαστούν των αγώνων του Μουντιάλ που θα μεταδίδει το ΡΙΚ από την Πέμπτη 12 Ιουνίου.

Αν και το εγχείρημα θα είναι δύσκολο, εντούτοις είναι προς το

συμφέρον των τηλεθεατών και αναμένουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον να παρακολουθήσουμε πώς θα διαμορφωθεί ειδικά τον Ιούνιο το τηλεοπτικό μας πεδίο και τα νούμερα τηλεθέαςης. Θα μπορούσε άραγε το Μουντιάλ και το ΡΙΚ να βρει ισχυρό αντίπαλο τις επόμενες εβδομάδες; Ήδη με την έλευση του καλοκαιριού και το τέλος του «The Voice» οι τηλεθέσεις και ο αριθμός τηλεθεατών που παρακολουθεί κάθε πρόγραμμα έχει μειωθεί αισθητά, σύμφωνα με τις μετρήσεις της Nielsen, με τα συνδρομητικά και θεματικά κανάλια από την άλλη να αυξάνουν τα νούμερά τους τα οποία έφτασαν στο 21,9%. Το Mega προβάλλει το τρέιλερ του νέου του τηλεπαιχνιδιού «The game» με τον Βαγγέλη Ευαγγέλου και τη Μαρία Κοτζιά που θα μεταδίδεται καθημερινά μετά το δελτίο ειδήσεων του σταθμού και κάνει πρεμιέρα στις 29 Ιουνίου. Το Σίγμα από την άλλη κράτησε αρκετά επεισόδια της σειράς του Alpha «Μην αρχίζεις την μουρμούρα» για τον Ιούνιο την οποία θα προβάλλει τρεις φορές την εβδομάδα στις 22:15, ενώ ο ANTI1 ετοιμάζει κυπριακό ριάλιτι μαγειρικής και προβολή επεισοδίων των ελληνικών σειρών του σταθμού. Σε αυτό το πλαίσιο έρχεται να προστεθεί και ένα από τα μικρά κανάλια της χώρας, το Plus, το οποίο ετοιμάζει ένα δικής του παραγωγής ριάλιτι σχετικό με το θέατρο που τιτλοφορείται «The big funny show» και κάνει πρεμιέρα τη Δευτέρα 9 Ιουνίου στις 21:00. Αναμφίβολα το τελευταίο τηλεοπτικό πρόγραμμα για πολλούς, διάφορους και διαφορετικούς λόγους θα προσελκύσει το ενδιαφέρον μας και ανυπομονούμε σαν μαρμάρινα παιδιά να το παρακολουθήσουμε. Όπως και να έχει λοιπόν αυτό το καλοκαίρι δεν θα παραπονεθούμε πως ξεμωραθήκαμε από τις επαναλήψεις, αφού με λίγο μπάλα, λίγο τηλεπαιχνίδι, λίγο κυπριακό ριάλιτι, ελληνικές σειρές, συνδρομητικά μπίρες, σουβλάκι και καρπούζι θα ξεκαλοκαιριάσουμε.

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Αύξηση τηλεθέαςης MAD

Θεματική αύξηση των τηλεθεατών του MAD κατέγραψε η μέτρηση της Nielsen για τον μήνα Μάιο. Το κανάλι παρακολούθησαν, έστω και για 1 λεπτό, 31,7% του πληθυσμού, δηλαδή 251.580 άτομα. Το δυναμικό κοινό του καναλιού είναι οι ηλικίες 25-44 με 33% δηλαδή 70.990 άτομα. 141.870, γυναίκες είδαν MAD τον Μάιο, ποσοστό 34,5%. Το πιο πάνω ποσοστό βέβαια ποσώς αναιρεί τη δυναμική του σταθμού στις ηλικίες 13-24 όπου παραμένει κυρίαρχο με 30%, δηλαδή 41.790 άτομα. Το MAD είναι το πρώτο μουσικό-lifestyle κανάλι στην Κύπρο με μεγάλη πρόσβαση στα social media που καταγράφει άνω των 50.000 followers σε facebook, twitter, instagram. Έχει πρόσφατα δε δημιουργήσει νέα θεματικά ένθετα από την Κύπρο που αφορούν στη μαγειρική, μόδα, instagram, ποδόσφαιρο και οικολογία.

Τρίτωσε η «Μουρμούρα»

Η κωμική, σπονδυλωτή σειρά του Alpha Ελλάδος που μεταδίδει στην Κύπρο το Σίγμα αυξάνει τις μέρες μετάδοσής της και θα προβάλλεται τρεις φορές την εβδομάδα κάθε Δευτέρα, Τρίτη και Τετάρτη στις 22:15 με καινούργια επεισόδια για ολόκληρο τον Ιούνιο.

«The game» στο Mega

Ένα νέο τηλεπαιχνίδι για τους νεκρούς μήνες του καλοκαιριού ετοίμασε το Mega Κύπρου με παρουσίασή του Βαγγέλη Ευαγγέλου. Το τρέιλερ ήδη προβάλλεται, ενώ η πρεμιέρα προγραμματίζεται για την Κυριακή 29 Ιουνίου στις 21:15 και θα μεταδίδεται καθημερινά μετά το δελτίο ειδήσεων.

1	OTHERS	21,9%
2	ANT1	20,4%
3	ΣΙΓΜΑ	17%
4	MEGA	16%
5	PIK1	11,5%
6	OTHER CY	9,8%
7	PIK2	1,4%
8	ΔΤ	1,3%
9	CY PAV	0,6%

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ξένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet. OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAV: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYCINEMA, CYTASPORTS, NRG.
ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

PIK1 THΛ.: 22862000

- 21.30** Οι 32 του Μουντιάλ
- 07.30** Θεία λειτουργία
- 10.30** Στην άκρη του παράδεισου - (Ε)
- 12.15** Η ύπαιθρος Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.
- 12.45** Κύπρος ένα ταξίδι Ένα οδοιπορικό και μια περιδιάβαση στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.
- 13.15** Είμαστε εδώ Νεανική εκπομπή.
- 14.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 14.15** Σάββατο κι απόβραδο - (Ε)
- 15.45** Τετ-Α-Τετ - (Ε)
- 17.00** Η παροιμία μας Μια εκπομπή με πρωταγωνιστές τους απόδημους Κυπρίους.
- 17.30** Αμύνεσθαι περί πατρός
- 18.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.15** Πατάτες 9 - (Ε)
- 18.50** Σατιρική εκπομπή. Χωρίς ασπασκευές Ταξιδιωτική εκπομπή, με την Αλεξία Αναστασίου.
- 19.20** Κυπριώτικο σκετς - (Ε) «Η πεζούνα» Μέρος Β΄.
- 20.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.30** Οι 32 του Μουντιάλ Παρουσίαση των 32 φιναλίστ του Παγκοσμίου Κύπελλου 2014, που θα γίνει στη Βραζιλία.
- 21.30** Nora Roberts: Tribute Τηλεταινία μυστηρίου.
- 23.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 23.15** Συνέχεια της ταινίας
- 23.45** Road to FIBA Πρόγραμμα 12ο.
- 00.15** Επ. προγραμμάτων

PIK2 THΛ.: 22862000

- 22.40** Παλμοί ζωής
- 07.00** MAD Music
- 09.00** Παιδική ζώνη
- α.** Το κόκκινο λεωφορείο β. Τόμας το τρενάκι γ. Ποκόγιο δ. Μπιομπ ο μάστορας ε. Μπάρνι στ. Κλίφορντ ζ. The big Cartoonie show η. Τα τρελά Καρτούνς θ. Στη χώρα του γιατί- Γιατί TV - (Ε)
- 14.00** Παιδική ζώνη - (Ε) α. Τόμας το τρενάκι β. Ποκόγιο γ. Μπάρνι δ. Κλίφορντ ε. Μπιομπ ο μάστορας στ. Στη χώρα του γιατί
- 16.30** Ταξιδεύοντας - «Φολέγανδρος» Ντοκιμαντέρ.
- 17.30** Πορεία προς το Παγκόσμιο Κύπελλο του 2014. Γκάνα - Ισπανία (Τελευταίο)
- 18.00** Η Κύπρος κοντά σας - (Ε) Μια ζωντανή γέφυρα επικοινωνίας με τους όπου της Κύπριους συμπατριώτες μας.
- 19.00** MAD Music Μουσικές ειδήσεις.
- 20.40** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
- 20.50** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
- 21.00** Joseph Callaja: A night in Malta. Συναυλία κλασικής μουσικής.
- 22.40** Παλμοί ζωής - (Ε) Κοινωνική εκπομπή με τη Γεωργία Βασιλάκη
- 23.40** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
- 23.50** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
- 00.00** ΓΙΟΥΡΝΙΟΥΣ

MEGA THΛ.: 22477777

- 21.15** Your Song
- 06.00** Φιλοδοξίες - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 07.00** Θεία λειτουργία Απευθείας μετάδοση.
- 10.00** Μπουκιά και συκώριο - (Ε)
- 11.00** Dr. Cook Εκπομπή μαγειρικής με τον Γιάννη Λουκάκο.
- 12.00** Εραστής δυτικών προαστίων - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 12.40** Χωρίς συνταγή Εκπομπή μαγειρικής με τον Δημήτρη Σκαρμούτσο.
- 13.30** Μουσικό κουτί Live special - (Ε)
- 15.10** Πού σου νέφρω special... - (Ε) Κυπριακό τηλεπαιχνίδι με τους Όλγα Ποταμίτου, Βαγγέλη Ευαγγέλου.
- 16.00** Επτά θανάσιμες πεθερές - (Ε)
- 18.10** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.30** Κάτω Παρτάλι - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 19.30** Είσαι το ταίρι μου - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 20.20** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.15** Your Song - Live Talent show, με τον Ανδρέα Μικρούτσικο.
- 01.00** Strike Κωμωδία.
- 02.30** Αριστοτέλης ο Αρίστος - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 03.20** Τηλεμπόρα - (Ε)
- 04.20** Όλα τα κακά της μοίρας μου - (Ε)
- 05.00** Οι αυθαίρετοι - (Ε)

ANT1 THΛ.: 22200200

- 21.15** Your Face Sounds Familiar
- 06.20** Πρωινή ενημέρωση Ενημερωτική εκπομπή.
- 07.00** Τα φιλάρια - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 08.00** Οι Μεν και οι Δεν - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 08.30** Max Maglića 09.00 Άκρως οικογενειακό (Ε) Ελληνική σειρά.
- 10.30** Λίτσα.com - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 11.20** Γάμος με τα όλα του - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 13.00** Music and more Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 14.00** Εκείνες κι εγώ - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 14.50** Βαλς με 12 θεούς - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 17.00** Μπρούσκο - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 17.55** Τα νέα του ANTI1 σε 10'
- 18.10** Μπρούσκο - (Συνέχεια)
- 19.30** Wanted Prank show.
- 20.20** Τα νέα του ANTI1
- 21.15** Your Face Sounds Familiar - (B΄ κύκλος) Ζωντανό show με τη Μαρία Μπεκατώρου. 12η εκπομπή.
- 00.15** Τίτλοι ειδήσεων
- 00.20** Αθλητικές ειδήσεις
- 00.30** Grey's Anatomy, VI Ξένη ιατρική σειρά. «Valentine's Day Massacre»
- 01.20** Πόσο γλυκά με σκοτώνεις - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 02.10** Ο γηπευτής - (Ε)
- 03.00** Τα νέα του ANTI1 - (Ε)
- 04.00** Οι χωράφτες - (Ε)
- 04.40** Η αγάπη είναι light - (Ε)

ΣΙΓΜΑ THΛ.: 22580100

- 23.00** Rules of engagement
- 06.15** Οι Τάκκοι - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 07.00** Breakfast Κυπριακή σειρά.
- 07.55** Βουράτς γετόνοι - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 08.40** Μπάρμπι η βασίλισσα της μόδας - (Barbie in a fashion tale) Παιδική ταινία.
- 10.00** Μες στην καλή χαρά Εκπομπή με την Κατερίνα Καραβάτου.
- 14.00** The Social Media Show - (Ε)
- 14.40** 7 ουρανό και σύννεφα αλτίες - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 15.30** Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 16.10** The cooking - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής με τον Αλέξανδρο Παπανδρέου.
- 16.45** Άκου τι είπαν - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με τον Χρήστο Φερεντίνο.
- 17.30** Τί θα φράμε σήμερα μαμά; - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής.
- 18.30** Τομές στα γεγονότα
- 18.35** Πάμε πακέτο - (Ε)
- 20.20** Τομές στα γεγονότα
- 21.20** Ξένη ταινία
- 23.00** Rules of engagement (Α΄ κύκλος). Ξένη σειρά.
- 23.35** Οι ιστορίες του αστυνόμου Μπέκα - (Ε)
- 00.25** Γεγονότα σε τίτλους
- 00.30** Μες στην καλή χαρά - (Ε)
- 03.40** Ελένη - (Ε)

MAD THΛ.: 22472472

- 17.30** Fashion Music Project
- 02.00** Insomnia Mixer
- 06.00** Wake Up... Hits
- 08.00** Breakfast
- 11.00** Greeks Only Mixer
- 12.00** MAD Greekz Top 10
- 13.00** Greeks Only Mixer
- 14.00** Breaking MAD
- 15.00** Zone M
- 17.00** Mixer
- 17.30** Fashion Music Project
- 18.00** Λίκι στα ελληνικά
- 19.00** Hits Non Stop
- 21.00** OK @ Night
- 22.00** Nu School Old Schoo
- 23.00** Zone M
- CAPITAL** THΛ.: 25577577
- 21.00** Pandemic
- 07.00** Το σίριαλ - (Ε)
- 07.30** Τα κοπέλια - (Ε)
- 08.00** Κουζίνα με άποψη - (Ε)
- 08.30** Η πόλη αλλιώς - (Ε)
- 09.00** Παιδική ζώνη
- 12.00** Τηλεαγορά
- 13.45** Κινοπεχία - (Ε)
- 14.30** Κουζίνα με άποψη - (Ε)
- 14.30** Τηλεαγορά και η παρέα της
- 16.35** Η Λουίζα και η παρέα της
- 17.00** Le femme musketeer
- 20.00** Εσμεράλδα - (Ε)
- 21.00** Pandemic
- 00.20** Big Game
- 02.05** Hold For Ransom
- 03.40** Blind Fury
- 05.10** Wild fire 7 - (Περιπέτεια)

TV PLUS THΛ.: 22600600

- 20.30** The witches
- 08.05** Παιδική ζώνη
- 14.00** Φ+M Live - (Best of)
- 14.30** Επίκαιρα - (Ε)
- 16.00** Τηλεαγορά
- 17.00** Μεταξύ μας Πολιτιστική εκπομπή.
- 18.00** The Fresh Prince of Bell Air, IV Ξένη σειρά.
- 18.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 19.00** Ο μαμπούς, η μαμά κι εγώ Ελληνική ταινία.
- 20.30** The witches Περιπέτεια.
- 20.55** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.10** Συνέχεια της ταινίας
- 22.10** Batman begins
- 01.30** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Από το Star)
- 02.05** Μίλα - (Ε)
- 03.30** Φ+M Live - (Ε)
- LTV** THΛ.: 22357272
- 21.00** Knife Fight
- 07.50** Emma
- 10.00** Beginners
- 12.00** A dangerous method
- 14.00** ove Wrecked
- 15.30** Hollywood Ending
- 17.30** A view from the top
- 19.00** Just Wright
- 21.00** Knife Fight
- 23.00** Knight and day
- 01.00** Ζώνη ενηλίκων
- 04.10** The babymakers
- 05.50** Source Code

EXTRA

- 07.15** Extra Kids
- 11.05** Extra μαγειρική
- 12.00** Ελληνική ταινία
- 14.00** Ταξίδι ζωής
- 16.00** Το πάρτι της ζωής σου
- 16.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική)
- 17.00** Ελληνική ταινία
- 18.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 19.30** Ελληνική ταινία
- 21.00** 7 μέρες Κύπρος
- 22.30** Ελληνική ταινία
- 23.55** Ξένη ταινία
- 01.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- NOVACINEMA 1**
- 06.15** Cine News 07.05
- St. Elmo's Fire**
- 08.55** Absence Of Malice
- 10.50** Cine News 11.40
- Peeples**
- 13.20** Remember Sunday
- 15.00** Frances HA
- 16.30** Cedar Cove
- 17.20** Satisfaction
- 17.50** Cine News
- 20.30** Jeff, Who Lives At Home
- 22.00** World War Z
- 00.05** Clear History
- 01.55** Hannibal
- NOVASPORTS 1**
- 06.30** Ο Κόσμος του Ποδοσφαίρου (Ε)
- 07.00** Αργεντινικό Πρωτάθλημα Ρίβερ-Πλάτεντο Ραφ.
- 09.00** Super League Skoda Ξάνθη-Απόλλων
- 11.00** X Games 2013 - Μόναχο
- 12.05** Στιγ. Γκολφ- European Tour
- 12.30** Novasports - Classic Zone
- 14.30** TODAY
- 15.00** Legend Stories - Η Ελλάδα στις μεγάλες διοργανώσεις
- 18.00** BOSSA NOVA - Γιάννης Διακονιάνης
- 18.30** Αγώνες Αυτοκινήτων IndyCar - Indianapolis 500 (Ε)
- 22.30** Αγώνες Πυγμαχίας
- LTV SPORTS 1**
- 07.00** Ισπανικό Πρωτάθλημα
- 09.00** Αγγλικό Πρωτάθλημα
- 11.00** Αγώνες αυτοκινήτου (Ε)
- 12.15** Αγώνες γκολφ (Ε)
- 14.00** Στιγμιότυπα Ισπανικού Πρωταθλήματος (Ε)
- 15.00** Γκολφ (Ε)
- 16.00** Ισπανικό Πρωτάθλημα
- 17.00** Νικητές Παγκοσμίου Κυπέλλου Ράγκμπι (Ε)
- 20.00** Τρελά και απίθανοι
- 21.00** Πόκερ (Ε)
- 23.00** Αιώνιο αντίπαλο του Παγκοσμίου Ποδοσφαίρου (Ε)
- 00.00** Αγώνες αυτοκινήτου (Ε)
- 01.30** 2012 Reebok Crossfit Games (Ε)

Η Μεγάλη Εκρηξη και το Αρχέγονο Φως

Ο καθηγητής και συγγραφέας βιβλίων κβαντικής φυσικής, Στέφανος Τραχανάς μας ξεναγεί στα μονοπάτια του Σύμπαντος

Συνέντευξη

στην **ΑΣΠΑΣΙΑ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ**

Ενα ισχυρό τηλεσκόπιο που βρίσκεται στον Νότιο Πόλο, «φωτογράφησε» πριν από λίγους μήνες αυτό που έμεινε από τη Μεγάλη Εκρηξη. Τι μας λένε όμως αυτά τα νέα δεδομένα για το πώς αναδύθηκαν δομές και γεννήθηκε ζωή στο Σύμπαν; Ο Στέφανος Τραχανάς, συγγραφέας πολλών βιβλίων κβαντικής φυσικής, διευθυντής, από την ιδρυση τους, των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης και καθηγητής στο Τμήμα Φυσικής του ίδιου πανεπιστημίου, μιλάει στην «Κ» για τις πρόσφατες μεγάλες ανακαλύψεις στην κοσμολογία, καθώς και για το νέο του βιβλίο.

— «**Το φάντασμα της όπερας**». Ο τίτλος

«**Η παρατήρηση από το τηλεσκόπιο στον Νότιο Πόλο αποτελεί μια σημαντική στιγμή στην ιστορία του είδους μας. Στην κοσμολογία σήμερα ζούμε μέρες μεγάλης επιστήμης.**»

γέννησε την ιδέα για το βιβλίο ή το θέμα του βιβλίου τον τίτλο;

— Ο τίτλος αυτός πιστεύω ότι αποδίδει σωστά την αμφιθυμική σχέση των κοινωνιών μας με την επιστήμη. Όπως οι θεατές στο περίφημο μιούζικαλ, απολαμβάνουν τη μουσική, αλλά δεν θέλουν να βλέπουν το πρόσωπο του συνθέτη, έτσι και οι κοινωνίες μας θαυμάζουν την επιστήμη, αναγνωρίζουν ότι σε αυτήν οφείλουν την υλική ευμάρεια που απολαμβάνουμε, αλλά αρνούνται να αντικρίσουν το αληθινό της πρόσωπο, δηλαδή τον τρόπο που προσεγγίζει τα πράγματα. Ο επιστήμονας είναι διαρκώς ανοικτός στο ενδεχόμενο να έχει κάνει λάθος και αναθεωρεί συνεχώς τις απόψεις του με βάση τα νέα δεδομένα που έρχονται στην επιφάνεια. Στα κοινωνικά και ανθρώπινα όμως ζητήματα δεν λειτουργούμε πάντα έτσι. Οι περισσότεροι από εμάς προτιμούμε να «κλώνουμε» το κεφάλι στην άμμο» παρά να αφάνουμε τα γεγονότα να μας καλάνε τις θεωρίες και να θέτουν σε δοκιμασία τις γνώμες και τις πεποιθήσεις μας.

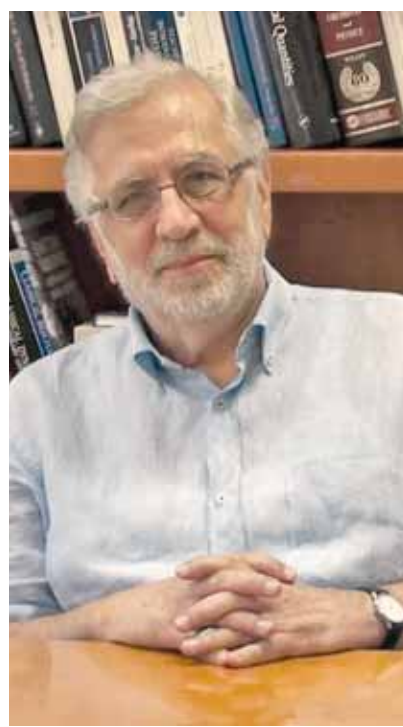

Ο ήλιος δίνει πίσω από το τηλεσκόπιο στον Νότιο Πόλο, (επάνω), μέσα από το οποίο Αμερικανοί επιστήμονες «άνοιξαν ένα παράθυρο επικοινωνίας σχεδόν με την αρχή του χρόνου, την πιο δημιουργική εποχή του σύμπαντος», λέει στην «Κ» ο καθηγητής φυσικής στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, Στέφανος Τραχανάς (κάτω).

— Τι κάνει τον επιστήμονα διαφορετικό;

— Σαν άτομα οι επιστήμονες ελάχιστα διαφέρουν από τους υπόλοιπους ανθρώπους. Ανάμεσά τους θα συναντήσεις την ίδια ποσοστιαία αναλογία όλων των διαφορετικών χαρακτηρισμών, όπως και στο γενικό πληθυσμό. Όμως, η επιστημονική κοινότητα διαφέρει ριζικά από οποιαδήποτε άλλη κοινότητα ανθρώπων, όπως έθνη, εκκλησίες, κόμματα, ιδεολογικά κινήματα, γιατί οι επιστήμονες έχουν βρει έναν καλύτερο τρόπο να επιλύουν τις διαφορές τους, αντί να σφάζονται μεταξύ τους όπως κάνουν οι υπόλοιποι. Οι επιστήμονες έχουν συμφωνήσει ότι τις θεωρίες τους δεν θα τις κρίνουν οι ίδιοι με «πολιτικές διαδικασίες», αλλά προσφεύγοντας σε έναν ανεξάρτητο κριτή: στην παρατήρηση και στο πείραμα. Στην επιστήμη η μόνη αυθεντία είναι η εμπειρική πραγματικότητα.

— **Πριν από λίγους μήνες Αμερικανοί αστρονόμοι «είδαν» το αποτύπωμα που άφησε η Μεγάλη Εκρηξη. Τι σημαίνει αυτό για τη γέννηση του σύμ-**

παντος;

— Για να σας το εξηγήσω πρέπει πρώτα να πάμε ένα βήμα πίσω, στο περίφημο Αρχέγονο Φως, το ακνό πλέον απομεινάρει της μεγάλης φωτιάς που «έκαιγε» στο σύμπαν αμέσως μετά τη Μεγάλη Εκρηξη. Το φως αυτό πλημμυρίζει ακόμα το σύμπαν, αποτελώντας τη σημαντικότερη πηγή πληροφορίας για τον κόσμο, αφού μας επιτρέπει να συμπεράνουμε με μεγάλη σιγουριά την καταγωγή μας από μια μεγάλη εκρηξη. Αυτό που παρατηρήθηκε λοιπόν από τον Νότιο Πόλο δεν είναι βαρυτικά κύματα αυτά καθ' εαυτά, αλλά το αποτύπωμα που άφησαν πάνω στο Αρχέγονο Φως. Παρατηρώντας από το τηλεσκόπιο στον Νότιο Πόλο αυτά τα χαρακτηριστικά «υπογραφή», την παράξενη πόλωση που προκάλεσαν τα βαρυτικά κύματα του Αρχέγονο Φως, μπορούμε να ανοίξουμε ένα παράθυρο επικοινωνίας σχεδόν με την αρχή του χρόνου. Να πάμε πίσω 13,8 δισεκατομμύρια χρόνια, στο ένα περίπου τρισεκατομμυριοστό του τρισεκατομμυριοστού, του τρισεκατομμυ-

ριοστού του δευτερολέπτου μετά τη Μεγάλη Εκρηξη.

— Τι καινούργιο θα δούμε βλέποντας μέσα από αυτό το παράθυρο;

— Αν οι παρατηρήσεις από τον Νότιο Πόλο επιβεβαιωθούν, όπως είναι το πιθανότερο, τότε θα έχουμε για πρώτη φορά άμεση πρόσβαση στο τι συνέβη κατά την πιο δημιουργική εποχή του σύμπαντος. Στην κβαντική του εποχή.

— Ποια είναι αυτή η κβαντική εποχή του σύμπαντος;

— Λίγο μετά τη Μεγάλη Εκρηξη, το σύμπαν ήταν τόσο συμπεσμένο ώστε ακόμα και μια τεράστια μάζα όπως εκείνη του γαλαξία μας είχε μικροσκοπικές διαστάσεις. Η συμπαντική ύλη εκείνη την εποχή θα έπρεπε επομένως να διέπεται από τους ίδιους φυσικούς νόμους που ισχύουν στον ατομικό και πυρηνικό μικρόκοσμο, δηλαδή από τους κβαντικούς νόμους. Ο πιο σημαντικός ίσως από αυτούς τους νόμους, η αρχή της αβεβαιότητας, είναι εκείνος που δεν επιτρέπει στα σωματίδια της ύλης να μένουν ακίνητα σε κάποια θέση, αλλά τα υποχρεώνει σ' ένα διαρκές «κβαντικό τρέμουλο». Σ' έναν καθαρά κβαντικό κόσμο, η επιφάνεια της θάλασσας δεν θα ήταν ποτέ απολύτως ήρεμη. Θα είχε έναν διαρκή τυχαίο κυματισμό ακόμη και σε συνθήκες πλήρους άπνοιας!

Τέτοιου τύπου «κβαντικοί κυματισμοί», ή κβαντικές διακυμάνσεις, συνέβαιναν στο σύμπαν κατά την κβαντική του εποχή, και χάρις σ' αυτούς έσπασε η ομοιομορφία του αρχέγονου κοσμικού κυλού και μπόρεσε το σύμπαν να δημιουργήσει γαλαξίες, άστρα, πλανήτες και τελικά εμάς. Είμαστε δηλαδή εδώ επειδή έκοψε η σούπα.

— Η κβαντική εποχή που περιγράφετε μου θυμισε μία φράση του Άλμπερτ Αϊνστάιν που αναφέρετε στο βιβλίο σας: «**Το πιο ακατανόητο πράγμα σε αυτόν τον κόσμο είναι το γεγονός ότι είναι κατανοητός.**»

— Πράγματι έτσι είναι. Αυτό το περίεργο «ανθρώπινο», ο κάτοικος αυτού του ασήμαντου πλανήτη, καταφέρνει να υψωθεί πάνω από τα πάθη του για να γράψει μια ακόμα κρίσιμη σελίδα στο βιβλίο της κοσμικής του ιστορίας. Η παρατήρηση από το τηλεσκόπιο στον Νότιο Πόλο αποτελεί μία σημαντική στιγμή στην ιστορία του είδους μας, ένα σπουδαίο πνευματικό και πολιτιστικό γεγονός. Στην κοσμολογία σήμερα ζούμε μέρες μεγάλης επιστήμης.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

Πωλείται καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. σε 600 τ.μ. οικόπεδο τεμάχιο, στην Αλάντρα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: € 265.000 Τηλ. 99622427

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωμάτιο με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάροι των Βασιλέων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάφο. Τιμή: 130.000 Τηλ. 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσια επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

Ενοικιάζεται μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τ.μ. 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή 2009, Πλήρως επιπλωμένο, Κεντρική Θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Τιμή: 750€. 99689498.

Ενοικιάζεται οροφολογία στο Καϊμακλί. Αποτέλει από τρία υπνοδωμάτια en suite και κοινόχρηστη κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς επίπλη. Τηλέφωνο 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγαπήνωρος στην Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Πε-

ρισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

Ενοικιάζεται retiré 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζητήσιμη). Ιάκωβος 99-606-586.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομηχ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει επίσης πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136. Λάρακα.

Ενοικιάζεται ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακάνι. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Πωλείται οικόπεδο τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάντρα, μεταξύ Παλαίου και Νέου δρόμου/Νοίς-Λεμεσού. Τιμή: € 150.000 Τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαιρετικό οικόπεδο 661 τ.μ στην περιοχή Coloumbia-Γερμασόγεια. Εφάπτεται πεζοδρόμου και μεγάλου διαμορφωμένου χώρου πρασίνου. Με τίτλο κι όλες τις παροχές. ΣΔ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (συζητήσιμη). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας, 776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΔ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787862. Email: e.zoldou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στο χωριό Ποταμιά, 580 τ.μ.

με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δήμισης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑ/ΛΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικόπεδο τεμάχιο βρίσκεται στην περιοχή Φοινικαριά. Ολικό εμβαδό 5.686 με Σ.Δ 20%. Τηλ : 96885030 ιδιοκτήτης.

Πωλείται σε νεόκτιστη περιοχή οικόπεδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιούπολη στο Δάλι/Λευκωσίας. Το οικόπεδο εφάπτεται με πεζοδρόμο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

Πωλείται Golf IV Tdi Van 110 hr χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

Πωλείται Toyota Starlet Glanza 13άρι turbo, χρώματος ασήμι, γραμμικά και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητήσιμη! 96766150 Λεμεσός.

Πωλείται Mercedes e 220 CDI μοντέλο 2001 silver, MOT 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

Πωλείται αμάξι Renault Megane Cabrio, έτος 2006 16 αλόγα, αρ. εγγραφής KJY, περασμένο MOT, σύστημα τρίτονη, leather, με αρκετά extra. Τιμή 5.800 ευρώ. Τηλ. 99850944 Λεμεσός.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Πωλείται περίτερο money gram dvd club. Πωλείται επικερδής επιχείρηση στον ίδιο χώρο λειτουργεί υπηρεσία money gram, υπάρχει ενοικιαζόμενο underground club και τερσάπο περίτερο. Επίσης στον ίδιο χώρο λειτουργεί και κατάστημα αθλητικών παπουτσιών. Πλοίσιο stock. Πωλείται λόγω άλλων ασχολιών των ιδιοκτών. Τηλ. 99843498.

Πωλείται επικερδής επιχείρηση (Πάρκο Καφεστατόριο) με όλο τον εξοπλισμό, λόγω άλλων ασχολιών του ιδιοκτήτη. Υπαίθρια παιχνιδούπολη και κλειστή αίθουσα παιχνιδιών. Κατάλληλο για διοργάνωση εκδηλώσεων (γάμων, βαφτίσεων κ.α). Τηλ: 99843498.

Ενοικιάζονται Διαμερίσματα

Ενοικιάζονται Διαμερίσματα σε αναπαλαιωμένα κτίρια εντός των τοιχών της Λευκωσίας πλησίον «ΟΧΙ» με 3 ή 4 υπνοδωμάτια μεγάλο καθιστικό, κουζίνα, μπάνιο και shower. Τα κτήρια είναι από Κυπριακή πέτρα και μερικά από τα πατώματα είναι από κυπριακά πλακάκια, με ηλεκτρικούς συσσωρευτές, βεράντες και χώρο στάθμευσης. Για πληροφορίες στα τηλ. 99931747, 99630354.

Ανακοίνωση

- Συμβουλευτική και Ψυχοθεραπεία για παιδιά, εφήβους, ενήλικες, ζευγάρια και οικογένειες.
- Πρόγραμμα Προσωπικής Ανάπτυξης και Αυτογνωσίας για ενήλικες.
- Πρόγραμμα «Ένα Ταξίδι στον Κόσμο των Συναισθημάτων και της Γνώσης» για παιδιά και εφήβους.

Γαβριέλλα Φιλίππου,
Ψυχοθεραπεύτρια-Σύμβουλος,
Εκπαιδύτρια
Τηλ.: 99342225, www.gp-cec.com

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων, στον πρώτο όροφο, επιπλωμένο, με κεντρική θέρμανση και κλιματισμό. Στεγασμένος χώρος στάθμευσης. Για πληροφορίες στο τηλ. 99429291

Ενοικιαζονται καταστήματα

Ενοικιαζονται καταστήματα/ showroom στην Λεωφ. Στροβόλου με κλιματισμό και χώρους στάθμευσης ενοικιαζόμενος χώρος 465τ.μ. ισόγειο και 210τ.μ. μεσοπάτωμα ή μέρος αποθήκης στο υπόγειο και διαφημιστικές πινακίδες στην Οροφή. Τηλ. 99685150

Ενοικιαζεται ή Πωλείται

Ενοικιαζεται ή Πωλείται στη Λευκωσία καινούριο πολυπλευρο κατάστημα - γραφείο - showroom με υπερυψωμένο πάτωμα για καλύτερη ορατότητα σε πολυσύχναστο κεντρικό δρόμο (απέναντι από δημοτικό - ΣΠΕ Καϊμακίου) 170τ.μ. προς ενοικίαση ενιαίο ή διαχωρισμένο, τηλ. 99685150

Rent for your wedding. Info 99626987, Angelos

Ενοικιάζεται:

Ευρύχωρο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου καθιστικού κουζίνας και μεγάλης βεράντας εξοπλισμένο με κλιματισμό ζεστό - κρύο και όλες τις ηλεκτρικές συσκευές. Διαθέτει στεγασμένο parking. Ευρίσκεται σε καινούργια πολυκατοικία στην Αγλαντζιά κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ιδανικό για φοιτητές / νεαρά ζευγάρια.

Τηλ. 99699132

Η Εταιρεία Α. Μ. & Μ Educational services ζητά συνεργάτες - καθηγητές όλων των μαθημάτων για το Επιμορφωτικό της κέντρο στη Λευκωσία.

Τηλ. 97661008

«Δεν ανοίξατε απλώς την πόρτα σας στον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό.
Ανοίξατε την καρδιά σας.
Και ευχαριστούμε τον καθένα από εσάς ξεχωριστά.»

Φωτεινή Παπαδοπούλου
Πρόεδρος, Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού

Άνοιγμα ανθρωπιάς, άνοιγμα ελπίδας
redcross.org.cy

 **ΤΡΑΠΕΖΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**